AHMET ÜMİT EDİTÖRLÜĞÜNDE

DASHIELL HAMMETT

TÜRK SOKAĞI'NDAKİ EV

TÜRKÇESİ: SİNAN FİŞEK

Dashiel Hammett

Türk Sokağındaki Ev

Dashiell Hammett, 27 Mayıs 1894'te Amerika Birleşik Devletlerinde, St. Mary's County'de doğdu. Gazete satıcılığından dok işçiliğine, demiryollarında memurluktan reklamcılığa kadar çeşitli işlere girip çıktıktan sonra dedektifliğe başladı. Bu son işindeki deneyimlerinden yararlanarak yazarlığa başladı. İlk romanı, Kızıl Hasat'ı 1929'da kaleme aldı; tüm yazı hayatı 10 yıl süren Hammett bu süreye 5 roman, 67 öykü sığdırdı. Polisiye türünde gerçek edebiyat tadında eserler veren Hammett, ilginç yaşamıyla da dikkat çekti. Görüşleri yüzünden hapse girdi, 1961 yılındaki ölümüne kadar çok güç günler geçirdi.

İÇİNDEKİLER

ONUNCU İPUCU

"Bay Leopold Gantvoort evde yoklar," dedi kapıyı açan uşak, "ama oğlu Bay Charles Gantvoort buradalar, onunla görüşmek isterseniz..."

"Hayır, Bay Leopold Gantvoort'la dokuz, dokuzu az geçe gibi sözüm vardı. Saat tam dokuz. Birazdan gelir herhalde. Beklerim."

"Buyrun efendim."

Kenara çekilip girmeme izin verdi, paltomla şapkamı aldı, ikinci kattaki bir odaya. -Gantvoort'un çalışma odasına- götürüp bıraktı beni. Masadaki desteden bir dergi aldım, yanıma bir kül tablası çektim, yerleştim.

Bir saat geçti. Okumayı bırakıp sabırsızlanmaya başladım. Bir saat daha geçti. Sıkıntıdan kıpır kıpırdım.

Alt katta bir yerde saat on biri çalmaya başladığında yirmi beş-yirmi altı yaşlarında, uzun boylu, ince, inanılmaz derecede beyaz tenli, saçlarıyla gözleri kopkoyu bir delikanlı girdi odaya.

"Babam henüz dönmedi," dedi. "Yazık, bu kadar da beklediniz. Size yardımcı olamaz mıyım? Ben Charles Gantvoort."

"Hayır, sağ olun." Bu kibarca sepetlenmeyi kabullenip kalktım. "Yarın gene ararım."

"Kusura bakmayın," dedi usulca ve birlikte kapıya doğru ilerledik.

Çıkarken odanın bir köşesinde duran telefon çalmaya başladı. Charles Gantvoort bakmaya giderken kapı aralığında bekledim.

Konuşurken sırtı bana dönüktü.

"Evet. Evet. Evet!" Sertçe: "Ne? Evet." Bitkince: "Evet."

Yavaşça bana döndü. Yüzü solgun ve acılı, gözleri şaşkınlıktan çanak gibi, ağzı açık, telefon hâlâ elinde.

"Babam," diye inledi, "ölmüş, öldürülmüş!"

"Nerede? Nasıl?"

"Bilmiyorum. Polisti arayan. Hemen gelmemi istiyorlar."

Omuzlarını zor bela dikleştirip toparlandı, telefonu yerine koydu; yüzü yumuşadı biraz.

"Kusuruma bakmazsınız..."

"Bay Gantvoort," diye kestim özür dilemesini, "ben N Continental Dedektif Acentesinde çalışıyorum. Babanız bugün öğleden sonra arayıp kendisine bu akşam bir özel dedektif gönderilmesini istedi. Ölümle tehdit edildiğini söyledi. Ama tam olarak anlaşmamıştık henüz, onun için isterseniz..."

"Tamam! Tuttum sizi! Polis eğer katili henüz yakalayamamışa elinizden geleni yapmanızı istiyorum."

"Oldu. Emniyet Müdürlüğüne gidelim."

Emniyet Sarayına giderken konuşmadık. Gantvoort direksiyonun üzerine eğilmiş, büyük bir hızla sürüyordu arabayı. Yanıtlanması gereken birkaç soru vardı, ama bu hızla hurdamızı çıkarmadan gidecekse, dikkatinin dağılmaması gerekiyordu. Ben de rahatsız etmedim, sımsıkı tutunup sustum.

Emniyete vardığımızda yarım düzine kadar polis memuru bekliyordu bizi. Soruşturmadan O'Gar sorumluydu; geniş kenarlı siyah şapkasıyla filmlerdeki kasaba bekçilerini andıran, ama gene de hafife

alınmaması gereken sivri kafalı bir polis çavuşu. Bir-iki işte birlikte çalışmışlığımız vardı eskiden, çok da iyi geçinirdik.

İçtima salonunun altındaki küçük bürolardan birine götürdü bizi. Masalardan birinin üzerine bir düzineden fazla çeşitli eşya yayılmıştı.

"Bunlara dikkatle bakmanızı ve babanıza ait olanları ayırmanızı istiyorum," dedi Çavuş, Gantvoort'a.

"Babam nerede?"

"Önce bunu yapın," dedi O'Gar, "sonra görürsünüz babanızı."

Charles Gantvoort seçimini yaparken ben de baktım masadakilere. Boş bir mücevher kutusu, bir cep defteri, ölüye yazılmış, açık zarflar içinde üç mektup, başka birkaç evrak, bir anahtarlık, bir dolmakalem, iki beyaz keten mendil, iki tabanca mermisi, altın ve platinden bir zincirle altın bir çakıya ve altın bir kaleme bağlı bir altın saat, iki siyah deri cüzdan, biri yepyeni, öbürü aşınmış; kâğıt ve biraz bozuk para ve eğri büğrü, kan ve saçla sıvalı, küçük, portatif bir yazı makinesi. Masanın üstündeki eşyaların kimisi kanlı, kimisi temizdi.

Gantvoort, saatle müştemilatını, anahtarları, dolmakalemi, cep defterini, mendilleri, mektupları, öbür evrakı ve cüzdanlardan eski olanını ayırdı.

"Bunlar babamındı," dedi. "Öbürlerini tanımıyorum. Akşam çıkarken yanına kaç para aldığını da bilemiyorum tabii, onun için bunların ne kadarı onun söyleyemeyeceğim."

"Öbür eşyaların hiçbirinin babanızın olmadığından emin misiniz?" diye sordu O'Gar.

"Sanmıyorum, ama emin de değilim. Whipple bilir." Bana döndü. "Sizi bu akşam eve alan uşak. Babama o bakardı. Öbür eşyaların ona ait olup olmadığını kesin olarak o söyleyebilir ancak."

Polislerden biri telefona gidip Whipple'i aradı, hemen gelmesini söyledi.

Sorgulamayı sürdürdüm.

"Babanızın genellikle yanında taşıdıklarından eksik bir şey var mı? Değerli bir şey falan?"

"Bildiğim kadarıyla yok. Yanında taşıyabileceği her şey burada gibi."

"Kaçta çıktı evden?"

"Yedi buçuk olmamıştı henüz. Belki yedide falan."

"Nereye gittiğini biliyor musunuz?"

"Söylemedi çıkarken, ama Bayan Dexter'a gittiğini tahmin etmiştim."

Polislerin yüzleri aydınlandı, gözleri parladı. Benimkiler de herhalde. Kadının bulaşmadığı çok cinayet olmuştur, ama böyle göze batıcı olaylarda mutlaka bir kadın parmağı vardır.

"Kim bu Bayan Dexter?" Sorgulamayı O'Gar sürdürdü.

"Bayan Dexter..." Charles Gantvoort duraksadı. "Yani babam, Bayan Dexter ve ağabeyiyle pek dosttu. Haftada birkaç gece giderdi onlara, Bayan Dexter'a özellikle. Aslında onunla evlenmek istiyordu galiba."

"Kimin nesidir?"

"Babam altı-yedi ay önce tanıştı onlarla. Ben birkaç kere karşılaştım, ama iyi tanımıyorum. Bayan Dexter, küçük adı Creda, yirmi üç yaşında falan olmalı, ağabeyi Madden de dört-beş yaş daha büyük olsa gerek. Şu sıralarda New York'ta olmalı Madden ya dâ New York yolundadır, babam için bir iş takip etmek için."

"Babanız onunla evleneceğini söylemiş miydi?" O'Gar, kadın açısını kurcalıyordu.

"Hayır, ama epey, nasıl desem? Epey tutkun olduğu belliydi. Hatta bu konuda tartıştık bile birkaç gün önce, geçen hafta. Kavga falan değil tabii, tartıştık yalnızca. Onunla evleneceğinden korkuyordum."

"'Korkuyordum?' ne demek" diye atıldı O'Gar.

Charles Gantvoort'un solgun yüzü azıcık kızardı, utanarak öksürdü hafifçe.

"Dexter'ları kötülemek istemiyorum. Sanmıyorum ki, yani hiçbir bağlantıları olmadığından eminim bu olanlarla. Bana, ne desem, belki biraz fırsatçı insanlar gibi geldiler. Babam Karun değildi, ama epey varlıklıydı gene de. Bunak da değildi, ama elli yedi yaşındaydı, yani Creda Dexter'ın kendisinden çok parasıyla ilgilendiğini düşündürecek kadar..."

"Ya babanızın vasiyeti?"

"Bildiğim kadarıyla son vasiyetname iki-üç yıl önce hazırlanmıştı ve her şeyi bana ve karıma bırakıyordu. Sonradan bir başka vasiyet hazırlandı mı, bunu. size ancak babamın avukatı Bay Abernathy söyleyebilir, ama sanmıyorum."

"Babanız emekliydi, değil mi?"

"Evet. Dış ticaret işini bir yıl kadar önce bana devretmişti. Sağda solda epey yatırımı vardı, ama öyle önemli işlerle pek uğraşmıyordu artık."

O'Gar, kasaba bekçisi şapkasını geri devirip mermi gibi sivri kafasını düşünceli düşünceli kaşıdı bir an. Sonra bana döndü.

"Başka bir soracağın var mı?"

"Var. Bay Gantvoort, Emil Bonfils diye birisini tanıyor musunuz; babanızdan ya da başkasından bu ismi işittiniz mi?"

"Hayır."

"Babanız size hiç tehdit mektubu aldığından söz etti mi? Ya da sokakta kendisine ateş edildiğinden?"

"Hayır."

"Babanız 1902 yılında Paris'te bulundu mu?"

"Olabilir. Kendini emekliye ayırana kadar her yıl iş için yurtdışına çıkardı."

***

Sonra O'Gar'la birlikte Gantvoort'u morga, babasını görmeye götürdük. Ölünün görünüşü pek hoş değildi, yalnız göz aşinalığı olan O'Gar'la bana bile tatsız geldi. Onu ufarak, sırım gibi, her zaman şık, adımında yaşından genç bir canlılık ve dinçlik olan bir adam olarak hatırlıyordum.

Şimdi kafasının tepesi ezilerek kızıl bir püreye dönmüş yatıyordu orada.

Gantvoort'u morgda bırakıp yürüyerek Emniyet Sarayına döndük.

"Nedir bu çektiğin anlamlı numaralar, yok Emil Bonfils, yok Paris 1902 falan?" diye sordu Çavuş, sokağa çıkar çıkmaz.

"Şu Leopold Gantvoort bugün öğleden sonra acenteye telefon edip 1902'de Paris'te dalaştığı Emil Bonfils adında bir adamdan tehdit mektubu aldığını söyledi. Ayrıca bir önceki gece Bonfils'in ona sokakta ateş ettiğini söyledi. Birisinin bu akşam evine gönderilmesini, bu konuda konuşmak istediğini söyledi. Ayrıca polise hiçbir şey anlatılmaması gerektiğini, olayın ayyuka çıkmasındansa Bonfils'e kurban gitmeyi tercih ettiğini söyledi. Telefonda daha fazla konuşmak istemedi. Charles Gantvoort'a babasının ölüm haberi geldiğinde onların evinde olmamın açıklaması bu."

O'Gar kaldırımın orta yerinde durup usul bir ıslık çaldı.

"Vay anasını," dedi. "Bekle müdürlüğe dönelim, sana neler göstereceğim."

Emniyete döndüğümüzde Whipple içtima salonunda bekliyordu. Yüzü, beni akşamın daha erken bir saatinde Rus Tepesindeki eve aldığı zamanki gibi ifadesiz, maske gibiydi. Ama o kusursuz uşak görünümünün altında içinin titrediği belliydi.

Charles Gantvoort'u sorguya çektiğimiz küçük odaya götürdük onu.

Whipple öldürülen adamın oğlunun söylediklerini doğruladı. Yazı makinesinin, mücevher kutusunun, mermilerin ve yeni cüzdanın Gantvoort'a ait olmadıklarından emindi.

Dexter'lar konusundaki düşüncelerini açıkça söyletemedik, ama onaylamadığı belliydi. Bayan Dexter bu gece üç kere telefon etmişti; sekizde, dokuzda ve dokuz buçukta. Her seferinde Bay Leopold Gantvoort'u istemişti, ama mesaj bırakmamıştı. Whipple, Bay Gantvoort'u beklediği, gelmediği için de merak ettiği kanısındaydı.

Ne Emil Bonfils'ten ne de tehdit mektuplarından haberi vardı. Bir önceki gece Gantvoort sekizde çıkmış, geceyarısı dönmüştü. Döndüğünde heyecanlı olup olmadığını seçecek kadar yakından görmemişti onu. Gantvoort genellikle cebinde yüz dolar kadar para taşırdı.

"Gantvoort'un bu gece üstünde taşıdığı ve bu masanın üzerinde bulunmayan bir şeyden haberin var mı?" diye sordu O'Gar.

"Hayır efendim. Her şey burada gibi; saat ve zincir, para, not defteri, cüzdan, anahtarlık, mendil, dolmakalem, benim bildiğim her şey burada."

"Charles Gantvoort dışarı çıktı mı bu akşam?"

"Hayır efendim. Bayan Gantvoort'la birlikte bütün gece evdeydiler."

"Emin misin?"

Whipple bir an düşündü.

"Evet efendim, eminim diyebilirim. Bayan Gantvoort'un çıkmadığını biliyorum. Ama doğrusunu söylemek gerekirse Bay Charles'ı saat sekizden, saat on birde bu beyle birlikte -beni göstererek- aşağı inene kadar görmedim. Ama bütün geceyi evde geçirdiğinden emin gibiyim. Bayan Gantvoort evde olduğunu söylemişti galiba."

Sonra O'Gar bir soru daha sordu, o sırada bana tuhaf gelen bir soru.

"Bay Gantvoort ne çeşit yaka düğmesi takardı?"

"Bay Leopold mu demek istiyorsunuz?"

"Evet."

"Sade, yekpare altın düğmeler. Londra'daki bir kuyumcunun damgası vardır üzerlerinde."

"Görsen tanır mısın?"

"Evet efendim."

Bıraktık Whipple'i, eve dönsün.

O'Gar'la benim için henüz hiçbir anlam taşımayan masa dolusu ipucuyla başbaşa kalınca, "Yahu," dedim, "artık biraz açılıp neler olduğunu anlatmanın sırası gelmedi mi daha, ne dersin?"

"Gelmiştir herhalde. Dinle! Lagerquist adında bir adam -bakkalın biri- bu akşam Golden Gate Parkında ışıkları sönmüş bir arabanın yanından geçiyor. Direksiyondaki adamın oturuşunda bir tuhaflık sezip ilk gördüğü devriyeye durumu anlatıyor.

"Devriye gidip araştırıyor ve Gantvoort'u direksiyonun başında ölü olarak buluyor. Kafası ezilmiş ve şu zamizingo," bir elini kanlı yazı makinesinin üstüne koydu, "yanındaki koltukta duruyor. Saat o sırada ona çeyrek var. Doktor, Gantvoort'un kafasının bu daktiloyla ezilerek öldürüldüğünü söylüyor.

"Ölünün cepleri talan edilmiş ve bu yeni cüzdan dışında masanın üstünde gördüğün her şey arabanın içine yayılmış; kimi koltukların üstünde, kimi yerde. Bu paralar da orada, yüz dolar kadar. Evrakların arasında bir de bu var."

Beyaz bir kâğıt uzattı. Üzerinde şunlar yazılıydı:

L.F.G.

Benim olanı istiyorum. 10.000 kilometre ve 21 yıl, seni ihanetinin kurbanından gizlemeye yetmeyecek. Çaldığını geri alacağım.

E.B.

"L.F.G., Leopold Gantvoort olabilir," dedim. "E.B. de Emil Bonfils. Yirmi bir yıl, 1902'den 1923'e kadar geçen zaman; 10.000 kilometre de kabaca Paris'le San Francisco arasındaki mesafe."

Mektubu bırakıp mücevher kutusunu aldım. Siyah deri taklidi, beyaz saten astarlı bir kutuydu. Hiçbir marka yoktu üzerinde.

Sonra' mermileri inceledim. İki taneydiler, Smith-Wesson 45 kalibre. Yumuşak kurşunların tepesine derin birer haç çizilmişti, kurşunu vurduğu zaman tepsi gibi yayan eski bir numara.

"Bunlar da mı arabadaydı?"

"Evet, bu da."

O'Gar yeleğinin cebinden iki buçuk-üç santim boyunda bir tutam kısa sarı saç çıkardı. Köklerinden sökülmemiş, kesilmiş saçlar.

"Başka?"

Sonu gelmiyordu sanki.

Masanın üstündeki yeni cüzdanı; hem Whipple'in hem Charles Gantvoort'un ölüye ait olmadığını söyledikleri cüzdanı alıp bana doğru kaydırdı.

"Bu da yolda, arabadan bir-bir buçuk metre ötede bulundu."

Ucuz, adi bir cüzdandı ve üstünde ne yapanın markası ne de sahibinin adının baş harfleri vardı, içinde iki on dolarlık banknot, üç gazete kupürü ve daktiloyla yazılmış altı isimlik bir liste vardı, listedeki ilk isim Gantvoort'unkiydi.

Kupürlerin üç ayrı gazetenin küçük ilan sayfalarından geldikleri anlaşılıyordu -hurufat farklıydı çünkü- ve şöyle diyorlardı:

George — Her şey hazır. Fazla bekleme. D.D.D.

R.H. T. — Cevap vermiyorlar - FLO

Cappy — Tam on ikide ve uyanık ol. BİNGO

Daktilo edilmiş listedeki isim ve adresler -Gantvoort'un altındakiler- şöyleydi:

Ouincy Heatbcote, 1223 Güney Jason Sokağı, Denver B.D. Thornton, 96 Hughes Meydanı, Dallas Luther G. Randall, 615 Columbia Sokak, Portsmouth J.H. Body Willis, 5444 Harvard Sokağı, Boston Hannah Hindmarsh, 218 Doğu 79. Sokak, Cleveland

"Başka," diye sordum, bunları inceledikten sonra.

Çavuşun verecekleri bitmemişti henüz.

"Ölünün yaka düğmeleri önlü arkalı çıkarılmıştı, ama yakası da kravatı da yerli yerindeydi. Ve sol ayakkabısı gitmişti. Ortalığı altüst ettik, ne pabucu, ne düğmeleri bulabildik."

"O kadar mı?"

Her şeyi bekleyebilirdim artık.

"Daha ne istiyorsun ulan," diye hırladı. "Yetmez mi?"

"Parmak izi?"

"Sıfır. Hepsi ölünün."

"Ya içinde bulunduğu araba?"

"Dr. Wallace Girargo diye birisine kayıtlı. Bu akşam saat altı gibi telefon edip McAllister ve Polk sokaklarının kesiştiği yerden çalındığını bildirmiş. Araştırıyoruz, ama bir şey çıkacağını sanmıyorum."

Whipple'la Charles Gantvoort'un ölüye ait olduğunu söyledikleri eşyalardan bir şey çıkaramadık. Özenle bir daha, bir daha inceledik, ama bir işe yaramadı. Not defterinde bir sürü kâğıt vardı, ama hiçbirinin cinayetle ilgisi yok gibiydi. Mektuplar da' aynı derecede ilgisizdi.

Cinayet aleti yazı makinesinin seri numarasının yok edilmiş olduğunu gördük, makinenin şasisinden törpülenip silindiği anlaşılıyordu.

"Ne diyorsun?" diye sordu O'Gar. İpuçlarını incelemeyi bitirmiş, oturmuş sigaralarımızı tüttürüyorduk.

"Monsieur Emil Bonfils'i bulsak iyi olur diyorum."

"Fena olmaz," diye onayladı O'Gar. "Şu Gantvoort'un adının olduğu listedeki insanlarla temasa geçsek de fena olmaz. Ya cinayet listesiyse? Ya bu Bonfils hepsini haklamak niyetindeyse?"

"Belki. Bulalım gene de onları. Bir de bakarsın, kimi öldürülmüştür bile, ama öldürülmüş de olsalar, öldürülecek de olsalar bu işle bir bağlantıları olduğu kesin. Ben, bizim acentenin şubelerine birkaç telgraf çekerim bakarlar. Şu gazete kupürlerinin kaynağına da baktırırım."

O'Gar saatine bakıp esnedi.

"Saat dördü geçti. Paydos edip biraz kestirelim, ne dersin? Bizim adli tabibe bir not bırakırım, daktiloyu E.B. imzalı mektupla ve listeyle, karşılaştırsın, onunla mı yazılmışlar diye. Öyledir herhalde, ama emin olalım gene de. Gün ışır ışımaz parkta Gantvoort'un bulunduğu bölgeyi de aratırım, belki pabuçla düğmeleri buluruz. Çocukların birkaçını da daktiloculara salıvereyim, şunun bir izine rastlarlar belki."

En yakın telgrafhaneye girip bir sürü tel çektim. Sonra eve dönüp cinayetle, suçla, dedektiflikle uzaktan yakından ilgisi olmayan düşler gördüm.

***

Aynı sabah saat on birde, beş saat uykudan sonra dipdiri olarak emniyete döndüğümde, O'Gar'ı masasının başına çökmüş, önündeki bir siyah ayakkabı, yarım düzine kadar yaka düğmesi, paslı bir anahtar ve buruşuk bir gazeteye dalgın dalgın bakar buldum.

"Hayrola, düğün hatıraların mı?"

"Olsa da fark etmez." Sesi bitkindi. "Dinle, bak. Denizcilik Bankasının kapıcılarından biri bu sabah temizliğe başlarken girişte bir paket buluyor. Beş günlük bir Philadelphia Record gazetesine sarılı bu pabuç -Gantvoort'un kayıp pabucu- ve şu yaka düğmeleriyle anahtar. Gördüğün gibi ayakkabının topuğu sökülmüş ve topuk hâlâ kayıp. Whipple pabucu ve yaka düğmelerinden ikisini tanıdı, ama anahtarı hiç görmemiş. Diğer dört yaka düğmesi yeni, adi altın kaplama. Anahtarın çoktandır kullanılmamış gibi bir hali var. Ne diyorsun bu işe?"

Diyecek bir şeyim yoktu.

"Nasıl olmuş da buraya getirmiş kapıcı?"

"Bütün hikâye sabah gazetelerinde; kayıp ayakkabı, düğmeler, falan."

"Yazı makinesiyle ilgili birşeyler öğrenebildin mi?"

"Tahmin ettiğimiz gibi, mektup da, liste de onunla yazılmış. Ama nereden geldiğini öğrenemedik hâlâ. Arabanın sahibi olan doktoru soruşturduk, bir yaramazlık yok. Gantvoort'u bulan bakkal Lagerquist de temiz. Sen ne yaptın?"

"Dün gece çektiğim tellerin hepsine cevap gelmedi henüz. Sabah buraya gelmeden acenteye uğrayıp bizim oğlanlardan dördünü otellerde ve şehirde Bonfils adında kaç kişi varsa bulmaya gönderdim, telefon rehberine bakılırsa o isimde iki-üç aile var. New York Şubesine de bir tel çekip vapur şirketlerinin kayıtlarına baksınlar dedim, bu yakınlarda Bonfils adında kimse gelmiş mi diye. Paris temsilcimize de bir tel çektim. Belki oradan da birşeyler çıkar."

"Başka bir işe girişmeden Gantvoort'un avukatı Abernathy'yle şu Bayan Dexter'ı da bir görsek iyi olur herhalde," dedi Çavuş.

"Herhalde," dedim. "Önce avukata gidelim. En önemlisi o şimdilik."

Avukat Murray Abernathy uzun boylu, sıska, usulca konuşan, hâlâ göğsü kolalı gömlekler giyen yaşlı bir beyefendiydi. Umduğumuz bilgileri veremeyecek kadar meslek ahlakına bağlıydı, ama bıraktık konuşsun, bildiğince anlatsın ve sonunda birkaç yeni bilgi edindik. Öğrendiklerimiz kısaca şöyleydi:

Ölen adamla Creda Dexter önümüzdeki çarşamba günü evlenmek niyetindeydiler. Adamın oğluyla kadının ağabeyinin bu evlenmeye karşı oldukları anlaşılıyordu, dolayısıyla da Gantvoort'la kadın, Oakland'da gizlice evlenip aynı gün Uzakdoğu'ya giden bir gemiye atlamayı tasarlamışlar, uzun halayları bitip döndüklerinde oğulla ağabeyin evliliği sineye çekmiş olacaklarını düşünmüşlerdi.

Yeni bir vasiyet hazırlanmıştı. Buna göre Gantvoort'un malvarlığının yarısı yeni karısına, öbür yarısı da oğluyla gelinine kalacaktı. Ama yeni vasiyet henüz imzalanıp resmileşmemişti ve Creda Dexter da imzalanmadığını biliyordu. Hâlâ geçerli olan eski vasiyete göre her şeyin Charles Gantvoortla karısına kalacağını da biliyordu Creda Dexter; avukat bundan kesinlikle emindi.

Abernathy'nin imalı ve dolambaçlı sözlerinden çıkarabildiğimiz kadarıyla, Gantvoort'un malvarlığının nakit değeri bir buçuk milyon dolar kadardı. Avukat, Emil Bonfils adını hiç duymadığını söyledi; Gantvoort'un tehdit edildiğinden ve öldürülme girişiminde bulunulduğundan da habersizdi. Tehdit mektubunda ölünün çalmakla suçlandığı şeyin niteliği konusunda hiçbir bilgisi yoktu ya da olmadığını söylüyordu.

Abernathy'nin yazıhanesinden Creda Dexter'ın, Gantvoort malikânesine birkaç dakikalık yürüyüş mesafesindeki şık, yeni ve pahalı bir yapıdaki dairesine gittik.

Creda Dexter yirmi küsur yaşlarında, ufak tefek bir kadındı. İlk dikkati çeken şey gözleriydi. İri, derin ve kehribar rengindeydiler ve gözbebekleri sürekli hareket halindeydi. Durmadan boy değiştiriyor, bazen yavaşça, bazen aniden büyüyüp küçülüyor, bazen bir iğne başı kadar kalıp bazen de gözlerinin kehribar rengini yutacak kadar büyüyorlardı.

Gözlerini kılavuz alınca onda korkunç bir kedilik olduğunu seziyordunuz hemen. Her hareketi bir kedi gibi ağır, rahat ve emindi; güzel yüzünün kıvrımları, ağzının biçimi, küçük burnu, bakışı, kaşlarının kıvrımı, hepsi bir kediyi andırıyordu. Sık ve koyu sarı saçlarını tarayış biçimi de izlenimi güçlendiriyordu.

İlk açıklamalar tamamlandıktan sonra, "Bay Gantvoort'la ben," dedi, "öbür gün evlenecektik. Oğluyla gelini de, ağabeyim Madden gibi bu evliliğe karşıydılar. Hepsi de aramızdaki yaş farkının çok büyük olduğu

kanısındaydılar. Herhangi bir tatsızlık olmasın diye sessizce evlenip bir yılı aşkın bir süre yurtdışında kalmayı, evliliğimize olan itirazların da bu süre içinde unutulacağını düşünmüştük.

"Bay Gantvoort bu yüzden Madden'i New York'a gitmeye ikna etmişti. Orada yapılması gereken bir işi vardı, demir çelik fabrikasındaki hisselerinin satışıyla ilgili bir şey; bunu da biz balayına çıkana kadar Madden'i buradan uzaklaştırmak için mazeret olarak kullandı. Madden burada benimle birlikte yaşıyordu ve onun haberi olmaksızın herhangi bir yolculuk hazırlığı yapmam söz konusu değildi."

"Bay Gantvoort dün gece burada mıydı?" diye sordum.

"Hayır. Gelmesini bekliyordum, birlikte çıkacaktık. Genellikle yürüyerek gelirdi, evi birkaç sokak ötede. Saat sekiz olup evine telefon edince Whipple neredeyse bir saat önce çıktığını söyledi. Ondan sonra iki kere daha aradım. Sonra bu sabah, daha gazetelere bakmadan bir kere daha aradım ve bana onun..."

Sesi çatladı ve cümlesini bitiremedi, tüm görüşmemiz boyunca tek üzüntü belirtisi buydu. Charles Gantvoort'la Whipple'dan edindiğimiz izlenimler bizi oldukça şatafatlı bir yas gösterisine hazırlamıştı, ama hayal kırıklığına uğramıştık. Hiçbir aşırılık yoktu tavrında, hayrımıza bir gözyaşı bile akıtmadı.

"Ondan önceki gece burada mıydı Bay Gantvoort?"

"Evet. Sekizden az sonra geldi ve neredeyse geceyarısına kadar oturdu. Çıkmadık."

"Yürüyerek mi gelip gitti?"

"Bildiğim kadarıyla evet."

"Tehdit edildiği konusunda herhangi bir şey söyledi mi size?"

Kesin bir biçimde başını salladı hayır diye.

"Emil Bonfils'i tanıyor musunuz?

"Hayır."

"Bay Gantvoort'un ondan söz ettiğini işittiniz mi hiç?"

"Hayır."

"Ağabeyiniz New York'ta hangi otelde kalıyor?"

Huzursuz gözbebekleri gözlerinin aklarından taşacak gibi büyüdüler birden. Gördüğüm ilk korku belirtisiydi bu. Ama gözbebeklerinin dışında hiçbir değişiklik yoktu.

"Bilmiyorum."

"San Francisco'dan ne zaman ayrıldı?"

"Perşembe günü, dört gün oluyor."

Creda Dexter'ın dairesinden ayrıldıktan sonra düşünceli düşünceli yürüdük biraz O'Gar'la birlikte. Sonunda konuştu:

"Karı bakımlı bir kedi sanki. Tüyünü temiz okşa, tatlı tatlı mırıldansın. Tersine git, basar pençeyi!"

"Kardeşini sorunca o gözündeki parıltıdan ne çıkardın?"

"Birşeyler çıkardım, ama nedir bilmiyorum. Bir soruşturalım bakalım, gerçekten de New York'ta mı? Bugün oradaysa, dün gece burada olmadığı kesin, posta uçakları bile yirmi altı, yirmi sekiz saatte falan alıyorlar yolu."

"Öyle yapalım," dedim. "Anlaşılan bu Creda Dexter, ağabeyinin cinayete karışıp karışmadığından pek emin değil. Bonfils'in bir yardımcısı olmadığını gösterecek hiçbir kanıt da yok elimizde. Creda'nın cinayete karışmış olacağına ihtimal vermiyorum ama. Yeni vasiyetnamenin imzalanmadığını biliyormuş, yedi yüz elli milyon papelden kendini bile bile mahrum etmesinin bir anlamı olamaz."

Continental'ın New York Şubesine uzun bir şifre çekip bir gün önce gönderdiğim telgraflara cevap gelmiş mi diye baktık.

Gelmişti.

Daktilo edilmiş listede adları Gantvoort'la birlikte sayılanların hiçbiri bulunamamıştı, hiçbirinden en ufak bir iz yoktu. Adreslerin ikisi tamamen yanlıştı. O sokaklarda o numaralı evler yoktu, hiçbir zaman da olmamıştı.

***

Öğleden sonranın geri kalanını O'Gar'la birlikte Gantvoort'un Rus Tepesindeki eviyle Dexter'ların apartmanı arasındaki yolu arşınlayarak geçirdik. Ölünün bir evden ötekine gitmek için kullanabileceği üç ayrı yolda yaşayan, çalışan ya da oynayan kadın, erkek, çocuk herkesi sorguya çektik.

Cinayetten bir önceki gece Bonfils'in attığı silahın sesini duyan kimseye rastlamadık. Cinayet gecesi kuşku uyandırabilecek herhangi bir şey gören kimseyle karşılaşmadık.

Sonra Gantvoort'un evine uğrayıp Charles Gantvoort'u, karısını ve bütün hizmetkârları yeniden sorguya çektik ve yeni hiçbir şey öğrenemedik. Bildikleri kadarıyla ölüye ait hiçbir şey kayıp değildi, hiç değilse bir ayakkabının topuğuna sığacak boyda hiçbir şey...

Öldürüldüğü gece giydiği pabuçlar iki ay önce New York'ta özel olarak yaptırdığı üç çiftten biriydi. Sol ayakkabının topuğunu çıkarmış, içini oyup küçük bir şey gizlemiş, sonra yeniden çakmış olabilirdi; ama Whipple, çok us:a bir kunduracının elinden çıkmadıysa pabuçtaki herhangi bir değişikliği fark edeceğinden emindi.

Bu konuyu da tükettikten sonra acenteye döndük. New York Şubesinden gelen telgraf, denizcilik şirketlerinin kayıtlarına göre son altı ay içinde ne İngiltere, ne Fransa ne de Almanya'dan Emil Bonfils adında kimsenin gelmediğini bildiriyordu.

Bonfils'i şehirde arayan hafiyeler de hiçbir şey bulamamışlardı. San Francisco, Oakland, Berkeley ve Alameda'da Bonfils adında on bir kişi bulup .hepsini araştırmışlardı. Araştırmaların sonucunda on biri de aklanmıştı. Bu Bonfils'lerin hiçbiri Emil Bonfils diye birini tanımıyordu. Otelleri taramışlar, hiçbir şey çıkaramamışlardı.

O'Gar'la birlikte akşam yemeğine çıktık, adam başı beşer söz bile etmediğimiz sessiz, suratsız bir yemek; sonra acenteye döndük. New York'tan bir tel daha gelmişti:

MADDEN DEXTER BU SABAH McALPIN OTELİNE GELDİ. ELİNDE B.F.F. ŞİRKETİNDEKİ GANTVOORT HİSSELERİNİ SATMAK İÇİN VEKÂLETNAME VAR. NE EMİL BONFILS'TEN, NE CİNAYETTEN HABERİ OLDUĞUNU SÖYLÜYOR. İŞİNİ YARIN BİTİRİP SAN FRANCISCO'YA DÖNMEK NİYETİNDE.

Şifreyi çözdüğüm kâğıdı parmaklarımın arasından bıraktım; çalışma masamın başında karşılıklı oturup sessiz ve keyifsiz birbirimize baktık, temizlikçi kadınların kovalarının tıngırtısını dinledik.

O'Gar sonunda kendi kendine usulca, "Tuhaf," dedi.

Başımla onayladım. Öyleydi.

"Elimizde dokuz ipucu var," dedi az sonra, "hiçbiri de bir halta yaramadı."

"Bir: Ölü sizin şirketi arayıp yıllar önce Paris'te dalaştığı Emil Bonfils adında birisi tarafından tehdit edildiğini ve Bonfils'in kendisine ateş ettiğini söylüyor.

"İki: Cinayet aleti yazı makinesiyle yazılmış mektup ve liste. Makinenin nereden çıktığını bulmaya çalışıyoruz, ama şimdilik elimizde bir bilgi yok. Ne biçim silah ki bu zaten? Sanki bu Bonfils denen herif birden sinirlenip ilk eline geçen aleti geçirivermiş adamın kafasına. Ama yazı makinesinin çalınmış bir arabada işi ne? Ve seri numarası niye törpülenmiş üstünden?"

Bilmediğimi belirtmek için başımı salladım ve O'Gar ipuçlarını sıralamayı sürdürdü.

"Üç: Gantvoort'un o gün telefonda anlattıklarını doğrulayan tehdit mektubu.

"Dört: Tepelerine haç çizilmiş o iki mermi.

"Beş: Mücevher kutusu.

"Altı: Bir tutam sarı saç.

"Yedi: Ölünün pabucuyla yaka düğmelerinin kaybolması.

"Sekiz: içinde iki on dolarlık, gazete kupürleri ve listeyle yolda bulunan cüzdan.

"Dokuz: Pabucun, ertesi gün dört tane fazladan yaka düğmesi ve paslı bir anahtarla birlikte beş günlük bir Philadelphia gazetesine sarılı olarak bulunması.

"Liste bu kadar. Bütün bunların bir anlamı varsa o da şu: Gantvoort 1902'de Paris'te bu Emil Bonfils'ten bir şey araklamış ve Bonfils bunu geri almaya gelmiş. Gantvoort'u dün akşam çalıntı bir arabayla almış, yanında da yazı makinesini getirmiş, nedenini Allah bilir! Gantvoort maraza çıkarmış, Bonfils de kellesini daktiloyla ezdikten sonra ceplerini karıştırmış, ama hiçbir şey almamış. Aradığı şeyin Gantvoort'un sol pabucunda olduğuna karar verip onu götürmüş. Sonra da... ama ne yaka düğmelerinin bir anlamı var, ne o sahte listenin ne de..."

"Evet, var!" diye araya girdim, birden uyanıp oturduğum yerde doğrularak. "İşte onuncu ipucumuz: Bundan sonra süreceğimiz iz şu; Gantvoort'un adıyla adresi dışında sahte o liste. Öyle olmasaydı, bizimkiler o beş kişiden hiç olmazsa birini bulurlardı. Ama onlardan en ufak bir ize bile rastlamadılar. Üstelik adreslerin ikisi de, hiçbir zaman olmamış sokak numaralarında.

"O sahte liste, kupürler, daha inandırıcı olsun diye yirmi dolarla birlikte o cüzdanın içine yerleştirilip yolun kenarına bizi şaşırtmak için atılmış. Ve eğer durum böyleyse, gerisinin de uydurma olduğuna nesine istersen bahse girerim.

"Bundan böyle o dokuz ipucuna dokuz çıkmaz gözüyle bakacağım. Ve gösterdikler^ yönün tam tersine gideceğim. Adı Emil Bonfils olmayan ve isminin baş harfleri ne E ne de B olan; Fransız olmayan, 1902'de Paris'te bulunmayan birisini arayacağım. Saçları sarı olmayan, 45 kalibrelik tabancası olmayan, gazetelerin küçük ilanlarıyla ilgilenmeyen birisinin peşine düşeceğim. Gantvoort'tan bir ayakkabı topuğuna ya da bir yaka düğmesine sığabilecek hiçbir şey çalmamış bir adam. Böyle bir vatandaşın peşindeyim artık!"

Çavuş küçük yeşil gözlerini düşünceli düşünceli kısıp başını kaşıdı.

"O kadar da salakça bir şey olmayabilir bu!" dedi. "Haklı olabilirsin. Diyelim ki haklısın, sonra ne olacak? Dexter denen karı yapmadı, yedi yüz elli bine mal oldu cinayet ona. Ağabeyi yapmadı, New York'ta çünkü. Hem de orada olmasa bile, kızkardeşiyle evlenmek için çok yaşlı diye adam temizlenmez ki... Charles Gantvoort mu? İhtiyarın yeni vasiyetname imzalanmadan ölmesinden yararlanabilecek bir tek o ve karısı var. Charles'ın o gece evde olduğu konusunda da bir tek kendi sözleri var. Hizmetçiler adamı sekizle on bir arasında görmemişler. Sen oradaydın, on bire kadar sen de görmedin. Ama, 'Bütün gece evdeydim,' dediği zaman, sen de ben de inanıyoruz ona. ihtiyarı öldürmüş olabileceğine ne sen, ne ben inanıyoruz, ama olabilir de tabii. Ee, sonra?"

"Bu Creda Dexter," dedim, "Gantvoort'la parası için evlenecekti değil mi? Ona âşık falan olduğunu düşünmüyorsun değil mi?"

"Hayır. Görebildiğim kadarıyla bir buçuk milyona âşıktı."

"Tamam," dedim. "Şimdi... Çirkin bir kadın olduğu söylenemez, tam tersi. Ona tutulan tek adam Gantvoort muydu dersin?"

"Anladım! Anladım!" dedi O'Gar heyecanla. "Yani bir buçuk milyonu falan olmayan bir delikanlı var işin içinde ve o paralı adamın onu saf dışı bırakmasından hoşlanmadı. Belki, belki..."

"Ne dersin, şimdiye kadar uğraştıklarımızı bir yana bırakıp bu açıdan yaklâşsak işe?"

"Tamamdır," dedi. "Yarından tezi yok, bu Dexter kedisini okşamakta Gantvoort'un rakibi kimmiş, onu araştıralım."

***

Doğru ya da yanlış, öyle yaptık. Bütün o güzel ipuçlarını bir çekmeceye yerleştirdik, çekmeceyi kilitledik ve unuttuk. Sonra da Creda Dexter'ın erkek arkadaşlarını arayıp aralarından katili bulup çıkarmaya giriştik.

Ama o kadar basit değildi.

Geçmişini ne kadar taradıysak, ciddi bir damat adayı olabilecek tek kişiye rastlamadık. Ağabeyiyle birlikte üç yıldır San Francisco'da oturuyordu. O üç yıl boyunca, daireden daireye izlerini sürdük. Göz aşinası bile olabilecek herkesi sorguladık. Hiç kimse de bize, ona Gantvoort'tan başka ilgi gösteren kimseden söz edemedi. Hiç kimse onu Gantvoort'la ağabeyinden başka kimseyle görmemişti.

Sonuç olarak pek ilerlemesek de doğru yolda olduğumuz kanısına vardık. 'O üç yıl içinde hayatında Gantvoort'tan başka hiç olmazsa bir erkek daha olmalı,' diye düşündük. Çok büyük bir yanlışa kapılmıyorsak, erkeklerin ilgisine sırt çevirecek bir kadın değildi; doğa da o ilgiyi çekecek nitelikleri bağışlamıştı hani ona. Ve eğer bir başka adam varsa varlığının bu kadar gizli tutulmuş olması, Gantvoort'un ölümüne bulaşması olasılığını daha da güçlendiriyordu.

Dexter'ların San Francisco'ya gelmeden önce nerede yaşadıklarını öğrenememiştik, ama eski yaşantıları fazla ilgilendirmiyordu bizi. Çok eskiden kalma bir sevgilinin yeniden sahneye çıkıverme olasılığı yok değildi tabii, ama o durumda da yeni bağlantıyı bulmak eskisini bulmaktan daha kolay olacaktı.

Araştırmalarımız, Gantvoort'un oğlunun Dexter'ları fırsatçı olarak tanımlamakla yanılmamış olduğunu gösteriyordu. Geçmişte açıktan açığa suç işlediklerini gösterecek hiçbir kanıt yoktu gerçi, ama bütün faaliyetleri buna işaret ediyordu.

Yeniden Creda Dexter'a gittim, dairesinde bütün bir öğleden sonra geçirdim, eski aşkları konusunda soru üstüne soru sordum. Gantvoort'la bir buçuk milyonu uğruna kimi ekmişti? Cevap hep aynıydı: Hiç kimseyi. Ben de kabullenemiyordum bu yanıtı.

Gece-gündüz izlettirdik Creda Dexter'ı, hiçbir işe yaramadı. İzlendiğini fark etmişti belki. Her neyse, dairesinden hemen hiç çıkmıyordu, çıktığında da en sıradan işler için oluyordu bu. içinde olsun olmasın, gözümüzü dairesinden ayırmadık. Kimse ziyaretine gelmedi. Telefonunu dinledik, hiçbir sonuç vermedi. Mektuplarını izlettik, tek bir mektup almadı, hatta reklam mektubu bile.

Bu arada, cüzdandaki küçük ilanların kökenini öğrendik: Biri New York'ta, biri Chicago'da biri de Portland'da çıkan üç gazete. Portland gazetesindeki ilan cinayetten iki gün önce yayımlanmıştı; Chicago gazetesindeki dört gün, New York'taki beş gün önce. Bu gazetelerin üçü de cinayet günü San Francisco'daki bayilerde satılıyordu, yani polisin aklını karıştırmak için malzeme arayan herkesin ulaşabileceği yerde.

Acentenin Paris temsilcisi üç tane Emil Bonfils bulmuştu, ama hiçbiri bize yaramıyordu; daha üç tanesinin de peşindeydi.

Ama O'Gar'la ben Emil Bonfils'le uğraşmıyorduk artık, kapatmıştık o defteri. Yeni uğraşımız, Gantvoort'un rakibini bulmaktı. Aradan günler geçip Madden Dexter'ın New York'tan dönme tarihi gelip çattığında durum böyleydi.

New York Şubemiz gözünü ayırmamıştı ondan ve yola çıktığı günü bildirmişti. Ben de hangi trenle geleceğini biliyordum böylece. Kızkardeşini görmeden önce birkaç soru sormak istiyordum ona. Öğrenmek istediklerimi söyleyebilirdi ve onu kızkardeşi susturmadan önce görürsem istediğim bilgileri alabilirdim belki.

Neye benzediğini bilsem, trenden Oakland'da indiğinde yanaşabilirdim ona, ama tanımıyordum; Charles Gantvoort'u ya da bir başkasını da. yanımda taşımak istemiyordum, sırf adamı bana göstersin diye.

Sonuç olarak o sabah Sacramento'ya gittim ve Madden Dexter'ın trenine bindim. Kartvizitimi bir zarfa koyup gardaki haberci oğlanlardan birine verdim. "Bay Dexter! Bay Dexter!" diye seslenerek tren boyunca yürüdükçe de peşinden gittim. Son arabanın bar vagonunda irice, siyah saçlı, tweedler içinde bir adam pencereden perona dönüp elini uzattı çocuğa.

Zarfı sinirli sinirli açıp kartıma bakarken izledim onu. Çenesi hafifçe titriyor, zaten pek güçlü olmayan suratının zayıflığını iyice açığa vuruyordu. Yaşı yirmi beş-otuz arasındaydı; saçları ortadan ayrılıp briyantinlenmişti; gözleri iri ve fazla anlamlıydı; burnu küçük ve düzgün; temiz, kahverengi bir bıyık; çok kırmızı, yumuşak dudaklar; o biçim bir herif.

Başını karttan kaldırdığında yanındaki boş koltuğa çöktüm.

"Bay Dexter siz misiniz?"

"Evet," dedi. "Bay Gantvoort'un ölümüyle ilgili görüşmek istiyorsunuz herhalde."

"Ya. Birkaç soru sormak istiyordum. 'Tesadüfen de Sacramento'da olduğuma göre sizinle birlikte yolculuk edersem fazla vaktinizi almadan bu işi kapatırım,' diye düşündüm."

"Size söyleyebileceğim birşeyler varsa," dedi, "memnuniyetle. Ama New York'taki dedektiflere ne biliyorsam anlattım, onlar da fazla ilginç bulmadılar."

"Siz New York'tan ayrıldığınızdan beri durum değişti." Konuşurken suratına dikkatle bakıyordum. "O zaman önemsiz gibi gelen şeyler şimdi çok işimize yarayabilir."

Dudaklarını ıslatıp gözlerini kaçırdı, sustum. ,'Belki hiçbir şey bilmiyor,' dedim kendi kendime, ama çok ürkek olduğu kesin. Derin düşünceye dalmış gibi durup birkaç dakika beklettim. 'İyi idare edersem içini dışına çıkarırım,' diye düşünüyordum. Pek sert bir malzemeye benzemiyordu.

Vagondaki diğer dört-beş yolcu söylediklerimizi işitmesin diye kafalarımız birbirine yakın oturuyorduk; bu durum da benim yaranmaydı. Her dedektifin bildiği bir şey varsa o da zayıf yaradılışta birisine suratınızı yaklaştırıp yüksek sesle konuşursanız istediğiniz bilgileri, hatta bazen bir itirafı bile kolayca elde edebileceğinizdir. Burada yüksek sesle konuşamazdım, ama suratlarımızın birbirine yakın olması bile yaranmaydı.

"Kızkardeşinizin tanıdığı erkeklerden," dedim sonunda, "Bay Gantvoort dışında en ilgilisi kimdi?"

Sesli sesli yutkundu, pencereden dışarı baktı, gözucuyla bana bakıp gözlerini pencereye çevirdi gene.

"Bilemeyeceğim vallahi," dedi.

"Peki. Şöyle diyelim: Ona ilgi gösteren ve onun ilgi gösterdiği bütün erkekleri teker teker sıradan geçirelim."

Pencereden dışarı bakıyordu hâlâ.

"Birincisi kim?" diye üsteledim.

Kaçamak bakışları bir an benimkilerle birleşti. Gözlerinde utangaç bir çaresizlik okunuyordu.

"Saçma gelecek size, biliyorum, ama ben ağabeyi olarak Creda'nın Bay Gantvoort'tan önce ilgilendiği tek bir kişinin bile adını verebilecek durumda değilim. Bildiğim kadarıyla onunla tanışmadan önce hiçbir erkeğe en ufak bir ilgi göstermiş değildir. Tanımadığım birisi olmuş olabilir tabii, ama..."

Hem de ne biçim saçma geliyordu. Benim tanıdığım Creda Dexter, O'Gar'ın deyimiyle o bakımlı kedi, peşinde en az bir erkek olmamasına uzun süre dayanabilecek birisine benzemiyordu. Önümdeki bu güzel oğlan yalan söylüyordu. Başka açıklaması yoktu.

Kötü giriştim. Ama o gece Oakland'a vardığımızda ilk söylediğinden santim oynamamıştı. Bildiği kadarıyla Gantvoort kızkardeşinin tek sevdalısıydı. Ve ben, büyük bir yanlış yaptığımı, Madden Dexter'ı haksız yere küçümsediğimi, fazla sert girerek, ilgilendiğim konuya doğrudan saldırarak kartlarımı yanlış oynadığımı anladım. Ya sandığımdan çok daha güçlü bir insandı ya da Gantvoort'un katilinin kimliğini gizleme isteği sandığımdan çok daha ağır basıyordu. Ama şu kadarından emindim: Eğer Dexter yalan söylüyorsa ki bundan kuşkum yoktu, Gantvoort'un gerçekten bir rakibi vardı ve Madden Dexter bu rakibin Gantvoort'u öldürdüğünü biliyor ya da öldürdüğünden şüpheleniyordu.

Oakland'da trenden indiğimizde yenildiğimi anlamıştım, bilmek istediklerimi söylemeyecekti bana, hiç değilse o akşam söylemeyecekti. Gene de ayrılmadım peşinden, benden uzaklaşma isteği apaçık olduğu halde, San Francisco feribotuna binerken bırakmadım yakasını. Umulmadık bir şey olma ihtimali vardır hep, gemimiz iskeleden ayrılırken de soru sormayı sürdürüyordum.

Az sonra, oturduğumuz yere bir adam yanaştı; üstünde hafif bir pardösü, elinde siyah bir çanta, iri kıyım bir adam.

Elini uzatıp bize doğru yanaşarak, "Merhaba Madden," diye selamladı yol arkadaşımı. "Şimdi geldim ve telefon numaranı hatırlamaya çalışıyordum." Çantasını yere koyup Dexter'ın elini hararetle sıktı.

Madden Dexter, bana döndü.

"Bay Smith'le tanıştırayım sizi," dedi, sonra iri yarı adama ismimi verip ekledi: "Continental Dedektif Acentesinin buradaki şubesinde çalışıyor."

Bay Smith'i uyarma amacı taşıdığı apaçık olan bu tanıtmanın üzerine endişeyle ayağa fırladım. Ama feribot kalabalıktı. Çevremizde, yanıbaşımızda yüzden fazla insan vardı. Rahatladım, gülümseyip Smith'le el sıkıştım. Smith kim olursa olsun, cinayetle ilişkisi -ne olursa olsun -zaten bir ilişkisi olmasa Dexter'ın kimliğimi öyle aceleyle bildirmesi için ne neden vardı ki? - burada hiçbir şey yapamazdı. Çevremizdeki kalabalık koruyordu beni.

Bu da ikinci yanlışım oldu.

Smith'in sol eli pardösüsünün cebine, daha doğrusu bazı modellerde bulunan, insanın elini paltosunu açmadan iç ceplerine ulaştırmasını sağlayan cebe benzer dikey yarıklardan birine girdi.

El yarıktan girmiş, tuttuğu kısa namlulu otomatik tabancayı görebileceğim kadar aralanmıştı pardösünün önü. Karnıma doğrulmuş silahı benden başka kimse göremiyordu.

"Güverteye çıkalım mı?" diye sordu Smith. Bu bir emirdi.

Duraksadım. Çevremizde her şeyden habersiz duran, oturan bu kalabalıktan uzaklaşmak istemiyordum. Ama Smith'in suratındaki ifade temkinli bir adamın ifadesi değildi. Yüzden fazla tanığın varlığını ipleyecek bir adama benzemiyordu pek. Dönüp kalabalığın arasında yürüdüm. Arkamdan gelirken sağ elini dostça omzuma koymuştu; sol eli paltonun altından tabancayı belime dayıyordu.

Güverte bomboştu. Yağmur kadar nemli, ağır b.r sis; San Francisco Körfezinin kış sisi, gemiyle suyu kaplamış, bütün yolcuları içeri kaçırmıştı. Kalın, aşılmaz bir perde gibi sarıyordu bizi. Yanan ışıklara rağmen geminin kıçını göremiyordum.

Durdum.

Smith sırtımdan dürttü.

"Daha uzağa, konuşabileceğimiz bir yere," dedi.

Küpeşteye gelene kadar ilerledim.

Ani bir alev yandı başımın arkasında... minicik ışıklar çaktı önümdeki karanlıkta... büyüdüler... hızla üzerime geldiler.

Yarı uyanıklık... Kendimi, hem ister istemez yüzer hem de aynı anda paltomdan kurtulmaya çalışır durumda buldum. Kafamın arkası dayanılmaz bir biçimde zonkluyordu. Gözlerim yanıyordu. Kendimi galonlarca su yutmuş gibi ağır hissediyordum.

Sis suyun üstünde alçak ve ağırdı, hiçbir şey görünmüyordu. Paltonun ağırlığından kurtulduğumda zihnim biraz açılmıştı, ama bilincim yerine geldikçe duyduğum acı da artıyordu.

Solumda bir ışık hafifçe şavklanıp yok oldu. Pustan battaniyenin içinden, her yönden ve her perdeden, yakından ve uzaktan, sis boruları işitiliyordu. Yüzmeyi bırakıp suya sırt üstü uzandım, nerede olduğumu çıkarmaya çalıştım.

Kısa bir süre sonra Alcatras sis borusunun düzenli, ağlamaklı sesini tanıdım. Ama hiçbir şey demedi bu bana. Sisin içinden yönsüz geliyordu sesi, tam tepemde ötüyordu sanki.

San Francisco Körfezinde bir yerdeydim, bütün bildiğim buydu; akıntının beni Golden Gate Köprüsüne doğru attığını tahmin edebiliyordum bir tek.

Aradan kısa bir süre geçti ve Oakland feribotlarının rotasından uzaklaştığımı fark ettim, çoktandır hiçbir tekne geçmemişti yakınımdan. Oradan uzaklaştığıma sevinmiyor değildim. Bu siste beni bir teknenin ezme olasılığı, kurtarma olasılığından daha fazlaydı.

Donuyordum; yüzüstü dönüp yüzmeye başladım, ama fazla hızlı değil, kan dolaşımını sağlayacak kadar, ancak gücümü belli bir hedefe doğru yüzmem gerektiği ana kadar harcamayacak biçimde.

Bir sis borusunun böğürtüsü giderek yaklaşıyordu; bir süre sonra, üzerinde bulunduğu teknenin ışıkları belirdi. 'Sausalito feribotlarından biri,' diye düşündüm.

Çok yakınıma geldi ve soluğum tükenene, boğazım yanana kadar bağırdım, ama borunun sesi benimkini boğdu.

Gemi geçti gitti ve sis kapandı gene arkasından.

Akıntı şimdi daha kuvvetliydi ve Sausalito feribotunun dikkatini çekme çabalarımdan iyice yorulmuştum. Sırt üstü uzanıp dinlendim, bıraktım sular beni nereye sürüklerse sürüklesin.

Birdenbire önümde bir ışık daha belirdi; bir an durdu öyle havada, sonra yok oluverdi.

Işığın az önce suda durduğu yere ulaşabilmek için bağırmaya, kollarımı ve bacaklarımı çılgınca çırpmaya başladım.

Bir 'daha görmedim ışığı.

Bir yorgunluk çöktü üstüme, bir boşunalık duygusu. Su soğuk değildi artık. Huzur verici, donuk bir rahatlığın içindeydim. Başımın zonklaması durdu. Hiçbir şey hissetmiyordum artık. Işık yoktu, ama önümde sis boruları... sis boruları... sis borularının sesi... önümde, arkamda, her yanımda, sinirimi bozuyor, rahatsız ediyor...

Sis borularının inlemesi olmasaydı hiçbir çaba harcamayacaktım. İçinde bulunduğum durumun tek tatsız yanıydı borular; su tatlı, yorgunluk daha da tatlıydı. Ama borular işkenceydi. Sövdüm, borulara, sonra da onları artık işitemeyeceğim kadar uzak bir yere yüzüp orada, dost sisin sessizliği içinde uyumaya karar verdim...

Arada sırada sızıyor, ama sis borularının ağlamaklı sesine uyanıveriyordum gene hemen.

'Allahın belası borular! Allanın belası borular!' diye yakınıyordum durmadan.

Baktım, borulardan biri arkamdan geliyor, sesi yükseliyor, güçleniyor. Dönüp bekledim. Kısık, puslu ışıklar belirdi.

En ufak dalga çıkarmadan kenara çekilmek için büyük özen göstererek yana doğru yüzdüm. Bu baş belasını da atlatınca uyuyacaktım. Işıklar yanıma geldiğinde, gemiyi atlatmış olmanın verdiği gururla kendi kendime güldüm. Allanın belası borular.

Hayat, hayata duyulan açlık, bütün varlığımın içine aktı birden.

Geçen gemiye haykırıp benliğimi tüketircesine çabaladım ona doğru. Her kulaç arasında başımı kaldırıp haykırdım...

***

O gece ikinci kez kendime geldiğimde, hareket halindeki bir bagaj arabasının üstünde sırt üstü yatıyordum. Kadınlı erkekli bir kalabalık çevremde, arabanın yanında yürüyor, meraklı gözlerle bana bakıyordu. Oturdum.

"Neredeyiz?" diye sordum.

Kırmızı yüzlü, üniformalı, ufak tefek bir adam karşılık verdi soruma.

"Sausalito İskelesine yanaşıyoruz. Kımıldama. Hastaneye götüreceğiz seni."

"Bu gemi San Francisco'ya ne zaman dönüyor?"

"Hemen şimdi."

"Ben de dönüyorum," dedim.

Yarım saat sonra, ıslak giysilerimin içinde tir tir titreyerek, dişlerim bir barbut partisi sesi vermesin diye ağzım kenetli, feribot iskelesinin önünden bir taksiye atlayıp eve döndüm.

Varınca yarım litre viski içtim, sert bir havluyla derim yanana kadar ovundum ve biraz yorgunlukla kötü bir baş ağrısı dışında kendimi insan gibi hissetmeye başladım gene.

O'Gar'a telefon edip hemen bana gelmesini söyledim, sonra Charles Gantvoort'u aradım.

"Madden Dexter'la görüştünüz mü?" diye sordum.

"Daha değil, ama telefonda konuştuk. Gelir gelmez o aradı. Yarın sabah Bay Abernathy'nin bürosunda buluşmak üzere sözleştik, babamın hesabına yaptığı o işi görüşmek için."

"Onu hemen arayıp şehir dışına gitmeniz gerektiğini, yarın sabah erkenden yola çıkacağınızı ve ona şimdi gidip görüşmek istediğinizi söyleyebilir misiniz?"

"Tabii, isterseniz."

"Harika. Öyle yapın. Birazdan uğrar sizi alırım, birlikte gideriz."

"Ama ne..."

"Geldiğimde anlatırım," deyip kısa kestim.

Giyinmem biterken O'Gar geldi.

"Demek birşeyler söyledi," dedi. Dexter'ı trende bulup sorgulayacağımı biliyordu.

"Evet," dedim alaycı bir sesle, "ama ne olduğunu unutacaktım neredeyse. Sacramento'dan Oakland'a kadar sorguya çektim herifi, tek kelime söylemedi. Sonra da feribotta Bay Smith diye birisiyle tanıştırdı beni ve ona Continental'da çalıştığımı söyledi. Bütün bunlar tıklım tıklım bir feribotun orta yerinde oluyor. Bay Smith göbeğime bir tabanca dayadı, güverteye çıkarttı, kafama bi tane patlatıp körfeze attı."

"Ne kadar da renkli bir yaşantın var," diye sırıttı O'Gar, sonra alnını kırıştırdı. "Aradığımız adam Smith olabilir demek, Gantvoort cinayetinin sorumlusu. Ama ne halt etmeye seni suya atıp başını belaya sokmak istedi ki?"

"Vallahi ben de anlamadım," dedim. Şapkalarımla kasketlerimden hangisinin ağrılı başıma daha az acı vererek oturacağını hesaplamaya çalışıyordum. "Dexter, kızkardeşinin eski sevgililerinden birinin peşinde olduğumu biliyordu tabii. Asıl bildiğimden çok daha fazlasını biliyorum sanıyordu herhalde, yoksa o kadar kaba bir numaraya yatmazdı, kim olduğumu Smith'e tam önümde söylemek gibi.

"Dexter kendini kaybedip feribotta o numarayı çektikten sonra, Smith hemen ya da kısa bir süre sonra onun da peşine düşeceğimi tahmin etti belki, dolayısıyla da beni yok etmek için böyle aşırı bir tehlikeyi göze almış olabilir. Her neyse, birazdan hepsini öğreneceğiz," dedim. Bizi aşağıda bekleyen taksiye binmiş, Gantvoort'un evinin yolunu tutmuştuk bu arada.

"Smith'e orada rastlayacağını sanmıyorsun, değil mi?" diye sordu Çavuş.

"Yok. Gelişmeleri beklemek için pısar bir yerlere herhalde. Ama Madden Dexter'ın kendini koruyabilmesi için ortalarda görünmesi gerekiyor. Cinayetle suçlanamaz, çünkü o sıralarda başka yerde. Benim de ölmüş olmam gerektiğine göre, ortalarda ne kadar görünürse işi o kadar sağlam demektir. Bütün bu olanlara karışmamış bile olsa neler döndüğünün farkında olduğu kesin ama. Görebildiğim kadarıyla Smith, beni güverteye çıkardığında o gelmedi. Evdedir mutlaka. Ve bu akşam konuşacak, hikâyesini anlatacak sonunda!"

Charles Gantvoort evinin basamaklarında bekliyordu bizi. Taksiye atladı ve Dexter'lara yöneldik. Gantvoort'un tekerleklerinin her dönüşünde makineli tüfek hızıyla sorduğu sorulan yanıtlayacak vaktimiz yoktu.

"Evde ve sizi bekliyor, öyle mi?" diye sordum Gantvoort'a.

"Evet."

Taksiden inip apartmana girdik.

"Ben Bay Gantvoort," dedi resepsiyondaki Filipinli delikanlıya. "Bay Dexter'ı göreceğim."

Çocuk telefona birşeyler söyledi.

"Buyrun,"dedi sonra.

Dexter'ların kapısına gelince Gantvoort'un önüne geçip zili çaldım.

Kapıyı Creda Dexter açtı. Yanından geçip daireye girerken kehribar gözleri irileşti ve yüzündeki gülücük yok oldu.

Küçük koridorda hızla ilerleyip arkasından ışık gelen ilk açık kapıdan içeri daldım.

Ve Smith'le burun buruna geldim.

İkimiz de şaşırdık, ama onun şaşkınlığı benimkinden büyüktü. Karşılaşmayı ikimiz de beklemiyorduk, ama hiç olmazsa ben, onun hayatta olduğunu biliyordum; oysa o, benim körfezin dibinde olduğumdan emindi.

Şaşkınlığından yararlanıp o harekete geçemeden iki adım ileri attım.

Ellerinden biri aşağıya doğru gitti.

Sağ yumruğumu suratına salladım, suda geçirdiğim her saniyeyi, başımın her zonklamasını hatırlayarak seksen kilomun her gramını koydum o yumruğun arkasına.

Tabancasına giden eli, yumruğumu karşılayacak kadar çabuk yükselemedi.

Yumruğum suratında patladığında bir şey 'çıt' etti ve elim uyuştu birden.

Ama o da düştü ve düştüğü yerde kaldı.

Üstünden atlayıp sol elimle tabancamı çekerken karşıdaki kapıya yöneldim.

Omzumun üstünden, "Dexter buralarda bir yerde!" diye bağırdım, Gantvoort ve Creda'yla birlikte odaya giren O'Gar'a. "Aç gözünü!"

Dairedeki diğer dört odayı hızla taradım, dolap içlerine kadar her yere baktım, hiçbir şey bulamadım.

Sonra Creda Dexter'ın Smith'i, O'Gar ve Gantvoort'un yardımlarıyla kendine getirmeye çalıştığı odaya döndüm.

Çavuş omzunun üstünden bana baktı, "Kim bu hıyar sence?" dedi.

"Dostum Bay Smith."

"Gantvoort, bunun Madden Dexter olduğunu söylüyor." .;

Charles Gantvoort'a baktım. Başıyla onayladı.

"Madden Dexter bu," dedi.

***

Dexter gözlerini açana kadar on dakika uğraştık. Toparlanır toparlanmaz da soru ve suçlama yağmuruna tuttuk kendine tam gelemeden itiraf etsin diye, ama o kadar uzak değildi kendinden.

Tek söylediği şuydu:

"İçeri alacaksanız alın. Söyleyecek bir şeyim varsa avukatıma söylerim, başka kimseye söylemem."

Ağabeyi kendine geldikten sonra bir köşeye çekilip seyreden Creda Dexter birden atılıp kolumu kavradı.

"Neyle suçluyorsunuz ki onu?" diye sordu ısrarla.

"Ayrıntısına girmeyeceğim," dedim, "ama şu kadarını söyleyebilirim; güzel, modern bir mahkeme salonunda Leopold Gantvoort'u öldürmediğini kanıtlama fırsatını bulacak."

"Ama New York'taydı!"

"Değildi! Bir arkadaşı Madden Dexter adı altında New York'a gidip Gantvoort'un işini gördü. Eğer gerçek Madden Dexter buysa, New York'a en yaklaştığı an, arkadaşını feribotta karşılayıp ondan B.F.F. Demir Şirketi satışının evraklarını aldığı ve her ne kadar o sırada farkında değilsem de yalanını ortaya çıkardığımı anladığı zamandı."

Kız hızla ağabeyine döndü.

"Söylediği doğru mu?"

Adam pis pis sırıtıp eliyle çenesinde yumruğumun patladığı yeri ovaladı.

"Diyeceğim varsa avukatıma derim," dedi.

"Öyle mi?" dedi kadın. "O zaman ben de diyeceklerimi şimdi derim."

Hızla bana döndü gene.

"Madden, benim ağabeyim falan değil. Benim adım Ives. Madden'le dört yıl kadar önce Saint Louis'de tanıştık, bir yıl kadar birlikte sürttükten sonra da San Francisco'ya geldik. Dolandırıcının tekiydi, hâlâ da öyle. Gantvoort'la altı-yedi ay önce tanıştı ve ona sahte bir icat kakalamaya hazırlanıyordu. Buraya birkaç kere getirip beni kızkardeşi diye tanıttı. Sık sık yapardık bu ağabey-kardeş numarasını.

"Bay Gantvoort buraya birkaç kez geldikten sonra Madden başka bir numara çekmeye karar verdi. Bay Gantvoort'un benden hoşlandığım fark edip bunun üzerine oynayarak daha fazla para tırtıklayabileceğimiz! düşündü, iyice parmağıma dolayana kadar uğraşacaktım ihtiyarla, eninde sonunda bir faka bastırıp iliğini kurutana kadar şantaj yapacaktık.

"Her şey çok iyi gitti bir süre. Bana tutuldu, hem de kötü tutuldu. Sonunda evlenme teklif etti. Bunu hiç beklemiyorduk. Bizim işimiz şantajdı. Ama evlenme teklif ettikten sonra Madden'i vazgeçirmeye çalıştım. Doğrusunu isterseniz, adamın parası beni etkilemedi değil, ama ben de hoşlanmaya başlamıştım ondan. Birçok yanıyla iyi bir adamdı, tanıdığım en iyi insandı diyebilirim.

"Olanları Madden'e anlatıp 'İlk plandan vazgeçelim,' dedim, 'evleneyim Gantvoort'la.' Madden'i parasız bırakmayacağıma söz verdim; Gantvoort'tan ne istesem alabileceğimi biliyordum. Dosdoğruydum Madden'le. Bay Gantvoort'tan hoşlanıyordum, ama onu bulup bana getiren Madden'di, Madden'i de ekecek değildim. Onun için elimden geleni yapmaya hazırdım.

"Ama Madden karşı çıktı. Benim dediğimi yapsaydı, uzun vadede çok daha fazla para alabilirdi, ama hemen istiyordu. Üstelik bir de kıskançlık nöbeti tutup beni dövmez mi bir gece!

"Bunun üzerine, 'Tamam,' dedim. Ekmeye karar verdim. Bay Gantvoort'a ağabeyimin evliliğimize fena halde karşı çıktığını söyledim. Madden'in keyfinin yerinde olmadığını o da görüyordu. Madden'i doğuya, o

demir çelik işine göndermeye karar verdi, biz evlenip halayına çıkana kadar ayak altında dolaşmasın diye. Madden'in zokayı yuttuğundan emindik, ama durumu çaktığını tahmin etmeliydim. Bir yıl kadar falar uzak kalacaktık buralardan. 'O zamana kadar da Madden, beni unutur,' diye düşünmüştüm ya da, 'Unutmuşsa bile artık üstesinden gelirim,' demiştim kendi kendime.

"Bay Gantvoort'un öldürüldüğünü duyar duymaz Madden'den şüphelendim. 'Ama cinayetin ertesi günü New York'ta olduğu kesin gibiydi, günahına girdim,' diye düşündüm. Böyle bir şeye karışmadığına sevindim. Ama şimdi..."

Hızla döndü eski ortağına.

"Şimdi seni sallandırırlar inşallah diyorum, salak herif!"

Gene bana döndü. Yalnızca bakımlı bir pisi değil, pençeleri ve dişleri ortada, saldırgan, vahşi bir kediydi önümdeki.

"Onun yerine New York'a giden nasıl birisiydi?"

Trende konuştuğum adamı tarif ettim.

"Evan Feltr," dedi bir an düşündükten sonra. "Madden'le çalışırdı eskiden. Los Angeles'ta bir yerde gizleniyordur mutlaka. Biraz1 sıkıştırın, her şeyi anlatır, beş para etmez yumuşağın tekidir! Aslında Madden'in niyetini önceden bilmediğinden eminim."

"Nasıl?" diye tükürürcesine sordu Madden Dexter'a. "Nasıl buldun? Benim işime çomak sokarsın ha? Ben de sen asılana kadar ömrümün her dakikasını idamına yardım etmekle geçirmezsem!"

Öyle de yaptı, Creda'nın yardımıyla onu astıracak ipuçlarını toplamak çok kolay oldu. Ve o üç çeyrek milyon dolardan aldığı keyfi Madden'e yaptıklarının bozmadığından" eminim. Çok saygıdeğer bir kadın şimdi ve o üçkâğıtçıdan kurtulduğu için çok mutlu.

ALTIN NAL

"Fazla heyecanlı bir iş değil bu sefer," dedi Vance Richmond elimi sıkarken. "Birisini bulmanı istiyorum, haydut falan da değil üstelik."

Özür diliyordu sanki. Bu zayıf, solgun suratıyla avukatın bana verdiği son birkaç iş bol silahlı, vurdulu kırdılı olaylardı; daha sakin bir işin de beni uyutacağından korkuyordu anlaşılan. Bir zamanlar, ben Continental Dedektif Acentesine yeni girmiş, yirmi yaşlarında, çiçeği burnunda bir delikanlıyken haklı sayılabilirdi belki. Ama aradan geçen on beş küsur yıl, itiş-kakışa olan iştahımı kaçırmıştı.

"Bulunmasını istediğim adam," dedi avukat oturarak, "Norman Ashcraft adında İngiltereli bir mimar. Otuz yedi yaşında, bir yetmiş beş boyunda, yapılı, beyaz tenli, sarı saçlı, mavi gözlü. Dört yıl önce, temiz ve sarışın tipik bir İngiliz vatandaşıydı. Artık öyle olmayabilir, sanırım aradan geçen dört yıl pek kolay olmadı onun için.

"Hikâye şu: Dört yıl önce Ashcraft'ler İngiltere'de, Bristol'da yaşıyorlardı. Bayan Ashcraft çok kıskanç bir kadınmış, adamın da sinirleri epey yıpranmış bu yüzden. Üstelik Bay Ashcraft'ın nesi var nesi yoksa işinden

kazandığı paraymış, oysa Bayan Ashcraft, anasından babasından bayağı önemli bir mirasa konmuşmuş. Ashcraft zengin bir kadınla evli olmaktan enayice bir utanç duyuyormuş; karısının parasına gereği olmadığını, ondan etkilenmediğini göstermek için elinden geleni yapıyormuş. Enayice bir şey tabii, ama tam onun yaradılışmdaki bir adama yakışan bir tavır. Bir akşam karısı onu başka bir kadına fazlaca ilgi göstermekle suçlamış. Kavga etmişler, adam da pılını pırtısını toplayıp gitmiş.

"Bir hafta geçmeden kadın pişman olmuş, hele kuşkularının kendi kıskançlığından başka bir kaynağı olmadığını öğrendikten sonra, kocasını bulmaya çalışmış. Ama gitmiş adam. Bristol'dan New York'a kadar sürmüş kadın izini, oradan da Detroit'e. Detroit'te sarhoşluk sonucu olay çıkardığı için tutuklanıp para cezasına çarptırılmış. Ondan sonra gözden kaybolmuş, ta on yıl sonra Seattle'da ortaya çıkana kadar." Avukat masanın üstündeki kâğıtları karıştırıp bir not buldu.

"23 Mayıs 1923 gecesi otel odasına giren bir hırsızı vurup öldürmüş. Seattle polisi olayı biraz şüpheli bulmuş anlaşılan, ama Ashcraft'i tutacak hiçbir kanıt yokmuş ellerinde. Vurduğu adamın hırsız olduğu kesinmiş. Sonra Ashcraft yeniden yok olmuş ve aşağı yukarı bir yıl öncesine kadar hiçbir izine rastlanmamış. Bu arada Bayan Ashcraft büyük Amerikan kentlerinin hepsindeki gazetelere ilanlar vermiş kocasını bulmak için.

"Bir gün ondan bir mektup almış, San Francisco'dan. Çok resmi bir mektupmuş bu ve yalnızca artık gazetelere ilan vermemesini istiyormuş. Her ne kadar Norman Ashcraft adıyla artık bir ilgisi kalmadıysa da, diyormuş ki mektubunda, her gazeteyi açtığında bu adı görmekten bıkmışmış.

"Kadın bunun üzerine buraya postrestant bir mektup atıp gazeteye de gönderdiğini bildirir bir ilan koymuş. Biraz alaycı bir cevap gelmiş bu mektuba. Kadın ona bir mektup daha yazıp eve dönmesini istemiş. Dönmeyeceğini yazmış adam, ama bu mektubun havası biraz daha yumuşak gibiymiş. Birkaç kere daha yazışmışlar ve kadın kocasının uyuşturucu bağımlısı olduğunu, eski haline ya da mümkün olduğunca eski haline dönene kadar eve gelmesine gururunun izin vermediğini öğrenmiş. Kendisini toparlayana kadar ona para göndermesine ikna etmiş kocasını. Her ay para göndermiş ona, buradaki postrestant adrese.

"Bayan Ashcraft bu arada İngiltere'deki işlerini bağlamış, onu orada tutacak akrabası falan yokmuş ve San Francisco'ya gelmiş, kocası ona dönmeye hazır olduğunda yanıbaşında bulunsun diye. Aradan bir yıl geçti. Hâlâ her ay para gönderiyor ona. Hâlâ dönmesini bekliyor. Bay Ashcraft onunla buluşmayı şimdiye kadar reddetti ve mektupları hep biraz kaçamak, uyuşturucuya karşı verdiği mücadeleyi anlatıyor. Nasıl bir ay düzelip bir sonraki ay gene battığını...

"Tabii, Bayan Ashcraft, onun hiçbir zaman dönmeyeceğinden, uyuşturucudan kurtulmaya hiç niyeti olmadığından, onu yalnızca bir gelir kaynağı olarak kullandığından kuşkulanmıyor değil artık. Aylık harçlığı bir s.üre kesmesini önerdim kendisine, ama buna karşı. Bilmiyorum anlatabiliyor muyum, kocasının şimdiki durumundan kendini sorumlu tutuyor. Her şeyin o kıskançlık nöbetinden, kaynaklandığını düşünüyor ve ona daha fazla acı çektirecek herhangi bir şey yapmak istemiyor. Bu konuda kesin kararlı. Kocasının ona dönmesini, bu beladan kurtulmasını istiyor; eğer dönmeyecekse de ömür boyu ödemeleri sürdürmeye hazır. Ama ne beklemesi gerektiğini bilmek istiyor yalnızca. Yıllardır içinde yaşadığı bu korkunç kararsızlığın bitmesini istiyor.

"Kısacası senden istediğimiz Ashcraft'i bulman. Adam olacak gibi mi, yoksa onulmaz bir durumda mı, onu bilmek istiyoruz. İşin bu işte. Bul adamı, ne öğrenebilirsen öğren, ondan sonra da ikisini buluşturmalı mı, buluşturmamalı mı; böyle bir buluşmanın yararı olur mu olmaz mı diye kararımızı veririz."

"Denerim," dedim. "Bayan Ashcraft parayı ne zamanlar gönderiyor?"

"Her ayın birinde."

"Bugün yirmi sekizi. Demek elimdeki işi bağlamak için önümde üç gün var, o da yeter. Fotoğrafı var mı?"

"Maalesef yok. Kavgadan sonra Bayan Ashcraft ondan ne anı kalmışsa öfkeyle hepsini yok etmiş."

Kalkıp şapkama uzandım.

"Ayın ikisinde falan görüşürüz," dedim yazıhaneden çıkarken.

***

Ayın birinde öğleden sonra postaneye gidip nöbetçi amir Lusk'u buldum.

"Kuzeyden gelen bir dolandırıcının peşindeyim," dedim. "Postrestanttan mektuplarını alacak bugün. Herifi tespit etmeme yardım eder misin?"

Bazı ağır suç durumları dışında posta memurlarının özel dedektiflerle işbirliği yapmalarını engelleyen yığınla kural ve kaide var. Ama eğer adam dostunuzsa zorluk çıkarmaz. Siz ona yalan söylerseniz, bir terslik olursa başı belaya girmesin diye; onun da yalana inanıp inanmamasının hiçbir önemi yoktur.

Az sonra alt kata inmiş, A-D gişesinin önünde dolanıyordum; gişe memuru, Ashcraft adına gelen mektupları isteyen olursa bana işaret çakacaktı» O sırada Ashcraft adına mektup yoktu. Bayan Ashcraft'in mektubunun da o gün gelmesi söz konusu değildi, ama hiçbir riski göze almak niyetinde değildim. Gişeler kapanana kadar bekledim.

Ertesi sabah, saat onu birkaç dakika geçe, beklediğim an geldi. Memurlardan biri işareti çaktı. Mavi takım giymiş, yumuşak gri şapkalı, ufak tefek bir adam elinde bir zarfla gişeden uzaklaşıyordu. Kırk yaşlarında olmalıydı, ama daha yaşlı gösteriyordu. Yüzü solgun, adımı yorgundu; üstü başı temizlik ve ütü isterdi.

Başında bazı evrakları karıştırdığım masanın yanına geldi. Cebinden büyük bir' zarf çıkardı; büyük zarfın üzerine adresin önceden yazılıp pulunun yapıştırılmış olduğunu gözucuyla görebildim. Zarfın adresli yanını gövdesine dönük tutup gişeden aldığı mektubu içine yerleştirdi ve zarfı tersinden yalayıp kapattı, yani zarfın üzerindeki adresi kimsenin görmesine olanak yoktu. Zarfın ağzını özenle bastırıp posta kutularına doğru yürümeye başladı. Peşinden gittim. Babadan kalma düşme numarasını çekmekten başka çarem yoktu.

Yanma yaklaşıp mermer zeminde ayağım kaymış gibi çarptım, dengemi bulmak istercesine sarıldım adama. Pek beceremedim. Numaranın tam orta yerinde ayağım gerçekten kaydı ve güreşçiler gibi kapaklanıverdik yere.

Ayağa fırladım, adamı kavrayıp kaldırdım, bir özür mırıldanıp neredeyse yarışırcasına atıldım yerde yüzüstü yatan zarfa. Adresi okuyabilmek için zarfı çevirmem gerekti, adama uzatırken:

Bay Edward Bohannon, Altın Nal Bar, Tijuana, Baja California, Meksika

Adresi almıştım, ama kendimi de belli etmiştim. Bu ufak tefek mavili adamın o adresi elde etmek için elimden geleni yaptığımı fark etmemiş olması kesinlikle olanaksızdı.

Kendime çeki düzen verirken adam mektubu posta kutusuna attı. Yanımdan geçmeden, Mission Sokağı çıkışından çıktı. Çektiğim numaradan sonra böyle gidivermesine izin veremezdim. Ashcraft'e, ben ona ulaşamadan haber vermesini istemiyordum. Kaygan zeminin içine ettiği numara kadar eski bir numaraya daha başvurmam gerekecekti. Küçük adamın peşinden seğirttim gene.

Tam yanına vardığımda, izlenip izlenmediğini görmek için başını çevirdi.

"N'aber, Micky?" selamladım adamı. "Chicago'da işler nasıl?"

"Karıştırdın." Solgun dudaklı ağzının kenarından konuşuyordu. "Chicago falan bildiğim yok benim."

Gözleri açık mavi, gözbebekleri iğne başı gibiydi, bir morfin ya da eroin bağımlısının gözleri.

"Saçmalama lan," dedim. "Trenden daha bu sabah indim."'

Kaldırımda durup bana döndü.

"Ben mi? Kim sandın beni?"

"Micky Parker'sın sen. Hollandalı söyledi geldiğini."

"Delisin lan sen," dedi. "Saçmalama."

Saçmalarsam ne olacak? Paltomun cebinde duran sağ elimi dikleştirdim.

"Şimdi de sen beni dinle," diye hırladım.

"Dur ahbap!" diye yalvardı. "Yanlış anlama, doğru söylüyorum. Adım Ryan ve şu köşede, Altıncı Sokakta oturuyorum."

"Ryan mı?" diye sordum.

"Evet, John Ryan."

Notumu verdim hemen. Eskilerden üç bitirim gösteremezsin bana ki zamanında John Ryan adını kullanmamış olsun. Yeraltı dünyasının en sevilen adıdır bu sanki.

Adı geçen John Ryan beni Altıncı Sokaktaki evine götürdü; evsahibesi elli yaşlarında, kabasaba, çıplak kolları bir köy demircisininki kadar adaleli ve kirli bir kadın, kiracısının aylardır San Francisco'da oturduğunu ve onu haftalardır günde en az bir kere kendi gözleriyle gördüğünü söyledi. Bu Ryan'ın Chicagolu hayali Micky Parker olduğundan gerçekten kuşkulanıyor olsaydım, kadının söylediklerinin tek sözüne inanmazdım, ama bu durumda inanmış göründüm.

Her şey yolundaydı demek. Bay Ryan da yanılmış, benim, onu bir başka bitirimle karıştırdığım, dolayısıyla da Ashcraft'in mektubuyla ilgilenmediğim kanısına varmıştı. Durumu böylece bıraksaydım bir sorun çıkmayacaktı ya da çıkmama olasılığı çok yüksekti. Ama yüzde yüz kesin olmayan durumlardan hoşlanmam. Bu herifte bir terslik olduğundan emindim, üstelik de sahte bir isim vermişti bana dolayısıyla...

"Ne iş yaparsın?" diye sordum.

"Birkaç aydır işsizim," diye zırvaladı, "ama haftaya bir arkadaşla ortak bir lokanta açacağız."

"Odana çıkalım hadi," dedim. "Seninle konuşmak istiyorum."

Pek hoşuna gitmedi bu öneri, ama çıktık. Üçüncü katta, iki oda bir mutfak yeri vardı. Pis, leş kokulu bir yer.

"Ashcraft nerede?" diye sordum birden.

"Neden söz ediyorsun?" diye geveledi.

"Hemen çakozla neden söz ettiğimi," dedim, "yoksa karakolda seni bekleyen serin ve hoş manzaralı bir nezarethane var."

"Niye nezarete girecekmişim ki?"

"Serserilikten otuz ila altmış güne ne dersin?"

"Ne serseriliği lan!" diye hırladı. "Beş yüz papel var cebimde."

Sırıttım.

"Çocukluk etme Ryan. Cebinden para tassa işe yaramaz California'da. işsizsin. Paranın kaynağını gösteremeyeceksin. Serserilik yasası biçilmiş kaftan sana."

Uyuşturucu satıcısı olduğunu hesaplıyordum. Eğer öyleyse ya da nezarete alındığında pislik çıkarabilecek herhangi bir yaramaz durum varsa kendini kurtarmak için Ashcraft'i satacağını düşünüyordum; hele Ashcraft'in tahmin ettiğim gibi yasal yönden bir tersliği yoksa.

"Senin yerinde olsam," diye sürdürdüm, o gözlerini yere dikmiş düşünürken, "efendilik bende kalsın der, konuşurdum. Yoksa..."

Koltuğunda yan döndü ve ellerinden biri arkasına gitti.

Tekmeyi salladım, iskemlesinden uçuverdi.

Masa altımdan kaymasaydı iki seksen uzatacaktım. Ama çenesine nişanladığım yumruk göğsüne geldi ve sallanır koltuğuyla birlikte devrilerek gerisin geri yuvarlandı. Koltuğu çekip tabancasını aldım, nikel kaplı, ucuz bir 32'lik. Sonra masanın köşesindeki yerime oturdum gene.

Bir atımlık canı vardı, o da tükenmişti. Sümüğünü çeke çeke kalktı yerden.

"Anlatacağım. Bela falan istemiyorum. Bu Ashcraft denen herif bana karısını üçkâğıda getirdiğini anlattı. Mektubunu her ay alıp Tijuana'ya postalarsam bana her seferinde on dolar vereceğini söyledi. Buradayken tanırdım, altı ay önce güneye indiğinde de, bir sevgilisi var orada, ona yardım edeceğime söz vermiştim. Mektuplarda para olduğunu biliyordum, 'Nafakam,' diyordu, ama bir terslik olduğunun farkında değildim."

"Nasıl bir herif bu Ashcraft? Dalgası ne?"

"Bilmem. Dolandırıcı olabilir, ense kulak yerinde. İngiliz ve genellikle Ed Bohannon ismini kullanıyor. Keş. Ben kullanmam gerçi." Gülmemek için zor tuttum kendimi. "Ama biliyorsun, böyle büyük şehirlerde her çeşit adamla karşılaşıyor insan. Dalgası nedir, hiç bilmiyorum."

Başkaca bir bildiği de yoktu. Ashcraft'in San Francisco'dayken nerede oturduğunu, kimlerle düşüp kalktığını anlatamadı ya da anlatmadı.

Serserilikten içeri aldıracağımı öğrenince bastı yaygarayı. ,

"Anlatırsam bırakacağını söylemiştin," diye ağlaştı.

"Öyle bir şey dememiştim, ama demiş olsam bile vatandaş bana silah çekti mi anlaşma bozulmuş demektir. Yürü."

Ashcraft'le temas kurana kadar ortalarda dolaşmasına izin veremezdim.

Ben daha yüz metre gitmeden telgrafını çekmiş olurdu, aradığım, vatandaş da kuzeye mi, güneye mi, batıya ya da doğuya mı, nereye tüyecekse tüymüş olurdu.

Ryan'ı enseleme kararımın iyi bir karar olduğu anlaşıldı. Emniyet Sarayında parmak izi alınınca, aslında 'Camoka' namıyla maruf, uyuşturucu satıcılığı ve kaçakçılığından sabıkalı Fred Rooney adlı bir vatandaş olduğu, Leavenworth'teki federal cezaevinden on yıllık cezasının sekizini borçluyken tüymüş olduğu ortaya çıktı.

"Birkaç gün şuna gözkulak olur musun?" dedim tutukevine bakan memura. "Bir işim var, bu herif bir süre dışarısıyla temas kuramazsa çok kolaylaşacak."

"Merak etme sen," dedi memur. "Federal polis gelene kadar iki-üç gün geçer, o zamana kadar da kimseyle görüştürmem."

Tutukevinden Vance Richmond'ın yazıhanesine gittim, bildiklerimi anlattım.

"Ashcraft'in mektupları Tijuana'ya gönderiliyor. Ed Bohannon adı altında orada yaşıyor, belki de bir kadın var işin içinde. Arkadaşlarından birini; mektup işiyle uğraşan eski bir sabıkalıyı hapse attırdım."

Avukat telefonuna uzandı.

Bir numara çevirdi. "Bayan Ashcraft orada mı?... Ben Bay Richmond... Hayır, tam olarak bulduk sayılmaz, ama nerede olduğunu biliyoruz galiba. Evet... On beş dakika içinde."

Telefonu kapatıp ayağa kalktı.

"Bayan Ashcraft'in evine gidip görüşeceğiz."

On beş dakika sonra Jackson Sokağının Gough'a yakın bir yerinde Richmond'ın arabasından iniyorduk. Ev, demir parmaklıklı, çimen kaplı, bakımlı bir bahçenin dibinde, üç katlı, beyaz taş bir yapıydı.

Bayan Ashcraft bizi ikinci kattaki oturma odasında kabul etti. Yaşı henüz otuza gelmemiş, gri giysiler içinde, ince, güzel bir kadın. 'Aydınlık bir insan' demek, en iyi tanım olacaktı; gözlerinin mavisini, teninin pembe-beyazını saçlarının açık kahverengisini en iyi bu sözcük özetliyordu.

Richmond bizi tanıştırdı, ben de öğrendiklerimi ilettim. Tijuana'daki kadın hariç. Kocasının şu günlerde yasadışı işlerle uğraştığını tahmin ettiğimi de söylemedim.

"Bay Ashcraft'in Tijuana'da olduğu söylendi bana. San Francisco'dan altı ay önce ayrılmış. Mektupları oradaki bir bara gönderiliyor, Edward Bohannon adına."

Gözleri mutlulukla parladı, ama fazla şamata etmedi. Öyle bir insan değildi. Avukata sordu:

"Ben mi gideyim? Yoksa siz mi gidersiniz?"

Richmond başını salladı.

"Hiçbiri. Siz kesinlikle gitmemelisiniz, bense gidemem, hiç değilse şu sırada." Bana döndü, "senin gitmen gerekecek. Kuşkusuz duruma benden daha iyi hâkim olursun. Ne yapılması ve nasıl yapılması gerektiğini

en iyi sen bilirsin. Bayan Ashcraft'ın zorla güzellik etmeye niyeti yok, ama kocasına yardımı dokunabilecek herhangi bir şeyin de esirgenmemesini istiyor."

Bayan Ashcraft ince, ama güçlü elini uzattı bana.

"En uygunu neyse onu yaparsınız."

Yarı soru, yarı güvenoyuydu bu.

"Öyle yapacağım," diye söz verdim.

Sevmiştim bu Bayan Ashcraft'ı.

***

Görmediğim iki yıl içinde Tijuana pek değişmemişti. İki kesintisiz sıra meyhane arasında üç yüz-üç yüz elli metrelik aynı pis, tozlu sokak ve anacaddede yer bulamayan batakhaneleri barındıran daha da pis ara sokaklar.

San Diego'dan gelen araba, beni anacaddenin tam göbeğine öğleden hemen sonra bıraktı. Kasaba yeni yeni canlanıyordu. Yani sokaktaki köpeklerle uykulu Meksikalıların arasında gezen yalnız iki-üç sarhoş vardı, ama bir sürü zurna adayı meyhaneden meyhaneye seğirtmeye başlamıştı bile.

Az ileride büyük, altın rengi bir at nalı gördüm. Yürüyüp tabelanın arkasındaki bara girdim. Buradaki meyhanelerin tipik bir örneğiydi. Girince solda, yapının yarısını kaplayan bir tezgâh, tezgâhın dibinde üç-dört tane kumar makinesi... Tezgâhın karşısında, sağ duvarda, yağlı bir orkestranın hazırlık yapmakta olduğu dipteki şanoya kadar uzanan bir dans pisti. Orkestranın arkasında bir sıra önü açık, alçak bölme, her birinde birer masayla iki bank.

Saat daha erkendi ve pek müşteri yoktu henüz. Barmenlerden birine işaret ettim. İri yarı, kırmızı suratlı bir İrlandalıydı. Kızıl saçları iki bukle halinde düşüp zaten dar olan alnını örtüyordu.

"Ed Bohannon'u görmek istiyorum," dedim güvenle.

Boş gözlerle baktı.

"Ed Bohannon diye birini bilmiyorum."

Kâğıt kalem çıkarıp bir not karaladım, 'Camoka yakalandı' ve kâğıdı barmene kaydırdım.

"Adının Ed Bohannon olduğunu söyleyen birisi sorarsa bunu verir misin?"

"Neden olmasın?"

"Sağ ol," dedim. "Biraz bekleyeyim bari."

Meyhanenin dibine doğru yürüyüp bölmelerden birindeki masaya oturdum. Daha tam yerleşemeden, saçlarına, rengini morartacak birşeyler yapmış ince uzun bir kız geldi, yanıma çöktü.

"Bir içkicik ısmarlayacak mısın bana?"

Suratındaki ifadenin bir gülücük olmasını amaçlıyordu herhalde. Her ne idiyse ben anlayamadım. Belki bir daha yapar diye korktum, teslim oldum h.emen.

"Evet," dedim, çevremde dolanmaya başlayan garsondan kendime de bir bira istedim.

Mor saçlı kadın, viskisini mideye indirip bir tane daha istemek için tam ağzını açacakken -hiç vakit kaybetmez buranın orospuları- arkamdan bir ses geldi.

"Cora, Frank istiyor seni."

Cora suratını ekşitip omzumun ötesinde bir yere baktı.

Sonra o acayip suratı yaptı gene: "Peki Bebek. Arkadaşımla sen ilgilenir misin?" dedi ve gitti.

Bebek, yanımdaki yere yerleşti. Balıketinde, en i azla on sekiz yaşlarında bir kızdı, daha çocuk yani. Kısa, kahverengi ve kıvırcık saçları, toparlak, oğlansı bir suratı çerçeveliyordu; gözlerinin içi muzip muzip gülüyordu.

Ona bir içki ısmarladım, kendime de bir bira daha söyledim.

"Neler düşünüyorsun?" diye sordum.

"İçki düşünüyorum." Sırıttı, kahverengi gözlerinin dik bakışı kadar erkekçe bir sırıtış. "Galonlarca içki."

"Ondan başka?"

Bu konsomatris muhabbetinin amaçsız olmadığının farkındaydım.

"Arkadaşlarından birini arıyormuşsun diye işittim," dedi Bebek.

"Olabilir. Arkadaşların kimler?"

"Ne bileyim, Ed Bohannon var, mesela Ed'i tanır mısın?"

"Hayır, daha değil."

"Ama onu arıyormuşsun."

"Evet."

"Dalga nedir? Belki haber falan ulaştırabilirim Ed'e."

"Boş ver," diye bir blöf patlattım. "Bu senin Ed bulunmaz Hint kumaşı sanki. Bana ne. Sana bir kadeh daha ısmarlayıp hafif hafif tüysem iyi olacak."

Ayağa fırladı.

"Dur bir dakika. Bir bakayım, bulurum belki. Adın ne?"

"Parker da desek olur," dedim; Ryan'a yakıştırdığım ad gelivermişti aklıma.

"Bekle," diye seslendi, arka kapıya yönelerek, "bulabileceğim galiba."

"Galiba," diye onayladım.

Aradan on dakika geçtikten sonra ön kapıdan bir adam masama geldi. Henüz kırkına gelmemiş bir İngilizdi ve işleri sarpa sarmış bir centilmen eskisinin tüm izlerini taşıyordu. Daha tam batmamıştı, ama yokuş aşağı gittiği mavi gözlerinin donukluğundan, gözlerinin altındaki torbalardan, ağzının laçkalığından ve dudak kenarlarındaki bulanık çizgilerden, teninin griliğinden belliydi. Görünüşü hâlâ oldukça çekiciydi, eski sağlamlığının izleri duruyordu hâlâ.

Karşıma oturdu.

"Beni mi arıyorsun?"

"Ed Bohannon sen misin?"

Başıyla onayladı.

"Camoka bir-iki gün önce tutuklandı," dedim. "Kansas'taki kodesi boylamıştır artık herhalde. Sana bildireyim diye haber saldı. Bu taraflara geleceğimi biliyordu."

Masaya bakarak alnını kırıştırdı. Sonra keskin bir bakış fırlattı bana.

"Başka bir şey söyledi mi sana?"

"Bana hiçbir şey söylemedi. Birisinin avukatı aracılığıyla haber saldı sadece. Karşılıklı görüşmedik yani."

"Bir süre kalacak mısın burada?"

"Evet, iki-üç gün," dedim. "Bir iş üstündeyim."

Gülümseyerek elini uzattı.

"Haber verdiğin için sağ ol Parker," dedi. "Gel benimle de sana daha ciddi bir içki ısmarlayayım."

İtirazım yoktu. Altın Nal'dan çıkıp bir ara sokakta, kasabanın çölle birleştiği yerde, kerpiç bir eve girdik. Ön odaya girince eliyle bir koltuğa buyur etti beni ve arkada bir başka odaya girdi.

"Ne istersin?" diye seslendi aralık duran kapıdan. "Çavdar viskisi var, cin var, skoç..."

"Sonuncusu kazandı," diye kestim listesini.

Bir şişe Black & White, bir soda sifonu ve birkaç bardak getirdi, içkiye oturduk. İçip konuştuk, konuşup içtik, ikimiz de olduğumuzdan daha sarhoş görünmeye çalıştık, bir süre sonra da dut gibi olduk.

Basit bir içki yarışıydı bu. Beni zurna gibi etmeye çalışıyordu, her bildiğini ötecek bir zurna. Ben de aynısını ona yapmaya çalışıyordum. Ne o fazla bir başarı gösterebildi, ne ben.

"Biliyo musun?" diyordu hava kararırken bir ara, "Eşşşeğin biriyim ben. Bi karım var, dünyanın en fıstık karısı. Ona dönmemi falan istiyo, ama ben burdayım işte, saksı gibiyim, pipolara falan vuruyorum, halbuki istesem neler olurum... Mim... mimmârım, tamam mı, hem de allahı. Ama boka battık bi kere, bunlara bulaştık. Kurtulamıyorum yani. Kopajam ama bunlardan, ama avradım ossun kopajam. Dünyanın en fıstık karısı. Pipoyu boku bırakajam. Baksana bana, keş hali var mı bende? Var mı lan, ha? Bok var. Bakıyorum çünkü kendime. Bak gösterecem sana, tüttürecem şimdi bi tane, bak, bırakabilir miyim, bırakamaz mıyım..."

İskemlesinden sendeleyerek kalkıp yan odaya geçti ve elinde gümüş bir tepsi içinde alengirli, sırf gümüş ve abanoz bir afyon donanımıyla yalpalaya yalpalaya döndü. Tepsiyi masanın üzerine bırakıp pipoyu salladı bana doğru.

"Hadi benden. Parker, tüttür bi tane."

Skoça bağlılığımı belirttim.

"Bi fırt koko vereyim istersen," dedi.

Kokain de istemediğimi söyleyince masanın dibine rahatça uzandı, biraz afyon yuvarlayıp pişirdi, şenliğimiz de sürdü böylece, o afyonunu tüttürdü, ben viskinin canına okudum, ikimiz de öteki için konuşuyor, ötekinin kendimiz için konuşmasını sağlamaya çalışıyorduk.

Bebek geceyarısı döndüğünde saksı^gibiydim.

"Keyifler gıcır bakıyorum," dedi, eğilip İngilizi dağınık saçlarından öperek.

Masanın kenarına tüneyip skoç şişesine uzandı.

"Her şey gıcır," dedim, ama o kadar anlaşılır biçimde çıkmadı galiba.

"Sen hep böyle dut gibi kal, e mi bücür, yakışıyor sana."

Buna bir karşılık verip vermediğimi bilemiyorum, ama kısa bir süre sonra İngilizin yanına yere uzanıp sızdığımı biliyorum.

***

Ondan sonraki iki gün de ilk gün gibi geçti. Günün yirmi dört saatini birlikte geçiriyorduk; kız genellikle bizimle oluyordu, içki içmediğimiz zamanlar, içtiklerimizin etkisiyle sızmış oluyorduk. O üç günün çoğunu ya kerpiç evde, ya Altın Nal'da geçirdik; gene de Tijuana'nın diğer batakhanelerinin büyük bir bölümünü ziyaret edecek zamanı bulduk. Hiçbir zaman filmi tam olarak kopardığımı sanmıyorum, ama çevremde olup bitenlerin bir bölümü konusunda ancak şöyle böyle bir fikrim vardı.

Yüzeyde Ashcraft'le aramızdan su sızmıyordu, ama ne kadar içersek içelim -ve çok da içtik- birbirimize karşı temelde duyduğumuz güvensizlik sürüyordu hep. O düzenli bir biçimde çamur piposundan vuruyordu. Kızın uyuşturucu kullandığını sanmıyorum, ama sert içkiyi bayağı iyi kaldırıyordu.

Böyle üç gün geçirdikten sonra ayılmış olarak San Francisco'ya dönerken Norman Ashcraft, nâm-ı diğer Ed Bohannon hakkında bilip tahmin ettiklerimin listesini çıkarıyordum.

Liste şöyle bir şeydi:

1) Onun karısının hesabını görmeye geldiğimi biliyor ya da tahmin ediyordu; başka türlü düşünebilmem, için fazla kusursuz davranmış, fazla konukseverlik göstermişti. 2) Karısına dönmeye karar verdiği anlaşılıyordu, ama gerçekten döneceği konusunda hiçbir teminat yoktu. 3) Uyuşturucu alışkanlığı onulmaz derecede kötü değildi. 4) Karısının etkisiyle kendini toparlayabilirdi, ama bunu yapacağı şüpheliydi, bedensel olarak tamamen yozlaşmamıştı gerçi, ama batağın tadına bakmış ve beğenmişti. 5) Bebek denen kız ona deli gibi âşıktı; ama o, kızdan sadece hoşlanıyordu ve onun uğruna bir çılgınlık falan yapmaya niyeti yoktu.

Los Angeles-San Francisco arasındaki gece treninde temiz bir uyku çektikten sonra, Üçüncü Sokak-Townsend Sokağı istasyonunda, kafamla midem normale yakın, sinirlerim de az düğümlü bir biçimde indim trenden. Üç gündür yediklerimin toplamından fazla gıda içeren bir kahvaltı çekip Vance Richmond'ın yazıhanesine gittim.

"Bay Richmond Eureka'ya gitti," dedi sekreteri.

"Telefonla arayabilir misiniz?"

Arayabilirdi ve aradı.

Bildiklerimi ve tahmin ettiklerimi, hiçbir isim vermeksizin anlattım avukata.

"Anlıyorum," dedi. "Sen şimdi.Bayan A'nın evine git ve ona bu akşam bir mektup yazacağımı söyle, yarın değil öbür gün de dönmüş olurum herhalde. Harekete geçmeden önce birkaç gün bekleyebiliriz sanıyorum."

Bir tramvaya atladım, Van Ness Caddesinde aktarma yapıp Bayan Ashcraft'in evine gittim. Kapıyı çaldım, hiçbir şey olmadı. Birkaç kez daha çaldıktan sonra evin girişinde iki gazetenin yattığını fark ettim. Tarihlerine baktım: Bu sabahki ve dün sabahki gazeteler.

Bahçıvan tulumu giymiş bir ihtiyar, komşu evin bahçesini suluyordu.

"Burada oturanlar gitti mi, biliyor musunuz?" diye seslendim.

"Sanmam. Arka kapı açık."

Durup çenesini kaşıdı.

"Ama gitmiş de olabilirler," dedi „usulca. "Düşünüyorum da kaç zamandır... Dün de kimseyi görmedim."

Ön merdivenlerden inip evin çevresinden dolaştım, arkadaki alçak çitin üstünden atlayarak arka kapıya gittim. Mutfak kapısı otuz santim kadar aralık duruyordu. Mutfakta kimse görünmüyordu, ama akan bir su sesi işitiliyordu.

Kapıyı sertçe yumrukladım. Karşılık gelmedi. Kapıyı itip içeri girdim. Su sesi lavabodan geliyordu. Lavaboya baktım.

Musluklardan akan ince bir suyun altında keskin çeliği otuz santim uzunluğunda bir bıçak yatıyordu. Bıçak temizdi, ama suyun küçük, dağınık damlacıklarla çarptığı lavabonun beyazlığı çil gibi kahverengi kırmızı lekelerle doluydu. Birini tırnağımla kazıdım, kurumuş kan.

Mutfakta, lavabodaki kan damlacıkları dışında bir tersliğe rastlamadım. Bir dolabın kapağını açtım, her şey yerli yerinde gibiydi. Mutfağın öbür yanında, evin ön odalarına doğru açılan bir kapı vardı. Kapıyı açıp bir koridora vardım. Koridoru aydınlatacak kadar ışık gelmiyordu mutfaktan. Orada olması gerektiğini bildiğim elektrik düğmesini aramaya başladım karanlıkta. Yumuşak bir şeye bastım.

Ayağımı çekip cebimde kibrit aradım, bulup çaktım. Önümde, başı ve omuzlan yerde, kalçaları ve bacakları üst kata çıkan merdivenin alt basamaklarında, iç çamaşırlarıyla Filipinli bir oğlan yatıyordu.

Ölmüştü. Bir gözü ezilmiş, boğazı yukarıdan, çenesine yakın bir yerden, boydan boya kesilmişti. Gözlerimi bile kapamadan nasıl öldürüldüğünü canlandırabiliyordum kafamda. Merdivenin başında katilin

sol eli Filipinlinin suratını buluyor, başparmağının tırnağı gözünü eziyor, kahverengi surat geri itiliyor, kahverengi boyun geriliyor, bıçağın keskin kenarını karşılamak için kesiliyor, merdivenlerden aşağı itiliyor.

İkinci kibritin ışığında elektrik düğmesini buldum. Işıkları yaktım, önümü ilikledim ve basamakları tırmandım. Kurumuş kan lekeleri vardı yer yer ve ikinci kat sahanlığında kocaman bir leke vardı. Merdivenin başında bir başka elektrik düğmesi bulup bastım.

Hol boyunca yürüdüm, her şeyin normal göründüğü iki odaya başımı soktum, sonra bir köşe döndüm ve birden durdum, yerde yatan kadının üstüne basacaktım neredeyse.

İki büklüm yatıyordu; yüzü yere dönük, dizleri gövdesine doğru çekilmiş, iki eli karnında. Üstünde gecelik vardı, saçları örülüydü.

Parmağımı ensesine koydum. Buz gibi.

Cesedi oynatmamak için yere diz çöküp yüzüne baktım. Dört gün önce Richmond'la beni içeri alan hizmetçiydi.

Ayağa kalkıp çevreme baktım. Hizmetçinin kafası kapalı bir kapıya değiyordu neredeyse. Etrafından dolaşıp kapıyı ittim. Bir yatak odasıydı ve hizmetçininki olmadığı belliydi. Kırık beyaz ve gri renklerin egemen olduğu, duvarları Fransız taşbaskılarıyla süslü, incelikli ve pahalı bir odaydı. Yatak dışında hiçbir dağınıklık yoktu. Battaniye çarşaf darmadağın, yatağın orta yerinde büyük bir küme oluşturuyorlardı, fazla büyük bir küme.

Yatağın üzerine eğilip örtüleri çekmeye başladım, ikinci parçanın üzerinde kan lekeleri vardı. Hepsini çektim.

Bayan Ashcraft'in ölüsü yatıyordu orada.

Gövdesi büzülüp küçücük kalmıştı ve kafası kemiğe kadar kesilmiş boynundan sarkıyordu. Yüzünde, şakağından çenesine inen dört derin çizik vardı. Mavi ipek pijamalarının kollarından biri yırtılmıştı. Yatak ve pijamalar, üzerlerine yığılan örtülerin kurumasını engellediği kandan sırılsıklamdı.

Üstünü örttüm gene, holdeki ölü kadının çevresinden dolandım. Işıkları yakıp, telefonu arayarak ön merdivenlerden indim. Merdivenin dibine yakın bir yerde buldum telefonu. Önce polisi, sonra Vance Richmond'ın yazıhanesini aradım.

"Bay Richmond'a Bayan Ashcraft'ın öldürüldüğünü bildirin," dedim sekretere. "Bayan Ashcraft'ın evindeyim şimdi, benimle temasa geçsin."

Sonra ön kapıdan çıktım, giriş merdivenlerinin üst basamağına oturup bir sigara yaktım, polisi bekledim.

Berbat hissediyordum kendimi. Üçten fazla ölüyü bir arada gördüğüm çok olmuştur zamanında, ama üç günlük bir sarhoşluktan sonra sinir uçlarım laçkayken gelmemişti hiç başıma.

İlk sigaramı bitiremeden polis arabası köşeyi dönüp durdu ve içinden adamlar boşalmaya başladı. Merdivenleri ilk çıkan, cinayet ekibi amiri Çavuş O'Gar oldu.

"Merhaba," diye selamladı beni. "Ne yakaladın gene?"

"Üç ceset buldum içeride, sonra aramaktan vazgeçtim," dedim. "Belki senin gibi gerçek bir dedektif daha da fazlasını bulur."

"Yaşına göre fena değil," dedi.

Kafamın bulanıklığı geçmişti. İşe başlamak için can atıyordum.

O'Gar'a önce Filipinliyi, sonra iki kadını gösterdim. Başka ölü yoktu. Birkaç saat ayrıntılarla uğraştık O'Gar, ekibindeki sekiz kişi ve ben. Ev çatıdan mahzene tarandı. Komşular sorgulandı. Hizmetçilerin işe alınmasında aracı olan şirketler arandı. Filipinliyle hizmetçi kızın akrabaları, dostları aranıp bulundu, sorgulandı. Gazete dağıtıcıları, postacılar, bakkal çırakları, çamaşırcılar bulundu, sorgulandı, soruşturuldu.

İşin çoğu tamamlanınca O'Gar'la birlikte öbürlerinden sıvışıp çalışma odasına kilitledik kendimizi.

"Evvelki gece, ha? Çarşamba gecesi?" dedi O'Gar, karşılıklı rahat deri koltuklara yerleşip sigaraları yaktıktan sonra.

Başımla onayladım. Ölüleri inceleyen adli tabibin söyledikleri, girişteki gazeteler, komşuların ve bakkalla kasabın çıraklarının çarşambadan beri kimseyi görmemiş olmaları, cinayetin çarşamba gecesi ya da perşembe sabahı işlendiği sonucunu doğuruyordu.

"Bana kalırsa katil arka kapıdan girdi," dedi O'Gar, sigara dumanlarının arasından tavana bakarak. "Mutfak bıçağını alıp üst kata çıktı. Belki hemen Bayan Ashcraft'in odasına girdi, belki başka yerde oyalandı. Ama bir süre sonra oraya girdi. Kadının pijamasının yırtık koluyla yüzündeki çiziklere bakılırsa itiştiler. Filipinliyle hizmetçi gürültüyü duydular, belki çığlığını duydular Bayan Ashcraft'ın ve koştular odaya, ne oluyor diye. Hizmetçi, büyük bir olasılıkla katil tam odadan çıkarken yetişti ve haklandı. Filipinli de katili görüp kaçtı herhalde. Katil onu arka merdivenin başında yakaladı ve işini bitirdi. Sonra mutfağa indi, ellerini yıkadı, bıçağı bırakıp tüydü."

"Çok güzel," dedim. "Ama bakıyorum, katilin kim olduğu ve niçin öldürdüğü konularını es geçiyorsun."

"Sıkıştırma," diye hırladı. "Onun da sırası gelecek. Üç seçenek var bence. Ya bu işi zevk için yapan bir manyak, ya iş üstündeyken yakalanıp sapıtıveren bir hırsız ya da Bayan Ashcraft'ı öldürmeye gelen, ama hizmetçilere yakalanınca onları da haklamak zorunda kalan birisi. Bana sorarsan, Bayan Ashcraft'i yok etmek isteyen birisinin işi derim."

"Hiç de fena değil," diye alkışladım. "Bir de şunu dinle. Bayan Ashcraft'ın Tijuana'da oturan bir kocası var, bir sürü it kopukla ilişkisi olan hafif keş bir herif. Eve dönmesi için çabalamaktaydı Bayan Ashcraft. Adamın orada bir kızı var; genç, sırılsıklam âşık ve kötü rol yapıyor, sert bir. genç. Kızdan kurtulup yuvasına dönmek niyetindeydi koca."

"Eeee?" dedi O'Gar usulca.

"Ama," diye sürdürdüm, "evvelki gece, bu cinayetler işlendiğinde, koca ve sevgilisiyle birlikte Tijuana'daydım."

"Eeee?"

Kapı vuruldu ve sohbetimiz kesildi. Bir polis memuru telefondan arandığımı söylemeye gelmişti. Zemin kata indim, Vance Richmond'ın sesi geldi aletten.

"Ne oldu? Bayan Henry notunu bıraktı, ama ayrıntı veremedi."

Her şeyi anlattım.

"Bu akşam yola çıkıyorum, dönmek üzere," dedi bitirdikten sonra. "Sen bildiğin gibi yap. Sana açık kart."

"Tamam," dedim. "Sen döndüğünde ben herhalde şehirden ayrılmış olurum. Acente aracılığıyla bulabilirsin beni. Ashcraft'e tel çekeceğim, senin imzanla ve buraya gelmesini söyleyeceğim.

Richmond telefonu kapadıktan sonra nezarethaneyi arayıp görevli memura sordum, John Ryan, nâm-ı diğer Fred Rooney, nâm-ı diğer Camoka hâlâ orada mı diye.

"Hayır. Federal polis dün sabah alıp Leavenworth'e götürdü."

Çalışma odasına dönünce alelacele O'Gar'a durumu anlattım:

"Akşam treniyle güneye gidiyorum, cinayetin Tijuana'da planlandığından eminim. Ashcraft'e tel çekiyorum, hemen buraya gelsin diye. Meksika'dan birkaç gün uzaklaşmasını istiyorum, burada olursa da sen göz kulak olabilirsin. Sana tarif ederim,Vance Richmond'ın yazıhanesinden düşersin peşine."

Kalan az zamanımın yarım saatini üç telgraf yazıp çekmekle geçirdim. Birincisi Ashcraft'eydi.

EDWARDBOHANNON ALTIN NAL BARI TIJUANA, MEKSİKA BA YANASHCRAFT ÖLDÜ, DERHAL GELEBİLİR MİSİNİZ? VANCE RICHMOND

Öbür iki tel şifreliydi. Birincisi Continental Dedektif Acentesinin Kansas City Şubesine çekildi: Birisinin Leavenworth'e gidip Camoka'yı sorgulamasını istiyordu, ikincisi de Los Angeles Şubesinden birisinin beni ertesi gün San Diego'da karşılamasını istiyordu.

Sonra eve koşup bir çanta dolusu temiz giysi kaptıktan sonra güneye giden gece treninde uyumaya gittim gene.

Ertesi gün öğleden hemen sonra trenden indiğimde San Diego şenlikli ve tıklım tıklımdı, sınır ötesindeki yarış mevsiminin ilk cumartesisinin çektiği bir kalabalıktı bu. Los Angeles'tan sinema taifesi, Imperial Valleyli çiftçiler, Pasifik filosundan bahriyeliler, kumarbazlar, turistler, üçkâğıtçılar, hatta normal insanlar bile her yerden kopup gelmişlerdi. Öğle yemeğimi yedim, otelime yerleştim ve bana gönderilmesini istediğim Los Angeles Şubesinden gelen adamı bulmak üzere U.S. Grant Oteline gittim.

Lobide buldum onu, yirmi iki yaşlarında, çilli bir genç; çakır gözleri, bir parmağı yara beziyle sarılı elindeki yarış formuna bakıyor. Yanından geçip tütüncüye yürüdüm, bir paket sigara alıp şapkamdaki hayali bir ezikliği düzelttim. Sargılı parmakla şapka numarası birbirimizi tanıyabilmemiz içindi; ta Amerikan İç Savaşından önce uydurmuş birisi bu numaraları, ama iyi işliyorlar hâlâ, antikalıklar; da çöpe atılmaları için neden değil.

San Diego'nun anacaddesi olan Broadway'den uzaklaşarak Dördüncü Sokak boyunca yürürken genç dedektif yetişti bana. Adı Gorman'dı, durumu anlattım.

"Tijuana'ya gidip Altın Nal Barını gözaltında tutacaksın. Konsomatrislik yapan ufak tefek, sağlam bir kız var orada; kıvırcık kahve saçlı, yuvarlak yüzlü, iri, kırmızı dudaklı, geniş omuzlu. Kaçırman olanaksız, on sekiz yaşlarında hoş bir kız. Adı Bebek. Gözün onda olacak. Uzak dur. Tavlamaya kalkma. Sen bir saat önceden git. Sonra ben gelip konuşacağım onunla. Ben ayrıldıktan hemen sonra ne yapacağını bilmek istiyorum, bir de ilerideki günlerde neler yapacağını. Benimle her gece burada temas kurabilirsin," Kaldığım otelin adıyla oda numaramı verdim, "ve sakın başka yerde beni tanıdığını belli etme."

Ayrıldık, ben de şehir meydanına gidip bir saat kadar bir bankta oturdum. Sonra Tijuana'ya giden bir arabada ite kaka bir yer buldum.

Üç kişilik koltukta beş kişi toz içinde yirmi küsur kilometre gittikten ve sınır kapısında bir an oyalandıktan sonra hipodrom girişinde indim arabadan. Yarışlar başlayalı epey olmuştu, ama turnikelerden bir insan kalabalığı akıyordu hâlâ. Sırtımı turnikelere verip eski, ahşap bir kumarhane olan Monte Carlo'nun önündeki dolmuşlardan birine bindim, Eski Tijuana'ya gittim.

Eski şehrin terk edilmiş bir hali vardı. Herkes yarışlardaydı. Altın Nal'a girdiğimde Gorman'ın çilli yüzü bir kadeh meskalin arkasından bakıyordu, inşallah dayanıklıdır, diye geçirdim içimden. Hafiyeliğini damıtılmış kaktüs suyu diyetiyle sürdürecekse iyice sağlam olması gerekiyordu.

Altın Nal'a dönüşüm yuvaya dönüş gibi bir şeydi. Saçının kıvrımları alnına yapışık barmen bile sırıttı bana.

"Bebek nerede?" diye sordum.

"Ne o, Ed'e bacanaklık mı yapıyorsun?" diye yılıştı, iri kıyım İsveçli bir kız. "Gidip bulayım sana."

Bebek o sırada arka kapıdan girip üstüme atıldı, sarıldı, yüzünü yüzüme sürdü falan. "Kafa çekmeye mi geldin gene?"

"Hayır," dedim, kızı arka bölmelerdeki masalardan birine doğru götürerek. "İ§ gezisi bu sefer, Ed nerede?"

"Kuzeyde. Karısı nalları dikmiş, arkasından toparlamaya gitti."

"Çok mu üzüldün bu işe?"

"Ne demezsin! Bizimki büyük paralara kondu diye kederimden öleceğim."

Yan gözle baktım, sözde bilmiş bir bakıştı.

"Ed'in mangırları sana yedireceğini sanıyorsun, öyle mi?"

Gözleri kötü kötü parladı birden.

"Neyin var senin be?"

Bilgiç bilgiç gülümsedim.

"İki şeyden biri olacak," dedim.ı "Ya Ed seni ekecek, niyeti öyleydi zaten ya da eline geçen her kuruşa ihtiyacı olacak. Başını beladan..."

"Yalancı pezevenk!"

Sağ omzu sol omzuma değiyordu. Birden sol elini hızla kısa eteğinin altına attı. Omzundan itip gövdesini döndürerek kendimden uzaklaştırdım. Sol elindeki bıçak bacağından yukarı akarak masanın altına saplandı. Çeliği kalın, atılmak için yapılmış, dengeli bir bıçak.

"N'oluyor burada be?"

Başımı kaldırdım.

Masanın öbür yanında, bacakları ayrılmış, yumrukları belinde bir adam duruyordu. Uzun boylu, zayıf bir adamdı; geniş omuzlarının orta. yerinden yükselen sıska, upuzun, sarı boynunun tepesinde küçücük bir

kafa dengeliydi. Gözleri, ezik ve ufak bir burnun üstünde birbirine yakın duran iki küçük, siyah ayakkabı düğmesi gibiydi.

"N'apıyosun lan!" diye bağırdı bu güzel yaratık bana.

Mantıklı konuşulamayacak kadar sert bir vatandaştı.

"Garsonsan," dedim, "bana bir bira, çocuğa da ne istiyorsa getir. Garson değilsen yıkıl."

"Lan ben sana..."

Kız elimden kurtulup susturdu adamı.

"Bana viski getir," dedi sertçe.

Hırlayıp bir bana, bir kıza baktı, pis dişlerini gösterdi gene ve uzaklaştı.

"Arkadaşın kim?"

"Ona fazla bulaşmasan iyi olur," dedi kız, sorumu karşılıksız bırakarak.

Sonra bıçağı eteğinin altında gizli kınına yerleştirip bana döndü.

"Ed'in başının belaya girmesi hikâyesi de neymiş?"

"Cinayet haberini okudun mu gazetelerde?"

"Evet."

"Sana resim çizmeme gerek yok o zaman," dedim. "Ed'in tek çıkar yolu cinayeti senin üstüne yıkmak. Ama bunu becerebileceğini sanmıyorum. Beceremezse de ayvayı yemiş demektir."

"Delisin sen!" diye haykırdı. "Cinayet işlendiğinde ikimiz de buradaydık! Bunu bilmeyecek kadar sarhoş değildin!"

"Bunun bir şey kanıtladığını düşünecek kadar deli de değilim," dedim. "Ama katili bileğime kelepçeleyip San Francisco'ya götüreceğimi bilecek kadar deliyim."

Güldü bana. Ben de gülüp ayağa kalktım.

"Görüşürüz," deyip ön kapıya yürüdüm.

San Diego'ya dönüp Los Angeles'a bir tel çektim, bana bir adam daha göndermelerini istedim. Sonra birşeyler atıştırıp günün geri kalanını otel odamda Gorman'ı beklemekle geçirdim.

Geldiğinde saat geç olmuştu ve San Diego-Saint Louis gidiş-geliş meskal kokuyordu, ama kafası yerinde görünüyordu.

"Silah çekip kurtarmak zorunda kalacağım sandım bir ara," diye gülümsedi:

"Benimle uğraşma sen," dedim sertçe. "Senin işin olup bitenleri izlemek, o kadar. Neler öğrendin?"

"Sen gittikten sonra kızla uzun herif başbaşa verdiler. Epey heyecanlı bir halleri vardı, hafif paniklemiş gibiydiler hatta. Herif ayrıldı, ben de kızı bırakıp peşinden gittim. Şehre inip bir yere bir telgraf çekti. Kime çektiğini görecek kadar yaklaşamadım yanma. Sonra meyhaneye döndü."

"Kim o uzun herif?"

"Pek hoş bir vatandaş değil, işittiğim kadarıyla. Kartvizitindeki isim 'Kazboyun' Flinn. Meyhanenin fedaisi ve genel ayak işlerine bakan adamı."

Demek bu Kazboyun, Altın Nal'ın temizlikçisiydi ve üç günlük ziyaretim sırasında ortalarda yoktu. Suratının çirkinliğini unutacak kadar sarhoş olmam söz konusu değildi. Bayan Ashcraft ve hizmetkârları da o üç günden birinde öldürülmüşlerdi.

"Senin şubeye tel çekip bir hafiye daha istedim," dedim Gorman'a. "Seninle temas kuracak. Kızı ona devret, sen Kazboyunun peşinden ayrılma. Üç cinayeti de ona yükleyeceğiz galiba. Onun için ayağını denk al."

"Emret komutan," deyip biraz uykusunu almaya gitti.

Ertesi gün öğleden sonra hipodromda oyalanarak geceyi bekledim.

Son yarıştan sonra Sunset Otelinde karnımı doyurup kumarhaneye uzandım, aynı yapının öbür uçundaydı. Yarışlarda kazandıkları ya da oradan ellerinde kalan parayla poker, barbut, rulet, kraps, tombala, yirmibir masalarında yer bulabilmek için itişen binden fazla insan vardı orada. Oyunlardan hiçbirine yanaşmadım. Tatilim bitmişti. Kalabalığın arasında gezinerek işime yarayacak adamlar arıyordum.

Birincisini hemen yakaladım, bayramlıklarını giymiş, köylü olduğu apaçık, yanık yüzlü bir adam. Kalabalığın arasından kapıya doğru ilerliyordu ve yüzünde oyun bitmeden parası tükenen kumarbazlara özgü o boş ifade vardı.

Köylüyle kapının arasında durdum.

Yanıma yaklaştığında, "Ütüldün mü?" diye sordum.

Mahcup mahcup başını salladı. . "İki dakikalık bir iş için beş dolar kazanmak ister misin?" diye sordum.

İsterdi, ama iş neydi?

"Benimle eski şehre gelip bir adama bakmanı istiyorum. Sonra da paranı vereceğim. O kadar basit."

Pek tatmin olmadı, ama beş papel beş papeldi, üstelik de hoşuna gitmeyen bir durum varsa hemen vazgeçebilirdi. Bir denemeye karar verdi.

Köylüyü kapının yanına bırakıp bir başkasını aramaya çıktım; ufak tefek, yuvarlak gözleri iyimser bakan ağzı zayıf, tombul bir adam. Anlattığım yoldan kolayca beş dolar kazanmak yanlısıydı o da. Ondan sonra yanaştığım adam bilmediği bir kumara oturmayacak kadar utangaçtı. Sonra bir Filipinli buldum, açık sarı takım elbisesiyle bir harikaydı, sonra da garson ya da berber olduğunu tahmin ettiğim bir Rum delikanlısı.

Dört, kişi yeterdi. Bu dörtlüye bayılıyordum. İstediğim iş için ne fazla zeki bir halleri vardı ne de it kopuk kılıklıydılar. Hepsini bir dolmuşa atıp eski kente götürdüm.

"Durum şu," dedim vardığımızda. "Şu köşeyi dönünce Altın Nal diye bir bar var. Ben oraya gireceğim. İki-üç dakika geçtikten sonra gelip birer içki ısmarlayın." Köylüye beş dolar uzattım, "içkileri bununla

ödersin, maaşınızdan ayrı bu. Uzun boylu, geniş omuzlu, upuzun sarı boyunlu ve küçük, çirkin suratlı bir adam var orada. Mutlaka göreceksiniz.„Ona çaktırmadan dikkatle bakacaksınız hepiniz. Onu bir daha gördüğünüzde tanıyacağınızdan yüzde yüz emin olunca bana başınızla işaret edip sonra gene buraya dönün, ben gelip paranızı vereceğim. Bana işareti çakarken dikkatli olun. Oradaki hiç kimsenin birbirimizi tanıdığımızı bilmesini istemiyorum."

Biraz acayip geldi onlara, ama adam başı beş dolar, vardı işin sonunda, kumarhanede de o oyunlar vardı ve kim bilir? beş dolarla insanın kısmeti öyle bir dönebilirdi ki gerisini siz yazın. Cevaplamayı reddettiğim sorular sordular, ama kaçmadılar.

Girdiğimde Kazboyun tezgâhın arkasında, barmenlere yardım ediyordu. Yardım da gerekiyordu hani. Tıklım tıklımdı içerisi.

Kalabalıkta Gorman'ın çilli yüzünü göremedim, ama Los Angeles Şubesi hafiyelerinden Hooper'ın beyaz, keskin bir baltayı andıran suratını görünce onun ikinci telgrafıma karşılık olarak gönderildiğini anladım. Bebek tezgâhın daha ötelerinde, ufak tefek ve uysal yüzünde azmaya kararlı örnek bir kocanın umursamaz ifadesi olan bir adamla içiyordu.

Kazboyun yüzünü ekşiterek ısmarladığım birayı uzattı. Sonra da tuttuğum dört adam içeri girdi. Rollerini harika yaptılar.

Önce sigara dumanı içinde kimseyi seçemiyormuş gibi bir surattan ötekine, kendi bakışlarına karşılık veren gözlerden hemen kaçarak baktılar. Bir süre sonra Filipinli, tarif ettiğim adamı gördü tezgâhın arkasında. Heyecandan yarım metre sıçradı, sonra Kazboyunun bakışlarını üzerinde hissedince arkasını dönüp sinirli sinirli kıpırdanmaya başladı. Öbür üç adam da gördüler Kazboyunu ve takma bıyık kadar aleni, sözde kaçamak bakışlar atmaya başladılar. Kazboyun ters ters baktı hepsine.

Filipinli bana baktı, başını sertçe eğip hızla sokağa attı kendini. Diğer üç adam kadehlerini kafaya dikip bana işaret etmeye çalıştılar. Tezgâhın arkasındaki duvarda yüksek bir yere asılı tabelayı okuyordum:

BURADA, YALNIZ SAVAŞ ÖNCESİNDEN

KALMA GERÇEK AMERİKAN VE

İNGİLİZ VİSKİLERİ SATILIR

Bu on bir sözcükte kaç tane yalan olabileceğini sayıyordum; dörde gelmiştim, daha da bulacaktım, ama ortaklarımdan biri -Rum delikanlısı- egzoz patlaması gibi bir sesle öksürdü yanımda. Kazboyun, elinde bir manivela, suratı mosmor, tezgâhın arkasından üzerimize doğru geliyordu.

Yardımcılarıma baktım. Başlarını sırasıyla sallasalardı i o kadar korkunç olmayacaktı, ama görevlerini yerine getiremeden gene başımı başka yere çeviririm korkusuyla üç kafa aynı anda inip kalktı. On metre mesafedeki kimsenin kaçıramayacağı ve kaçırmadığı aleni bir işaretti bu ve kapıdan dışarı, uzun boyunlu adamla manivelasından uzağa attılar kendilerini.

Bira bardağımı boşaltıp meyhaneden çıktım, köşeyi döndüm. Beklemelerini söylediğim yerde kümelenmişlerdi.

"Tanıdık! Tanıdık!" diye bağrıştılar bir ağızdan. "Doğuştan hafiyesiniz vallahi hepiniz. Buyrun paranızı. Ama sizin yerinizde olsam oraya artık pek uğramam. Hiç çaktırmadınız gerçi, çok iyi yaptınız rolünüzü, ama belki bir şeylerden kuşkulanmış olabilir. Boşuna kendinizi tehlikeye atmayın bence."

Daha söylevimi tamamlamadan paraları kapıp tüymüşlerdi.

***

Sabah saat onda otelin komilerinden biri elinde bir telgrafla uyandırdı beni. Telgraf Mexicali'den çekilmişti:

DÜN AKŞAM ARABAYLA BURAYA GELDİ İKİ ARKADAŞIYLA BİRLİKTE İKİ TEL ÇEKTİ GORMAN

İyi haberdi bu. Uzun boyunlu adam numarayı yutmuş, dört acemi kumarbazımı dört tanık, baş sallamalarını da tanıma işareti sanmıştı. Esas cinayetleri işleyen delikanlı Kazboyundu ve Kazboyun uçuşa geçmişti.

Tam pijamaları atmış, giysilerime uzanırken komi bir telgraf daha getirdi. Bu da acente aracılığıyla, O'Gar'dandı:

ASHCRAFT DÜNDEN BERİ KAYIP

Telefona sarılıp Hooper'ı uyandırdım.

"Doğru Tijuana'ya," dedim. "Dün akşam kızı bıraktığım evi gözle gene, ama Altın Nal'a da bir bak, belki oradadır. Kız gelene kadar bekle. İrikıyım, sarışın bir İngilizle buluşana kadar gözünü ayırma, sonra İngilizi izle. Kırkına merdiven dayamış, uzun boylu, mavi gözlü, sarışın bir adam. Sakın ekmesin seni, esas oğlan o şimdilik. Ben de geliyorum. İngilizle ben birlikte olursak ve kız bizden ayrılırsa kızın peşinden gidersin, yoksa İngilizden gözünü ayırmayacaksın."

Giyindim, hafif bir kahvaltı edip Tijuana arabasına atladım gene. Otobüsü kullanan oğlan hızlı sürüyordu, ama yanımızdan geçen vişneçürüğü otomobilin hızına bakılırsa, yerimizde duruyor gibiydik. Otomobili Ashcraft sürüyordu.

Bir daha gördüğümde otomobil boştu ve kerpiç evin önüne park etmişti. Birkaç metre ötede Hooper sarhoş ayağına yatmış, Meksika ordusu üniforması giymiş iki Kızılderiliyle sohbetteydi.

Kerpiç evin kapısını çaldım.

Bebeğin sesi: "Kim o?"

"Benim, Parker. Ed'in döndüğünü işittim."

"Ya!" dedi. Bir anlık sessizlik. "Buyur."

Kapıyı itip girdim, İngiliz bir iskemleye kaykılmış oturuyordu. Sağ dirseği masada, sağ eli ceketinin cebindeydi; eğer bir tabanca varsa o cepte, bana çevriliydi.

"Merhaba," dedi. "Benimle ilgili birtakım fikirler yürütüyormuşsun diye duydum."

"Adını ne koyarsan koy." Yarım metre kadar yakınına bir iskemle çekip oturdum. "Ama birbirimizi aldatmayalım. Karını, mirasına konmak için Kazboyuna öldürttün. Ama yanlışın Kazboyun gibi bir salağı seçmek oldu, önüne geleni kesen, sonra korkup kaçan bir geri zekâlı. Sırf üç-dört kişi tanıdı diye tüydü, düşünebiliyor musun? Hem de sade Mexicali'ye kadar! Kaçışa bak! Gariban o kadar korkmuş ki dört-beş saatlik dağ yolunu dünyanın öbür ucu sanmış!"

Durmadan konuşuyordum.

"Aptal değilsin Ed, ben de değilim. Seni bileğinde kelepçelerle kuzeye götürmek istiyorum, ama acelem yok. Bugün götüremezsem yarını beklerim. Sonunda enseleyeceğim seni, ama başkası benden önce enselemezse tabii. Öyle olursa da pek gözyaşı dökmem. Yeleğimle göbeğim arasında silah var. Söyle Bebeğe, alsın, ondan sonra yapacağım konuşma için hazır sayılırız."

Gözlerini benden ayırmadan usulca başını salladı. Kız arkadan yanaştı bana. Ellerinden biri omzumun üstünden uzandı, yeleğimin içine girdi ve emektar, kara tabancamı ayırdı benden. Geri çekilmeden bıçağının ucunu usulca enseme dayadı, dostça bir hatırlatma.

"Güzel," dedim, kız tabancamı İngilize verdikten, o da silahı sol cebine attıktan sonra. "Önerim şu: Sen ve Bebek, benimle sınırı geçin, iade istemleriyle mahkeme kararlarıyla falan uğraşmayalım. Kapışacaksak mahkemede kapışalım. Seni ya da Bebeği cinayetlerden mahkûm ettirebileceğimden tam emin değilim aslında, ettiremezsem de serbestsin. Ama umduğum gibi mahkûm ettirirsem, sallandırırlar seni tabii.

"Kaçmanın ne anlamı var? Ömrünü polisten kaçarak mı geçireceksin? Üstelik de sonunda yakalanmak ya da kaçarken pisi pisine vurulmak için mi? Belki paçayı kurtarırsın, ama ya karının mirası? O paralar yüzünden giriştin bu oyuna, o yüzden öldürttün karını. Mahkemeye çıkıp aklanırsan, paraları ele geçirme şansın var. Kaçarsan sıfır."

Amacım Ed'le kızın tüymelerini sağlamaktı. Hapse atmama izin verirlerse, belki birini mahkûm ettirebilirdim, ama hiç de kesin değildi bu. Daha sonraki gelişmelere bağlıydı. Kazboyunun cinayetler sırasında San Francisco'da olduğunu kanıtlayıp kanıtlayamayacağıma bağlı olacaktı ve vatandaşın mahkemeye, orada olmadığına dair bol miktarda uydurma kanıtla çıkacağı kesindi. Bayan Ashcraft'ın evinde katilin tek parmak izine rastlamamıştık. Diyelim ki Kazboyunun o gün San Francisco'da olduğunu kanıtladık, bir de cinayetleri işlediğini kanıtlamak gerekecekti. Ondan sonra da işin en zoru kalıyordu hâlâ; cinayetleri kendi hesabına değil de bu ikisinden biri için işlediğini kanıtlamak.

Yani en iyisi bu ikisinin tüymesini sağlamaktı. Nereye giderlerse gitsinler, ne yaparlarsa yapsınlar, yeter ki tüysünler. Kaçmalarını kendi yararıma çevirmek için talihime ve kafama güveniyordum, şimdilik amacım işleri karıştırmaktı o kadar.

"Delisin sen ahbap," dedi. "Ama sen..."

Ne diyecekti, bilmiyorum; kazanacak mıydım, kaybedecek miydim, bilmiyorum.

On kapı çarpılarak açıldı ve Kazboyun Flinn girdi odaya.

Giysileri tozdan bembeyazdı. Suratını, uzun, sarı boynu izin verdiğince ileri uzatmıştı.

Ayakkabı düğmesi gibi gözleri bana dikildi. Ellerini ters çevirdi. Başkaca hiçbir hareket görünmedi. Elleri donuverdi sadece, her birinde ağır birer toplu tabanca vardı.

"Ellerini masanın üstüne, Ed," diye hırladı.

Ed'in silahı, cebindeki oysa eğer, Kazboyuna ateş edemeyeceği bir yerdeydi; masanın köşesi engelliyordu bunu. Elini boş olarak cebinden çıkarıp avuçlarını masanın üzerine koydu.

"Oynama yerinden!" diye havladı Kazboyun, kıza.

Kazboyun neredeyse bir dakika boyunca hiçbir şey demeden gözlerini bana dikti.

Sonra Ed'le Bebeğe döndü.

"Demek bunun için tel çektin bana, döneyim diye, ha? Beni pusuya düşürecen, ha! Her şeyi bana yıkacan! Gösteririm ben sana yıkmayı! Diyeceklerimi diyecem ve buradan gidecem, isterse bütün Meksika ordusu çıksın karşıma! Evet. Karını da, uşaklarını da ben öldürdüm! Bin dolar için öldürdüm..."

Kız, Kazboyuna doğru bir adım atıp bağırdı:

"Sus, Allah belanı versin!"

"Sen sus be!" diye bağırdı kıza Kazboyun ve eli kıza çevirdiği tabancanın horozunu kaldırdı. "Ben konuşuyorum burada. Ben öldürdüm, çünkü..."

Bebek öne eğildi. Sol eli eteğinin akında yok oldu. Eli hemen çıktı eteğinin altından, ama boştu. Kazboyunun tabancasının patlaması havada uçan çeliğin üzerinde parladı.

Kız, göğsünü parçalayan mermilerin şiddetiyle odanın öbür ucuna uçtu. Sırtı duvara çarptı. Yüzüstü yere kapaklandı.

Kazboyun ateş etmeyi kesip konuşmaya çalıştı. Kızın bıçağının kahverengi sapı boynundan çıkıyordu. Bıçağın ötesine geçiremedi sözcüklerini. Tabancanın birini bırakıp bıçağın sapını kavramaya çalıştı. Eh yarı yola kadar gitti, sonra düştü. Ağır ağır dizlerinin üstüne çöktü, dizleri ve ellerinin üstüne; sonra yuvarlanarak yan yattı yere, kımıldamadı bir daha.

İngilizin üzerine atıldım. Kazboyunun düşürdüğü tabancaya ayağım takıldı ve kaydım, yanlamasına yere düştüm. Elim İngilizin ceketine ulaştı, ama kıvrılarak kurtuldu ve silahlarını çekti. Gözleri soğuk ve katıydı, dişleri öyle kenetliydi ki dudaklarının oluşturduğu yarık zor seçiliyordu. Düştüğüm yerde yatarken yavaşça, gerisin geri uzaklaştı benden. Söylev falan çekmedi. Kapıda bir an durakladı. Kapı açılıp kapandı. Gitmişti.

Düşmeme neden olan tabancayı aldım yerden, Kazboyunun yanıbaşına sıçradım, ölü elindeki öbür tabancayı kapıp sokağa fırladım. Vişneçürüğü otomobil, arkasında büyük bir toz bulutu bırakarak çöle doğru uzaklaşıyordu. On metre ötemde tozla kaplı siyah bir başka otomobil duruyordu. Bu Kazboyunun Mexicali'den gelirken kullandığı araba olmalıydı.

İçine atladım, çalıştırdım ve önümdeki toz bulutuna nişanladım.

Akımdaki arabanın, hurda görünüşüne rağmen çok iyi durumda olduğunu fark ettim hemen, motorunun gücünden bir kaçakçı arabası olduğu anlaşılıyordu. Fazla zorlamadan sürdüm. Yarım saat kadar önümdeki toz bulutuyla aramdaki mesafe değişmedi, sonra yavaş yavaş yaklaştığımı fark ettim.

Yol giderek bozuluyordu. İlk çıktığımız yol tükenmişti. Biraz daha hızlı sürmeye başladım, ama kötü sarsılıyordu araba.

Arabayı parçalayacak boyda bir kayadan son anda kıl payı kurtuldum ve vişneçürüğü otomobilin artık toz falan kaldırmadığını gördüm. Durmuştu.

Otomobil boştu. Durmadım.

Otomobilin arkasından bir tabanca patladı bana doğru, üç kere. O sırada beni vurabilmesi için gerçekten olağanüstü usta bir nişancı olması gerekirdi. Asabi bir adamın avucunda bir damla civa gibi hopluyordum sarsıntıdan arabanın içinde.

Arabasının siperinden bir el daha ateş etti ve soldaki dar bir vadiye, sarp kenarlı, üç metrelik bir yardan aşağı attı kendini. Yarın kenarında dönüp bir el daha ateş etti ve atlayıp gözden kayboldu. '

Direksiyonu çevirdim, frene bastım ve arabayı onu son gördüğüm yere kadar kaydırdım. Yarın kenarı ön tekerleklerimin altında ufalanmaya başlamıştı. Ayağımı frenden çektim. Dışarı attım kendimi.

Araba adamın peşinden, vadiden aşağı uçtu. Yüzüstü yatıp Kazboyunun tabancalarının her biri birer elimde, başımı vadinin kenarından aşağı uzattım, İngiliz, düşen arabanın önünden emekleyerek kaçıyordu. Araba ezilmişti, ama hâlâ sesler çıkarıyordu. Adamın ellerinden birinde bir silah vardı, benim silahım.

"Silahı at ve ayağa kalk Ed!" diye bağırdım.

Yılan hızıyla atılarak vadinin dibinde vaziyeti aldı ve tabancasını yukarı doğrulttu, ikinci mermimle kolunu bilekle dirsek arasında parçaladım.

Kayarak yanına inip düşürdüğü tabancayı topladıktan sonra başka silahı var mı diye üstünü aradığımda sol eliyle yaralı kolunu tutuyordu. Mendilimle yarasını sardım.

"Çıkıp konuşalım," dedim, yarın dik yamacını tırmanmasına da yardım ettim.

Arabasına bindik.

"Nefesin tükenene kadar konuş," dedi, "ama sohbete benim katılmamı pek bekleme. Bana hiçbir şey yapamazsın. Kazboyunun, kızı fitnelemesin diye vurduğunu kendi gözlerinle gördün."

"Demek yeni numaran bu, ha?" dedim. "Kız, onu ekip eski hayatına döneceğini öğrenince kıskançlık nöbetine tutulup karını Kazboyuna vurdurttu, öyle mi?"

"Tamam işte."

"Fena değil Ed, ama bir pürüz var bu hikâyede. Sen Ashcraft değilsin!"

Sıçradı, sonra güldü.

"Heyecandan iyice sersemleştin galiba," diye dalga geçti benimle. "Başkasının karısı olsa nasıl aldatabilirdim ki? Avukat Richmond kimliğimi kanıtlamamı istemedi mi sanıyorsun?"

"Sana bir şey söyleyeyim Ed, ben onların ikisinden de daha akıllıyım. Farzet ki Ashcraft'e ait bir sürü şey vardı elinde, evraklar, mektuplar, onun eliyle yazılmış bir şeyler falan. Orta karar kalem kullansan bile biraz çalıştıktan sonra kadını aldatacak kadar taklit edebilirdin el yazısını. Avukata gelince, onun kimliğini kanıtlamanı istemesi formaliteden öte bir şey değil. Senin Ashcraft olmadığın aklının köşesinden bile geçmemiştir.

"Başta amacın, tedavi gördüğün numarasıyla Bayan Ashcraft'in parasını tırtıklamaktı yalnızca. Ama İngiltere'deki işlerini bağlayıp buraya geldiğinde onu öldürüp her şeyi elde etmeye karar verdin. Öksüz ve yetim olduğunu, peşinden gelecek hiçbir yakın akrabası olmadığını biliyordun. Amerika'da da senin Ashcraft olmadığını iddia edecek pek kimse bulunmadığının far kındaydın."

"Peki, ben paralarını harcarken Ashcraft neredeydi öyleyse?"

"Ölmüştü," dedim.

Biraz sarsıldı bunun üzerine, ama fazla heyecan göstermedi. Gülümseyişinin arkasında gözleri daha düşünceli bir hal aldı gene de.

"Haklı olabilirsin tabii," dedi kayıtsızca. "Ama öyle olsa bile, beni nasıl sallandırabileceğini anlamıyorum. Bebeğin Ashcraft olmadığımı düşündüğünü kanıtlayabilir misin? Bayan Ashcraft'in bana niçin para gönderdiğini Bebeğin bildiğini kanıtlayabilir misin? Çektiğim numarayla ilgili herhangi bir bilgisi olduğunu kanıtlayabilir misin? Sanmıyorum."

"Kurtulabilirsin tabii," dedim. "Jüri dediğin acayip bir yaratık. Ne yalan söyleyeyim, cinayetler konusunda şimdikinden çok şey bilseydim sevinirdim. Ashcraft'le nasıl yer değiştirdiğini anlatır mısın bana?"

Dudaklarını büzdü, sonra omuz silkti.

"Anlatayım. Pek bir şey fark etmez. Bu yüzden mahkemeye çıkacağım nasıl olsa, onun için bir-iki ufak tefeği daha itiraf etsem de bir zarar vermez.

"Eskiden otel hırsızlığıyla geçinirdim," dedi İngiliz kısa bir sessizlikten sonra. "İngiltere'yle Avrupa bela olmaya başlayınca Amerika'ya geldim. Bir gece, Seattle'da bir otelde, maymuncukla dördüncü katta bir odaya girdim. Kapıyı tam arkamdan örtmüşken bir anahtar sesi işittim. Oda kapkaranlıktı. Feneri bir an yakıp kendime bir dolap seçtim, içine gizlendim.

"Elbise dolabı boştu, şanstı bu, çünkü oda sahibinin dolabı açması için bir neden yoktu. Odanın sahibi adam lambayı yakmıştı.

"Odayı arşınlamaya başladı. Üç saat boyunca bir aşağı bir yukarı volta atıp durdu, ben de dolabın içinde, kapısını açıverirse diye elimde tabanca bekledim. Üç saat durmadı, Allah belasını versin. Sonra oturdu ve kâğıt üzerinde kalem sesi duydum. On dakika da bunu dinledikten sonra gene volta atmayı sürdürdü, ama yalnız birkaç dakika için bu kez. Bir bavulun kilidinin tıkırtısını işittim. Sonra bir silah sesi!

"Fırladım dolaptan. Kafasında bir kurşun deliği, yerde yatıyordu. Ters bir durumdu bu. Kapının dışından heyecanlı sesler geliyordu. Ölünün üstünden atlayıp yazdığı mektubu buldum masanın üstünde, İngiltere'de, Bristol'da, Wine Sokağında Bayan Norman Ashcraft'e yazılmıştı. Zarfı yırtıp çıkardım mektubu. İntihar edeceğini yazıyordu ve Norman imzasını taşıyordu. Biraz rahatladım, cinayetle suçlanmam olanaksızdı artık.

"Gene de bir elimde fener, bir elimde silah, cebimde de bir maymuncuk vardı, üstelik de bir üst kattan yürüttüğüm bir torba dolusu mücevherat! Birisi kapıyı yumrukluyordu.

"Zaman kazanmak için kapıyı açmadım, 'Polis çağırın!' diye bağırdım.

"Sonra başıma bütün bu belaları açan adama döndüm. Mektuptaki adresi görmesem bile, onun da benim gibi İngiliz olduğunu çakardım hemen. Aynı kalıptan çıkmış gibi binlerce adamız; sarışın, uzunca boylu, oldukça yapılı. Yapılacak tek şeyi yaptım. Şapkasıyla paltosu odaya girdiğinde çıkardığı gibi bir koltuğun üstünde duruyordu. Onları giyip kendi şapkamı yanıbaşına bıraktım. Diz çöküp ceplerini boşalttım, sonra da kendi ceplerimi; onun ceplerindeki eşyaları alıp kendi ceplerimdekileri onunkilere aktardım. Tabancaları da değiş tokuş edip kapıyı açtım.

"İlk gelenlerin adamı hiç tanımadıkları ya da ilk bakışta tanıyacak kadar iyi bilmedikleri üzerine oynuyordum. Böylece tüymeme yarayacak birkaç dakikayı kazanmış olacaktım. Ama kapıyı açtığımda işlerin tasarladığım gibi yürümeyeceğini anladım hemen. Otelin güvenlik sorumlusu oradaydı, bir de polis vardı. Ayvayı yedik, dedim. Ama gene de sürdürdüm numaramı. Odama geldiğimi, vatandaşı eşyalarımı karıştırırken bulduğumu anlattım. Herifin üstüne saldırmıştım ve debelenirken silah patlayıvermişti.

"Dakikalar saat gibi geçti sanki, ama kimse anlattıklarıma ters çıkmadı. Beni Bay Ashcraft diye çağırıyorlardı. Numaram başarılıydı. O sırada hayretler içindeydim, ama Ashcraft hakkında yeni şeyler

öğrenince o kadar da şaşılacak bir durum olmadığını anladım. Otele daha o gün öğleden sonra gelmişti ve kimse onu paltosuz ve şapkasız görmemişti, o anda benim üstümde olan palto ve şapkayla yani.

"Boyumuz, tipimiz aynıydı, sıradan, sarışın birer İngiliz.

"Sonra şaşırtıcı bir şey daha oldu. Polis, adamın giysilerini incelerken üzerlerindeki bütün markaların sökülmüş olduğunu gördü. Sonradan okuyunca nedenini anladım. Kendi kendine yazı-tura atıyordu, anlaşılan intihar etmekle yeni bir dünyada yeni bir adla kendine yeni bir yaşam kurmak arasında kararsızdı. Bu ikinci olasılığı tasarlarken sokmuştu giysilerindeki markaları. Ama o kalabalığın ortasında dururken bunların hiçbirini bilmiyordum. Tek bildiğim, üst üste mucizeler yaşadığımdı.

"Pek birşeyler söylemedim tabii o sırada, ama ölünün eşyalarını biraz karıştırdıktan sonra baştan sona her şeyi anladım. Bir çuval dolusu evrakıyla yaptığı ve düşündüğü her şeyi yazdığı bir günlüğü vardı. İlk geceyi bunları okuyup ezberlemekle, imzasını taklit etmekle geçirdim. Bulduğum şeyler arasında bin beş yüz dolarlık seyahat çeki vardı ve sabah onları bozdurmak istiyordum.

"Seattle'da üç gün kaldım, Norman Ashcraft adı altında. Çok önemli bir olayın üzerine düşmüştüm ve bunu harcamak niyetinde değildim. Bir terslik olursa karısına yazdığı mektup cinayetle suçlanmama engel olacaktı; kaçmaktansa bu oyunu sürdürmenin daha emin olacağını anlamıştım. Ortalık sakinleşince pilimi pırtımı toplayıp San Francisco'ya gittim ve gene kendi adımı kullanmaya başladım, Edward Bohannon. Ama Ashcraft'in bütün eşyalarını tuttum gene de, çünkü karısının paralı olduğunu ve işleri iyi ayarlarsam bu paralara konabileceğimi anlamıştım. Ama uğraşmama hiç gerek kalmadı. Karısı işimi kolaylaştırdı. Examiner gazetesine verdiği küçük ilanlardan birini gördüm ve işte böyle..."

"Ama Bayan Ashcraft'i sen öldürtmedin, öyle mi?"

Başını salladı.

Cebimden bir paket çıkarıp içindeki sigaralardan iki tanesini koltuğa aramıza koydum.

"Seninle bir oyun oynayalım," dedim. "Sırf kendi merakımı tatmin için> Hiç kimseyi suçlamaya neden olmayacak, hiçbir şey kanıtlamayacak bir oyun bu. Düşündüğüm şeyi eğer sen yaptırdıysan, bana yakın olan sigarayı al; yaptırmadıysan, sana yakın olanını al. Oynar mısın?"

"Hayır, oynamam," dedi sertçe. "Sevmedim oyununu. Ama canımda sigara çekti."

Sağlam kolunu uzatıp bana yakın olan sigarayı aldı.

"Sağ ol Ed," dedim, "sana bunu söylemek istemezdim, ama sallandıracağım seni."

"Delisin evladım," dedi.

"San Francisco işini düşünüyorsun Ed," diye açıkladım. "Ben Seattle'dan söz ediyorum. Sen bir otel hırsızı, kafasında bir kurşunla ölmüş bir adamın odasında bulundun. Jüri ne der bu durumda sanıyorsun Ed?"

Güldü. Sonra gülüşünün başına kötü birşeyler geldi. Hastalıklı bir sırıtışa dönüştü.

"Tabii ya," dedim. "Bayan Ashcraft'i öldürterek bütün parasına konma planını kurunca, yaptığın ilk iş o intihar mektubunu yok etmek oldu. Ne kadar dikkatli olursan ol, birisinin o mektubu bulup o güzel numarayı berbat etmesi olasılığı vardı hep. Mektup görevini yapmıştı, artık hiçbir gereği kalmamıştı. Başkası tarafından bulunması tehlikesini göze alamazdın.

"Seni San Francisco'da işlettiğin cinayetler için mahkûm ettiremem. Ama sırf adalet yerini bulsun diye, Seattle'da işlemediğin cinayeti yıkabilirim üstüne; Seattle'a gideceksin Ed ve Ashcraft'in intiharı için asılacaksın..."

Öyle de oldu.

TÜRK SOKAĞINDAKİ EV

Peşinde olduğum adamın Türk Sokağında bir evde bulunduğunu öğrenmiştim, ama bana bilgiyi veren kişi kapı numarasını verememişti. Bu yüzden de yağmurlu bir ikindi vakti, sokaktaki her evin kapısını çalarak şöyle bir masal anlatıyordum:

"Wellington-Berkeley Avukatlık Firmasından geliyorum. Müşterilerimizden biri, yaşlı bir bayan, geçenlerde bir tramvayın arka sahanlığından düşerek ağır yaralandı. Olayın tanıkları arasında bir delikanlı var, adını bilmiyoruz, ama bu semtte oturduğunu öğrendik." Sonra da adamı tarif edip soruyordum: "Böyle birisini tanıyor musunuz?"

Sokağın bir yanındaki tüm evlerden gelen yanıt aynıydı: "Hayır, hayır."

Karşıya geçip öbür kaldırımdaki evlere başladım. Birinci ey: "Hayır." ikinci: "Hayır." Üçüncü. Dördüncü. Beşinci...

Kapıyı ilk çaldığımda kimse gelmedi. Bir süre sonra gene çaldım. Evde kimse olmadığına tam karar verecekken kapının tokmağı usulca döndü ve ufak tefek, yaşlı bir kadın açtı kapıyı. Çok çelimsiz bir ihtiyardı; bir elinde gri bir örgü tutuyor, gözleri altın çerçeveli gözlüklerinin arkasında dostça parlıyordu. Siyah bir entari üzerine kaskatı kolalanmış beyaz bir önlük takmıştı.

"İyi akşamlar,'" dedi ince ve dost bir sesle. "Çok bekletmedim inşallah. Kapıyı açmadan, hep çalan kim diye bakmak zorundayım, ihtiyar korkaklığı işte..."

"Rahatsız ettiğim için özür dilerim,""dedim. "Ama..."

"Buyurmaz mısınız, lütfen?"

"Hayır, sağ olun, biraz bilgi istiyorum sadece. Uzun sürmez."

"Girerseniz sevinirim," dedi, sonra yarı şaka, yarı ciddi ekledi. "Çayım buz gibi oluyor."

Yağmurdan ıslanmış paltomla şapkamı aldı, dar bir koridordan loş bir odaya götürdü beni. Biz odaya girerken bir adam ayağa kalktı. O da ihtiyardı, şişman bir adamdı ve kadının önlüğü kadar sert, kolalı beyaz bir mintanın üzerine sarkan seyrek, beyaz bir sakalı vardı.

"Thomas," dedi yaşlı ve çelimsiz kadın, "bu bay..."

"Tracy," dedim, çünkü sokağın öbür sakinlerine verdiğim ad buydu, ama yüzümün on beş yıldır kızarmadığı kadar kızarmaya başlayabileceğini hissettim. Yalan söylenecek insanlar değildi bunlar

Soyadlarının Quarre olduğunu öğrendim; yaşlı, tonton bir çifttiler. Kocasıyla her konuştuğunda, 'Thomas,' diyordu kadın, kocasının adının tadından hoşlanıyormuşçasına yuvarlıyordu ağzında. Adam

karısını aynı sıklıkta, 'Hayatım,' diye çağırıyordu ve iki kez kalkıp kadının zayıf sırtındaki yastığı düzeltti, daha rahat etsin diye.

Sorumu sormadan önce onlarla birlikte bir fincan çay içip baharatlı küçük çöreklerinden yemem gerekti. Tramvaydan düşen yaşlı bayanın öyküsünü anlatırken Bayan Quarre, dişleri ve diliyle küçük çık-çık sesler çıkardı. İhtiyar adam sakalının içine 'vah vah' cinsinden birşeyler mırıldanarak bana iri bir puro sundu.

Sonunda kaza konusunu kapatıp aradığım adamı tarif ettim.

"Thomas," dedi bayan Quarre, "o parmaklıklı evde oturan delikanlı değil mi, hani o hep endişeli görünen?"

Adam sakalını sıvazlayıp bir an düşündü.

"Ama hayatım," dedi sonunda, "onun saçları siyah değil mi?"

Kadın gülümsedi. "Thomas'ın gözünden hiçbir şey kaçmaz," dedi gururla. "Unutmuştum, ama sözünü ettiğim gencin saçları gerçekten de siyah, yani o olamaz."

Sonra yaşlı adam biraz aşağılarda oturan delikanlının aradığım kişi olabileceğini söyledi. Bir süre tartıştıktan sonra fazla uzun boylu ve fazla yaşlı olduğuna karar verdiler. Bayan Quarre başka birisini önerdi. Onu da tartışıp aleyhte oy verdiler. Thomas bir aday daha ileri sürdü, tartışılıp bir kenara itildi. Sohbet sürüyordu.

Hava karardı. Yaşlı adam, çevremize yumuşak, sarı bir ışık yayıp odanın geri kalanını karanlıkta bırakan ayaklı bir lamba yaktı. Büyük, bir kuşak öncesinin ağır, tüylü mobilyalarıyla dolu bir odaydı. Buradan pek bir bilgi alabileceğimi sanmıyordum, ama rahattım ve puro çok güzeldi. Yağmura yeniden çıkmak, puronun bitmesini bekleyebilirdi.

Enseme soğuk bir şey dokundu.

"Kalk!"

Kalkmadım, kalkamadım. Donmuştum. Oturup gözlerimi kırpıştırarak Quarre'lere taktım.

Ve onlara bakarken, enseme soğuk bir şeyin dokunmasının, haşin bir sesin bana kalkmamı söylemesinin olamayacağını düşünüyordum. Olamazdı.

Bayan Quarre, kocasının sırtına yerleştirdiği yastıklara yaslanarak uslu uslu oturuyordu hâlâ, gözleri yine dostça parlıyordu gözlüklerinin arkasında. Yaşlı adam hâlâ beyaz sakalını sıvazlıyor, purosunun dumanını usulca salıveriyordu burun deliklerinden.

Birazdan, aradığım adamı bulmama yardımcı olmak için mahallenin delikanlılarını tartışmaya devam edecek gibi duruyorlardı. Hiçbir şey olmamıştı. Ben bir ara uyuya kalmıştım o kadar.

"Kalk!" Ensemdeki soğuk cisim etime battı.

Ayağa kalktım. "Üstünü ara!" dedi arkamdaki sert ses.

İhtiyar purosunu dikkatle bıraktı, önümde durup ellerini gövdemin üzerinde gezdirdi. Silah taşımadığımdan emin olduktan sonra ceplerimi boşaltıp içindekileri az önce oturmakta olduğum koltuğun üzerine bıraktı.

"O kadar," dedi arkamda duran adama, koltuğuna döndü.

"Dön bakayım!" dedi haşin ses.

Döndüm ve karşımda uzun boylu, zayıf, iri kemikli, benim yaşlarımda, yani otuz beşlik bir adamla yüz yüze geldim.

Çirkin bir suratı vardı; kemikli, çökük avurtlu, iri ve solgun çillerle kaplı. Gözleri sulu maviydi ve burnuyla çenesi dışarı fırlaktı. "Beni tanıyor musun?" diye sordu.

"Hayır."

"Yalan söylüyorsun!"

Tartışmadım; iri, çilli ellerinden birinde bir tabanca tutuyordu.

"İşimiz bitmeden iyice tanıyacaksın beni," diye bir tehdit savurdu çirkin adam. "Seni..."

"Hook!" diye bir ses geldi perdeyle örtülü bir kapının arkasından, çirkin adamın arkamdan girmek için kullandığı kapı olmalıydı. "Hook, buraya gel!" Bir kadın sesiydi, genç, parlak ve ezgili.

"Ne istiyorsun?" diye seslendi çirkin adam omzunun üstünden.

"O geldi."

"Peki." Thomas Quarre'ye döndü. "Göz kulak ol şuna.

İhtiyar, kendinden emin bir tavırla sakalının, ceketinin, kolalı beyaz mintanının içinden bir yerlerden kocaman siyah bir toplu tabanca çıkardı.

Çirkin adam ceplerimden çıkanları toparlayıp çıktı.

Bayan Quarre, bana bakıp gülümsedi. "Otursanıza Bay Tracy," dedi.

Oturdum.

Perdeli kapının arkasındaki odadan yeni bir ses geldi, tembelce konuşan, şivesi İngiliz, hem de kültürlü İngiliz, bir bariton. "Hayrola Hook?" diyordu bu ses.

Çirkin adamın haşin sesi:

"Hiç sorma! Durumu çaktılar! Az önce dışarı çıktım, sokağa iner inmez bir de baktım, karşı kaldırımda tanıdığım bir herif. Beş-altı yıl önce Philadelphia'da göstermişlerdi bana. Adını bilmiyorum, ama suratını hatırlıyorum. Continental Dedektif Acentesine çalışıyor. Hemen geri döndüm, Elvira'yla birlikte pencereden izledik herifi. Karşı kaldırımdaki her evin kapısını çaldı, sorular falan sordu herhalde. Sonra yolu geçip bu yandaki evleri yoklamaya başladı, bir süre sonra da bizim kapıyı çaldı. İhtiyar karıyla kocasına, içeri alıp oyalamalarını söyledim, bakalım neler anlatıyor diye. Tramvay çarpmış bir karı mı ne, birşeyler zırvalamaya başladı, ama palavra! Bizim peşimizde olduğu belli. Daha yeni içeri girip dayadım tabancayı ensesine. Seni bekleyecektim, ama kuşkulanıp tüyer diye korktum."

İngiliz sesi: "Kendini göstermeyecektin ona. Öbürleri bakarlardı çaresine."

Hook: "Ne fark eder? İhtimal hepimizi zaten tanıyordur. Tanımasa bile ne fark eder?",

İngilizin tembel sesi: "Çok şey fark edebilir. Ahmakça bir şey yaptın."

Höok, sinirlenerek: "Ahmakça ha? Başkalarının ahmaklığından şikâyet edersin hep, canın "cehenneme! Bütün yük kimin,üstünde? Bütün işleri yürüten kim? Ha? Bütün..." .

Genç kadın sesi: "Kes Allahını seversen Hook. Ezberledik artık!"

Bir kâğıt hışırtısı, sonra İngiliz sesi: "Adamın dedektifliği konusunda haklıymışsın Hook. Bak, işte kimliği."

Yan odadan kadın sesi: "Peki ne yapmalı? Ne yapacağız şimdi?"

Hook: "Orası kolay. Temizleyeceğiz herifi!"

Kadın sesi: "İdamlık olacağız yani?"

Hook, aşağılayıcı: "Sanki şimdi öyle değiliz! Bu herif Los Angeles davasından peşimize düşmedi falan diye düşünüyorsun yani?"

İngiliz sesi: "Eşeğin tekisin sen, Hook. Onulmaz bir salaksın. Hadi diyelim ki adamcağız Los Angeles işi yüzünden peşimizde, ne olacak? Continental'a çalışıyor. Şirketinin, onun nerede olduğunu bilmediğini mi sanıyorsun? Bizim hakkımızda o ne kadar biliyorsa şirketinin de o kadar bilmediğini mi sanıyorsun? Öldürmenin hiçbir yararı yok! İşleri daha da sarpa sardırmaktan başka bir şeye yaramaz. Onu bağlayıp bırakacağız burada. Yarından önce' aramaya başlamazlar nasıl olsa."

Bu İngiliz sesine karşı büyük bir minnet duydum. HİÇ olmazsa yaşamama izin verecek kadar benden yana olan birisi vardı. Son birkaç dakikadır bayağı keyfim kaçmıştı. Nedense yaşayıp yaşamayacağıma karar vermekte olan bu insanların suratlarını göremiyor olmam, durumumu daha da umutsuzlaştırıyordu. Keyfim biraz yerine gelmişti şimdi gene de pek neşeli olduğum söylenemezdi. O tembel İngiliz sesine güveniyordum. Sözünü dinletmeye alışık bir insanın sesiydi bu.

Hook, bağırarak: "Bak, ben sana bir şey söyleyeyim birader; o herif ölecek! Orası kesin! Rizikoya giremem. Sen istediğin kadar çene çal, ben kendi çıkarıma bakarım ve o herifin konuşmaması benim için en sağlamı. Tamam mı?"

Kadın sesi, bıkkın: "Aman be Hook, mantıklı olsana!

İngiliz sesi, hâlâ tembel, ama buz gibi: "Seninle tartışmanın bir anlamı yok Hook, bir mağara adamının zekâsı ve güdüleri var sende. Senin anladığın tek dil var, ben de seninle o dilde konuşacağım artık evladım. Eğer şu andan gittiğimiz ana kadar aklından bir sersemlik geçerse, kendine şunu tekrarla: 'O ölürse ben de öleceğim.' İncil okuyormuşsun gibi inanarak söyle bunu kendi kendine, çünkü gerçek bu."

Uzun bir sessizlik oldu; öyle gergin bir sessizlik ki, zaten iyice duyarlaşan tenim ürperiverdi.

Sessizlik nihayet bozulduğunda bir tabanca patlamış gibi sıçradım yerimde, oysa alçak, sakin bir sesti konuşan.

İngilizin sesiydi ve güvenli bir zafer edasıyla konuşuyordu; soluk aldım gene.

"Önce ihtiyarları halledelim," diyordu ses. "Sen konuğumuzla ilgilen Hook. Ben bonoları alırken sen onu sıkıca bağla, yarım saate kalmaz gitmiş oluruz buradan."

Perde aralandı ve Hook girdi içeri; suratı bozuk, çilleri solgun teninde yeşil yeşil parlayan bir Hook. Tabancasını bana doğrultup Quarre'lere kısaca ve sertçe, "Sizi istiyor," dedi. Kalkıp öbür odaya gittiler.

Hook bu arada geriye bir adım atıp tabancasını hâlâ bana doğru tutarak,'kapıyı örten ağır perdelerin kalın ipini çözmüştü. Arkama dolanıp yüksek arkalıklı koltuğa sıkıca bağladı beni, kollarımı koltuğun kollarına, bacaklarımı koltuğun bacaklarına, gövdemi koltuğun arkalığıyla oturma yerine; tombul bir yastığın köşesiyle de ağzımı tıkadı.

Beni bağlamayı bitirip yaptığı işe bakmak için bir adım geri attığında sokak kapısının "usulca kapandığını, sonra yukarıdan hafif ayak seslerinin ileri geri koşuştuğunu duydum. Hook ayak seslerine doğru baktı ve küçük, sulu gözlerine kurnazca bir ifade geldi. "Elvira!" diye seslendi usulca.

Kapıyı örten perde, birisi dokunmuş gibi kabardı ve kadının ezgili sesi işitildi: "Ne var?"

"Gelsene buraya."

"Gelmesem daha iyi. Yoksa o..."

"Allah onun belasını versin," diye parladı Hook; "Gel buraya!"

Odaya girip ayaklı lambanın ışık dairesi içinde durdu; ince yapılı, yirmi küsur yaşlarında, sokağa çıkacak gibi giyinmiş, şapkası elinde bir kız. Kısa kesilmiş, alev rengi saçların altında beyaz bir yüz. Güven vermeyecek, ama güzelliğini bozmayacak kadar aralıklı, duman grisi gözler gülüyordu bana; kırmızı dudakları da gülüyordu, sivri, küçük, hayvansı dişlerinin uçlarını göstererek. Şeytan kadar güzeldi, iki misli de tehlikeli.

Güldü bana, -kırmızı kalın iplerle paket gibi bağlanmış, ağzından yeşil bir yastık çıkan şişman bir adama- ve çirkin adama döndü. "Ne istiyorsun?"

Yumuşak adımların hâlâ ileri geri işitildiği üst kata kaçamak bir göz atarak alçak sesle konuştu Hook.

"Bir kazık atalım mı şuna, ne dersin?"

Duman grisi gözler neşelerini kaybedip hesapçı bir ifade aldılar.

"Yüz bin var elinde, üçte biri benim. Üzerine bir bardak soğuk su içeceğimi sanmıyorsun herhalde."

"Tabii ki hayır! Peki ya yüz bini biz alırsak?"

"Nasıl?"

"Orasını bana bırak.yavrum! Becerirsem benimle gelir misin? Sana iyi davranırım, biliyorsun."

Kız aşağılayıcı bir biçimde gülümsedi gibi geldi bana, ama Hook'un hoşuna gitmişti.

"Elbette iyi davranacaksın," dedi kız. "Ama sen beni dinle Hook, onu halletmezsen kurtuluşumuz yok. Tanırım onu. Peşimden gelemeyeceğini kesin olarak bilmeden ona ait olan hiçbir şeyi alıp kaçmak niyetinde değilim."

Hook dudaklarını ıslatıp çevresine boş boş baktı. Tembel İngiliz sesinin sahibiyle dalaşmak düşüncesinden pek hoşlanmadığı belliydi. Ama kıza olan tutkusu baskın çıktı sonunda.

"Tamam!" dedi birden. "Hallederim! Ciddi misin ama, yavrum? Halledersem gelir misin benimle?" .

Elini uzattı kız. "Söz!" dedi ve Hook inandı.

Çirkin suratına bir sıcaklık geldi, kızardı, bozardı, tam bir mutluluğa büründü yüzü, derin bir soluk alıp omuzlarını geriye attı. .Onun yerinde olsaydım ben de inanırdım belki, hepimiz zamanında böyle bir enayilik etmişizdir; ama olayı dışarıdan, eli kolu bağlı seyrederken Hook'un bu yavruyla oynaşacağına bir ton dinamitle üç taş oynasa daha akıllıca bir iş yapmış olacağını düşünmeden edemedim. Bu kız tehlikeliydi. Hook'un işi kolay değildi.

"Bak, durum şöyle..." diye başladı Hook, sonra dona kaldı.

Yan odadan bir ayak sesi gelmişti.

İngiliz sesi perdelerin arasından işitildi birden, sesin tembelliğine şimdi bir de sabırsızlık eklenmişti.

"Bu kadarı da fazla! Sizi bir an bile yalnız bırakmaya gelmiyor, her şeyi berbat ediyorsunuz. Sana ne oldu şimdi Elvira? Ne diye gidip boy gösteriyorsun dedektifimizin önünde?"

Kızın duman grisi gözlerinde bir korku parıltısı belirdi bir an için, sonra yok oldu ve rahat bir tavırla konuştu. "Öyle korkudan sararacak bir şey yok ortada," dedi. "Kıymetli canını o kadar korumasan da olur."

Perdeler aralandı ve hâlâ hayatta olmamı sağlayan bu adamı görebilmek için bağlı olduğum yerde dönebildiğimce döndüm. Kısa boylu, şişman bir adam gördüm; sokağa çıkmak üzere paltosunu giymiş, şapkasını başına geçirmişti, elinde deri bir çanta vardı.

Sonra yüzü sarı ışık dairesinin içine girdi ve bunun bir Çinli olduğunu gördüm. Şivesi kadar İngiliz, kusursuz giysiler içinde, kısa boylu, şişman bir Çinli.

"Renk sorunu değil," dedi ve ancak o zaman anladım kızın sözlerinin ne kadar iğneleyici olduğunu. "Basit bir mantık sorunu."

Yuvarlak, sarı bir maskeydi yüzü ve sesi önceden de kulağıma gelen aynı duygusuz, tembel sesti, ama onun da çirkin adam kadar kızın büyüsü altında olduğunu anladım hemen, yoksa Elvira'nın sözlerinin onu odaya çekmesine izin vermezdi. Ama kızın, bu İngilizleşmiş Uzakdoğuluyu Hook kadar kolayca çekip çevirebileceğini hiç sanmıyordun!.

"Bu arkadaşın," Çinli konuşuyordu hâlâ, "herhangi birimizi görmesi için ortada hiçbir neden yoktu." iki kara tohum gibi küçük ve doru gözleriyle bana baktı ilk kez.

"Hiçbirimizi tanımaması, hatta neye benzediğimizi bile bilmemesi olasılığı çok yüksekti. Kendimizi, ona böyle sergilememiz saçmalıkların en büyüğü."

"Aman be, Tay," dedi Hook, "bırak ağlaşmayı Allahını seversen. Ne fark eder? Gebertiveririm, olur biter!"

Çinli deri çantasını yere bırakıp başını salladı.

"Hiç öldürme olmayacak," dedi tembelce. "Çünkü bir öldürme oldu mu, çok öldürme olacak demektir. Ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi Hook?"

Anlıyordu. Öyle güçlükle yutkundu ki boynu titredi ve ben, soluğumu kesen yastığın arkasından, yeniden teşekkür ettim bu sarı derili adama.

Sonra kızıl saçlı dişi şeytan karıştı işe.

"Yapmaya hiç niyeti olmadığı işleri yapmayı önerir hep zaten Hook," dedi.

Hook'un suratı, Çinliyi halledeceği sözünün hatırlatılması üzerine kıpkırmızı kesildi, gene yutkundu ve gözlerine, şu anda en çok yapmak istediği şeyin içine kıvrılıp gizlenebileceği bir kovuk bulmak olduğu izlenimini veren bir ifade geldi. Ama kız, onu kıskıvrak yakalamıştı. Hook'un üzerindeki etkisi adamın korkaklığından ağır basıyordu.

Hook birden Çinliye yanaştı ve bir baş daha uzun boyunun verdiği üstünlükle sarı, yuvarlak surata doğru eğildi.

"Tay," diye hırladı çirkin adam, "işin bitik artık. Bıktım bu numaralarından, ne biçim davranıyorsun sen insana be, kral mı sanıyorsun kendini ne? Ben şimdi..."

Duraladı, sözleri tükendi, bir sessizlik oldu. Tay başını kaldırmış, çirkin adamın suratına iki kömür parçası kadar katı, kara ve duygusuz gözlerle bakıyordu. Hook'un dudakları titredi ve geriye bir adım attı.

Terlemem kesildi. Sarı derili adam kazanmıştı gene. Ama kızıl saçlı dişi şeytanı unutmuştum. Güldü kız, çirkin adama bir bıçak gibi saplanan alaycı bir gülüş.

Hook'un göğsünün derinliklerinden bir kükreme işitildi ve iri yumruklarından birini sarı derili adamın yuvarlak, ifadesiz suratına savurdu.

Yumruğun şiddeti Tay'i odanın ta ucuna fırlattı ve yan dönerek bir köşeye yığıldı.

Ama daha odanın öbür ucuna ulaşmadan, gövdesini çirkin adama dönük duracak biçimde kıvırmıştı - daha yere düşmeden silahı elindeydi- ve daha doğrulmadan konuşmaya başlamıştı, tembel, kültürlü, İngiliz sesiyle.

"Daha sonra," dedi, "bu sorunu aramızda çözeceğiz. Şimdilik elindeki tabancayı yere bırakacaksın ve ayağa kalkana kadar çok hareketsiz duracaksın."

Hook'un cebinden ancak yarısı çıkmış tabanca, halının üstüne düştü. Tay ayağa kalkarken kazık gibi hareketsiz durdu. Hook, soluğu sesli sesli çıkıyor, suratındaki her çil, teninin korkudan aldığı pis beyaz rengin üzerinde korkunç birer leke gibi duruyordu.

Kıza baktım. Hook'a bakışlarında aşağılama Vardı gerçi, ama hayal kırıklığına uğramış gibi bir hali yoktu.

Sonra bir şey fark ettim: Odada, kıza yakın bir yerlerde birşeyler değişmişti.

Gözlerimi yumup iki adam kapışmadan önce odanın o köşesinin nasıl olduğunu canlandırmaya çalıştım kafamda. Gözlerimi birden açtığımda bulmuştum.

Kızın yanındaki sehpada bir kitapla birkaç dergi duruyordu. Yok olmuşlardı. ,Kızın yarım metre ötesinde Tay'in odaya getirdiği deri çanta duruyordu. Çantanın içinde, sözünü ettikleri Los Angeles işinden elde edilen bonolar varsa?.. Büyük bir olasılıkla öyleydi. Peki sonra? Büyük bir olasılıkla, çantanın içinde, demin sehpanın üzerinde duran kitapla dergiler vardı şimdi. Kız iki adamı kışkırtarak dikkatlerini dağıtmış, kargaşadan yararlanarak bonoları alıp yerine kitabı ve dergileri koymuştu. Peki bonolar neredeydi? Bilmiyordum, ama incecik kızın üstüne gizleyemeyeceği kadar oylumlu olduklarını tahmin ediyordum.

Sehpanın hemen arkasında, üzerine kadar uzanan enli, kırmızı örtü serili bir divan vardı. Gözlerimi kızdan divana çevirdim. Kız, bana bakıyordu ve divandan ona dönen bakışlarımla karşılaşan gözleri keyifle parladı. Demek divanda gizliydi bonolar.

Çinli, Hook'un tabancasını cebine atmış, onunla konuşuyordu: "Cinayetten hoşlanmıyor olmasam ve Elvira'yla benim buradan uzaklaşmamızda belki bir yararın olabileceğini düşünmesem, geri zekâlılığından hemen şuracıkta kurtarıverirdim kendimi. Ama sana bir fırsat daha tanıyorum. Ve bir dahaki sefere, bu şiddet içgüdülerine teslim olmadan çok etraflıca düşünmeni tavsiye ediyorum." Kıza döndü: "Bizim Hook'un kafasına saçma sapan düşünceler mi sokuyorsun yoksa?"

Kız güldü. "Onun kafasına ne girebilir ki?"

"O da doğru," dedi Çinli, sonra gelip gövdemi saran bağlan yokladı.

Bağları beğendi, deri çantayı eline alıp birkaç saniye önce aldığı tabancayı çirkin adama uzattı gene.

"Al bakalım tabancanı Hook ve aklı başında davranmaya çalış artık. Gidebiliriz şimdi. İhtiyarla karısı dediğimizi yapacaklar. Bizi ve bonolardan kendilerine düşen payı beklemek için, arkadaşımızın önünde adını söylememize gerek olmayan bir kente doğru gidiyorlar şu anda. Daha çok bekleyeceklerini söylemeye gerek yok, konumuzun dışındalar artık. Ama kendi aramızda başka ihanet olmamalı. Bu işten sıyrılacaksak eğer, birbirimize yardımcı olmamız gerek."

En iyi drama kurallarına göre, bu vatandaşların gitmeden önce bana alaycı söylevler çekmeleri gerekirdi, ama öyle olmadı. Bana bakmadılar bile, koridorun karanlığında kayboluverdiler.

Birdenbire Çinli odadaydı gene, parmak uçlarına basarak koşuyordu, bir elinde açık bir bıçak, öbür elinde bir tabanca., Hayatımı kurtardığı için minnettar, olduğum adam buydu demek! Bana doğru eğildi.

Elindeki bıçağı yanıma doğrulttu ve o yandaki kolumu tutan ipler gevşedi birden. Soluk aldım gene ve yüreğim yeniden atmaya başladı.

"Hook dönecek," diye fısıldadı Tay ve yok oldu.

Halının üzerinde, bir metre.ötede, bir tabanca duruyordu.

Sokak kapısı kapandı ve bir süre evde yalnız kaldım.

Bu süreyi, beni bağlayan kırmızı, kalın iplerle boğuşarak geçirdiğimden emin olabilirsiniz. Tay, ipi tek yerinden kesmiş, sağ kolumu biraz rahatlatıp gövdemin biraz kımıldamasına izin vermişti, ama serbest olmaktan uzaktım. 'Hook dönecek,' fısıltısı da bütün gücümü iplerden kurtulmaya vermeme yetmişti.

Çinlinin hayatımın bağışlanmasına niçin bu kadar önem verdiğini şimdi anlamıştım. Hook'un yok edilmesini sağlayacak silah bendim. Çinlinin hesabına göre, Hook dışarı çıkar çıkmaz bir mazeret uydurup eve dönecek, beni haklayıp yeniden, arkadaşlarının yanına gidecekti. Bunu kendisi akıl etmese bile Çinlinin önereceğinden kuşkum yoktu.

Tabancayı ayakucuma bırakmış, ipleri de ancak kendisi uzaklaştıktan sonra çözebileceğim kadar gevşetmişti.

Bunlar hep ikinci derecedeki düşüncelerdi, düşüncelerimin ve çabalarımın ağırlığını" iplerden kurtulmaya vermiştim. Çinlinin bunu neden yaptığı pek önemli değildi şu anda; önemli olan, çirkin adam geri döndüğünde o tabancanın elimde olmasıydı.

Kapı açıldığında sağ elimi tamamen kurtarmış, o boğucu yeşil yastığı ağzımdan çekmiştim. Gövdemin geri kalanı hâlâ iplerle sarılıydı, eskisi kadar sıkı değildi, ama tutsaktım hâlâ.

Koltuk moltuk, serbest kolumu siper edip öne attım kendimi. Halı kalın ve yumuşaktı. Ağır koltuk üstümde, yüzüstü, iki büklüm yerdeydim, ama sağ kolum serbestti; sağ elim tabancayı kavradı. Loş ışık odaya hızla giren bir adamı aydınlattı, elinde madeni bir parıltı.

Ateş ettim.

İki elini göbeğinin üzerine kavuşturdu, iki büklüm olup halının üzerine devrildi.

İşin bu kadarı tamamdı. Ama bu her şey bitmiş demek, değildi. Beni hâlâ tutan kaim iplere asılırken, neler olacağını hesaplamaya çalışıyordum.

Kız bonoları yürütüp divanın altına gizlemişti, orası kesindi. Ben kurtulmadan dönüp almak niyetindeydi. Ama Hook daha önce dönmüştü ve kız planını değiştirmek zorundaydı şimdi. Büyük bir olasılıkla bonoların yerini Hook'un değiştirdiğini söyleyecekti. O zaman ne olacaktı? Bir tek yanıt vardı, bonoları almak için Tay dönecekti, birlikte döneceklerdi. Tay artık silahlı olduğumu biliyordu, ama bonoların yüz bin dolar değerinde olduğunu söylemişlerdi. Geri dönmelerine yeter de artardı' bu. , Son iplerden de kurtulup divana saldırdım. Bonolar altındaydı, kalın lastik bantlarla sarılmış dört koca paket. Paketleri kolumun altına sıkıştırıp kapının yakınında ölmekte olan adamın yanma gittim. Tabancası bacaklarından birinin altındaydı. Çekip aldım, üstünden atlayarak karanlık koridora girdim. Sonra durup düşündüm.

Kızla Çinli, beni alt etmek için ayrı ayrı hareket etmek zorundaydılar. Biri ön kapıdan girecekti, öbürü arkadan. En sağlam yol buydu. Benim yapacağım, onları o kapılardan birisinin arkasında beklemekti. Evden çıkmam enayilik olurdu. İlk yapmamı bekleyecekleri şey o olacağı için, pusuya yatmış olacaklardı.

Demek benim yapacağım, bu ön kapıya yakın bir yere mevzilenip birinin gelmesini beklemekti, benim çıkmamı beklemekten bıktıklarında birisi mutlaka dönecekti eve.

Koridorun çıkış kapısına yakın olan bölümünü, sokak lambalarının kapı camından sızan ışığı aydınlatıyordu. Üst kata çıkan merdivenler koridorun bir bölümünü üçgen bir gölge altında bırakıyordu, her işe yarayabilecek, kapkara bir gölge -Bu üç köşeli geceye- pısıp bekledim.

İki tabancam vardı, bir Çinlinin verdiği, bir de Hook'tan aldığım. Bir el ateş etmiştim, demek on bir mermim daha vardı, silahlardan biri doldurulduktan sonra kullanılmadıysa tabii. Tay'in bana verdiği silahı açıp elimi karanlıkta topun arkasında gezdirdim. Tek bir kovan vardı, o da horozun altındaydı. Tay rizikoya girmemişti, bir tek mermi vermişti bana, Hook'u hakladığım mermi.

O tabancayı yere koyup Hook'tan aldığım silahı inceledim. Boştu. Çinli hiç rizikoya girmemişti. Tartışmadan sonra Hook'un tabancasını geri vermeden boşaltmıştı.

Durumum kötüydü. Peşime az sonra iki kişinin düşeceği, -bunlardan birinin kadın olması rahatlatmıyordu beni, çok tehlikeliydi o da- tanımadığım bir evde yalnız ve silahsızdım.

Bir an için dışarı fırlayıp tüymeyi geçirdim aklımdan. Yeniden sokağa çıkma düşüncesi çok çekiciydi, ama vazgeçtim. Az bulunur bir enayilik olurdu bu. Sonra kolumun altındaki bonoları hatırladım. Tek silahım onlardı, işe yarayacaklarsa da gizlenmeleri gerekiyordu.

Gölge üçgenimden çıkıp merdivenleri tırmandım. Sokağın ışıkları sağ olsun, üst kat odaları için hareket edebileceğim kadar aydınlıktılar. Bonoları gizleyecek bir yer bulabilmek için dört döndüm odalarda. Ama pencereler, dış kapılardan birinin açılmasıyla hafifçe zangırdadığında bonolar hâlâ elimdeydi.

Artık onları dışarı atıp işi talihe bırakmaktan başka çözüm yoktu. Yataklardan birinden bir yastık kaptım, kılıfını söküp bonoları kılıfın içine tıktım. Açık bir pencereden sarkıp torbayı atabileceğim sağlam bir yer

bulmak umuduyla gözlerimi geceye diktim, düştüklerinde gürültü çıkaracakları bir yere atmak istemiyordum.

Pencereden bakarken daha da güzel bir zula buldum. Pencere dar bir avluya açılıyordu ve avlunun öbür yanında, içinde bulunduğum evin eşi bir ev daha vardı. Bu evle aynı yükseklikteydi ve öte yana doğru eğilerek uzanan teneke bir damı vardı. Dam fazla uzakta değildi, yastık kılıfını atamayacağım kadar uzakta değil yani. Attım. Damın arkasında yitip usul bir tıkırtıyla tenekenin üstüne düştü.

Sonra odadaki bütün lambaları açtım, bir sigara yaktım -hepimiz zaman zaman biraz poz atmaktan hoşlanırız- ve yatağın kenarına oturup yakalanmayı bekledim. Belki karanlık odada avcılık oynayıp düşmanlarımı bastırabilirdim, ama büyük bir olasılıkla vurulmamdan başka bir işe yaramazdı bu. Vurulmaktan da hoşlanmam.

Kız buldu beni.

İki elinde birer otomatik tabanca, koridor boyunca usul usul yaklaştı, sonra sıçrayarak içeri girdi. Beni sakin sakin yatağın kenarında oturur bulunca, sanki çok ayıp bir şey yapmışım gibi aşağılayıcı bir bakış attı bana. Ateş etme fırsatı vermediğim için bozulmuştu herhalde.

"Yakaladım Tay," diye seslendi ve Çinli yanımıza geldi.

"Hook bonoları ne yaptı?" diye sordu pat diye.

Sarı suratına sırıtıp kozumu çaktım.

"Kıza sorsana!"

Yüzünde bir değişiklik olmadı, ama İngiliz takımı içindeki şişman gövdesinin biraz kasıldığını sezer gibi oldum. Bu hoşuma gitti ve ortalığı karıştırmak için hazırladığım yalanı biraz daha ilerlettim.

"Çakozlamadın mı daha?" diye sordum. "Ekeceklerdi seni."

"Yalancı!" diye bağırdı kız ve bana doğru bir adım attı.

Tay sert bir hareketle durdurdu onu. Duru, kara gözlerini kıza dikti ve baktıkça kan çekildi kızın yüzünden. Kız bu şişman, sarı derili herifi parmağına dolamıştı dolamasına, ama herif de öyle kolay yutulur lokma değildi.

"Demek öyle?" dedi usulca ortaya. Sonra bana döndü. "Bonoları nereye koydular?"

Kız, adamın yanma yaklaştı ve sözcükler yuvarlanarak çıktı ağzından.

"Bak, Tay işin doğrusu şu, Allah tanığım! Bonoları ben gizledim. Hook'un haberi yoktu, ikinizi de ekecektim. Aşağıdaki divanın altına gizlemiştim. Orada değiller şimdi. Yalanım varsa ne olayım."

Çinli, kıza inanmak istiyordu ve söyledikleri de doğru çalıyordu kulağına. Aşıktı ne de olsa Çinli, ben de kızın bonoları yürütmesini Hook'la kaçmasından daha kolay bağışlayabileceğinin farkındaydım; işleri gene karıştırmakta zaman kaybetmedim.

"Söylediklerinin bir bölümü doğru," dedim. "Bonoları divanın altına gizledi, ama Hook'un da haberi vardı. Sen üst kattayken anlaştılar. Hook seninle kavga çıkaracaktı, sizler dalaşırken de kız bonoları gizleyecekti, öyle de yaptılar."

Zokayı yutmuştu. Kız öfkeyle üstüme yürürken tabancasını kızın böğrüne bastı, öyle sert soktu ki tabancayı, kızın bana etmeye başladığı küfürler boğazında kaldı. ' "Silahlarını alayım Elvira," dedi ve aldı.

"Bonolar şimdi nerede?" diye sordu bana.

Sırıttım. "Ben senden yana değilim ki Tay, sana karşıyım." .

"Şiddetten hoşlanmam," dedi Çinli usulca. "Aklı başında bir adama benziyorsun. Pazarlık edelim dostum."

"Konuş," dedim.

"Memnuniyetle. Pazarlığımıza temel olarak bonoları senden başka kimsenin bulamayacağı bir yere gizlediğin varsayımından yola çıkalım, bu arada da ucuz romanlarda dedikleri gibi, hayatının benim ellerimin arasında olduğunu da unutmayalım."

"Makul," dedim. "Devam et."

"Demek ki durum," dedi, "satrançççıların deyimiyle pata. Hiçbirimizin öbürüne bir üstünlüğü yok. Bir dedektif olarak bizi ele geçirmek istiyorsun, ama biz, seni ele geçirmiş durumdayız. Hırsız olarak, biz bonoları istiyoruz, ama bonolar senin elinde. Ben, sana kızı teslim edeyim, sen bonoları bana ver, bağlansın bu iş, makul bir öneri gibi geliyor bu bana. Bonolar böylece benim olacak ve kaçma fırsatı geçmiş olacak elime. Bir dedektif olarak senin için oldukça büyük bir başarı olacak gene de. Hook öldü. Kız elinde. Kalan tek iş beni ve bonoları yeniden ele geçirmek, bu da kesinlikle umutsuz bir uğraş sayılmaz. Tam bir yenilgiyi yarım bir zafere dönüştürmüş olacaksın, üstelik tam zafer şansın da kapanmamış olacak."

"Kızı, bana teslim edeceğinden nasıl emin olayım?"

Omuz silkti. "Hiçbir garantisi yok, tabii. Ama beni aşağıda leşi yatan o domuz için terk edeceğini bildiğime göre, ona karşı çok büyük dostluk duyguları beslemediğimden emin olabilirsin. Ayrıca, onu birlikte götürürsem bonolardan kendisine düşen payı da isteyecektir."

Önerisini kafamda şöyle bir tattım.

"Ben durumu şöyle görüyorum," dedim sonunda. "Sen katil falan değilsin. Sonuç ne olursa olsun, ben canımı kurtaracağım yani. Peki, niçin değiş tokuşu kabul edeyim? Seni ve kızı bulmak, bonoları bulmaktan daha kolay olur, önemli olan da bonolar zaten. Ben bonoları tutayım en iyisi, sizleri de belki yakalarım günün birinde. Rizikoya girmemeyi seçiyorum, senin anlayacağın."

"Doğru, katil değilim," dedi usulca ve gülümsedi; gülümsediğini ilk kez görüyordum. Hoş bir gülümseyiş değildi, insanda titreme isteği uyandıran bir şey vardı bu sırıtışta. "Ama belki henüz aklına gelmeyen başka bir şeyimdir. Aslında boşuna çene yoruyoruz burada. Elvira!"

Kız uysalca yanaştı.

"Şu çekmecelerden birinde çarşaf olacak," dedi. "Bir-iki tanesinden, arkadaşımızı sağlamca bağlayabileceğimiz şeritler kesiver."

Kız komodine yürüdü. Alnımı kırıştırıp aklımdaki soruya fazla tatsız olmayan bir yanıt bulmaya çalıştım. İlk gelen cevap pek hoş değildi: işkence.

Sonra hafif bir gürültüyle gergin bir hareketsizliğe itiliverdik.

İçinde bulunduğumuz odanın iki kapısı vardı: Biri dışarı, koridora; öteki bir başka yatak odasına açılıyordu.

Hafif gürültü... koridor kapısı yönünden gelmişti, usulca yaklaşan adımlar.

Tay hızla, sessizce, kızı ve beni gözden kaybetmeden koridor kapısına hâkim olabileceği bir yere mevzilendi. Şişman elinde canlı bir yaratık gibi duran tabanca, ses çıkarmamamız gerektiğini açıkça hatırlatıyordu.

O hafif gürültü gene, kapının tam dışında.

Tay'in elindeki tabanca heyecandan titriyor gibiydi.

Öbür kapıdan,-öbür odaya açılan kapıdan- birden, sıska elinde kocaman bir tabancayla Bayan Quarre girdi içeri.

"At o silahı, pis Allahsız!" diye haykırdı.

Tay daha kadına dönmeden silahı yere bıraktı ve ellerini havaya kaldırdı, akıllıca bir davranış.

Sonra koridor kapısından içeri Thomas Quarre girdi, onun da elinde horozu çekilmiş bir tabanca vardı, karısınınkinin eşi, ama iri gövdesinin yanında silah daha ufak görünüyordu.

Yaşlı kadına baktım gene ve çay koyup komşu dedikodusu yapan dostça, çelimsiz ihtiyardan pek iz bulamadım. Cadı gibi bir şeydi bu, hem de cadının en kötüsü, en zararlısı. Küçük solgun gözleri haince parlıyordu, buruşuk dudakları bir kurtunki gibi geriliydi, ince gövdesi nefretten tir tir titriyordu.

"Anlamıştım!" diye bağırıyordu. "Kafamızı toparlayacak kadar uzaklaştıktan hemen sonra söyledim zaten Tom'a. Anladım bize kazık atacağınızı! Bu sözde dedektifin, sizin dostluğunuz olduğunu biliyordum! Thomas'la beni payımızdan etmek için numara çektiğinizi biliyordum! Gösteririm şimdi ben sana, sarı maymun! Nerede bonolar? Neredeler?"

Çinli soğukkanlılığını bulmuştu gene, kaybettiyse tabii.

"Tombul dostumuz söyleyebilir size belki," dedi. "Tam bu istediğiniz bilgileri almaya hazırlanırken, böyle, nasıl desem, dramatik bir biçimde giriverdiniz araya."

"Thomas, Allahını seversen, alık alık durma orada!" diye azarladı kocasını; bana, o güzel puroyu sunan aynı yumuşak ihtiyara benziyordu kocası. "Bağla hemen şu Çinliyi! Hiç güvenmiyorum ona, bağlanmadan rahat edemeyeceğim."

Yatağın kenarındaki yerimden kalkıp beklediğim şey olursa ateş hattında kalmayayım diye usulca yer değiştirdim.

Tay elindeki silahı atmıştı gerçi, ama üstünü aramamışlardı. Çinliler işi şansa bırakan insanlar değildirler, eğer biri silah taşıyacaksa, genellikle iki-üç, hatta daha fazlasını taşır. Tay'den bir silah almışlardı, ama üstünü aramadan bağlamaya kalkarlarsa, işlerin sarpa saracağı kesin gibiydi. Kenara çekildim o yüzden.

Şişman Thomas Quarre, karısının emirlerini yerine getirmek için tembel tembel yanaştı Çinliye ve bir çuval inciri berbat etti.

Koca gövdesini Tay'le karısının tabancasının arasına koydu.

Tay'in elleri hareketlendi birden. Her birinde birer otomatik tabanca belirdi.

Tay bir kez daha ırkının özelliklerini korudu: Bir Çinli ateş etmeye başladı mı, silahı boşalana kadar çeker tetiği.

Tay'in şişman gırtlağına sarılıp çekerek yere çarptığımda, tabancaları hâlâ kurşun kusuyordu; dizimi, kollarından birine bastırdığımda silahlar boş boş tıklamaya başlamıştı. Hiçbir şeyi talihe bırakmadım. Gözleriyle dili yerlerinden uğrayıp hiç olmazsa bir süre için aramızdan ayrıldığını belli edene kadar bırakmadım gırtlağını. Sonra çevreme bakındım.

Thomas Quarre yatağa yaslanmıştı, öldüğü belliydi, kolalı mintanının üstünde üç yuvarlak delik vardı.

Odanın öbür ucunda Bayan Quarre sırt üstü yatıyordu. Nasıl olduysa, giysileri çelimsiz gövdesinin üstünde düzgün duruyordu ve ölüm, onu ilk gördüğümdeki yumuşak ve dost ifadeyi getirmişti gene yüzüne.

Kızıl saçlı kız Elvira gitmişti.

Az sonra Tay kendine geldi ve üstünden bir tabanca daha çıkardıktan sonra kalkmasına yardım ettim. Ezik gırtlağını şişman ellerinden biriyle ovalayıp çevresine bakındı sakince.

"Elvira nerede?" diye sordu.

"Kaçtı, şimdilik."

Omuzlarını silkti. "Başarılı bir operasyon olduğunu söyleyebilirsiniz. Quarre'ler ve Hook ölü, bonolar ve ben diri olarak ele geçirilmiş durumdayız."

"Evet, fena değil," dedim, "ama bana bir iyilik yapar mısın:"

"Yapabilirsem."

"Neler oluyor burada, anlatsana Allahını seversen!"

"Neler mi oluyor?"

"Evet! Aranızda konuştuklarınızdan anlayabildiğim kadarıyla Los Angeles'ta bir iş çevirip yüz bin dolarlık hamiline bono ele geçirdiniz, ama son zamanlarda orada bu kadar çaplı bir soygun olduğunu hatırlamıyorum."

"Olur mu efendim öyle saçmalık!" dedi, kendine göre bir şaşkınlıkla. "Saçma! Tabii ki biliyorsun olayı!"

"Bilmiyorum! Bir hafta önce Tacorha'daki evinden öfkeyle ayrılan Fisher adında bir delikanlıyı arıyordum. Babası çaktırmadan bulmamızı istemişti, gelip kendisi konuşsun, eve dönmeye ikna etsin diye. Fisher'ı Türk Sokağında bulabileceğimi söylemişlerdi, onun için gelmiştim."

İnanmadı bana. Hiçbir zaman inanmadı. Yalancı olduğumu düşünerek gitti darağacına.

O evde geçirdiğim geceden sonra cennet gibi geldi bana Türk Sokağı. Yeniden sokağa çıktığımda bir gazete aldım ve bilmek istediğim şeylerin çoğunu öyle öğrendim.

Los Angeles'ta bir borsa simsarının yanında odacı olarak çalışan yirmi yaşında bir delikanlı, iki gün önce bankaya bir tomar bono götürürken kaybolmuştu. Aynı gece oğlanla birlikte kısa kızıl saçlı, ince bir kız,

Fresno'da bir otele gidip J.M. Riordan ve eşi adı altında bir oda tutmuşlardı. Ertesi sabah oğlan odada ölü bulunmuştu. Kız gitmişti. Bonolar gitmişti.

O kadarını gazeteden öğrendim. Ondan sonraki birkaç gün boyunca orayı burayı kurcalayarak hikâyenin geri kalanını da ortaya çıkardım.

Çetenin elebaşı Çinliydi, tam adı Tay Çun Tau. Eski bir üçkâğıdı biraz yenilemişlerdi. Bir bankanın ya da borsacının genç bir çalışanını, büyük miktarlarda nakit ya da bono taşıyan birisini gözüne kestiriyordu.

Sonra Elvira denen kız, delikanlıya el atıyor, heyecanlandırıyor -onun için de pek zor değildi bu- ve onu, patronundan yürütebileceği kadar nakit ya da bono yürüterek kaçmaya ikna ediyordu.

İlk gecelerini nerede geçirirlerse geçirsinler, ağzından köpükler saçıp tehditler savurarak Hook çıkıyordu ortaya. Kız saçını başını yolup öfkeli koca rolündeki Hook'u yatıştırmak ve delikanlıyı kıymaya çevirmesine engel olmak için elinden geleni yapıyor gibi görünüyordu. Sonunda bunu başarıyor, delikanlı da kendini düdük gibi ortada buluveriyordu, sonunda elinde ne kız kalıyordu ne de çaldıkları.

Delikanlının polise gittiği oluyordu bazen. Bulduklarımızdan iki tanesi intihar etmişti. Los Angeleslı delikanlı daha sağlam kumaştı. Direnmiş, Hook da onu öldürmek zorunda kalmıştı. Kızın ustalığını şundan anlamak mümkündü. Kazığını attığı yarım düzine delikanlıdan hiçbiri onun suçlanmasına yol açabilecek tek söz söylememiş, kimisi de adını bulaştırmamak için elinden geleni yapmıştı.

Türk Sokağındaki ev çetenin gizlenme yeriydi ve hep emin bir üs olarak kalması için sanatlarını San Francisco'da hiç icra etmemişlerdi. Komşular Hook'la kızın Quarre'lerin çocukları olduğunu sanıyorlardı, Tay da evin Çinli aşçısıydı. Quarre'lerin saygıdeğer dış görünüşleri ayrıca bonoların satılması aşamasına gelindiğinde de işe yarıyordu.

Çinli darağacına gitti. Kızıl saçlı kızı bulmak için elimizden geleni yaptık, akla gelebilecek her türlü arama-taramaya giriştik, düzinelerce kısa kızıl saçlı kız bulduk. Ama Elvira yoktu aralarında.

Kendi kendime söz verdim, belki günün birinde...

GÜMÜŞ GÖZLÜ KIZ

Bir zil sesine uyandım. Yatağın kenarına yuvarlanıp telefona uzandım. Kulağıma Moruğun -Continental Dedektif Acentesi San Francisco Şube Müdürünün- özenli sesi geldi.

"Rahatsız ettim, özür dilerim, ama Leavenworth Sokağındaki Glenton Apartmanına gitmen gerekecek. Orada oturan Burke Pangburn adınca bir adam az önce arayıp derhal birisinin gönderilmesini istedi. Biraz heyecanlı bir hali vardı. İlgilenir misin? Lak bakalım, ne istiyor." Peki deyip esneyerek, gerinerek ve Pangburn'e -her kimse- söverek şişman gövdemi pijamalardan çıkarıp sokak giysilerine soktum.

Glenton'a vardığımda, pazar sabahı keyfimi berbat eden adamın yirmi beş yaşlarında, zayıf, beyaz suratlı birisi olduğunu gördüm; kahverengi gözleri ya uykusuzluktan ya ağlamaktan ya da her ikisinden kan çanağına dönmüştü. Beni içeri almak için kapıyı açtığında uzun kumral saçları darmadağınıktı; üstüne şarap rengi ipek pijamalar ve leylak fon üzerine iri yeşil papağan desenleri olan bir sabahlık giymişti.

Beni aldığı oda, büyük bir satış arifesinde bir mezat salonuna benziyordu ya da şık bir çayhaneye. İri mavi vazolar, yamuk kırmızı vazolar, ince uzun sarı vazolar, çeşitli renk ve biçimlerde birçok vazo; mermer

heykelcikler, abanoz heykelcikler, herhangi bir maddeden yapılmış çeşitli heykelcikler, gaz lambaları, elektrik lambaları, şamdanlar, her tür perde ve duvar halısı, hepsi nedense acayip biçimlerde çeşit çeşit mobilya, oraya buraya, beklenmedik yerlere asılmış tuhaf resimler, içinde rahat edilmesi zor bir oda.

"Nişanlım," diye başladı hemen, histeriden bir parmak ötede tiz bir sesle, "Kayboldu! Başına bir şey geldi! Çok kötü birşeyler yaptılar ona! Onu bulmanızı istiyorum, kurtarın onu bu korkunç..."

Oraya kadar izleyebildim dediklerini, sonra vazgeçtim. Bir laf salatası çıkıyordu ağzından, "Sır olup gitti... Esrarengiz durumlar... Tuzağa düşürüldü..." ama bir anlam verilemeyecek kadar bölük pörçüktü söyledikleri. Ben de anlamaya çalışmaktan vazgeçip konuşa konuşa boşalmasını bekledim.

Genelde aklı başında adamların bile heyecanın etkisiyle bu deli gözlü gençten de daha fazla sapıttıklarına tanık olmuşumdur; ama kılığı, papağanlı sabahlığıyla şenlikli pijamaları ve içinde bulunduğu ortam, bu çılgınca döşenmiş oda, her şeyin bir tiyatro dekoru içinde geçtiği izlenimini veriyordu insana; sözleri daha da gerçekdışı geliyordu bu yüzden.

Normalde oldukça yakışıklı bir delikanlı olmalıydı, yüzünün hatları düzgün, ağzıyla çenesi biraz kararsız olsa da alnı geniş ve sağlamdı. Ama bu odanın içinde gevelediği laf salatasını ve arada bir yumurtladığı melodramatik cümleleri duydukça, sabahlığına papağandan çok huni desenlerinin yakışacağını düşünüyordum.

Bir süre sonra sözcükler tükendi ve kollarını bana doğru uzatarak haykırdı:

"Yapar mısınız?" diyordu durmadan. "Yapar mısınız? Yapar mısınız?"

Sakinleştirmek için başımı salladım ve yanaklarının yaş içinde kaldığını gördüm.

"İsterseniz işin başından başlayalım," dedim, fazla sağlam görünmeyen, kıvrımlı bir bank gibi bir şeyin kenarına dikkatle ilişerek.

"Evet! Evet!" Bacaklarını ayırmış önümde duruyor, parmaklarını saçlarının arasında gezdiriyordu. "İşin başlangıcı. Bana her gün mektup yazıyordu, ta ki..."

"Başlangıcı orası değil," dedim. "Kimbilir? Nedir?"

"Adı Jeanne Delano!" diye haykırdı, cahilliğime şaşarak. "Ve benim nişanlım o. Ve gitti şimdi ve biliyorum ki..."

Gene, 'Kötü bir saldırıya kurban,' 'Tuzağa düşme,' gibi cümlecikler histerik bir biçimde dökülmeye başladı ağzından.

Sonunda sakinleştirip zaman zaman nükseden nöbetler arasında üç aşağı beş yukarı şu hikâyeyi çıkarabildim:

Burke Pangburn şairdi. İki ay önce Jeanne Delano adında birisinden yayınevi aracılığıyla son kitabını öven bir mektup almıştı. Jeanne Delano da tesadüfen San Francisco'da yaşıyordu, ama Pangburn'ün de buralı olduğunu bilmiyordu. Kadının mektubuna cevap vermiş, karşılığında bir mektup daha almıştı. Bu bir süre böyle gitmiş, sonra tanışmışlardı. Kız Pangburn'ün anlattığı kadar güzelse, tutulduğuna şaşmamalıydı. Ama güzel olsa da, olmasa da öyle bulmuştu ve ona sırılsıklam âşık olmuştu.

Bu Delano denilen kız, San Francisco'ya yeni yerleşmişti ve şair onu tanıdığında Ashbury Caddesinde bir dairede tek başına oturuyordu. Nereden geldiğini, geçmişte neler yaptığını bilmiyordu. Tam olarak açıklayamadığı birtakım imalardan ve davranış tuhaflıklarından, kızın üzerinde birtakım bulutlar dolaştığını,

geçmişinin de bugününün de sıkıntısız olmadığını sezmişti. Ama bu sıkıntıların ne olabileceği konusunda en ufak bir fikri yoktu, iplemiyordu da. Onun hakkında bütün bildiği çok güzel olduğu, ona âşık olduğu ve kızın onunla evlenmeye söz verdiğiydi. Sonra ayın üçünde, bu pazar gününden tam yirmi bir gün önce, kız birden San Francisco'yu terk etmişti. Haberci eliyle bir not almıştı kızdan.

Sürekli ısrarlarım karşısında bana göstermeyi kabul ettiği not şöyleydi:

Sevgili Burke,

Bir telgraf geldi, ilk trenle doğuya gitmem gerekiyor. Telefonla aradım seni, düşüremedim. Oradaki adresimi öğrenir öğrenmez yazacağım. Herhangi bir (bu iki sözcük silinmişti ve çok güçlükle okunuyordu.) Ebediyen yanma dönene kadar sev beni.

Her zaman senin olan, Jeanne

Dokuz gün sonra kızdan, Baltimore eyaletinin Maryland kentinden bir mektup daha almıştı. Bunu göstermeyi kabul etmesi daha da zor oldu. Şöyle diyordu:

Sevgili Şair,

Seni görmeyeli iki yıl geçti aradan sanki ve korkarım bir ila iki ay daha görülemeyeceğiz.

Buralara niçin döndüğümü şu anda anlatamayacağım sana sevgilim. Bazı şeyler yazılamaz. Ama yanına dönüp birlikte olur olmaz tüm tatsız hikâyeyi anlatacağım sana.

Eğer bir şey olursa -yani bana demek istiyorum- beni sonsuza dek sevmeye devam edeceksin değil mi hayatım? Ama saçmalıyorum. Hiçbir şey olacağı yok, Trenden yeni indim, yol yorgunuyum.

Yarın sana kendimi affettirmek için upuzun bir mektup yazacağım.

Buradaki adresim 215 Kuzey Strieker Sokağı. Lütfen günde bir mektup, en azından!

Yalnız senin olan, Jeanne

Dokuz gün süreyle ondan her gün bir mektup almıştı, hatta pazar günü yazamadığı için, pazartesi günü iki tane postalamıştı kız. Sonra mektuplar kesilmişti. Ve şairin ona her gün yazdığı mektuplar kızın verdiği adresten -215 Kuzey Strieker Sokağından- üzerlerinde 'adreste tanınmıyor' ibaresiyle geri gelmeye başlamıştı. Telgraf çekmiş, telgraf şirketi Kuzey Strieker Sokağındaki adreste Jeanne Delano adında kimse bulunmadığını bildirmişti.

Her saat kızdan bir haber geleceğini umarak üç gün beklemişti ve hiçbir haber gelmemişti. Sonunda Baltimore'a bir bilet almıştı.

"Ama," diye bağladı hikâyesini, "gitmeye korktum. Başının belada olduğunu biliyorum, hissedebiliyorum bunu, ama zavallı bir şairim ben. Böyle esrarengiz şeylerle i uğraşamam. Gitseydim ya hiçbir şey

bulamamaktan, bulsam da işleri daha fazla karıştırmaktan... ne bileyim, hayatını daha da büyük bir tehlikeye atmaktan başka bir işe yaramam, diye düşündüm. Yardımım mı dokunur, zararım mı, bilmeden karışmak istemiyorum bu işe. işinin uzmanı birisinin uğraşması gerek böyle şeylerle. Sizin şirket geldi aklıma. Dikkat edersiniz, değil mi? Belki de, ne bileyim, yardım falan istemeyecektir. Belki de onun haberi olmadan yardım edebilirsiniz. Böyle şeylere alışkınsınızdır, yapabilirsiniz, değil mi?"

Karşılık vermeden Önce, önerdiği işi iyice evirip çevirdim kafamda. Saygıdeğer bir özel dedektif şirketinin başına iki tür bela gelir: Ya pis bir işi, karanlık bir boşanma davasını örneğin, sıradan, yasal bir işmiş gibi süsleyip önünüze koyanlardan ya da çılgın, hayal ürünü sanrılar içinde bocalayan, gördükleri bir düşün üstüne gidilmesini isteyen sorumsuz kişilerden.

Şu anda karşımda oturup uzun beyaz parmaklarını sinirli sinirli birbirlerine dolayan bu şairin içten olduğundan emindim, ama aklının başında olduğu konusunda ciddi kuşkularım vardı.

"Bay Pangburn," dedim bir süre sonra, "bu işi üstlenmek isterdim sizin için, ama yapabileceğimden pek emin değilim. Continental çok sıkı bir işverendir ve her ne kadar sizin anlattıklarınıza inanıyorsam da, ne de olsa emir kuluyum ve kurallara uymam gerekiyor. Anlattıklarınızı doğrulayacak namlı bir firma ya da kişi bulabilirseniz, tanınmış bir avukat ya da yasal sorumluluklar taşıyan bir kişi sözgelimi, memnuniyetle. Yoksa korkarım..."

"Ama tehlikede olduğunu biliyorum!" dedi. "Biliyorum. Ama başındaki belaları, içinde bulunduğu durumu, herkese açamam ki!"

. "Kusura bakmayın," dedim. "Bana istediğim güvenceyi veremezseniz bu işi üstlenemeyeceğim." Ayağa kalktım.. "Ama bizim kadar ince eleyip sık dokumayan birçok özel dedektif şirketi de yok değil."

Ağzı küçük bir çocuğunki gibi titremeye başladı ve alt dudağını ısırdı. Bir an hüngür hüngür ağlamaya başlayacak sandım. Ama konuştuğunda sakindi: "Haklısınız herhalde. Peki, size referans olarak eniştem Roy Axford'i versem olur mü?"

"Olur."

Roy Axford - R.F. Axford - Pasifik kıyısındaki tüm büyük işlerin en az yarısında parmağı olan bir maden şirketinin sahibiydi; bir şeye iyi diyorsa iyi olduğunu kabullenmeyecek adam yok gibiydi.

"Onunla hemen temas kurup bugün buluşmamızı sağlayabilirseniz," dedim, "hemen işe başlayabilirim."

Pangburn odanın öbür ucuna gidip pilisinin pırtısının arasından bir yerlerden bir telefon çıkardı. Bir-iki dakika sonra 'Rita' dediği birisiyle konuşuyordu.

"Roy evde mi?.. Öğleden sonra olacak mı?.. Hayır, ama benden ona bir mesaj iletebilirsin... Ona de ki bugün öğleden sonra özel bir işle ilgili -benim özel bir işimle- bir bey göndereceğim ona ve Roy istediğimi yaparsa çok sevineceğim... Evet... Sonra anlarsın, Rita... Telefonda anlatılacak şey değil... Evet, sağ ol."

Telefonu aldığı yere gizledi gene ve yeniden bana döndü. "Saat ikiye kadar evde olacakmış. Anlattıklarımı ona iletin ve bir kuşkusu varsa söyleyin, beni arasın. Ama her şeyi baştan anlatmanız gerekecek, çünkü Bayan Delano'dan haberi yok."

"Pekâlâ. Gitmeden önce Bayan Delano'yu tarif etmenizi isteyeceğim."

"Çok güzel! Dünyanın en güzel kadını o!"

Tam 'aranıyor' ilanına yakışacak bir tanım.

"Bilmek istediğim o değil tam olarak," dedim. "Kaç yaşında?"

"Yirmi iki."

"Boy?"

"Bir yetmiş üç, belki bir yetmiş beş."

"İnce mi, balıketi mi, tombul mu?"

"İnceye çok yakın, ama..."

Sesinde, gene söylev çekmeye başlayacağının habercisi bir heyecan vardı; hemen bir soru daha patlatıp kısa kestim.

"Saç rengi?"

"Kumral, ama öyle koyu ki neredeyse siyah, yumuşacık ve gür ve..."

"Evet, evet. Uzun mu, kısa mı?"

"Uzun ve gür ve..."

"Göz rengi?"

"Yeni parlatılmış gümüşün üzerine gölge düşer bazen hani, işte..."

Gri yazıp sorularımı hızla sürdürdüm.

"Ten?"

"Kusursuz!"

"Anladım da beyaz mı, esmer mi, buğday mı?"

"Beyaz."

"Yüz biçimi oval mi, ebleh mi, ince uzun mu, ne?"

"Oval."

"Burun biçimi? İri mi, ufak mı, kalkık mı?.."

"Ufak ve düzgün!" Sesi sanki hakarete uğramış gibi çıkmıştı.

"Kılığı nasıldır? Modaya uyar mı? Parlak renkler mi seçer, pastel renkler mi?"

"Çok gü..." ama sözünü kesmek için ağzımı açtığımda kendiliğinden susup gerçek dünyaya döndü. "Çor ağırbaşlı giyinir, laciverti, kahverengiyi seçer genellikle."

"Ne tür takılar takar?"

"Hiç taktığını görmedim."

"Yara izi ya da ben falan?"

"Yara izi ya da ben mi?" Beyaz yüzünde öyle bir dehşet ifadesi vardı ki üstüne gitmekten kendimi alamadım.

"Ya da siğil, sakatlık falan?"

Tek söz söyleyecek durumda değildi, ama başını sallayabildi, hayır diye.

"Fotoğrafı var mı?"

"Var, göstereyim."

Ayağa fırlayıp mobilya kalabalığının arasından ilerleyerek perdeyle örtülü bir kapıdan çıktı. Oymalı fildişinden bir çerçeve içinde büyük bir fotoğraf taşıyarak anında geri döndü. Hani o artistik stüdyo fotoğrafları vardır ya, onlardan biriydi, bol gölge, bulanık hatlar falan. Birisini bulmak için pek işe yarayacak bir resim değil yani. Kaz güzel olmasına güzeldi doğruya doğru, ama pek bir anlamı yoktu bunun, 'artistik' fotoğrafın amacı herkesi güzel göstermek zaten.

"Elinizdeki tek resim bu mu?"

"Evet."

"Ödünç almam gerekecek, ama kopya çıkarır çıkarmaz geri veririm."

"Hayır! Hayır!" Hayatının kadınının resminin, bir sürü aynasızın elinde dolaşmasını istemiyordu. "Korkunç bir şey olur bu!"

Resmi aldım sonunda, ama gereğinden çok fazla dil dökmem gerekti.

"Yazdığı mektuplardan ya da el yazısından örnekler içeren bir-iki şey daha ödünç alacağım," dedim.

"Niçin?"

"Fotokopi çektirmek için. El yazısı örneklen çok yararlıdır, otel kayıtlarını incelerken sözgelimi. Hem de insanlar takma ad kullansalar bile bazen not tutarlar, yazı yazarlar."

Bir savaş daha çıktı, ganimet olarak da kızın köşeli, yatık el yazısıyla kaplı üç zarfla iki anlamsız kâğıt parçası ele geçirdim.

"Çok parası var mıydı?" diye sordum, fotoğrafla el yazısı örneklerini cebimde sağlama aldıktan sonra.

"Bilmiyorum. Fazla kurcalanacak bir konu değil. Yoksul değildi, yani küçük tasarruflar falan yapmak zorunda değildi, ama geliri neydi, neredendi bilmiyorum. Golden Gate Bankasında bir hesabı vardı, ama ne kadardı bilemeyeceğim tabii."

"Çok arkadaşı var mıydı San Francisco'da?"

"Onu da bilmiyorum. Birkaç tane vardı sanıyorum, ama tanımıyorum. Birlikte olduğumuz zamanlar birbirimizden başka şeyden konuşmazdık, anlatabiliyor muyum? Birbirimizden başka bizi ilgilendiren konu yoktu. Biz yalnızca..."

"Nereden geldiği ya da kim olduğu konusunda bir tahmin bile yürütemiyor musunuz?"

"Hayır. Böyle şeylere önem vermem ben. O, Jeanne Delano'ydu Ve benim için yeterliydi bu."

"Ortak parasal çıkarlarınız var mıydı? Yani ikinizi de ilgilendiren para ya da diğer değerli mal alışverişi oldu mu aranızda?"

Yani demek istediğim, kız ondan borç almış mıydı, ona bir şey satmış mıydı ya da herhangi bir yoldan para tırtıklamış mıydı?

Ayağa fırladı ve suratı sis gibi bir renk aldı. Sonra oturdu, çöktü daha doğrusu ve yüzü kıpkırmızı kesildi.

"Özür dilerim," dedi huzursuzca. "Onu tanımıyordunuz ve tabii konuya her açıdan bakmak zorundasınız. Hayır, öyle hiçbir şey yoktu. Onun bir,maceracı olduğundan yola çıkacaksanız, korkarım vaktinizi kaybedeceksiniz. Hiç öyle bir şey yoktu. Üstünde korkunç bulutlar dolaşan bir kızdı, onu birden Baltimore'a çağıran bulutlar, onu benden uzaklaştıran bulutlar. Para mı? Paranın ne ilgisi olabilir ki bu konuyla? Onu seviyorum!"

***

R.F. Axford, beni Rus Tepesindeki malikânesinde, büroya benzer bir odada kabul etti. İriyarı, sarışın, kırk sekiz ya da kırk dokuz yaşın hatlarını bulandıramadığı atletik bir yapı. İri, dolu ve kendisine duyduğu güvenin sarsılmazlığı hemen anlaşılıp kabul edilen bir adam. Kendimi tanıttıktan sonra, "Neler yaptı gene bizim Burke?" diye sordu keyifle. Kulağa hoş gelen, tok.bir sesi vardı.

Bütün ayrıntıları vermedim.

"Jeanne Delona adında birisiyle nişanlanmış; kız üç hafta önce doğuya gidip ortadan kaybolmuş. Onun hakkında çok az şey biliyor, başına kötü bir şey geldiğini sanıyor ve bulunmasını istiyor."

"Gene mi?" Kurnaz; mavi gözleri parladı. "Hem de bu sefer adı Jeanne! Bildiğim kadarıyla bu yılbaşından beri beşinci, Hawaii'ye gittiğimde de arada bir-iki tane kaçırmışımdır mutlaka. Peki, bana ne?"

"Sorumlu birisinden referans istedim. Bence iyi bir çocuk, ama tam anlamıyla sorumlu bir insan olduğunu sanmıyorum. Beni size gönderdi."

"Tam anlamıyla sorumlu bir insan olmadığı konusunda haklısınız." İri yarı adam, gözleriyle ağzını buruşturarak düşündü bir süre. Sonra, "Bu kızın başına gerçekten bir şey geldiğine inanıyor musunuz? Yoksa Burke hayal mı ediyor bütün bunları?" »

"Bilmiyorum. Önce hayal ediyor sandım. Ama kızın yazdığı mektupların kimisinde bir terslik olabileceğini gösteren işaretler var."

"Gidip bulun bari öyleyse," dedi Axford. "Jeanne'ini bulmasında bir zarar görmüyorum. Hiç olmazsa bir süre oyalanır."

"Yani bu işle ilgili bir skandal falan olmayacağı konusunda garanti veriyorsunuz bana, öyle mi Bay Axford?"

"Kesinlikle! Burke aslında iyi çocuktur, biliyor musunuz? Ama şımarık. Ömrü boyunca sağlığı pek matah olmadı; rahatça yaşatacak, şiir kitapları ya da odasına süsler falan almasına yetecek kadar bir geliri var. Kendini fazla ciddiye alıyor, şairliğe fazla oynuyor, ama temelinde iyi bir çocuk."

"İşe başlayabilirim o zaman," dedim, ayağa kalkarak. "Aklıma gelmişken, kızın Golden Gate Bankasında bir hesabı var ve hakkında elverdiğince bilgi edinmek istiyorum, özellikle parasının nereden geldiği konusunda. Müşteri hesapları konusunda başveznedar Clement aşırı titizdir. Bana aracılık edebilirseniz, işim daha kolay yürür."

"Memnuniyetle."

Bir kartın arkasına birkaç sözcük karalayıp uzattı, yardıma gerek duyarsam arayacağıma söz verip ayrıldım.

Pangburn'ü arayıp eniştesinin onayını aldığımı söyledim. Acentenin Baltimore Şubesine bir şifre çekip bildiklerimi ilettim. Sonra Ashbury Caddesine, kızın oturduğu apartmana gittim.

Kapıcı kadın, hışırtılı karı giysiler içinde devasa bir Bayan Clute, kız hakkında Pıngburn'den fazla bir şey bilmiyordu. Kız iki buçuk ay kalmıştı orada, birkaç kere konukları gelmişti, ama bir tek Pangburn'ü tarif edebiliyordu bana. Kız, doğuya gitmesi gerektiğini söyleyerek daireyi ayın üçünde boşaltmış, Bayan Clute'tan mektuplarını yeni adresini bildirene kadar tutmasını rica etmişti. On gün sonra Bayan Clute kızdan bir kart almıştı, mektuplarının '215 Kuzey Strieker Sokağı, Baltimore, Maryland' adresine gönderilmesini istiyordu. Gönderilecek mektup yoktu.

Öğrendiğim tek önemli şey, kızın eşyalarını yeşil bir kamyonun götürdüğüydü. Şehrin en büyük nakliye şirketlerinden birinin marka rengiydi yeşil.

Nakliye şirketinin yazıhanesine gidip dost bir kâtip buldum. (Aklı varsa, iyi bir dedektif, nakliye, demiryolu ve ekspres şirketleri çalışanları arasında elinden geldiği kadar çok dost edinir ve bu dostlukları sürdürmeye bakar.) Nakliye şirketinin taşıdığı iki sandığın kayıt numaralarını ve feribot şirketinde hangi depoya gönderildiklerini bildiren evrakla ayrıldım yazıhaneden.

Feribot şirketinde, sandıkların Baltimore'a gönderilmek üzere gara naklediklerini öğrendim. Baltimore'a bir tel daha çekip demiryolu kayıt numaralarını bildirdim.

Pazar günü geceye dönüşmüştü artık, bugünlük bu kadar deyip eve döndüm.

Ertesi sabah, Golden Gate Bankası kapılarını müşterilerine açmadan yarım saat önce, içeride, başveznedar Clement'la konuşuyordum. Bankacıların tüm geleneksel tutuculuklarını ve temkinliliklerini bir araya getirseniz, bu tombul, ak saçlı ihtiyarın ancak tırnağına erişebilirsiniz. Ama Axford'ın kartını ve arkasındaki 'Hamil-i karta her konuda yardımcı olmanızı rica ederim,' yazısını görünce, Clement bile elinden geleni yapmak için çırpınmaya başladı.

"Bankanızda Jeanne Delano adına bir hesap var ya da vardı," dedim. "Bu hesap konusunda mümkün olduğu kadar çok bilgi istiyorum. Kime ne kadarlık çekler yazmış, ama özellikle hesaba para nereden gelmiş?"

Pembe parmağıyla masasının üstündeki sedef düğmelerden birine bastı ve parlak sarı saçlı bir delikanlı akar gibi girdi odaya. Başveznedar bir kâğıt parçasının üstüne kurşun kalemle bir şeyler karalayıp sessiz gence uzattı, delikanlı kayboldu. Az sonra dönüp bir deste evrak bıraktı başveznedarın masasının üstüne.

Clement kâğıtlara baktı, sonra bana döndü.

"Bayan Delano geçen ayın altısında Bay Burke Pangburn'ün kefaletiyle gelmiş ve sekiz yüz elli dolar yatırarak bir hesap açmış. Ondan sonra şu paralar yatırılmış: Ayın onunda, dört yüz dolar; yirmi birinde, iki

yüz elli dolar; yirmi altısında, üç yüz dolar; otuzunda, iki yüz dolar ve bu ayın ikisinde, yirmi bin dolar. Sonuncusu hariç bütün paralar nakit olarak yatmış. Sonuncusu çek."

Çeki uzattı, Golden Gate Bankasının bir çeki.

Jeanne Delano hesabına yalnız yirmi bin dolar ödeyiniz, (imza) Burke Pangburn.

Üstündeki tarih ayın ikisiydi.

"Burke Pangburn!" dedim aval aval. "Bu kadar büyük çekler yazması olağan mı?"

"Sanmıyorum. Ama göreceğiz."

Sedef düğmeye bastı gene, kalemini bir kâğıt parçasının üzerinde gezdirdi ve parlak sarı saçlı genç sessizce girdi çıktı, girdi çıktı. Başveznedar önüne konan yeni kâğıt yığınına baktı.

"Ayın birinde Bay Pangburn yirmi bin dolarlık bir çek yatırmış, Bay Axford'ın buradaki hesabından bir çek."

"Peki, Bayan Delano kendi hesabından neler çekmiş?" diye sordum.

Kızın hesabıyla ilgili evraka döndü gene.

"Geçen ayın dökümüyle iptal edilmiş çekler kendisine gönderilmemiş henüz. Her şey burada. Geçen ayın on beşinde, H.K. Clute adına seksen beş dolarlık bir çek; yirmisinde, 'hamiline' üç yüz dolarlık bir çek ve yirmi beşinde aynısından bir tane daha. Bu son iki çeki de kendisi burada bozdurmuş. Bu ayın üçünde, kendi adına yirmi bir bin beş yüz on beş dolarlık bir çek yazarak hesabını kapatmış."

"Ya o son çek?"

"Kendisi burada bozdurmuş."

Bir sigara daha yakıp sayıları gezdirdim biraz beynimde. Pangburn'le Axford'ın imzasını taşıyanlar dışında, bunların hiçbirinin bana bir yararı yoktu. Clute adına yazılan çek -kızın başka birisinin adına yazdığı tek çek- kira için olmalıydı.

"Demek durum şöyle," diye özetledim yüksek sesle: "Ayın birinde Pangburn, Axford'ın yirmi bin dolarlık çekini yatırıyor. Ertesi gün aynı miktarda bir çeki Bayan Delano'ya veriyor, o da hesabına geçiriyor. Ondan sonraki gün de Bayan Delano hesabını kapatıp yirmi bir ila yirmi iki bin dolar arasında nakit para alıyor."

"Tamamen," dedi başveznedar.

Glenton Apartmanına gidip Pangburn'e yirmi bin dolar konusunu benden niçin, gizlediğini sormadan önce acenteye uğrayıp Baltimore'dan bir şeyler gelip gelmediğine baktım. Kâtiplerden biri yeni gelen bir şifreyi çözüyordu. Şöyle diyordu:

SANDIKLAR, AYIN SEKİZİNDE MT. ROYAL GARINA VARDI. AYNI GÜN TESLİM ALINDI. SONRA İZİ BULUNAMADI. 215 KUZEY STRICKER SOKAĞI BALTİMORE YETİMHANESİNİN ADRESİ. KIZ ORADA TANINMIYOR. BULMA ÇABALARIMIZI SÜRDÜRÜYORUZ.

Tam çıkarken Moruk öğle yemeğinden döndü. Birkaç dakikalığına bürosuna girdim.

"Pangburn'ü gördün mü?" diye sordu.

"Evet. Üstündeyim, ama pis bir iş galiba."

"Nedir?"

"Pangburn, R.F. Axford'ın kayınbiraderi. İki ay önce bir kızla tanışıyor, abayı yakıyor. Kız ağır işçiye benziyor. Oğlan, kız hakkında hiçbir şey bilmiyor. Ayın birinde eniştesinden yirmi bin dolar alıp kıza vermiş. Kız Baltimore'a çağrıldığını söyleyip tüymüş. Baltimore'da verdiği adres de yetimhanenin adresi. Sandıklarını Baltimore'a göndermiş, Pangburn'e de birkaç mektup yazmış oradan, ama Baltimore'daki bir arkadaşının sandıklarla ilgilenip mektupları göndermesi de mümkün. Tabii, sandıkları alabilmek için fiş olması gerekir, ama yirmi bin dolarlık bir işte küçük masraf sayılır o kadarı. Pangburn bana açık davranmadı, parayla ilgili hiçbir şey söylemedi. Enayiliğinden utandı herhalde. Gidip canına okuyacağım şimdi."

Moruk, her anlama gelebilecek gülücüğünü sundu bana, yanından ayrıldım.

Pangburn'ün kapısını on dakika boyunca çaldım, kimse açmadı. Asansörcü çocuk Pangburn'ün gece eve döndüğünü görmediğini söyledi. Posta kutusuna bir not bırakıp demiryolu şirketinin yazıhanesine gittim, kullanılmamış bir San Francisco—Baltimore bileti iade edilirse bana bildirmelerini istedim.

Ondan sonra Chronicle gazetesine gidip arşivlerinden, geçen ayın hava raporlarını buldum ve gece-gündüz aralıksız yağmur yağan dört günün tarihlerini not ettim. Bu notu, şehrin en büyük üç taksi şirketinin yazıhanelerine götürdüm.

Eskiden beri çok işime yarayan bir tekniktir. Kızın evi tramvay hattından epey uzaktı; ben de o tarihlerden birinde evden çıktığı ya da bir konuğu olduğu varsayımından hareket ediyordum. Kendisi de çıksa, konuğu da gelse, o havada tramvay durağına yürümektense taksi çağırmak isteyecekleri kesin gibiydi. Taksi şirketlerinin günlük kayıtları, kızın adresinden araba çağrılıp çağrılmadığını, taksiye binenin de nereye gittiğini gösterecekti.

Tabii, işin ideali, kızın o dairede yaşadığı sürenin tamamı için taksi kayıtlarını karıştırmaktı, ama bu kadar ağır bir işi -ölüm kalım sorunu değilse- hiçbir taksi şirketi yüklenmezdi. Zaten istediğim dört günü bile araştırmalarını kabul ettirene kadar akla karayı seçtim.

Son taksi yazıhanesinden çıktıktan sonra Pangburn'ü aradım gene, yoktu. Axford'ın evini aradım, şair belki geceyi orada geçirmiştir diye, ama görmemişlerdi.

İkindi vakti kızın fotoğrafıyla el yazısı örneklerinin kopyalarını teslim aldım, her birinden birer tane bir zarfa koyup Baltimore Şubesine gönderdim. Taksi şirketlerine gidip raporlarımı topladım, ikisinden hiçbir şey çıkmamıştı. Üçüncüsüne, kızın dairesinden iki kez telefon edilmişti.

Yağmurlu bir öğleden sonra bir telefon gelmiş ve müşteri Glenton Apartmanına götürülmüştü. O müşterinin ya kız ya da Pangburn olduğu açıktı. Bir gece saat on iki otuzda gene telefon gelmiş, bu müşteri de Marquis Oteline götürülmüştü.

İkinci telefonu alan sürücü pek hatırlayamadı sorduğumda, ama müşterinin erkek olduğunu sanıyordu. Bu konuyu şimdilik orada kapattım. Marquis, San Francisco ölçülerine göre pek büyük bir otel sayılmaz, ama gene de benim yapmak istediğim gibi, müşterileri tek tek aramaya izin verecek kadar küçük de değildir.

Akşamı Pangburn'ü bulmaya çalışarak geçirdim, başaramadım. Saat on birde Axford'ı arayıp kayınbiraderini nerede bulabileceğim konusunda bir fikri olup olmadığını sordum.

"Birkaç gündür görmedim," dedi milyoner. "Dün akşam yemeğe gelecekti, gelmedi. Karım bugün bir-iki kere telefonla aradı, bulamadı."

Ertesi sabah yataktan kalkmadan aradım Pangburn'ün dairesini, cevap yoktu.

Bunun üzerine Axford'a telefon edip saat on için bürosunda randevu aldım.

F'angburn'ün pazardan beri evine dönmediğinin anlaşıldığını söyleyince, "Vallahi neler yapıyor bu aralar, bilemiyorum," dedi Axford, fazla ciddiye almaksızın. "Tahmin yürütmenin de bir yararı yok. Bizim Burke'ün sağı solu belli olmaz. Genç bayanı zor durumdan kurtarma çabalarınız nasıl ilerliyor?"

"Durumunun pek zor olmadığını saptayacak kadar ilerledi. Ortadan kaybolmadan önce kayınbiraderinizden yirmi bin dolar almış."

"Burke'ten yirmi bin dolar, ha? Olağanüstü bir kız olmalı! Peki, Burke nereden bulmuş o kadar parayı?"

"Sizden."

Axford'ın yapılı gövdesi koltuğunda dikleşiverdi. "Benden mi?"

"Evet, siz çek yazmışsınız."

"Yok öyle şey."

Tartışma yoktu sesinde, bir gerçeği söylüyordu o kadar.

"Ayın birinde yirmi bin dolarlık bir çek yazmadınız mı ona?"

"Hayır."

"O zaman," dedim, "Golden Gate Bankasına kadar bir uzanıversek iyi olacak."

On dakika sonra Clement'ın bürosundaydık.

"İptal edilmiş çeklerimi görmek istiyorum," dedi Axford başveznedara.

Parlak saçlı genç hemen getirdi çekleri -koca bir deste- ve Axford aradığını bulana dek hızla karıştırdı kâğıtları. Bulduğu çeki uzun uzun inceledi, sonra başını bana çevirip ağır ağır, ama kesin bir biçimde salladı.

"Ömrümde görmedim bunu."

Clement alnını beyaz bir mendille silip meraktan ve bankasının kazık yediği korkusundan yanıp tutuşmuyormuş gibi görünmeye çabalıyordu.

Milyoner çekin arkasını çevirip imzaya baktı.

"Burke yatırmış," dedi, ağzından çıkanlarla kafasından geçenler apayrı olan insanların tavrıyla. "Ayın birinde."

"Bayan Delano'nun yatırdığı yirmi bin dolarlık çeki alan veznedarla görüşebilir miyiz?" diye sordum Clement'a.

Telaşlı pembe bir parmakla sedef düğmelerden birine bastı ve birkaç dakika sonra ufak tefek, soluk tenli, kel bir adam girdi içeri.

"Birkaç hafta önce Bayan Jeanne Delano'dan yirmi bin dolarlık bir çek aldığınızı hatırlıyor musunuz?" diye sordum.

"Evet efendim! Evet efendim! Kesinlikle!"

"Nesini hatırlıyorsunuz tam olarak?"

"Efendim, Bayan Delano, benim gişeme Bay Burke Pangburn'le birlikte geldi. Çek onundu. Bay Pangburne için yüklü bir meblağ olduğunu düşündüm, ama muhasebeci arkadaşlar hesabında karşılığı olduğunu söylediler. Depozitoyu cüzdanına işlerken duruyorlardı orada. Bayan Delano'yla Bay Pangburn şakalaşıp gülüştüler, sonra gittiler, o kadar."

Veznedar gişesine döndükten sonra Axford usulca, "Bu çek," dedi, "sahte. Ama karşılayacağım tabii. Sorun da böylece kapanmış oluyor Bay Clement ve bu konuda başkaca bir şey duymak istemiyorum."

"Tabii Bay Axford. Tabii."

Yirmi bin dolarlık yük, bankasının omuzlarından kalktıktan sonra Clement iyice rahatlamış, başını sallaya sallaya gülücükler dağıtıyordu ortalığa.

Axford'la bankadan çıktık ve bürosundan birlikte geldiğimiz arabasına.bindik. Motoru hemen çalıştırmadı ama. Bir süre oturup görmeyen gözlerle Montgomery Sokağının trafiğine baktı.

"Burke'ü bulmanızı istiyorum," dedi sonunda. Tok sesinde hiçbir duygu belirtisi yoktu. "En ufak bir skandalın fısıltısı bile olmaksızın bulmanızı istiyorum onu. Karımın bunlardan haberi olsa... Karım bilmemeli. Kardeşini bulunmaz Hint kumaşı sanıyor. Onu, benim için bulmanızı istiyorum. Kız artık önemli değil, ama herhalde birini bulursanız öbürünü de bulursunuz. Para önemli değil ve parayı geri almak için hiçbir şey yapmanızı istemiyorum, zaten el âleme reklam olmadan olacak iş değil herhalde. Burke'ü bir enayilik daha yapmadan bulmanızı istiyorum, o kadar."

"Kötü reklam istemiyorsanız," dedim, "en iyi çözüm önceden reklamın iyisini yapmak. Kayıp olduğunu açıklayalım, gazeteleri resimleriyle dolduralım falan. Basın zaten bayılacaktır böyle bir habere. Hem sizin kayınbiraderiniz, hem şair. Hasta olduğunu söyleriz. Ömrü boyunca pek sağlıklı olmadığını siz söylemiştiniz zaten. Bir yerde ölüp kaldığından ya da akli dengesinin yerinde olmadığından korktuğumuzu söyleriz. Kızdan da paradan da söz etmenin gereği olmaz, bu açıklamamızla da insanların, özellikle de eşinizin, gerçekten kaybolduğu ortaya çıktığı zaman dedikodu edip tahmin yürütmelerine engel olmuş oluruz. Kaybolduğu nasıl olsa ortaya çıkacak çünkü."

Fikrimi önce pek beğenmedi, ama inandırdım sonunda.

Sonra Pangburn'ün dairesine gittik; Axford, onunla sözümüz olduğunu ve içeride bekleyeceğimizi söyleyince hemen bıraktı kapıcı bizi içeriye. Odaları santim santim aradım, her deliğe, her oyuğa, her çatlağa burnumu soktum, her yere, yazılı her şeyi okudum, şiirlerini bile, ama kaybolmasına ışık tutacak yeni hiçbir ize rastlamadım.

Fotoğraflarından aldım bol bol; bir düzineden fazla vardı, beş tanesini cebime attım. Axford, şairin çanta ve bavullarının hepsinin sandık odasında durduğunu sandığını söyledi. Golden Gate Bankasındaki hesabının cüzdanını bulamadım.

Günün geri kalanını, gazeteler istediğimizi yazsınlar diye dolduruşa getirerek geçirdim, onlar da eski müşterime yıldız muamelesi yaptılar; baş sayfa haberleri, resimler, ayrıntılar, falan. San Francisco'da Burke Pangburn'ün -R.F. Axford'ın kayınbiraderi ve Kumsallar ve Diğer Şiirler'in yazarının- ortadan kaybolduğunu bilmeyen varsa, ya okuması yoktu, ya okuma isteği.

Yaptığımız reklamın yararı oldu. Ertesi sabah her yerden, düzinelerce insandan kayıp şairin çeşitli yerlerde görüldüğü haberleri akmaya başlamıştı. Bu ihbarların bir bölümü umut vericiydi ya da hiç olmazsa olasıydı, ama çoğu da saçmalığın daniskasıydı.

Fos çıkana kadar bayağı umut veren bu ihbarlardan birini araştırmayı bitirip acenteye döndüğümde Axford'ı aramam için bir not buldum.

"Büroma hemen gelebilir misiniz?" dedi arayınca.

Bürosuna girdiğimde, yanında yirmi bir-yirmi iki yaşlarında bir delikanlı vardı; kâtip efendi kılıklı, dar göğüslü, çıtkırıldım bir genç.

"Bu Bay Fail, yanımda çalışanlardan biri," dedi Axford. "Pazar akşamı Burke'ü gördüğünü söylüyor."

"Nerede?" diye sordum Fall'a.

"Yarımay Körfezindeki bir meyhaneye girerken."

"O olduğundan emin misiniz?"

"Tamamen! Bay Axford'ın bürosuna girerken çok gördüm, tanıyorum. Kesin oydu."

"Nasıl gördünüz?"

"Kıyıda bir yerden arkadaşlarla dönerken, bir lokma bir şey yemek için girdik. Tam çıkarken bir araba yanaştı ve içinden Bay Pangburn'le bir kız -ya da kadın, dikkat etmedim- inip meyhaneye girdiler. Önce önem vermedim, ta dün akşam gazetesini görüp pazardan beri kayıp olduğunu öğrenene kadar. Bunun üzerine dedim ki..."

"Hangi meyhane bu?" diye sözünü kestim.

"Beyaz Kulübe."

"Saat kaç gibiydi?"

"On bir buçukla geceyarısı arası bir sıralar olsa gerek."

"O sizi gördü mü?"

"Hayır. O geldiğinde ben arabaya binmiştim bile."

"Kadın nasıl bir şeydi?"

"Bilmiyorum. Yüzünü göremedim; üstünde neler vardı, hatta uzun boylu muydu kısa boylu mu, onu bile hatırlamıyorum."

Fall'ın başkaca bir söyleyeceği yoktu. Delikanlıyı sepetledik ve Axford'ın telefonundan North Beach'de 'İtalyan' Healey'nin batakhanesini arayıp 'Domuz Grout geldiğinde Jack'i arasın,' diye haber bıraktım.

Domuzla ne zaman görüşmek istesem kullandığım numaraydı bu, aramızdaki ilişkiden kimsenin haberi olmuyordu böylece.

"Beyaz Kulübeyi bilir misiniz?" diye sordum Axford'a işim bitince.

"Nerede olduğunu biliyorum, ama nasıl bir yer olduğu konusunda pek bir bilgim yok."

"Berbat bir yerdir. 'Teneke' Joplin işletir. İçki yasağı böyle yol kenarı meyhanelerini revaçta kılınca parasını oraya yatıran bir eşkıya eskisidir. Kasa hırsızlığı günlerinde aklından geçiremeyeceği parayı kırıyor bugünlerde. Meyhanecilik yan işi aslında; asıl kârını Yarımay Körfezine gelip yurtiçine devam eden kaçak içkileri depolamakla yapıyor. Bilindiği kadarıyla da Pasifik kıyısından gelen kaçak içkilerin yarısı Yarımay Körfezine indiriliyor.

"Beyaz Kulübe, batakhanenin tekidir ve kayınbiraderinizin müdavimi olabileceği bir yer değildir. Ben kendim gitsem oraya olay çıkar. Joplin'le eski dostluğumuz vardır da... Ama birkaç geceliğine oraya gönderebileceğim bir adamım var. Pangburn devamlı müşteri olabilir, belki orada kalıyordur bile. Joplin başı belaya giren çok insanı gizlemiştir orada. Her neyse, ben adamımı bir haftalığına yatırayım orada, bakalım neler çıkacak."

"Artık her şey sizin elinizde," dedi Axford.

Axford'ın bürosundan eve döndüm, dış kapıyı kilitlemeden oturup Domuz Grout'u beklemeye başladım. Bir buçuk saat bekledikten sonra kapıyı itip girdi. 'N'aber lan, ne var ne yok?' deyip salınarak koltuklardan birine yerleşti, ayaklarını masanın üzerine uzatıp orada duran sigara paketine saldırdı.

Domuz Grout böyleydi işte. Otuz küsur yaşlarında, solgun suratlı, ne uzun ne kısa bir adam; bazen pis de olsa hep şık giyinir, inanılmaz derecede aşırı korkaklığını, salınıp dikkat çekecek biçimde konuşarak ve kendine aşırı güveni olduğu havasını vererek gizlemeye çalışırdı.

Ama üç yıldır tanıyordum onu. Üzerine yürüyüp ayaklarını sertçe ittim masanın üstünden, tepetaklak düşecekti neredeyse gerisin geri.

"N'oluyosun lan!" Gardım alıp hırlayarak ayağa kalktı. "Ne lan bu! Bi tane patlatırsam bi de..."

Bir adım attım üzerine üzerine. Odanın öbür ucuna kadar sıçradı.

"Ya valla kötü bi niyetim yok! Şaka ediyodum valla!"

"Kapa çeneni ve otur," dedim.

Bu Domuzu üç yıldır tanırdım ve üç yıldır kullanırdım, ama hakkında söyleyebilecek tek iyi şey bulamamıştım henüz. Korkaktı. Yalancıydı. Hırsızdı, keşti. Kendi cinsine ve dikkat edilmezse işverenine ihanet ederdi. Harika bir herifti kısaca. Ama dedektiflik zor meslektir ve ne alet bulursan onunla çalışman gerekir, iyi kullanıldığı zaman kötü bir alet değildi Domuz, yani hep bir elini gırtlağında tutacaksın ve getirdiği her bilgiyi iyice ince eleyip sık dokuyacaksın doğruluğundan emin olmak için.

Korkaklığı bence en iyi yanıydı. Batı kıyısı boyunca yaşayan tüm bitirimlerce bilinirdi korkaklığı, bu yüzden de her ne kadar hiç kimse -eşkıya olsun ya da olmasın-ona sağlam pabuç gözüyle bakmasa da, güvenilmez gözüyle de bakmazdı. İş arkadaşlarının çoğu onun tehlikeli olamayacak kadar korkak olduğu kamsındaydılar; onlara ihanet etmekten, bu çevrenin fitnecilere uyguladığı adaletten korkacağını sanıyorlardı. Ama Domuzun, çevrede tehlike olmadığı zamanlar kendisini aslan yürekli bir kahraman olarak görme yetisini hesaba katmıyorlardı. Böylece de Domuz nereye isterse ve ben nereye gönderirsem serbestçe giriyor, başka türlü edinemeyeceğim bilgileri toplayıp getiriyordu bana.

Onu üç yıla yakındır başarıyla, iyi para vererek ve iyice denetim altında tutarak kullanıyordum. Raporlarımda ondan kibarca 'muhbir' diye söz ediyordum; yeraltı dünyasınınsa sıradan 'gammaz'dan da daha kaba deyimleri vardı yaptığı işi tanımlamak için.

"Sana iş çıktı," dedim, yeniden oturup bu kez ayaklarını yere koyduktan sonra. Gevşek ağzının sol kenarını kaldırıp sol gözünü bilgiççe kıstı. "Tahmin etmiştim."

Böyle hıyarca laflar ederdi hep..

"Yarımay Körfezine gidip Teneke Joplin'in batakhanesinde kalacaksın birkaç gece. Al sana iki fotoğraf." Pangburn'le kızın birer resmini masanın üstünden ona doğru kaydırdım, "isimleriyle eşkâlleri arkalarına yazılı. Oraya gelecekler mi, ne yapıyorlar, nereye takılıyorlar, bilmek istiyorum. Teneke onları gizliyor da olabilir."

Domuz bilgiç bilgiç bir fotoğraftan ötekine bakıyordu. "Şu herifi tanıyorum galiba bir yerden," dedi ağzının titrek köşesinden. Domuzun bir başka özelliği de budur.

Bir isim söylesen, bir insanın eşkâlini versen, kafadan bile atsan, mutlaka bir yerlerden tanıyordun

"Al sana para." Birkaç banknot ittim masanın üzerinden. "İki geceden fazla kalırsan daha para ulaştırırım sana. Beni haberdar et hep, ya bu telefondan, ya bürodaki gizli numaradan. Şunu da unutma: İçmek yok! Oraya gelip seni saksı gibi bulursam, Joplin'e gammazlığını söylerim, haberin olsun!"

Parayı saymayı bitirmişti -pek fazla yoktu zaten- ve küçümseyerek attı masanın üstüne.

"Gazetelere sakla o numaraları," dedi. "Orada para harcamazsam nasıl iş yapacağım?"

"İki günlük masrafa o kadarı yeter de artar," dedim. "Allah bilir yarısını da cebine atarsın. İki günden fazla kalırsan daha para.gönderirim sana. Maaşını da iş bitince alacaksın, peşin değil."

Başını sallayıp ayağa kalktı. "Bıktım senin Çingeneliğinden. Kendi işini kendin gör. Benden paso!"

"Bu akşam Yarımay Körfezinde olmazsan fena pasolarım seni," dedim, bıraktım bu tehditten ne anlam çıkarırsa çıkarsın.

Bir süre sonra parayı alıp gitti tabii. Masraf üzerine pazarlık, onu gönderdiğim her işin kaçınılmaz girizgâhıydı.

Domuz gittikten sonra koltuğumda kaykılıp işi düşünerek yarım düzine sigara tellendirdim. Önce kız yirmi bin dolarla gitmiş, arkasından da şair gitmişti; ikisi de, temelli mi değil mi bilmiyorum, Beyaz Kulübeye gitmişlerdi. Böyle bakıldığında durum apaçıktı. Kız, Pangburn'e, eniştesinin hesabından sahte çek düzenletecek kadar takmıştı kancayı; sonra anlamlarını şimdilik çıkaramadığım birtakım hareketlerden sonra birlikte gizlenmişlerdi.

Toparlanması gereken iki nokta vardı: Bunlardan biri, Pangburn'e mektupları yollayan ve kızın sandıklarıyla ilgilenen suç ortağının bulunması, bu Baltimore Şubesinin işiydi. Öbürü, o bulduğum taksiyle kızın evinden Marquis Oteline giden kimdi?

Her kimse, bu işle ilgisi olabilirdi de, olmayabilirdi de. Ya Marquis Oteliyle Beyaz Kulübe arasında bir bağlantı kurabilirsem?.. Zincirin halkaları tamamlanırdı bir bakıma. Telefon rehberini karıştırıp meyhanenin numarasını buldum. Sonra Marquis Oteline gittim. Vardığımda santralda görevli olan kız önceden de tanıdığım ve bana yardımcı olan birisiydi. "Yarımay Körfezini kimler arıyor?"; diye sordum.

"Aman Tanrım!" İskemlesinde kaykılıp pembe elini kaskatı taranmış kızıl saçlarının üzerine gezdirdi. "Her telefonu hatırlayana kadar... Aile pansiyonu değil burası. Haftada bir defadan fazla telefon ediliyor genellikle."

"Ama Yarımay Körfezine değil," diye ısrar ettim, tezgâhın üzerine eğilip bir elimin parmaklan arasından bir beşliğin ucunu gösterdim. "Bu yakınlarda arayan olmuşsa hatırlıyorsundur mutlaka."

"Bir bakayım," diye iç geçirdi. Umutsuz bir göreve kendini feda etmeye hazırlanıyormuş gibiydi tavrı.

Fişlerini karıştırdı.

"Al işte bir tane; 522 numaralı odadan, iki hafta önce."

"Hangi numarayı aramış?"

"Yarımay Körfezi 51"

Meyhanenin numarasıydı. Beşliği uzattım.

"522 numara devamlı müşteri mi?"

"Evet. Bay Kilcourse. Üç-dört aydır burada."

"Neci?"

"Bilmem. Tam bir beyefendi, bana sorarsan."

"Çok güzel. Neye benziyor?"

"Genç, ama saçları kırlaşmaya başlamış. Esmer ve yakışıklı. Artiste benziyor."

"Arsak Palabıyıkyan'a mı?" diye sorup uzaklaştım.

522 numaranın anahtarı resepsiyonun arkasındaki yerindeydi. Anahtarı görebileceğim bir yer bulup oturdum.

Yarım saat kadar sonra resepsiyonculardan biri anahtarı alıp gerçekten de artist gibi bir adama verdi. Otuz yaşlarında, esmer, siyah saçları kulaklarının üzerinden kırlaşmaya başlamış bir adam. Bir seksenin üstünde, sırım gibi bir şıklık anıtı.

Anahtarı alıp asansöre bindi.

Acenteyi arayıp Moruktan Dick Foley'i göndermesini istedim. Dick on dakika sonra oradaydı. Tıfıl Kanadalının biridir Dick, tartsan elli kilo çekmez ve tanıdığım bütün iz sürücülerin en ustasıdır.

"İzlemeni istediğim bir herif var burada," dedim Dick'e. "Adı Kilcourse ve 522 numaralı odada. Sen dışarıda takıl, gelince ben sana gösteririm." Lobiye dönüp biraz daha bekledim.

Saat sekizde Kilcourse odasından inip sokağa çıktı. Elli metre kadar peşinden gittim -Dick'e teslim edecek kadar- sonra eve döndüm, Domuz Grout ararsa bir telefona yakın olayım diye. O gece aramadı.

Ertesi sabah acenteye uğradığımda Dick'i, beni bekler buldum. "Ne haber?" diye sordum.

"Kötü." Kafası bozulduğunda bizim küçük Kanadalı telgraf gibi konuşur adeta; keyfi pek yerinde değildi anlaşılan. "İki sokak gitti. Ekti. Tek taksiye bindi."

"Seni gördü mü?"

"Yok. Salak mıyım? Dikkat ettim."

"Gene bir dene öyleyse. Aynı numarayı çekerse diye bir de araba edinsen iyi olur."

Dick çıkarken telefonum çaldı. Acentenin gizli hattından Domuz Grout arıyordu. "bir şeyler çıkarabildin mi?" diye sordum.

"Çok," diye övündü.

"İyi! Şehirde misin?"

"Evet."

"Yirmi dakika sonra benim evde ol."

Açık bıraktığım kapıdan girdiğinde, kâğıt suratlı muhbirim gururdan hindi gibi kabarmıştı. Salıntılı yürüyüşü komik bir hal almıştı ve ağzının titrek yanına yerleştirdiği gülücüğün bilgiçliği Hazreti Süleyman'ı bile kıskandırabilirdi.

"Meseleni hallediverdim yavrum," diye övündü. "Ufak işler bunlar. Gittim oraya, bilinecek her şeyi bilen herkesle konuştum, görülecek her şeyi gördüm ve röntgene yatırdım bütün batakhaneyi. Sonra..."

"Tamam," diye kestim, "tebrikler, falan. Ama ne buldun?"

"Dur, anlatacağım." Trafik polisi gibi kaldırdı elini. "Acele ettirme. Her şeyi anlatacağım."

"Tamam," dedim. "Biliyorum. Sen bir harikasın. Bütün işlerimi hallettiğin için çok kısmetliyim! Ama Pangburn orada mı?"

"Geleceğim oraya şimdi. Oraya gittim ve..."

"Pangburn'ü gördün mü?"

"Dediğim gibi, oraya gittim.ve..."

"Ulan Domuz, başlatma!" dedim. "Pangburn'ü gördün mü?"

"Evet. Gördüm."

"Güzel! Neler gördün, anlat!"

"Tenekeyle birlikte kalıyor orada. O ve bana resmîni verdiğin karı. Karı bir aydır orada. Ben görmedim, ama garsonlardan biri söyledi. Pangburn'ü kendi gözlerimle gördüm. Pek ortaya çıkmıyorlar; arkada, Tenekenin dairesindeler daha çok. Pangburn pazar gününden beri orada. Oraya gittim ve..."

"Kızın kim olduğunu öğrenebildin mi? Ya da neler yaptıklarını?"

"Hayır. Oraya gittim ve..."

"Tamam, be! Oraya gittim et gene bu akşam. Pangburn'ün kesinlikle orada olduğunu ve başka bir yere gitmediğini saptar saptamaz beni ara. Hata yapma. Boşu boşuna oralara gelip ortalığı karıştırmak istemiyorum. Acentenin gizli hattını kullan ve karşına kim çıkarsa çıksın, geç saate kadar şehre dönmeyeceğini söyle. 'Pangburn orada' anlamına gelir bu, böylece de Joplin'den kuşku uyandırmadan telefon edebilirsin."

"Daha para gerek," dedi. "Orası çok pahalı ve..."

"Tamam, dilekçeni iletirim," diye söz verdim. "Yıkıl şimdi karşımdan ve Pangburn'ün orada olduğundan emin olur olmaz ara beni."

Sonra Axford'ın bürosuna gittim. "Nerede olduğunu biliyorum galiba," dedim milyonere. "Sizi bu akşam görüştürmeyi umuyorum. Adamım onun dün gece Beyaz Kulübede olduğunu söylüyor. Herhalde orada kalıyor. Eğer bu gece de oradaysa sizi götürebilirim, istiyorsanız."

"Şimdiden niye gitmiyoruz?"

"Olmaz. Gündüzleri ölüdür orası, adamım da dikkat çekmeden ortalarda dolaşamaz. Pangburn'le yüz yüze geleceğimizden kesinlikle emin olmadıkça ikimizin de oraya gitmemesinde yarar var."

"Ne yapmamı istiyorsunuz o zaman?"

"Bu gece süratli bir araba hazır edin ve benden haber alır almaz yola çıkacak gibi hazır olun."

"Tamam. Beş buçuktan sonra evdeyim. Gitmeye hazır olunca beni arayın, uğrayıp alırım sizi."

O gece saat dokuz buçukta, Axford'ın yanında, güçlü bir yabancı arabanın ön yolcu koltuğunda oturuyordum ve Yarımay Körfezi yolu üzerinde uçuyorduk. Domuz aramıştı.

Fazla konuşmadık; altımızdaki ithal malı canavar sayesinde yol iyice kısaldı.

Axford direksiyonda rahat ve sakin oturuyordu, ama ilk kez çenesinin kenetli olduğunu fark ettim.

Beyaz Kulübe, taş taklidi bir malzemeden yapılma, kocaman bir yapıdır. Yoldan biraz geridedir ve iki kavisli yolla ulaşılır girişine. Bu iki yol birlikte, çapı anayol olan bir yarım daire oluştururlar. Yarım dairenin içi, Joplin'in müşterilerinin altlarına arabalarını park ettikleri küçük çardaklarla doludur ve çardakların arasına çiçek tarhlarıyla çalılar serpiştirilmiştir. Bu kavisli yollardan birine girdiğimizde hâlâ oldukça hızlı gidiyorduk ve...

Axford frene bastı ve ön cama doğru uçtuk, araba yolun orta yerinde birdenbire beliren insan kalabalığına tam çarpacakken durdu.

Farların ışığında bütün suratlar çok belirgindi; beyaz, dehşet içinde suratlar, kaçamak bakan suratlar, kaba bir merakla dolu suratlar. Suratların altında, erkeklerin koyu giysileriyle çelişen, kadınların beyaz kolları ve omuzları, parlak gece giysileri ve mücevherleri.

Arabadan atlayıp kalabalığın içine daldım.

Çakıl taşlarının üzerine bir adam yüzüstü uzanmıştı -koyu giysili, zayıf bir adam- ve yakasının tam üstünde, kafayla ensenin birleştiği yerde bir delik vardı. Eğilip suratına baktım. Sonra yeniden kalabalığı yararak arabadan çıkmakta olan Axford'ın yanına döndüm. "Pangburn ölmüş, vurulmuş!"

Axford eldivenlerini özenle çıkardı, katlayıp cebine koydu. Sonra söylediklerimi anladığını belirtmek için başını salladı ve ölü şairi çevreleyen kalabalığa doğru yürüdü. Kalabalığın içinde kaybolana kadar arkasından baktım. Sonra insan yığınının çevresinden dolaşarak Domuz Grout'u aramaya koyuldum.

Terasta, bir sütuna yaslanmış duruyordu. Beni görebileceği biçimde önünden geçip yapının en gölgeli yanına yürüdüm.

Gölgelikte yanıma geldi Domuz. Hava soğuk değildi, ama dişleri zangırdıyordu. "Kim vurdu?" diye sordum.

"Bilmiyorum," dedi ağlamaklı bir sesle, bir şeyi bilmediğini kabullendiğini ilk kez işitiyordum. "Ben içerideydim, öbürlerine bakıyordum."

"Öbürleri kim?"

"Teneke, tanımadığım bir herif, bir de kız. Çocuğun dışarı çıkacağını tahmin edemedim. Şapkasını almamıştı."

"Neler biliyorsun peki?"

"Seni aradıktan az sonra oğlanla kız, Joplin'in dairesinden çıkıp terasın öbür yanında, karanlıktaki masalardan birine oturdular. Bir süre yemeklerini yediler, sonra o öbür herif gelip yanlarına oturdu. Adını bilmiyorum, ama şehirde bir-iki kere gördüm galiba. Uzun boylu, fiyakalı bir herif."

Kilcourse olmalıydı bu.

"Bir süre sohbet ettiler, sonra Joplin geldi yanlarına. On beş dakika falan oturdular, gülüp söyleştiler. Sonra Pangburn kalkıp içeri girdi. Onları gözetleyebileceğim bir masam var, ortalık da kalabalık, kalkarsam yerimi kaptırırım diye korktum, oğlanın peşinden gitmedim. Başında şapkası yok, nasıl olsa uzağa gitmiyordur, diye hesapladım. Ama salonu geçip ön kapıdan çıkmış olmalı, çünkü az sonra oto egzozu sandığım bir ses, arkasından da hızla uzaklaşan bir araba gürültüsü. Sonra birisi dışarıda, 'Birini vurdular,' diye bağırdı. Herkes dışarı fırladı. Pangburn'ü vurmuşlar."

"Pangburn öldürüldüğünde Joplin, Kilcourse ve kızın masada olduklarından emin misin?"

"Yüzde yüz," dedi Domuz. "Eğer esmer herifin adı Kilcourse'sa."

Domuza fazla güvenim yoktu. Beni satıp Pangburn'ün katilini koruyabileceğini biliyordum. Ama şunu da kabullenmek gerekiyordu; Joplin, Kilcourse ya da kız, Pangburn'ü harcamaya karar vermişlerse ve benim muhbiri de kafaya almışlarsa o silah atıldığında bunların arka terasta olmadıklarını kanıtlamam olanaksızdı. Joplin'in her dediğini onaylayacak bir avenesi vardı. Arka terasta olduklarını doğrulayacak bir düzine tanık çıkarabilirdi.

O yüzden tek yapabileceğim şey, Domuzun, bana doğruyu söylediğini varsaymaktı. "Dick Folley'i gördün mü?" diye sordum; Dick'in Kilcourse'u izlemesi gerekiyordu.

"Hayır."

"Bak bakalım, bulabilecek misin? Joplin'le konuşmaya gittiğimi söyle, o da gelsin. Sonra da seni arayınca bulabileceğim bir yerlere takıl."

Büyük cam kapıdan girerek boş dans pistini geçtim ve Teneke Joplin'in ikinci kat arka yandaki dairesine giden merdivenlerden çıktım. Önceden de geldiğim için yolu biliyordum. Joplin'le eski dosttuk.

Onlara karşı elimde hiçbir kanıt olmadığı halde Joplin'le arkadaşlarını hırpalamaya gidiyordum, belki bir şey çıkar diye. Kızdan bir şeyler çıkarabilirdim tabii, ama Pangburn'ün, eniştesi adına sahte çek düzenlediği mecburen anlaşılacaktı o zaman. O da yasaktı.

Joplin'in oturma odası kapısını çalınca tok, tanıdık bir ses, "Gir!" dedi. Kapıyı itip girdim.

Teneke Joplin, odanın ortasında, ayakta duruyordu: Olağanüstü geniş omuzlu, ifadesiz at suratlı, yarma gibi bir haydut eskisi. Arkasında Kilcourse, bir ayağını oturduğu masanın köşesinden aşağı sallandırmış, yakışıklı esmer yüzündeki uyanıklığı hafif bir gülümseyişin arkasında gizlemeye çalışıyordu. Odanın öbür ucunda, Jeanne Delano olduğunu bildiğim kız, iri bir deri koltuğun koluna .oturmuştu. Şair güzel olduğunu söylediğinde abartmamıştı.

"Sen ha!" diye homurdandı Joplin, beni tanır tanımaz.

"Ne istiyorsun?"

"Ne vereceksin?"

Ama kafam böyle parlak cevaplarda değildi aslında, kızı inceliyordum. Bir yerden tanıyormuşum gibi geliyordu, ama bir türlü çıkaramıyordum. Belki de hiç görmemiştim önceden, belki Pangburn'ün verdiği resme çok baktığım için tanıdık geliyordu. Fotoğraflar böyle etki yapabilir bazen.

Bu arada Joplin, "Harcayacak zamanım yok," demişti.

Ben de, "Bugüne kadar yediğin hapis cezalarını birbirine eklesen çok zamanın olur halbuki," demiştim.

Kızı önceden bir yerde görmüştüm. Önü cömertçe açık, gösterilmeye değer kollarıyla sırtını da gözler önüne seren parlak mavi bir gece elbisesi giymiş, ince bir kızdı, pembeye örnek gösterilecek renkteki oval yüzünün üzerinde koyu bir saç kümesi vardı. Gözleri birbirinden ayrık, şairin yaptığı yeni parlatılmış gümüş benzetmesine ters düşmeyen bir griydi. Kızı inceledim, o da gözlerini bana dikti, ama bir türlü çıkaramıyordum. Kilcourse hâlâ oturmuş, bacağını masanın köşesinden aşağı sallandırıyordu.

Joplin sabırsızlandı. "Kızı dikizlemeyi bırak da ne istiyorsan söyle," diye hırladı.

Kız gülümsedi bunun üzerine, ustura gibi keskin, hayvansı dişlerini açığa vuran bir gülümseyiş. Ve gülümseyince tanıdım.

Saçlarıyla teni aldatmıştı beni. Onu son gördüğümde -bundan önce, tek gördüğümde- teni mermer beyazı, saçları kısa ve alev rengindeydi. O, ihtiyar bir kadın, üç adam ve ben, bir banka odacısının öldürülmesi ve yüz bin dolarlık bononun kaybıyla ilgili olarak Türk Sokağındaki bir evde saklambaç oynamıştık bir gece. Bu kızın entrikaları yüzünden, yardakçılarından üçü o gece ölmüş, dördüncüsü de -Çinli olanı- sonunda Folsom Cezaevinde idam edilmişti. Kızın adı Elvira'ydı o sıralarda ve Türk Sokağındaki evden kaçtığı günden beri bir sınırdan ötekine -ve hatta daha da ötelerde-onu arıyorduk.

Tüm çabalarıma rağmen onu tanıdığım, gözlerimden belli oldu herhalde, çünkü birden, koltuğundan bir yılan hızıyla fırlamış üstüme geliyordu; gözlerinin rengi gümüşten çok çeliği andırıyordu.

Tabancamı çektim.

Joplin yarım adım "attı bana doğru. "Ne oluyorsun be!" diye bağırdı.

Kilcourse masadan kayarak indi, ince esmer ellerinden biri boyunbağının yakınlarında gezindi.

"Durum şöyle," dedim. "Kızı iki ay önce işlenmiş bir cinayet için istiyorum, belki bu akşamki için de. Herhalde..."

Arkamda bir elektrik düğmesinin çıtı, oda kapkaranlık kesildi.

Işıklar söndüğünde durduğum yerden uzaklaşmak için nereye gittiğime bakmadan harekete geçtim.

Sırtım bir duvara dayandı ve durdum, diz çöktüm iyice.

"Çabuk ol!" Kapının olması gerektiği yönden gelen bir hırıltı.

Ama odanın iki kapısının da kapalı olduğunu tahmin ediyordum, üstelik, az da olsa ışık sızdırmadan açılmaları olanaksızdı. Karanlıkta insanlar kıpırdıyordu, ama hiçbiri benimle pencerelerin aydınlığı arasından geçmiyordu.

Önümde ufak bir tıkırtı oldu. Bir tabancanın horozunun çekilmesinden çıkacak kadar tok bir tıkırtı değil, ama bir sustalı sesi olabilirdi bu; Joplin'in bu silahtan pek hoşlandığını hatırladım.

"Hadi gidelim!" Karanlıkta yumruk gibi patlayan tok bir fısıltı.

Kımıltılar; sessiz, seçilmesi zor... Bir tanesi çok yakında.

Birden güçlü bir el omuzlarımdan birini kavradı, adaleli bir gövde üzerime yaslandı. Tabancamı salladım ve bir inilti işittim.

El omzumdan gırtlağıma doğru gitti.

Dizimi hızla kaldırdım ve bir inilti daha işittim.

Yakıcı bir çizgi çekildi böğrümden aşağı.

Tabancayı salladım gene, namlusunun hareketine engel olan yumuşaklıktan kurtarıp tetiği çektim. Silahın patlaması. Kulağımda Joplin'in sesi; tuhaf bir biçimde sakin, duygusuz bir ses: "Kahretsin! Vuruldum."

Ondan kurtulup açık bir kapının solgun sarı ışığını gördüğüm yöne döndüm. Kimsenin gittiğini duymamıştım, fazla meşguldüm. Ama öbürleri kaçarken Joplin'in beni tuttuğunu biliyordum.

Düşe kalka merdivenleri inerken görünürde kimseler yoktu. Dans pistine doğru uçarken bir garson çıktı karşıma. Önüme isteyerek mi geçti, kazara mı, bilemiyorum. Sormadım. Tabancamı suratına çarpıp yolumu sürdürdüm. Çelme takmak üzere uzanmış bir,bacağın üstünden sıçradım; ön kapıdan çıkarken bir surat daha dağıtmam gerekti.

Yarım daire biçimindeki girişteydim ve yolun bir ucundan bir arabanın kırmızı arka ışıklan anayola sapıyordu.

Axford’ın arabasına doğru koşarken Pangburn'ün cesedinin kaldırılmış olduğunu gördüm. Yattığı yerin çevresinde hâlâ birkaç kişi oyalanıyor, ağızları açık bana bakıyorlardı.

Araba Axford'ın bıraktığı gibi, motoru işler durumdaydı. Bir çiçek tarhının üstünden geçip anayolda doğuya çevirdim arabanın burnunu. Beş dakika sonra bir otomobilin arka lambalarının kırmızı noktalarını yakaladım.

Akımdaki araba istemediğim kadar -istesem de ne yapacağımı bilemeyeceğim kadar- güçlüydü. Öndeki kaçla gidiyordu, bilmiyorum, ama hareketsizmiş gibi yetişiyordum ona.

İki buçuk kilometre, belki üç.

Birdenbire yolun ortasına bir adam çıktı, farlarımın biraz ötesindeydi. Işıklar adama ulaştı ve Domuz Grout olduğunu gördüm.

Domuz Grout yolun orta yerinde, bana dönmüş duruyordu, her elinde birer otomatik tabancanın donuk parıltısı.

Elindeki tabancalar sanki bir an kızarıp gene karardılar farların ışığında, elektrikli bir tabelanın ışıkları gibi yanıp söndüler.

Arabanın ön camı etrafımda dağılıverdi.

Domuz Grout -adı bütün Pasifik kıyısı boyunca korkaklıkla eşanlamlı olan gammaz- yolun orta yerinde durmuş, üzerine büyük bir hızla gelen madeni bir akan yıldıza ateş ediyordu.

Sonunu görmedim.

İtiraf edeyim, donuk beyaz suratı arabanın radyatörünün üzerine gelince gözlerimi kapadım. Akımdaki madeni canavar şöyle bir titredi -çok hafifçe- ve önümden kaçan kırmızı ışıklar dışında yol bomboş kaldı gene. On camım gitmişti. Rüzgâr açık saçlarıma köklerinden sökercesine çarpıyor, kısılmış gözlerimden yaşlar getiriyordu.

Birdenbire kendi kendime konuştuğumu, 'Domuzdu o. Domuzdu o,' dediğimi fark ettim. İnanılmaz bir-şeydi. Beni satmış olmasına şaşmıyordum. Bunu bekliyordum. Arkamdan gizlice Joplin'in odasına girip ışıkları söndürmesi de fazla şaşırtıcı değildi. Ama dimdik durarak ölmesi...

Şaşkınlığımı öndeki arabadan uzanan turuncu bir çizgi kesti. Mermi yakınıma bile gelmedi; hareket halindeki bir araçtan öbürüne ateş etmek kolay değildir, ama bu hızla az sonra yakın atış menziline gireceğim kesindi.

Direksiyonun üstündeki projektörü yaktım. Öndeki arabayı tam aydınlatmadı, ama arabayı kızın kullandığını görebildim. Kilcourse yanında oturmuş, arkaya, bana doğru dönmüştü. Sarı bir spor arabaydı kullandıkları.

Biraz yavaşladım. Kilcourse!la düelloya girişmek aleyhime olacaktı, çünkü hem araba kullanıp hem ateş etmem gerekecekti. Yapabileceğim en iyi şey, bir kasabaya varana kadar -ve nasıl olsa varacaktık- aramızda mesafe bırakmaktı. Daha geceyarısı olmamıştı. Herhangi bir kasabanın sokaklarında insanlar, polisler olurdu. O zaman, kazanma şansım daha yüksek olarak yanaşabilirdim öndeki arabaya.

Birkaç kilometre daha gittikten sonra tuzağıma düştüler. Sarı spor araba yavaşladı, titredi ve enlemesine durdu yolun ortasında. Kilcourse'la kız hemen inip arabayla oluşturdukları barikatın arkasına, yolun dibine çöktüler.

Langırt diye geçirmeyi düşündüm bir ara, ama fazla sürmedi bu. Çılgın düşünce geldiği gibi gittikten sonra da frene basıp durdum. Projektörü üstlerine tuttum.

Spor arabanın tekerleklerinin yakınından bir yerden bir parıltı geldi, projektör hızla sarsıldı, ama camına değmedi mermi. Tabii, ilk hedefleri o olacaktı ve...

Arabanın içinde çömelip, projektörü parçalayacak mermiyi bekleyerek ayakkabılarımla paltomu çıkardım.

Üçüncü mermi projektörü parçaladı..

Bütün farları söndürüp arabadan yola atladım, koşmayı kestiğimde sarı spor arabanın bana bakan yanında yere diz çökmüş durumdaydım. Bundan daha kolay, tehlikesiz bir numara olamaz.

Kızla Kilcourse güçlü bir ışığa gözlerini dikmişlerdi. O ışık birden kesilince ve çevresindeki daha hafif ışıklarda yok olunca, gözlerinin karanlığa alışması için gerekli bir-iki dakika boyunca tam bir zifiri karanlık içinde kalacaklardı. Çoraplı ayaklarım asfalt üzerinde en ufak bir ses çıkarmamıştı ve aramızda şimdi sadece bir spor araba vardı ve bunu yalnız ben biliyordum, onlar bilmiyorlardı.

Radyatörün oradan Kilcourse'un sesi geldi usulca.

"Şarampol boyunca gidip oradan haklayacağım. Arada sırada bir el ateş et de oyala."

"Göremiyorum ki," diye itiraz etti kız.

"Bir-iki saniyeye kalmaz gözlerin alışır. Görmesen de ateş et arabaya doğru."

Kızın tabancası boş arabaya doğru patlarken radyatöre yanaştım.

Kilcourse dört ayak üstünde yolun güney yanı boyunca uzanan şarampole doğru ilerliyordu. Bacaklarımı altımda toplayıp üzerine sıçramayı, ensesine tabancamın kabzasıyla hızla vurmayı tasarlıyordum. Öldürmek istemiyordum onu, ama bir an önce aradan çıkarmak niyetindeydim. Sonra kızla da uğraşmam gerekecekti ve o da en az Kilcourse kadar tehlikeliydi.

Sıçramak üzere gerilirken Kilcourse, belki de bir av hayvanı içgüdüsüyle başını çevirip beni gördü, üzerine gelen bir gölge gördü.

Sıçrayacağıma ateş ettim.

Vurup vurmadığıma bakmak için beklemedim. O mesafeden ıska geçme şansı çok azdı. İki büklüm yeniden spor arabanın arkasına koştum, ama çevresini dolanmadım. Bekledim.

Kız, onun durumunda olsam belki benim de yapacağım şeyi yaptı. Silah sesinin geldiği yöne gitmedi, ateş de etmedi. Kilcourse'u şarampole varmadan yakaladığımı, şimdi de arkasından dolanacağımı hesapladı. Buna engel olmak için de spor arabanın arkasından dolanıp Axford'ın arabasına en yakın yanından beni pusuya düşürmeyi tasarladı.

Böylece de arabanın köşesini usulca dönüp o güzel, ince burnunu pat diye, sırf onun için hazır tuttuğum tabancanın namlusuna dayadı.

Küçük bir çığlık attı.

Kadınlar her zaman makul davranmazlar, suratlarına dayalı tabanca falan gibi küçük ayrıntılara önem vermeyebilirler. Silahı tutan elini kavradım, iyi de etmişim. Elim silahın üzerine kapanır kapanmaz tetiği çekti, işaret parmağımın bir parçası tetikle tabancanın çerçevesi arasında sıkıştı. Tabancayı kıvırarak aldım elinden ve parmağımı kurtardım.

Ama daha bitmemişti işi. Ben gövdesine altı santimetre mesafede bir tabanca tutarken, birden dönüp kuzeyde zifiri karanlık bir leke oluşturan bir ağaç kümesine doğru koşmaya başladı.

Bu amatörce davranışın uyandırdığı şaşkınlıktan kurtulunca kızın silahıyla benimkini ceplerime atıp her adımda tabanlarımı parçalayarak peşinden koşmaya başladım.

Yakaladığımda bir tel parmaklığı aşmaya çalışıyordu.

Sol elimle bileğini kavrayıp spor arabaya doğru çekerken, "Bıraksana oyun oynamayı!" dedim öfkeyle kıza. "Ciddi bir iş bu. Bırak çocukluk etmeyi!"

"Canımı acıtıyorsun."

Canını acıtmadığımı biliyordum ve kızın dört, belki de beş ölümden sorumlu olduğunu da biliyordum; gene de dostça bir kavrama derecesine gelene kadar gevşettim elimi. Karşı koymaksızın spor arabaya kadar yürüdü benimle. Bileğini bırakmadan ışıkları yaktım. Kilcourse, farların tam dibinde yüzüstü kapaklanmış, bir dizini karnına doğru çekmişti.

Kızı farların ışığına, tam ortaya yerleştirdim.

"Kal orada ve uslu dur," dedim. "Kaçmaya kalkarsan bacağından vururum seni!" Vururdum da!

Kilcourse'un tabancasını buldum, cebime atıp yanına çömeldim.

Ölmüştü. Mermi tam köprücük kemiklerinin ortasına gelmişti.

"Ölmüş mü?" Dudakları titriyordu.

"Evet."

Ölüye bakıp hafifçe titredi.

"Zavallı Fag," diye fısıldadı.

Bu kızın güzel olduğunu kayda geçirmiştim önceden ve orada, farların gözalıcı ışığında, güzelden de öte bir şeydi. Hayal gücünden yoksun, orta yaşlı bir eşkıya avcısının kafasında bile deli düşünceler doğurabilecek bir yaratıktı. O...

Her neyse, belki de bu yüzden suratımı buruşturup "Evet," dedim, "zavallı Fag ve zavallı Hook, zavallı Tay, zavallı Los Angeles Bankasının odacısı ve zavallı Burke," onu severek ölen adamların -bildiğim kadarıyla- adlarını sayarak.

Öfkelenmedi. İri gri gözlerini kaldırdı, derinliklerine varamadığım bir bakışla baktı bana, yapay olduğunu bildiğim kahverengi saç kümesinin altındaki güzel oval yüzü hüzünlüydü.

"Herhalde düşünüyorsun ki ben..." diye söze başladı.

Ama yetmişti artık, belkemiğim boyunca bir huzursuzluk hissediyordum.

"Yürü," dedim. "Kilcourse'la spor arabayı burada bırakalım şimdilik."

Hiçbir şey demedi, benimle birlikte Axford'ın kocaman arabasına yürüdü ve pabuçlarımı bağlarken sessizce oturdu. Arka koltukta bir battaniye buldum onun için.

"Omuzlarına sar şunu," dedim. "Ön cam gitti, üşürsün."

Önerime tek söz söylemeksizin uydu, ama arabayı sarı spor arabanın arkasından sığdırıp yeniden yola çıkarak doğuya doğru sürmeye başlayınca elini koluma koydu.

"Beyaz Kulübeye dönmüyor muyuz?"

"Hayır. Redwood City tutukevine gidiyoruz."

Bir buçuk kilometre boyunca, yüzüne bakmasam da, tombul ve şekilsiz profilimi incelediğini sezdim. Sonra gene elini koluma koydu ve sıcak soluğunu yanağımda duyabileceğim kadar yaklaştı bana. "Bir dakika durur musun? Sana söyleyeceğim bir şey, bir şeyler var."

Arabayı yolun kenarındaki sert toprakla kaplı bir açıklığa çekip durdum, koltuğumda biraz kaykılarak yüzümü ona döndüm.

"Başlamadan önce," dedim, "bir şeyi bilmeni istiyorum: Pangburn davasını anlattığın sürece buradayız. Herhangi bir başka konuyu açtığında Redwood City'ye yolculuğumuz devam edecek."

"Los Angeles işiyle ilgilenmiyor musun?"

"Hayır. O dava kapandı. Esas cinayeti Hook işlemiş olsa bile o odacı çocuğun ölümünde senin, Hook Riordan'ın, Tay Çun Tau'nun ve Quarre'lerin sorumluluğu eşit. Hook'la Quarre'ler Türk Sokağındaki eğlencemiz sırasında aramızdan ebediyen ayrıldılar. Tay geçen ay asıldı. Seni de yakaladım şimdi. Çinliyi sallandıracak kadar kanıt vardı elimizde, sana karşı daha da fazlası var. Yani bu dava bitti, kapandı, kilitlendi. Pangburn'ün ölümüyle ilgili bir şeyler anlatmak istiyorsan dinlerim. Yoksa..."

Elimi kontağa attım.

Parmaklarını koluma batırdı ve durdum.

"İstiyorum anlatmak," dedi içtenlikle. "Gerçeği bilmeni istiyorum. Biliyorum, beni Reedwood City'ye götüreceksin. Sanma ki... Saçma sapan umutlarım olduğunu düşünmeni istemiyorum. Ama gerçekleri bilmeni istiyorum.

Senin ne düşündüğün beni niye ilgilendirsin, pek emin değilim, ama..."

Sustu.

Sonra hızla konuşmaya başladı; anlattıkları bitmeden sözünün kesilmesinden korkan biri gibi ve hafifçe öne eğildi anlatırken; güzel, oval yüzü benimkine çok yakındı.

"O gece Türk Sokağındaki evden kaçtıktan sonra -sen Tay'le boğuşurken- niyetim San Francisco'dan ayrılmaktı. İki bin dolar kadar param vardı, nereye istesem götürürdü beni. 'Sonra tüyeceğimi tahmin edersiniz,' diye düşündüm, 'en sağlamı burada kalmak olur,' dedim. Bir kadının görüşünü değiştirmesi o kadar zor bir iş değil. Kısa kızıl saçlıydım, beyaz tenliydim, parlak renkli giysiler giyerdim. Saçlarımı boyattım, uzun görünsünler diye bu peruka parçalarını aldım, yüzümü alladım, koyu renk giysiler aldım kendime. Sonra Jeanne Delano adı altında Ashbury Caddesinde bir daire kiraladım ve bambaşka bir insan oldum.

"Ama tanınmayacağımdan ne kadar emin olsam da bir süre ortalarda görünmemenin daha temkinli olacağını düşünüp uzun süre evden çıkmadım. Vakit öldürmek için bol bol kitap okudum. Burke'ün kitabına da öyle rastladım işte. Şiir okur musun?"

Başımı salladım, hayır diye. Yarımay Körfezine doğru giden bir araba geçti o sırada yanımızdan, Beyaz Kulübeden ayrıldığımızdan beri gördüğümüz ilk araba. Geçmesini bekledi konuşmasını sürdürmeden. Hâlâ çok gizli konuşuyordu.

"Burke dâhi falan değildi tabii, ama bazı yazdıklarında öyle şeyler vardı ki dokundu bana yani. Ona, bütün bunlardan ne kadar hoşlandığımı anlatan kısa bir mektup yazıp yayınevine gönderdim. Birkaç gün sonra Burke'ten cevap geldi ve San Francisco'da oturduğunu öğrendim. Bunu bilmiyordum.

"Birkaç kere yazıştık, sonra beni ziyarete gelip gelemeyeceğini sordu, böylece tanıştık. Ta başından beri ona âşık olup olmadığımdan emin değilim. Hoşlanıyordum ondan ve bir yandan onun bana duyduğu sevgiyle bir yandan da oldukça tanınmış bir şairin ilgi odağı olmanın verdiği heyecanla ona âşık olduğuma gerçekten inandım. Onunla evlenmeye söz verdim.

"Kendimle ilgili hiçbir şey anlatmamıştım ona, anlatsaydım da fark etmezmiş, bugün anlıyorum bunu. Ama ona doğruyu söylemekten korkuyordum, yalan söylemek de istemiyordum, sonuç olarak hiçbir şey söylemedim.

"Sonra bir gün sokakta Fag Kilcourse'a rastladım ve yeni saçlarıma, tenime ve giysilerime rağmen tanıdı beni. Fag'de pek beyin yoktu, ama gözünden hiçbir şey kaçmazdı. Fag'i suçlamıyorum. Kendi yasalarına göre davrandı. Beni eve kadar izleyip daireme geldi; Burkele evleneceğimi, saygıdeğer bir ev hanımı olacağımı söyledim. Salaklık etmişim. Fazla hayal gücü yoktu Fag'in. Burke'ü kazık atmak üzere tavladığımı söyleseydim yalnız bırakırdı beni, karışmazdı. Ama üçkâğıt işini bıraktığımı, doğru yola girdiğimi söyleyince taktı bana. Eşkıya takımını bilirsin. Dünyada herkes ya eşkıyadır, ya kurban adayı. Artık haydutluğu bıraktığıma göre, beni de kurbanlardan saydı Fag.

"Burke'ün aile bağlarını öğrendi ve iyice taktı kancayı, yirmi bin dolar vermezsem her şeyi açıklayacağını söyledi. Los Angeles olayını, fena halde aranmakta olduğumu falan hep biliyordu. Çaresiz kaldım. Fag'den kaçamayacağımı, ondan gizlenemeyeceğimi biliyordum. Burke'e yirmi bin dolara ihtiyacım olduğunu söyledim. O kadar parası olduğunu sanmıyordum, ama bulabileceğini düşünmüştüm. Üç gün sonra bana yirmi bin dolarlık bir çek verdi. Nasıl bulduğunu bilmiyordum o sıralarda, ama bilseydim de fark etmezdi. Çok gerekliydi o para bana.

"Ama o gece parayı nasıl bulduğunu anlattı. Eniştesinin imzasını taklit etmişti. Anlatmasının nedeni de, iş ortaya çıkıp başı belaya girince kabağın benim başımda patlayacağından korkmasıydı. Kötü yanlarım vardı, ama ne olduğunu bilmeden kendini benim için ateşe atmasına göz yumacak kadar kötü değilim. Bütün hikâyeyi açıkladım ona. Gözünü kırpmadı bile. Benim emniyette olmam için Kilcourse'a paranın ödenmesi gerektiğini söyledi ve başıma başka belaların da gelmemesi için planlar kurmaya başladı.

"Burke, eniştesinin onu sahtekârlıktan tutuklatmayacağından emindi, ama iyice emin olmak için, Axford'ın tepkisini öğrenene kadar yeniden taşınıp adımı değiştirmemi önerdi. Ama o gece, Burke gittikten sonra, kendi kendime başka bazı planlar kurdum. Gerçekten seviyordum Burke'ü, onu kurtarmaya çalışmadan, benim yüzümden başının belaya girmesine izin vermeyecek kadar seviyordum, üstelik de Axford'ın cömertliğine fazla güvenim yoktu. Ayın ikisiydi. Bir terslik olmazsa, Axford'ın olaydan ancak bir ay sonra, banka iptal edilmiş çeklerini gönderdiği zaman haberi olacaktı. Bu da bana bir aylık bir süre veriyordu.

"Ertesi gün bankadaki bütün paralarımı çekip Burke'e, Baltimore'a çağrıldığımı söyleyen bir mektup yazdım ve Baltimore'a kadar bulunabilecek sahte bir iz düzdüm, bavullar, mektuplar falan; oradaki bir

arkadaşım yardım etti bu konuda. Sonra Joplin'in oraya gidip beni gizlemesini sağladım. Fag'e orada olduğumu bildirdim ve parasını bir-iki güne kadar verebileceğimi söyledim.

"Ondan sonra hemen her gün gelir oldu. Her seferinde de, ha bugün, ha yarın, diye oyaladım Fag'i, giderek de daha kolay oluyordu bu. Ama zamanım azalıyordu. Az sonra Burke'ün mektupları, verdiğim sahte adresten geri dönmeye başlayacaktı ve bir aptallık etmesine engel olmak için yanında olmam gerekecekti. Yirmi bin dolarını iade etmeden de görmek istemiyordum onu, parayı Axford fark etmeden gene hesabına yatırsın diye.

"Fag'i idare etmek gittikçe kolaylaşıyordu, ama tam tavına getirememiştim henüz. İlle de istiyordu yirmi bin dolarını -para bu ara hep bendeydi tabii- ya da diyordu, 'Benimle temelli olarak ortak olacaksın.' Bense hâlâ Burke'e âşık olduğumu söylüyordum ve kısa bir süre için de olsa Fag'le birlikte olmak, istemiyordum.

"Sonra bir pazar akşamı Burke, beni sokakta gördü. Temkinsizlik ettim ve şehre Joplin'in spor arabasıyla, deminki arabayla indim. Kısmet bu ya, Burke gördü beni. Gerçeği olduğu gibi anlattım ona. O da beni bulmak için özel bir dedektif tuttuğunu söyledi. Birçok yönüyle çocuk gibiydi, dedektifin parayla ilgili bir şeyler de bulabileceğini aklından bile geçirmemişti. Ama sahte çekin bir-iki güne kadar bulunacağını biliyordum. Emindim bundan.

"Bunu Burke'e söyleyince iyice dağıttı. Eniştesinin cömertliğine olan inancı yok oluverdi. Onu öyle bırakamazdım. İlk rastladığı insana anlatıverirdi her şeyi. Ben de onu benimle birlikte Joplin'e götürdüm. Niyetim onu orada birkaç gün tutup durumun nasıl gelişeceğini görmekti. Eğer gazetelerde çekle ilgili bir şeyler çıkmazsa Axford'ın olayı örtbas ettiğini anlayacaktık, Burke de dönüp eniştesiyle yüzleşecekti. Öte yandan, bütün ayrıntılar gazetelere yansırsa, Burke'ün de benim de daha uzun bir süre için gizlenebileceğimiz bir yer bulmamız gerekecekti.

"Salı akşamı ve çarşamba sabahı gazeteler Burke'ün kaybolmasıyla ilgili haberlerle doluydu, ama çekten hiç söz edilmiyordu, iyi habere benziyordu bu, ama iyice emin olmak için bir gün daha beklemeye karar verdik. Bu arada Fag Kilcourse durumu çakmıştı tabii, ben de yirmi bini ona vermek zorunda kalmıştım, ama hepsini ya da büyük bir bölümünü geri alabileceğimizi düşünüyordum hâlâ, o yüzden de onunla bağları tamamen koparmamıştım. Ama Fag'i denetim altında tutmam gittikçe güçleşiyordu, çünkü benim üzerimde bir hakkı olduğunu düşünmeye başlamıştı ve kıskançlık nöbetleri gerçekten korkunçtu. Ama Tenekeden rica ettim, biraz korkutsun diye. Böylece Burke'ün emniyette olacağını düşündüm.

"Bu akşam, Tenekenin adamlarından biri gelip birkaç gecedir ortalarda dolaşan Domuz Grout adında bir adamın bizimle ilgilendiğini belli eden birtakım laflar ettiğini söyledi. Grout'u gösterdiler bana, ben de kendimi Tenekenin lokanta tarafında gösterdim, onunkine yakın bir masaya oturdum. Bildiğin gibi, beş para etmez, gammazın tekiydi; yarım saat sonra da Burke'le benim, Beyaz Kulübede olduğumuzu sana yetiştirdiğini öğrendim. Açıkça söylemedi hepsini tabii, ama gerisini de ben tahmin ettim.

"Çıkıp öbürlerine anlattım durumu. Fag, hem Grout'u hem Burke'ü anında öldürmekten yanaydı, ama vazgeçirdim. Hiçbir işimize yaramazdı bu. Grout'u zaten öl desem ölecek duruma getirmiştim. Fag'i ikna ettiğimi sanıyordum, ama sonunda Burke'le birlikte spor arabayı alıp. gitmemize karar verildi; sen gelince Domuz Grout sarhoş numarası yapıp biz sandığını söyleyeceği oradaki herhangi bir çifti gösterecekti sana. Paltomla eldivenlerimi almak için oyalandım. Burke önden tek başına arabaya gitti ve Fag onu vurdu. Vuracağını bilmiyordum. İzin vermezdim böyle bir şeye! Lütfen inan buna! Burke'e sandığım kadar âşık değildim, ama benim içi; ı bütün yaptıklarından sonra ona zarar vermelerine göz y anlamazdım!

"Ondan sonra istesem de istemesem de öbürleriyle birlikte davranmam farz oldu. Grout'tan, Burke vurulduğunda üçümüzün de arka terasta olduğumuzu sana söylemesini istedik... aynı hikâyeyi anlatacak bir sürü adam daha ayarladık. Sonra sen gelip tanıdın beni. Kısmete bak, San Francisco'da beni tanıyan tek dedektif!

"Gerisini biliyorsun... Domuz Grout arkandan gelip ışıkları söndürdü, biz arabaya kaçarken Joplin seni tuttu, tam bizi yakalayacağın sırada Grout seni oyalamak için arabadan indi, şimdi de..."

Sustu ve azıcık titredi. Verdiğim battaniye beyaz omuzlarından sıyrılmıştı. Omuzlarımız o kadar yakın olduğundan mı bilmem, ben de titredim. Cebime soktuğum el, sigarayı ezik büzük çıkardı.

"Dinlemeye söz verdiğin bölüm bu kadar," dedi usulca, yüzünü azıcık öteye çevirerek. "Bilmeni istiyordum. Sert bir erkeksin sen, ama nedense..."

Öksürdüm; ezik sigarayı tutan elimin titremesi birdenbire geçmişti.

"Adileşme bacı," dedim. "Kusursuz çalıştın şimdiye kadar, böyle ucuz numaralara yatıp bozma her şeyi."

Güldü -acı, umursamaz, biraz da yorgun, kısa bir gülüş- ve yüzünü benimkine daha da yaklaştırdı, gri gözleri yumuşak ve duru bakıyordu.

"Adını bile bilmediğim küçük şişman dedektif," yorgun bir boğukluk, yorgun bir alaycılık vardı sesinde, "sana rol yapıyorum sanıyorsun, değil mi? Özgürlüğüme kavuşmak için numara çekiyorum sanıyorsun, değil mi? Belki öyle. Özgürlüğümü sunsan bana, hiç düşünmeden kabul ederdim. Ama... Erkekler beni güzel bulmuşlardır hep, ben de oynamışımdır onlarla. Kadınlar böyledir. Erkekler benden hoşlanmışlardır, ben de onlara istediğimi yapmış, aşağılamışımdır onları. Sonra birdenbire, adını bile bilmediğim bu küçük şişman dedektif gelip sanki bir cadıymışım gibi davranıyor bana, sanki çirkin bir bunakmışım gibi. Ona karşı bazı şeyler duymamam mümkün mü? Kadınlar böyledir işte. Ben bir erkeğin bana en ufak bir ilgi göstermeksizin bakabileceği kadar çekicilikten yoksun muyum? Çirkin miyim ben?"

Başımı salladım. "Oldukça güzelsin," dedim, sesimi de kullandığım sözcükler kadar umursamaz tutmaya çalışarak.

"Hayvan!" diye tükürdü, sonra tatlı tatlı gülümsedi yeniden. "Gene de bu tavrın yüzünden burada oturmuş, içimi döküyorum sana. Beni kollarına alıp şu yaslandığım göğsüne sıkı sıkı bastırsan ve bana bu yakınlarda hapse gitmeyeceğimi söylesen, sevinirim tabii. Ama bana bir an için bile sarılsan, tanıdığım bir sürü erkekten herhangi biri oluvereceksin hemen: Beni seven, benim kullandığım ve sonunda yerini bir başkasına bırakan sürüyle erkekten biri. Ama bunların hiçbirini yapmadığın için, karşımda kalas gibi durduğun için istiyorum seni. Eğer oyun oynuyor olsaydım anlatır mıydım bunları sana küçük şişman dedektif?"

İlgisizce homurdandım ve dilimi çıkarıp kurumuş dudaklarımı yalamamak için özel bir çaba harcadım.

"Umursamaz kulaklarına aşkımı ağlaşarak anlatmama neden olan aynı sert adamsan eğer, bu geceyi hapishanede geçireceğim. Ama ondan önce hiç olmazsa beni 'oldukça güzel'den öte bulduğun konusunda içten bir teminat alamaz mıyım? Ya da senin tutsağın olmasaydım, sana dokunduğumda nabzının biraz daha hızlı atacağı konusunda? Uzun süre kalacağım bu hapishanede, belki darağacına kadar yolum var. Gururumu oraya parçalanmamış olarak götüremez miyim? Bütün bunları anlattığım adamı sıkmaktan başka bir şey yapmadığım izleniminden kurtararak gönderemez misin beni oraya?"

Son sözler ağzından çıkarken gözkapakları gümüş rengi gözlerini yarıya kadar örtmüş, başı geri devrilmişti; beyaz gerdanında atan damar görünüyordu, dudakları yarı aralık, dişlerinin üzerinde hareketsizdi. Parmaklarım, omuzlarının yumuşak beyaz tenine gömüldü. Başı daha da geriye devrildi, gözleri kapandı, bir eli omzuma gitti.

"Çıldırtacak kadar güzelsin!" diye delice haykırdım yüzüne ve arabanın kapısına doğru fırladım.

Arabayı yeniden yola çıkarıp San Mateo bölge tutukevinin yolunu bulana kadar kontakla, vitesle bir saat uğraştım gibi geldi bana. Kız yanımdaki koltukta yeniden doğrulup verdiğim battaniyeye sarındı. Gözlerimi kısıp tam karşımdan eserek saçlarımla suratımı dağıtan rüzgâra baktım ve ön camın yokluğu düşüncelerimi Domuz Grout'a götürdü gene.

Korkaklığıyla Seattle'dan San Diego'ya kadar ün yapan Domuz Grout, her bir elinde yetersiz birer tabanca, yolun ortasında durmuş, üzerine başdöndürücü bir hızla uçan madeni bir canavara kafa tutuyor. Domuz Grout'u bu hale o getirmişti, yanımda oturan bu kadın! Bunu Domuz Grout'a yapabilmişti, oysa Domuz Grout insan bile değildi! En yüksek düşüncesi bir ölçü uyuşturucu olan o yılışık kertenkele, bu kadın kaçabilsin diye dişini sıkıp ölüme atmıştı kendini, omzunu kavradığım, dudakları benimkilere o kadar yaklaşan bu kadın.

Arabaya biraz daha gaz verdim, nasıl tuttumsa tuttum, yoldan fırlamadı.

Bir kasabadan geçtik, bize bakan sakin suratlar, rüzgârın gözlerimden kopardığı yaşların üzerinde parlayan sokak lambaları. Girmek istediğim yolu kör gibi göremedim, geri dönüp bulmam gerekti ve gene kırlara açıldık.

Uzun, hafif bir rampanın dibinde frene bastım ve durduk.

Suratımı kızınkine yaklaştırdım.

"Üstelik yalancısın da!" Aptallar gibi bağırdığımın farkındaydım, ama sesimi alçaltamıyordum. "Pangburn hiçbir zaman Axford'ın adını koymadı o çekin üzerine. Haberi bile olmadı. Eniştesinin milyoner olduğunu bildiğin için ilişki kurdun onunla. Eniştesinin Golden Gate Bankasındaki hesabını öğrenene kadar uğraştın onunla. Pangburn'ün hesap cüzdanını çaldın -odasını aradığımda yoktu- ve sahte Axford çekini onun hesabına yatırdın, çünkü o durumda çekin geçerliliği konusunda hiçbir soru sorulmayacağını biliyordun. Ertesi gün Pangburn'ü bankaya götürüp para yatıracağını söyledin. Onu yanında götürdün, çünkü üzerine onun imzasını taklit ettiğin bir çek, kendisi yanında dururken hesaba geçerse kimsenin kuşkulanmayacağım biliyordun. Kibar bir adam olduğu için bankaya ne yatırdığına gözucuyla bile bakmayacağını da biliyordun.

"Sonra o uyduruk Baltimore yolculuğunu çıkardın. Bana gerçeği anlattı Pangburn ya da bildiği kadarını. Sonra pazar akşamı karşılaştın onunla, belki kazara belki değil. Her neyse, onu Joplin'e götürüp orada birkaç gün kalmasını sağlayacak yutacağı bir hikâye uydurdun. Zor olmadı bu, çünkü yirmi bin dolarlık çeklerin hiçbirinden haberi yoktu. Sen ve dostun Kilcourse, Pangburn yok olursa sahte Axford çekini onun yazmadığını kimsenin bilmeyeceğini, ikinci çekin de sahte olduğunun ortaya çıkmayacağını biliyordunuz. Onu sessizce öldürecektiniz, ama Domuz, benim yolda olduğumu haber verince hemen vurmak zorunda kaldınız. İşte gerçek bu!" diye bağırdım.

Bütün bunları anlatırken gri, yumuşak gözleriyle bana bakıyordu, ama biraz bulandılar sonunda ve kaşları hafifçe, acıyla çatıldı.

Başımı hızla çevirip arabayı işlettim gene.

Tam Redwood City'ye girerken ellerinden biri koluma dokundu, iki kere hafifçe vurarak okşadı ve çekildi.

Tutukevinde işlemler yapılırken ne ben ona baktım ne de o, sanıyorum, bana baktı. Adını Jeanne Delano olarak verdi ve avukatıyla görüşmeden hiçbir şey söylemeyeceğini bildirdi. Birkaç kısacık dakika sürdü bütün bunlar.

Götürülürken durup benimle özel olarak görüşmek için izin istedi.

Odanın uzak bir köşesine gittik birlikte.

Ağzını kulağıma iyice yaklaştırdı, arabadaki gibi soluğunun sıcaklığını hissettim yanağımda ve İngilizce dilindeki en büyük hakaret sözcüğünü fısıldadı kulağıma.

Sonra hücresine doğru yürüdü.

KİMLANOĞLAN

Olayın başı Boston'a, 1917 yılına dayanıyor. Touraine Otelinin Tremont Sokağı yanında bir öğleden sonra Lew Maher'e rastladım ve durup karlı kaldırımın üzerinde biraz lafladık.

Tam bir şeyler anlatırken sözümü kesti:

"Bize doğru gelen şu oğlana çaktırmadan bir göz at. Siyah kasketliye."

Baktım; on sekiz yaşlarında, sıska, uzun boylu bir oğlan; sağlıksız, sivilceli bir surat, mutsuz bir ağız, donuk ela gözler, kalın ve biçimsiz bir burun. Yanımızdan bizimle ilgilenmeden geçerken kulaklarını fark ettim. Tam boksör kulağına benzemiyorlardı, fazla göze batacak kadar biçimsiz de değildiler, ama kenarları bir içe, bir dışa kıvrılan tuhaf, buruşuk kulaklardı.

Köşeye varınca Boylston Sokağından Washington Caddesine dönüp gözden kayboldu.

"Al sana," dedi Lew, "erken yakalanmaz ya da nallanmazsa kendine nam yapacak bir delikanlı. Listene şimdiden koysan iyi edersin. Kimlanoğlan diye çağırıyorlar. Mutlaka peşine düşeceksindir günün birinde."

"Ne iş yapar?"

"Soygun, cinayet. Çok yeteneklidir. İyi silah kullanır, üstelik de zırdeli. Yok hayal gücüymüş, yok şöyle yaparsam sonucu ne olurmuş, hiç öyle kaygıları yok. Keşke olsa. Temkinli, duyarlı vatandaşlar var ya, onları enselemek en kolayı. Oğlanın geçen ay Brookline'deki bir-iki işe karıştığından eminim. Ama bağlayamıyorum bir türlü. Yakalayacağım ama günün birinde, söz."

Lew sözünü tutamadı. Bir ay sonra Audubon Sokağındaki bir evde bir soyguncu tarafından vurularak öldürüldü.

Bu konuşmadan bir-iki hafta sonra Continental Dedektif Acentesinin Boston Şubesinden ayrılıp asker hayatını tatmaya gittim. Savaş bittikten sonra acentenin Chicago Şubesine döndüm. İki yıl kadar kaldım, sonra da San Francisco'ya atandım.

Yani kendimi Dreamland Spor Salonunda, Kimlanoğlan'ın kırışık kulaklarının arkasında oturur bulduğumda, aradan toplam sekiz yıla yakın bir süre geçmişti.

Steiner Sokağındaki salonda cumaları boks gecesidir. Haftalardır ilk boş gecemdi. Salona girmiş, ringe oldukça yakın sert tahta iskemlelerden birine yerleşmiş, gençlerin birbirine eldiven sallayışlarını seyrediyordum. Karşılaşmanın hemen hemen dörtte birine gelince, iki sıra önümdeki bu acayip ve nedense tanıdık kulakları seçmiştim.

Hemen tanıyamadım. Kulakların sahibinin suratını göremiyordum. Kid Cipriani'yle Bunny Keogh'un birbirlerine girmelerini seyrediyordu. O dövüşün çoğunu kaçırdım. Ama ondan sonraki dövüş başlamadan önceki kısa arada Kimlanoğlan dönüp yanındaki adama bir şeyler söyledi. Yüzünü gördüm ve tanıdım.

Ne fazla değişmiş ne de fazla düzelmişti. Gözleri hatırladığımdan daha donuk, ağzı daha acımasız ve mutsuzdu. Suratı gene sağlıksız, ama biraz daha az sivilceliydi.

Tam ringle aramda oturuyordu. Tanıdığıma göre, öbür dövüşleri seyredebilirdim artık, ben fark etmeden çekip gidemezdi.

Bildiğim kadarıyla Kimlanoğlan hiçbir yerde aranmıyordu -hiç değilse Continental tarafından- ve yankesicilik, sahtekârlık ya da bizi nispeten az ilgilendiren öbür mesleklerden birini seçmiş olsaydı rahat bırakırdım onu. Ama soyguncular revaçtadır hep. Continental'ın en önemli müşterileri sigorta şirketleridir ve sigorta işinin önemli bir yüzdesini soygun poliçeleri oluşturuyor bugünlerde.

Kimlanoğlan gecenin esas dövüşünün orta yerinde -ringde kardeş kardeş evcilik oynayan iki ayının yaptıklarıyla ilgilenmeyen seyircilerin yarısından fazlası gibi- çekip gittiğinde, ben de peşinden gittim.

Yalnızdı. İzlemenin en basitiydi yaptığım. Sokaklar salonu terk eden boks meraklılarıyla doluydu. Oğlan Fillmore Sokağına yürüdü, ufak bir lokantada karnım doyurup kahvesini içti ve 22 numaralı tramvaya bindi.

Sonra McAllister Sokağında 5 numaralı tramvaya aktarma yaptı -ben de peşinde- ve Polk'ta indi, bir sokak boyu kuzeye yürüyüp batıya döndü, az daha yürüdükten sonra Golden Gate Caddesinin güney yanında, Van Ness'le Franklin arasındaki bir tamirhanenin üstündeki ikinci ve üçüncü katları işgal eden bir pansiyonun ön merdivenlerinden çıktı.

Biraz şaşırdım. Tramvaydan Van Ness ya da Franklin'de inseydi, bu kadar yürümesine gerek kalmayacaktı. Polk'ta inip gerisin geri yürümüştü. İdman olsun diye belki.

Oyalandım biraz, ön pencerelerde bir değişiklik olacak mı diye. Oğlan eve girmeden önce karanlık olan pencerelerin hiçbiri aydınlanmadı. Demek odası ön tarafa bakmıyordu ya da çok temkinli bir gençti. Onu izlediğimi fark etmediğinden emindim. Olanaksızdı fark etmesi. Şartlar başından beri benden yanaydı.

Yapının önünden bir şey öğrenemeyince Van Ness Caddesinden yürüyerek arkasına geçtim. Yapının arkası Redwood Sokağına bakıyordu, dar bir ara sokak. Arkada dört pencerenin ışıkları yanıktı, ama bana bir şey demedi bu. Arkada bir de kapı vardı. Ama tamirhanenin kapısına benziyordu. Üst kat sakinlerinin kullanabileceklerini sanmıyordum.

Evime, yatağıma ve çalar saatime dönmeden büroya uğrayıp Moruğa bir not bıraktım:

Kimoğlan'ın peşindeyim. Soyguncu. Yaş 25-27, kilo 62, boy 1.80, ten soluk, saç kahve, göz ela, kalın burun, yamuk kulaklar. Bostonlu. Hakkında bilgimiz var mı? Golden Gate-Van Ness civarında olacağım.

Ertesi sabah sekizde Oğlanın girdiği evin birkaç metre aşağısında durmuş, evden çıkmasını bekliyordum. Aralıksız, iliklere işleyen bir yağmur yağıyordu, ama rahatsız etmiyordu beni. Siyah bir arabanın içindeydim; saygıdeğer görünüşü sayesinde şehiriçi işler için biçilmiş kaftan bir araç. Golden Gate Caddesinin bu bölümü araba tamirhaneleriyle, oto galerileriyle doludur. Kaldırım kenarlarına düzinelerce araba park eder hep. Orada bütün gün kalsam kimsenin kuşkusunu uyandırmayacağımdan emindim.

Neyse!.. Yağmurun sesini dinleyerek ve sigaradan başka gıda almaksızın aralıksız dokuz saat oturdum orada. Kimlanoğlan'ı bekledim. Önünde pusuya yattığım bu evde oturup oturmadığından bile emin değildim. Dün gece ben eve döndükten sonra o da kendi evine dönmüş olabilirdi. Ama bu dedektiflik

işinde karamsar olmaya kalkarsan işin zor. Ben de oturdum, gözlerimi avımın dün gece ardında kaybolduğu kapıya dikip bekledim.

O akşam saat beşten az sonra düğme burunlu odacımız Tommy Howd beni buldu ve Moruktan bir not getirdi:

Boston Şubesi, Kimlanoğlan'ı soygun sanığı olarak tanıyor, ama kesin bir suçlama yok. Boston'da geçen ay Tunnicliffe mücevher soygununa karışmış olabilir. Bir ölü, 60.000 dolarlık taş çalındı, iki soyguncunun eşkâli belirsiz. Boston Şubesi bu açıdan incelenmesinde yarar görüyor, izleme onaylanmıştır.

Notu okuduktan sonra delikanlıya geri verdim -üstünde olduğun işle ilgili bir sürü evrakı yanında taşımanın bir anlamı yok- ve:

"Moruğu arayıp bir söyleyiver, birini göndersin de benden devralsın bir lokma bir şey yiyene kadar. Kahvaltıdan beri aç oturuyorum," dedim.

"Çok beklersin," dedi Tommy. "Herkes iş üstünde. Tek kişi gelmedi büroya sabahtan beri. Niçin cebinizde çikolata falan taşımazsınız anlamam..."

"Kutup kâşifleriyle ilgili kitaplar okuyorsun galiba," dedim. "İnsan açlıktan ölüyorsa ne bulsa yer, ama normal acıkmada öyle şekerle mekerle midesini doldurmak istemez. Ortalığı bir kolaçan et bakalım, bana iki sandviçle bir şişe süt bulabilecek misin?"

Suratını ekşitti, sonra on dört yaşındaki yüzü kurnazlaştı birden.

"Bak, sana ne diyeceğim," dedi. "İzlediğin herifin eşkâlini söyle bana, hangi bina da olduğunu söyle, ben bakayım, sen de git doğru dürüst karnını doyur, ne dersin? Biftek, patates tava, tatlı, kahve..."

Tommy'nin düşlerine girer hep: Bu şartlar altında iş üstünde olacak, yalnız kaldığında durum birden değişecek ve haydut ordularını tek başına enseleyecek. Becerir de belki, bana kalsa bırakırım bir denesin. Ama bir çocuğu bir sürü eşkıyanın arasında tek başına bıraktığımı duysa, Moruk kafa derimi yüzer.

Onun için de olmaz diye başımı salladım.

"Bu herif üstünde dört tabanca ve bir baltayla geziyor Tommy. Çiğ çiğ yer seni."

"Hadi be sen de! Aynasız değil misiniz, yaptığınız işi başka kimse beceremez ayaklarındasınız hep. Söylediğiniz kadar berbat herifler olsa bu eşkıya takımı, kendilerini yakalattırırlar mı hiç size?"

Yalan değildi söyledikleri, ben de Tommy'yi hemen arabadan yağmurun altına yolladım gene.

"Bir dilli sandviç, bir jambonlu, bir şişe süt. Acele olsun."

Ama yiyeceklerle döndüğünde orada değildim. Tommy köşeyi döner dönmez Kimlanoğlan, paltosunun yakasını giderek sertleşen yağmura karşı kaldırarak pansiyonun kapısında belirdi.

Van Ness Caddesi üzerinden güneye döndü.

Araba beni köşeye götürdüğünde görünürde yoktu. McAllister Sokağına varmış olamazdı. Başka bir binaya girmediyse eğer, olsa olsa Redwood Sokağında, o dar ara sokakta olabilirdi. Golden Gate Caddesinden çıktım, güneye döndüm ve tam Franklin'le Redwood'un köşesine geldiğimde adamımı McAllister'e bakan bir yapının arka kapısından girerken gördüm.

Düşüne düşüne, ağır ağır sürdüm arabayı.

Oğlanın geceyi geçirdiği yapıyla şimdi girdiği yapının arkaları, birkaç metre arayla karşılıklı aynı dar sokağa bakıyordu. Eğer Oğlanın odası arkaya bakıyorsa ve sağlam bir dürbünü varsa, McAllister Sokağındaki yapının o yana bakan odalarının hepsinin pencerelerini -ve içlerini- rahatça kolaçan etmesi işten bile değildi.

Dün gece kendi sokağından bir durak ötede inmişti tramvaydan. Şimdi arka kapıdan gizlice girdiğini görünce, tramvaydan, binadan görülebilecek bir yerde inmek istemediği için böyle yaptığını tahmin ettim. Tramvaydan inmesi daha mantıklı olacak durakların ikisi de görünüyordu bu yapıdan. Bütün bunlar, Oğlanın bu yapıda oturan birini gözlediğine ve onun tarafından gözlenmek istemediğine işaret ediyordu.

Arka kapıdan girmişti şimdi. Bunun açıklaması kolaydı. Ön kapı kilitliydi, ama arka kapı -çoğu büyük yapılarda olduğu gibi- bütün gün açık duruyor olmalıydı. Kapıcıya falan rastlamazsa sorunsuz girebilirdi içeri. Ziyaretine gittiği kişi evde olsa da olmasa da gizlice yapıyordu işini Oğlan.

Konunun ne olduğunu bilmiyordum, ama fazla da dert etmiyordum. En önemli sorunum, çıktığı zaman yeniden peşine düşebileceğim en iyi yeri bulmaktı. Arka kapıdan çıksa, Redwood Sokağının bir sonraki köşesi -Franklin ve Gough sokakları arası- benim ve arabam için en uygun yerdi. Ama arka kapıdan çıkacağım falan diye bir söz vermemişti bana. İhtimal ön kapıdan çıkacaktı. On kapıdan alenen çıkması, arka kapıdan gizli gizli çıkmasından daha az dikkat çekecekti. En iyisi, McAllister'le Van Ness köşesinde beklemeliydim. Oradan hem ön kapıyı, hem Redwood Sokağının bir bölümünü görebilecektim.

Arabayı o köşeye çekip bekledim.

Yarım saat geçti. Üç çeyrek.

Kimlanoğlan ön merdivenlerden indi, paltosunu ilikleyip başını yan yan yağan yağmura karşı eğerek bana doğru yürümeye başladı.

Camları perdeli siyah bir Cadillac geldi arkamdan; Belediye Sarayının orada park etmişken de fark ettiğimi sandığım bir araba.

Benim arabayı solladı, hızla kaldırıma çarpacak gibi oldu, ıslak zeminin üzerinde nasılsa kaymadan toparlanıp hızlandı gene.

Arabanın perdelerinden biri yağmurun altında dalgalandı.

Perdenin aralığından solgun alevler belirdi. Küçük kalibreli bir tabancanın acı sesi. Yedi kere.

Kimlanoğlan'ın ıslak şapkası uçarcasına yükseldi kafasından, ağır ağır, bir balon gibi.

Oğlanın hareketlerinde hiçbir ağırlık yoktu.

Paltosunun etekleri uçuşarak balıklama bir dükkânın girişine attı kendini.

Cadillac köşeye vardı, baş döndürücü bir hızla ve kayarak Franklin Sokağına girip gözden kayboldu. Arabamı peşinden sürdüm.

Oğlanın daldığı aralığın önünden geçerken yan gözle baktım: Dizlerinin üstünde, paltosunun kıvrımlarının arasından siyah bir tabancayı çekmeye çalışıyordu hâlâ. Arkasındaki kapıda heyecanlı suratlar belirmişti.

Sokaktaysa hiç heyecan yoktu, insanlar artık araba gürültüsüne o kadar alıştılar ki, altmış milimetrelik bir topun patlamasından küçük seslere kulak asmıyorlar.

Franklin Sokağına vardığımda Cadillac bana bir sokak boyu mesafe daha takmıştı. Sola, Eddy Sokağına dönüyordu.

Paralelinden Türk Sokağı boyunca ilerledim ve Jefferson Alanının açıklığına gelince bir daha gördüm arabayı. Yavaşlıyordu. Beş-altı sokak ötede, Steiner Sokağında önümden geçti ve plaka numarasını okuyabildim, iyice yavaşlamıştı artık. Arabanın içindekiler iz bırakmadan kaçtıklarından emin, başlarını sürat yüzünden belaya sokmak istemiyorlardı. Arada üç sokaklık bir mesafe bırakarak peşlerine düştüm.

Kovalamacanın başlarında, tam arkalarında olmadığım için onlarla ilgilendiğimi fark edeceklerini sanmıyordum.

Haight Sokağına gelince, parkın bir dil gibi uzandığı yerde durdu Cadillac ve bir yolcu indirdi. Koyu renk gözlerin çevresinde süt beyaz bir suratı ve minicik siyah bir bıyığı olan ufak tefek, kısa boylu ve zayıf bir adam. Koyu ceketinin kesiminde ve şapkasında bir yabancı havası vardı. Baston taşıyordu.

Cadillac, ben içindeki diğer yolcuları göremeden Haight Sokağından aşağı devam etti. Kafadan yazı-tura atıp yayanın peşinden gitmeye karar verdim. Pis bir işe bulaşmış bir arabayı plaka numarasından bulmak kolay değildir her zaman, ama bir şans vardır gene de.

Adamım bir kahveye girip telefon etti. Başkaca ne yaptığını bilmiyorum içeride. Az sonra bir taksi geldi. Adam taksiye binip Marquis Oteline gitti. Resepsiyonculardan biri 761 numaralı odanın anahtarını verdi ona. Asansöre bindiğinde bıraktım peşini.

* * *

Marquis Otelinde dostlar arasındayımdır. Otelin güvenlik sorumlusu Duran'ı ara katta bulup sordum:

"761 numara kim?"

Duran, çok güçlü bir bankanın genel müdürüymüş gibi konuşan ve davranan ak saçlı bir ihtiyardır. Orta batının büyük kentlerinden birinin dedektif şubesi müdürüydü bir zamanlar. Bir seferinde gözaltındaki bir kasa hırsızını konuşturmaya çalışırken öldürmüştü. Gazeteler Duran'dan oldum olası hoşlanmazlardı. O kazayı neden gösterip işten atılmasına neden oldular.

"761 mi?" dedi babacan tavrıyla. "Galiba Bay Maurois. Özel bir ilgin mi var?"

"Umutluyum," dedim. "Neler biliyorsun hakkında?"

"Çok az. İki haftadır burada. Aşağı inip bir bakalım, daha neler öğreneceğiz."

Resepsiyona, santrala, kapıcılara, üst kattaki birkaç hizmetçiye sorduk. 761 numaradaki konuk iki hafta önce gelmiş, adını Edouard Maurois, adresini Dijon, Fransa olarak vermişti; sık sık telefon edeni oluyordu, ama ne mektup ne de ziyaretçi geliyordu; hangi saatte girip çıkacağı belli değildi ve bahşişi boldu. Otel çalışanları ne iş yaptığını bilmiyorlardı.

"İlgi nedenini sorabilir miyim?" dedi Duran, bu bilgileri aldıktan sonra. Öyledir konuşması.

"Tam bilmiyorum henüz," dedim; doğruydu da. "Terso bir herifle bir bağlantısı oldu, ama bu Maurois'nın kendisi zararsız olabilir. Kesin bir şey öğrenir öğrenmez bildiririm."

Müşterisinin, Belediye Sarayının burnunun dibinde bir katile güpegündüz kurşun sıktığını gördüğümü söyleyemezdim. Marquis Oteli saygın bir kurumdur. Fransızı hemen kapı dışarı ediverirlerdi bilselerdi. Adamın korkması da benim işime yaramazdı.

"Rica edeceğim," dedi Duran. "Yardımımızın karşılığını vermen gerekir, biliyorsun; dolayısıyla da müessesemizin tatsız bir şöhret edinmesini engelleyecek hiçbir bilgiyi bizden esirgeme lütfen."

"Esirgemem," diye söz verdim. "Bana bir iyilik daha eder misin? Sabahın yedi buçuğundan beri ağzıma takma dişimden başka bir şey girmedi. Gözünü asansörde tutup Maurois çıkarsa bana haber verir misin? Yan tarafta lokantada olacağım."

"Bittabi."

Lokantaya girmeden telefon kulübesinden büroyu aradım. Gece nöbetçisine Cadillac'ın plaka numarasını verdim.

"Listeye bak da söyleyiver, kimmiş."

Yanıt: "H.J. Paterson, San Pueblo, Buick marka araba."

Bu sorun da böylece kapanmış oldu. Paterson'ı arayabilirdik tabii, ama hiçbir şey çıkmayacağı kesin gibiydi. Araba plakaları böyle yasadışı gezintilere çıkmaya başlayınca, hamiline bono kadar güçtür izlerini bulmak.

Sabahtan beri içimde biriken açlığı lokantaya götürüp salıverdim. İki lokma arasında günün olaylarını geçiriyordum kafamdan. Ama iştahımı kaçıracak kadar değil. Zaten fazla düşünecek bir şey yoktu.

Kimlanoğlan, McAllister Sokağındaki dairelerden bazılarını gözetleyebileceği bir yerde oturuyordu. Yapıyı gizlice ziyaret etmişti. Çıkarken, yakınlarda bekleyen bir arabadan ateş açmışlardı üstüne. Cadillac'ta Fransızın yanında bulunan yolcu -ya da yolcular- Oğlanın ziyaret ettiği dairenin sakinleri miydiler? Ziyaretini bekliyorlar mıydı? Ziyaret etsin diye bir numara çekip çıkışta haklamayı mı düşünmüşlerdi? Yoksa Oğlan arkayı gözlerken onlar da ön tarafı mı gözlüyorlardı? Kim oturuyordu orada?

Bu soruların hiçbirinin yanıtını bilmiyordum. Bütün çıkarabildiğim, Fransızın arkadaşlarının Kimlanoğlan'dan pek hoşlanmadıklarıydı.

Benim yediğim cinsten bir yemek bile sonsuza dek sürmez. Bitirince lobiye çıktım gene.

Santralın önünden geçerken kızlardan biri, kızıl saçları sanki dalga dalga dökülüp dondurulmuş gibi duranı, başıyla işaret etti.

Ne istiyor diye durdum.

"Arkadaşına demin telefon geldi."

"Dinledin mi?"

"Evet. Adamın biri Kearny'yle Broadway köşesinde bekliyor onu. Acele etmesini söyledi."

"Ne kadar zaman geçti aradan?"

"Hiç. Şimdi bitti konuşmaları."

"isim geçti mi?"

"Hayır."

"Sağ ol."

Bir gözü asansörde beni bekleyen Duran'ın yanma gittim.

"Çıktı mı?"

"Hayır."

"İyi. Santraldaki kızıl saçlı kız, birisinin arayıp onu Kearny'yle Broadway köşesinde beklediğini söyledi. Önden gitmeyi düşünüyorum."

Otelden çıkıp köşeyi dönünce arabaya atlayıp Fransızın beklendiği köşeye sürdüm.

O gün öğleden sonra içinde olduğu Cadillac varmıştı bile oraya ve yeni plaka vardı üstünde. Yanından geçip içinde tek başına oturan adama baktım, kasketi gözlerinin üstüne çekili kırk küsur yaşlarında, iri kıyım bir herif. Yüzünden tek seçebildiğim iri bir çenenin üzerine yayılmış geniş bir ağızdı.

Sokağın az aşağısında bir yer bulup park ettim. Fransızın gelmesi uzun sürmedi. Yürüyerek köşeyi döndü ve Cadillac'a bindi. Koca çeneli adam kullanıyordu arabayı. Broadway'den yukarı devam ettiler. Peşlerinden gittim.

***

Fazla gitmedik. Cadillac bir daha durduğunda, içindekilerin Venedik Kafeyi -şehrin bu semtindeki birçok İtalyan lokantasının en şatafatlılarından birini- rahatça gözetleyebilecekleri bir yere park etmişti.

Aradan iki saat geçti.

Kimlanoğlan'ın Venedik Kafede yemek yemekte olduğunu tahmin ediyordum. Çıktığında fişekler patlayacak, şenlik o gün öğleden sonra McAllister Sokağında kaldığı yerden devam edecekti. 'Oğlanın tabancası bu sefer paltosunun kıvrımlarına takılmaz inşallah,' diye geçirdim içimden. Ama bu bire karşı iki dövüşte ona yardımcı olmayı düşündüğümü sanmayın sakın.

Silahşörler arası bir savaşa benziyordu bu olanlar. Özel bir savaştı bu bence. Amacım, bu savaşın çevresinde dolanıp bittiğinde bir-iki eşkıya artığına el koyarak Continental'a biraz yarar çıkarmaktı.

Fransızın izlediği kişi konusunda yanılmıştım ama. Kimlanoğlan değildi gözlediği. Bir adamla bir kadındı. Yüzlerini göremedim. Işık arkalarından geliyordu. Venedik Kafenin kapısıyla önünde bekleyen taksi arasında hiç oyalanmadılar.

Adam iri yarıydı, uzun boylu, enli ve kalın. Kadın çok ufak duruyordu yanında. Ama pek bir şey demek değildi bu. Bir tondan hafif herhangi bir şey küçük duracaktı o adamın yanında.

Taksi harekete geçince Cadillac peşinden gitti. Ben de arkalarından. Pek uzun sürmedi.

Taksi, Çin Mahallesinin kenarında karanlık bir sokağa saptı. Cadillac hemen yanından fırlayıp kaldırıma sıkıştırdı.

Fren gürültüsü, bağırtılar, cam kırılması. Bir kadın çığlığı. Cadillac'la taksi arasındaki daracık yerde hareket halinde gölgeler. Arabaların ikisi de sarsılıyor, iniltiler. Darbe sesleri. Küfürler.

Bir erkek sesi: "Hey! Ne yapıyorsun be! Yapma! Yapma!"

Aptal bir sesti. . Öndeki kargaşaya çok ağırdan yanaşacak kadar yavaşlattım arabayı. Yağmurla karanlığın arasında birkaç ayrıntı yakalamaya çalışıyordum, ama hemen hemen hiçbir şey göremiyordum.

Beş-altı metre kadar yaklaştığımda taksinin kaldırım yanındaki kapısı hızla açıldı. Bir kadın fırladı. Dizüstü kaldırıma düştü, hemen ayağa kalkıp koşmaya başladı.

Arabayı kaldırıma yanaştırıp kapıyı açtım usulca. Yan camlar yağmurdan leke leke olmuştu. Yanımdan geçerken kadına iyice bir bakmak istiyordum. Açık kapıyı davet sayıp girerse de, onunla sohbet etmeye hiçbir itirazım yoktu.

Daveti kabul etti, sanki araba.onu bekliyormuş gibi hızla gelip yanaştı kapıya. Yüzü, paltosunun kürk yakası üzerinde küçük bir ovaldi.

"Yardım edin bana!" dedi soluk soluğa. "Götürün beni buradan!"

Şive denemeyecek kadar hafif bir yabancılık vardı konuşmasında.

"Ne tarafa?.."

Ağzımı kapadım. Gövdemi dürttüğü şey kısa namlulu bir tabancaydı.

"Tabii! Buyrun," dedim.

Girmek için başını eğdi. Kolumu boynuna dolayıp sertçe kucağıma yatırdım. İte kaka debelendi; ince kemikli, sert etli, güçlü bir gövde.

Tabancayı elinden söküp yanımdaki koltuğa ittim kadını.

Parmakları koluma gömüldü.

"Çabuk! Çabuk! Ah, ne olursunuz çabuk! Götürün beni..."

"Ya arkadaşınız?" diye sordum.

"Hayır! O da onlardan! Çabuk, ne olur!"

Arabanın açık kapısını bir adam dolduruverdi, Cadillac'ı kullanan koca çeneli herif.

Eli, kadının gırtlağındaki kürke sarıldı.

Kadın çığlık atmaya çalıştı, boğazlanıyormuş gibi bir hırıltı çıktı sadece ağzından. Kadından aldığım tabancayı herifin çenesine geçiriverdim.

Arabanın içine düşmeye çalıştı. Dışarı ittim.

Kafası daha kaldırıma çarpmadan kapıyı çekmiş, arabayı sokağa doğru çeviriyordum.

Uzaklaştık. İlk köşeyi dönerken iki el silah sesi duyuldu arkamızdan. Bize ateş ettiklerinden emin değildim. Başka köşeler döndüm. Cadillac bir daha görünmedi.

Durum şimdilik iyiydi. İşe Kimlanoğlan'la başlamış, onu bırakıp Maurois'nın peşine düşmüş, şimdi de onu ekip bir kadınla ilgilenmeye başlamıştım. Bütün bu şamatanın ne yüzden olduğunu bilmiyordum, ama kimin yüzünden olduğunu anlıyor gibiydim.

"Nereye?" diye sordum.

"Eve," deyip bir adres verdi.

Sorunsuz o yöne çevirdim arabayı. Kimlanoğlan'ın akşamüzeri ziyaret ettiği McAllister Sokağındaki apartmandı.

Yolda zaman kaybetmedik. Yol arkadaşım farkında değildi belki, ama bu oyunun bütün oyuncularının iyi bildikleri bir adresti bu. Fransızla Koca Çeneden önce varmak istiyordum oraya.

Yolda konuşmadık. İyice dibime sokulmuş, titriyordu. Dümdüz önüme bakıyor, dairesine kendimi nasıl davet ettireceğimi hesaplıyordum. Tabancasını saklamadığıma pişman olmuştum. Koca Çeneyi arabadan iterken düşürmüştüm. Beni bu sefer davet etmezse, bir dahaki bir ziyaret için iyi bir bahane olurdu oysa.

Ama endişem yersizdi. Davet etmedi, ısrar etti içeri girmem için. Korkudan gebermişti.

"Beni bırakmayacaksınız, değil mi?" diye yalvardı. "Dehşet içindeyim! Beni terk edemezsiniz! Benimle gelmezseniz ben sizinle gideceğim."

İçeri girmeye bir itirazım yoktu, ama arabayı, reklamımı yapacak biçimde ortalarda bırakmak istemiyordum.

"Köşeyi dönüp arabayı park edelim," dedim. "Sonra birlikte gireriz içeri."

Gözüm Cadillac'ı arayarak köşeyi döndüm. Göremedim. Arabamı Franklin Sokağına bıraktım ve McAllister Sokağındaki apartmana döndük.

İyice hafifleyerek zararsız bir serpintiye dönüşen yağmurun altında koşturuyordu neredeyse beni.

Ön kapıya sokmaya çalıştığı anahtarı tutan eli titrek ve heyecanlıydı. Anahtarı alıp kapıyı açtım. Otomatik asansörle üçüncü kata çıktık. Kimseyi görmedik. Yapının arka tarafına doğru bir kapıya götürdü beni, onu da ben açtım.

Bir eliyle kolumu tutup uzandı, holdeki lambayı yaktı.

Ne beklediğini anlayamadım; sonunda bağırdı:

"Frana! Frana! Hey, Frana!"

Küçük bir köpeğin boğuk havlaması işitildi. Köpek görünmedi.

"Buradalar!" diye bağırdı, dehşetten kopacak kadar incelmiş bir sesle. "Buradalar!"

"Birisinin burada olması mı gerekiyor?" diye sordum. Kadını kenara çektim, holün karşısındaki iki kapıyla benim aramda durmasın diye.

"Hayır! Yalnız köpeğim Frana, ama..."

Tabancamı cebimden yarıya kadar çıkarıp bıraktım gene, çekmem gerekirse bir yere takılmasın diye, öbür elimle de kadından kurtardım kendimi.

"Burada bekleyin. Bir bakayım, ziyaretçi falan var mı."

En yakın kapıya yanaşırken yedi yıl öncesinden bir ses duydum; Lew Maher'in sesi: "İyi silah kullanır, üstelik de zırdeli. Yok hayal gücüymüş, yok şöyle yaparsam sonucu ne olurmuş, hiç öyle kaygıları yok."

Sol elimle ilk kapının tokmağını çevirdim. Sol ayağımla tekmeleyerek açtım kapıyı.

Hiçbir şey olmadı.

Kapının çerçevesinden elimi uzattım, düğmeyi bulup ışığı yaktım.

Bir oturma odası, her şey yerli yerinde.

Odanın öbür ucundaki açık bir kapının ardından Frana'nın boğuk havlamaları işitiliyordu. Daha tiz ve daha heyecanlıydı şimdi havlaması, içinde bulunduğum odadan vuran ışıkta görebildiğim kadarıyla dipteki oda boş görünüyordu. Girip ışıkları yaktım.

Köpeğin sesi kapalı bir kapının ardından geliyordu. Gidip açtım kapıyı. Tüyleri koyu renkli bir köpek fırlayıp bacağıma saldırdı. Postunun kalın yerinden kavrayıp kaldırdığımda hırlayıp kıvranıyordu. Işık çarptı köpeğe. Mordu, bir üzüm gibi, mosmordu! Mora boyanmıştı!

Bu havlayan, ısıran yapay iti, sol elimle gövdemden uzak tutarak öbür odaya geçtim; yatak odasıydı. Boştu. Dolaplara kimse gizlenmemişti. Mutfağı, banyoyu buldum. Bomboş. Kimse yoktu dairede. Mor köpeği, Kimlanoğlan daha önce geldiğinde hapsetmişti demek.

Kadına rapor verdim ve köpeğiyle dönerken ikinci odadan geçtiğim sırada, bir masanın üstünde yüzü aşağı dönük açık bir zarf gördüm. Zarfı çevirdim. Şık bir mağazadan çıkma mektup kâğıtlarındandı, Bayan in es Almad'a gönderilmişti ve adres buranın adresiydi.

iyice uluslararası bir durum alıyordu eğlencemiz. Maurois Fransızdı; Kimlanoğlan, Bostonlu bir Amerikalıydı; köpeğin adı Bohemya'dan geliyordu (hiç değilse birkaç ay önce adı Frana olan Çek bir kalpazan enselemiştim); Ines de İspanyol ya da Portekizli olmalıydı. Almad neyin nesi çıkaramamıştım, ama yabancı bir addı o da ve pek Fransız adına benzemiyordu bence.

Kadının yanına döndüm. Yerinden santim bile oynamamıştı.

"Her şey yolunda," dedim. "Köpek kazara dolaba kapanmış."

"Kimse yok mu içeride?"

"Yok."

Köpeği iki elinin arasına alıp tüylü, boyalı başını öpmeye, anlamadığım bir dilde sevgi sözcükleri mırıldanmaya başladı.

"Arkadaşlarınız -bu gece tartıştığınız adamlar- nerede oturduğunuzu biliyorlar mı?"

Bildiklerini biliyordum. Onun ne kadar bildiğini öğrenmek istiyordum.

"Bilmiyorum," dedi usulca. "Olabilir. Biliyorlarsa..."

Titredi, birden dönüp dış kapıyı hızla çarptı.

"Öğleden sonra buraya gelmiş olabilirler," dedi. "Gerçi Frana'nın dolaplarda mahsur kaldığı önceden de olmuştu, ama her şeyden korkar oldum. Çok korkağımdır. Ama şimdi kimse yok, değil mi?"

"Yok," dedim gene.

Oturma odasına girdik, Şapkasıyla pelerininden kurtulduğunda ilk kez doğru dürüst görebildim kadını.

Orta boydan biraz kısa, parlak turuncu bir gece elbisesi giymiş otuz yaşlarında esmer bir kadındı. Bir Hintlininki kadar koyuydu teni ve yuvarlak, hafif sarkık esmer omuzları, küçücük elleri ve ayakları vardı; parmakları yüzük doluydu. Burnu ince ve bombeli, dudakları dolgun ve kırmızıydı, gözleri -uzun ve sık kirpiklerinin altında- inanılmaz derecede dardı. Koyuydu gözleri, ama kapaklarını ayıran dar yarıklardan renkleri belli olmuyordu. Tül gibi kirpiklerin arasında iki karanlık parıltı. Siyah saçları da dağınık ipekten kümeler halinde duruyordu şu sırada. Esmer gerdanının üzerine bir dizi inci sarkıtmıştı. Bir polis copunu andıran tuhaf biçimli, siyah demirden küpeler sarkıyordu yanakları boyunca.

Kısacası, acayip bir numaraydı. Ama güzel olmadığını söyleyemezdim, çılgın bir güzellikti bu.

Şapkasıyla pelerinini çıkarırken sarsılıyor, titriyordu. Elektrikli sobayı yakmaya giderken alt dudağı beyaz dişlerinin arasında kenetliydi. Fırsattan yararlanıp tabancamı paltomun cebinden pantolonumun cebine aktardım. Sonra paltomu çıkardım.

Odadan bir an için çıkıp elinde bakır bir tepsi içinde, kehribar renkli bir sıvıyla dolu bir şişe ve iki bardakla döndü, tepsiyi elektrik sobasının yanındaki sehpanın üzerine koydu.

İlk bardağı kenarına iki santim kalana kadar doldurdu, ikinci bardağın daha yarısına gelmeden durdurdum.

"Bana o kadar yeter," dedim.

Konyaktı, hem de içimi kolay bir konyak. Kadehindekini, konyaksızlıktan ölecekmiş gibi gırtlağının dibine bir defada deviriverdi, çıplak omuzları titredi ve mutlu mutlu iç çekti.

"Benim deli olduğunu sanıyorsunuz mutlaka," dedi gülümseyerek. "Sokakta tanımadığım bir adamın üstüne atılıp zamanına ve zahmetine sebep olmak."

"Hayır," dedim, ciddi ciddi yalan söyleyerek. "Böyle şeylere alışık olmayan bir kadın olduğunuza bakılırsa, bayağı soğukkanlısınız."

Küçük, yumuşak bir bankı sobanın yanma, konyak tepsisini tutan sehpanın yakınına çekti. Oturup bankın boş kalan yarısına başıyla işaret etti.

Mor köpek kucağına sıçradı. Yere itti. Köpek gene atlamaya yeltendi. Pabucunun sivri ucuyla böğrüne sert bir tekme salladı. Köpek acıyla viyaklayıp odanın öbür ucundaki bir koltuğun altına gizlendi.

Pencerenin önünden geçmemek için odayı uzun yoldan dolaştım. Pencerelerde perde vardı gerçi, ama odanın tümünü, eğer o sırada sokağın karşısındaki dairesinde oturmuş, dürbününü buraya dikmişse Kimlanoğlan'ın bakışlarından gizleyecek kadar kalın değildiler.

"Ama soğukkanlı falan değilim aslında," dedi kadın, ben yanına çökerken. "Korkağım, korkunç biçimde. Alışıyorum hem de. Kocam ya da bir zamanlar kocam olan adam... Size söylemeliyim. Kibarlığınız açıklama gerektiriyor ve olmayan bir şeyi oldu sanın istemiyorum."

Güvenir ve inanır görünmeye çalıştım. Söylediği hiçbir şeye inanmaya niyetim yoktu.

"Çok delice bir kıskançtır," diye sürdürdü alçak, yumuşak sesi ve şive denemeyecek kadar az yabancı konuşma biçimiyle. "Moruk bir adamdır ve de pek zalimdir. Bu bana gönderdiği adamlar! Bir seferinde de bir kadın vardı, ilk değil bu gönderdikleri. Bilmiyorum, ne demek istiyorlar, bilmiyorum. Beni öldürmek belki, belki de sakatlamak, yakmak; bilmiyorum."

"Takside, sizinle birlikte olan adam da bunlardan biri mi?" diye sordum. "Saldırıya uğradığınızda arabamla arkanızdan geliyordum ve yanınızda bir adam olduğunu gördüm. O da mı onlardan biri?"

"Evet. Bilmiyordum o sırada, ama öyleydi herhalde. Korumadı beni. Numara hepsi."

"Bu sevgili eşinizin üzerine polis salmayı düşünmediniz mi hiç?"

"Evet, ama," esmer omuzlarını silkti, "sussaydım daha iyiydi. Buffalo'daydı, kocama da para cezası verdiler, nasıl dersiniz, barış olsun diye. Bin dolar. Hah! Neymiş ki onun kıskançlığına karşı? Üstelik, dayanamadım gazetelerin yazdıklarına, alaycılıklarına. Ayrılmam gerekti Buffalo'dan. Evet, bir kere denedim polisi salmaya üzerine. Ama yok artık."

"Buffalo mu?" dedim, biraz kurcalamak için. "Ben de orada yaşamıştım bir zamanlar. Crescent Caddesinde."

"Evet. Delaware Parkı yakınındadır."

Doğruydu. Ama Buffalo'yu tanıyor olması diğer anlattıklarının gerçek olduğu anlamına gelmiyordu. Birer konyak daha koydu. Çabuk davranarak kadehime koyduğu ölçünün, işi gücü olan adama yaraşacak boyutlarda kalmasını sağladım. Kendisine az önceki kadar büyük bir ölçü döktü. İçtik. Lake bir kutudan sigara sundu bana, siyah kâğıda elle sarılmış ince, uzun sigaralar.

Yaktım, ama fazla dayanamadım. Tadı, kokuş' ve sertliği barut gibiydi.

"Sigaralarımı beğenmediniz mi?"

"Ben eski adamım," diye özür diledim, sigarayı bakır küllüğe ezip cebimden kendi paketimi çıkararak. "Tütünden öteye gidemedim henüz. Ne var bu mühimmatın içinde?" '

Bastı kahkahayı, içinde bir kumru sesini andıran bir-şeyler olan, hoş bir gülüşü vardı.

"Çok affedersiniz. Aslında bunları sevmeyen çok. Tütünüme biraz Hint tütsüsü karıştırırım da."

Buna diyecek bir şey bulamadım. Köpeğini mora boyayan bir kadından başka ne beklenir ki?

O sırada köpek koltuğunun altında kımıldadı, tırnakları döşemeyi kazıdı.

Esmer kadın kollarımda, kucağımdaydı birden, kolları boynuma dolanmıştı. Dehşetle büyüyen gözlerini yakından görünce hiç de koyu olmadıklarını fark ettim. Gri-yeşildiler. Kalın kirpiklerinin gölgesinden geliyordu o siyahlık.

"Köpek," dedim, bankın kendi yarısına doğru iterek kadını. "Köpek sadece, koltuğun altında kıpırdanıyor."

"Ya!" Enikonu rahatlayarak verdi soluğunu.

Bunun üzerine birer konyak daha yuvarlamamız gerekti tabii.

"Görüyorsunuz ya, çok korkağım," dedi üçüncü kadehini devirdikten sonra. "Ama, ah! Ne belalar gördüm. Delirmediğime şükretmeli."

Ortada fazla övünülecek bir durum olmadığını söyleyebilirdim tabii, ama başımı anlayışlı bir biçimde sallamakla yetindim.

Heyecandan düşürdüğü sigaranın yerine bir tazesini yaktı. Gözleri gene her zamanki siyah yarıklara dönüştü.

"Hoş bir şey değil tabii," öyle gülümseyince küçük bir gamze oluşuyordu. esmer yanağında, "böyle hiç tanımadığım, adını bile bilmediğim bir adamın kollarına atıvermem kendimi."

"Orası kolay. Adım Young," diye yalan söyledim, "ve sizi şaşkınlık içinde bırakacak bir fiyata bir kasa viski sahibi yapabilirim. Beni Jerry diye çağırırsanız da fazla sarsılmam gibi geliyor. Kucağıma oturmalarına izin verdiğim bayanların çoğu Jerry diye çağırırlar beni."

"Jerry Young," diye yineledi kendi kendine. "Ve içki kaçakçısısınız, öyle mi?"

"Birçok içki kaçakçısından yalnızca biri," dedim. "San Francisco burası."

Ondan sonra işler güçleşti.

Bu esmer kadının her şeyi tersti, ama korkusu gerçekti. Ödü patlıyordu. Ve bu gece yalnız bırakılmaya hiç niyeti yoktu. Beni de orada tutmaya kararlıydı, kendisine tehditkâr biçimlerde uzanabilecek çeşitli çenelere gene masaj yapayım diye. Tek bir düşünce vardı kafasında: Beni sevgi yoluyla tutabileceğine karar vermiş olmalıydı, öyle kadınlardandı. Demek kendini bana salıverecekti. Hiçbir utanma, ar haya duygusu engellemiyordu onu.

Benim de kafamda tek bir düşünce vardı: Son gong çaldığında bu yavruyla oyun arkadaşlarının bazılarını tutukevine göndermek. Onunla fazla içli dışlı olmamam için aklıma gelen düzinelerce neden arasında en iyilerinden biriydi bu.

bir şeyler olana kadar onunla kalmaya itirazım yoktu. Bir şey olacaksa bu dairede olacak gibi geliyordu bana. Ama gerçek kimliğimi ondan gizlemem gerekiyordu. Kadının, benim oyunumda yalnız ufak bir rolü olduğunu bilmemesi gerekiyordu. Kalma isteğimin, onu korumayı amaçlayan bir centilmenlikten öte bir şeyden kaynaklanmadığını göstermen gerekiyordu. Başka birisi olsa, belki de iffet koruyucu kahraman şövalye ayaklarına yatardı. Ama ben bu tip erkeklere ne benzerim ne de onlar gibi davranabilirim, ilgimin kişisel olduğunu belli etmeksizin onu uzak tutmam gerekiyordu. Ama kolay değildi. Fazla üzerine üzerine geliyordu insanın, konyağı da fazla kaçırmıştı.

Bana gösterdiği yakınlığın yakışıklılığım ve kişiliğimle ilgili olduğu konusunda aldatmıyordum kendimi tabii. Kolları güçlü, yumrukları iri bir erkektim, o kadar. Onun da başı dertteydi. Adımı k-o-r-u-m-a diye yazıyordu yani. Kadınla belaları arasında bir duvardım yalnızca.

Bir sorun daha: Bana sarktığını inandırmaya çalışan her kadının karşısında yanıp tutuşacak kadar genç de değilim, ihtiyar da. Erkeklerin, kadınların diğer niteliklerini, örneğin dostluğu, listede güzelliğin üstünde

tuttukları yaşa, kırk civarına geldim artık. Bu esmer kadın sinirimi bozuyordu. Kendinden fazla emindi. İnceliksizdi. Bir köy delikanlısıymışım gibi davranmaya çalışıyordu bana. Ama bütün bunlara karşın, gene de çoğunlukla insancıl unsurlardan oluşurum. Tanrı surat ve gövde dağıtırken payından fazlasını almıştı bu kadın. Hoşlanmıyordum ondan. Bu iş bitmeden hapse tıkmayı umuyordum. Ama bana sokulmalarının ve sarkmalarının -içimdeki konyağın da yardımıyla- içimi gıcıklamadığını söylesem yalan olur.

Boru değil, durum zordu.

Birkaç kere tüymeyi bile düşündüm. Bir seferinde saatime baktım: 2.06. Parmaklan yüzüklerle dolu esmer elini saatimin üzerine koyup cebime itti gene.

"Lütfen Jerry!" Sesindeki içtenlik gerçekti. "Gidemezsin. Beni burada bırakamazsın. İzin veremem. O zaman ben de gelir sokaklarda takip ederim seni. Beni burada öldürülmeye bırakamazsın."

Yerime yerleştim gene.

Birkaç dakika sonra bir zil çaldı.

Kadın hemen dağılıverdi. Üstüme atılıp çıplak kollarıyla beni boğmaya başladı. Konuşabilecek kadar ayırmayı başardım kollarını üzerimden.

"Neyin zili bu?"

"Sokak kapısı. Sakın açma."

Omzunu okşadım.

"Hadi, uslu uslu git de aç kapıyı. Kimmiş görelim."

Daha sıkı sarıldı.

"Hayır! Hayır! Hayır! Geldiler!"

Kapı gene çalındı.

"Açsana," diye ısrar ettim.

Yüzü ceketime gömülmüş, burnu göğsümde bir delik açmaya çalışıyordu.

"Hayır! Hayır!"

"Peki," dedim. "Ben açarım öyleyse."

Kadından kurtardım kendimi, hole çıktım. Peşimden geldi.

Kapıyı kim çaldıysa onunla konuşmasını sağlamaya çalıştım. Reddetti, ama benim konuşmama itirazı yoktu. 'Aşağıdaki her kimse, kadının yalnız olmadığını bilmemesi daha iyi olur,' diye düşünmüştüm. Ama sarsılmaz bir inadı vardı.

"Ne var?" dedim diafona.

"Sen kimsin lan?" dedi aşağıdan sert ve tok bir ses.

"Ne istiyorsun?"

"Ines'le konuşmak istiyorum."

"Ne diyeceksen bana de," dedim. "Ben ona sonra anlatırım."

Kollarımdan birine sarılan kadın . kulağını diafona yaklaştırmıştı.

"Billie bu," diye fısıldadı. "Söyle gitsin."

"Gidecekmişsin," diye ilettim.

"Yaa?" dedi ses daha da sertleşip toklaşarak. "Kapıyı açacak mısın, kırayım mı?"

Pek şaka götürür bir soru değildi bu. Kadına danışmadan aşağı kapıyı açan otomatiğin düğmesine bastım.

"Buyur," dedim diafona.

"Geliyor," dedim kadına. "Kapının arkasında durup geldiğinde kafasına bir şey geçireyim mi, yoksa önceden konuşmak ister miydin onunla?"

"Vurma sakın!" diye bağırdı. "Billie o!"

Bence hava hoştu. Zaten herifi devirmeye niyetim yoktu, hiç değilse kimin nesi olduğunu öğrenmeden. Kadının tepkisinin ne olacağını merak etmiştim o kadar.

***

Billie'nin gelmesi fazla uzun sürmedi. Kapıyı çaldığında açtım; kadın yanımda duruyordu. Kapıyı daha doğru dürüst aralayamadan dalmıştı herif içeri. Gözlerini bana dikti. Dağ gibi bir adamdı! İrikıyım, kırmızı suratlı, kızıl saçlı, enine boyuna bir herif, üstünde dirhem yağ yok. Burnu sıyrılmıştı; yanağının birinde tırnak izleri vardı, öbürü şişmişti. Şapkasız başı kızıl bir saç kargaşası halindeydi.

Ceketinin ceplerinden biri yırtılmıştı ve on beş santim uzunluğunda yırtık bir kumaş parçasının ucundan bir düğme sarkıyordu.

Kadınla birlikte taksiye binen yarmaydı bu.

"Kim bu serseri?" dedi iri elleriyle beni göstererek.

Kadının çatlak olduğunu biliyordum. Beni bu hırpalanmış deve yedirseydi hiç şaşmazdım. Ama öyle yapmadı. Elini Billie'nin ellerinden birinin üstüne koyup sakinleştirdi.

"Terslik etme Billie. Dost o. O olmasaydı kaçamayabilirdim."

Herif suratını ekşitti. Sonra yüzü sakinleşti ve kadının elini iki eliyle kavradı.

"Kaçtın ya, önemli olan o," dedi boğuk bir sesle. "Arabanın dışında olsaydık daha iyi olurdu. Dönecek yerim yoktu taksinin içinde. Heriflerden biri de tam üstüme geldi."

Komikti bu. Bu palyaço azmanı, onu bir başına bırakıp tüyen bir kadından, korumasını yüzüne gözüne bulaştırdığı için özür diliyordu.

Kadın adamı oturma odasına götürdü, ben de peşlerinden gittim. Bankın üzerine oturdular. Kimlanoğlan'ın gözetleme açısındaki pencereden uzak koltuklardan birini seçtim.

"Ne oldu Billie?" Parmaklarının ucuyla adamın sıyrık yanağına ve burnuna dokundu. "Yaralanmışsın."

Utangaç bir keyifle sırıttı adam. Öbür yanağındaki şişik sandığım şeyin bir tomar çiğneme tütünü olduğunu fark ettim.

"Tam ne oldu bilmiyorum," dedi. "Birisi kafama bir şey geçirdi, iki saat sonra ancak kendime geldim. Taksi şoförü kavgada yardım etmedi gerçi, ama iyi adammış, parasının nereden geleceğini çaktı hemen.' Şamata falan çıkarmadı. Çenesini tutmasını bilen bir doktora götürdü beni, doktor beni iyi etti, ben de buraya geldim."

"Adamların hepsini gördün mü?" diye sordu kadın. . "Tabii. Hem gördüm, hem duydum, hatta tatlarına bile baktım."

"Kaç kişiydiler?"

"Topu topu iki. Pis bıyıklı ufarak bir herifle koca çeneli bir yarma."

"Başka kimse yok muydu? İnce, uzun, gençten biri?"

Kimlanoğlan'ı soruyordu. Oğlanla Fransızın birlikte çalıştıklarını mı düşünüyordu?

Billie dağınık, ezik kafasını salladı.

"Yok. Yalnız iki kişi."

Kadın alnını kırıştırıp dudaklarını kemirdi.

Billie yan gözle bana baktı, 'Bas git,' diyen bir bakış.

Kadın bakışı gördü. Bankta yan dönüp elini Billie'nin başına koydu.

"Zavallı Billie'cik," dedi, bir çocukla konuşur gibi. "Beni kurtarmak için zavallı kafacığı ne yaralar gördü, şimdi de evine gidip kafayı dinlendireceğine oturmuş burada lafa tutuyorum. Git sen Billie, sabah olup zavallı kafacığın iyileşince telefon edersin bana, e mi?"

Billie'nin kırmızı suratı karardı. Ters ters baktı bana.

Kadın gülerek tütün lokmasının kabarttığı yanağına usulca vurdu.

"Kıskanmayasın Jerry'yi. Jerry bir yerlerde sarı-beyaz bir kadına vurgun ve ona çok sadık. Kara kadınları zerre kadar sevmez." Afili bir gülümseyiş çaktı bana. "Öyle değil mi Jerry?"

"Değil," dedim. "Zaten bütün kadınlar karadır."

Billie tütünü sıyrık yanağına aktardı ve omuzlarını yuvarladı.

"Ne biçim laf lan o?" diye hırladı.

"Hiçbir şey demek değil Billie," dedi kadın gülerek.

"Hiciv yapıyor sadece," .

"Öyle mi?" Billie'nin sesi tatsız ve saldırgandı. Benden pek hoşlanmadığını düşünmeye başlamıştım. "O zaman söyle şişman arkadaşına, hicivlerini kendine saklasın. Hoşuma gitmiyor."

Durum açıktı. Billie kavga istiyordu. Onu olsa olsa Ines engelleyebilirdi, ama güldü yalnızca. Kadının davranışlarını anlamaya çalışmanın bir yararı yoktu. Delinin biriydi. Billie'yle aramda oluşan gerginlikten ikimizi birden tutamayacağı belliydi; o yüzden de herhalde, 'Bırak hesaplaşsınlar,' dedi kendi kendine, hangisi ayakta kalırsa ona yamanırım.

Her neyse, kavga çıkacağı açıktı. Genellikle barıştan yanayımdır. Sırf keyif olsun diye dövüştüğüm günler geride kaldı. Ama fazla önem vermeyecek kadar çok da kavga geçmiştir başımdan. İnsan kavgayı kaybetse bile, genellikle pek kötü şeyler gelmez başına. Sırf bu yarma benden daha iri diye pısacak değildim. Büyük boy heriflere karşı zaten şansım tutar hep. Üstelik buraya gelmeden de biraz hırpalanmıştı. Tam formunda değildi yani. Bu dairede, mümkünse, biraz daha takılmak istiyordum. Billie dövüşmek istiyorsa -durum da öyle gösteriyordu- hodri meydan.

Kışkırtmak zor değildi, ne desem hakaret sayacaktı.

Kırmızı suratına bakarak sırıtıp büyük bir ciddiyetle kadına bir öneride bulundum:

"Şunu boyaya yatırsan, senin köpekle aynı renk olura herhalde."

Aptalca bir laftı, ama işe yaradı. Billie ayağa fırlayıp! koca elleriyle birer yumruk oluşturdu.

"Senle ben," dedi, "gidip biraz dolaşalım, şöyle ferah bir yerlerde."

Kalktım, koltuğumu ayağımla itip 'Red' Burns'ün eski bir sözünü söyledim: "Ne kadar yakınsan o kadar ferahsın"

Fazla lafazanlık gerektirmeyen bir adamdı. Kapıştık.

Önce yumruklaştık. Kafama bir sağ atarak başladı işe. Altından eğilip bütün gücümle midesine bir sağ, bir sol geçirdim. Tütününü yuttu. Ama sarsılmadı. Bu iri kıyım heriflerin çoğu koftur, göründükleri kadar güçlü değildirler. Billie güçlüydü.

Bir şey bildiği yoktu. Kavga anlayışı, ayakta dikilip kafaya yumruk sallamaktan öteye gitmiyordu. Yumruklarının her biri birer çöp tenekesi boyundaydı. Havada uçuşup duruyorlardı. Ama hep kafaya doğru, kaçırması en kolay yere yani.

Yaklaşıp uzaklaşmama yetecek kadar yer vardı. Ben de öyle yaptım. Midesini dövdüm durmadan. Yüreğini dövdüm. Midesine döndüm gene. Her yumrukla boyu iki santim daha uzadı, bir beygirgücü daha kazandı. Vurduğum zaman pek şakam yoktur, ama bu dağ gibi herife yaptığım hiçbir şeyin, tütünü yutturmak dahil, en ufak bir etkisi olmadı sanki. Yumruk atma gücümle övünmüşümdür hep. Onun için bu yarmanın attığım her yumruğu inlemeden sineye çekmesi ağrıma gidiyordu. Ama yılmadım. Sonsuza dek dayanacak değildi ya. Düzenli bir tempoya yerleştim;

Bana iki kere vurabildi. Birincisi omzuma geldi. Koca yumruk yarım döndürdü gövdemi. Ama sonra ne yapacağını bilemedi. Yanlış taraftan geldi üstüme. Iska geçirtip kaçtım. Öbür seferinde de alnıma vurdu. Arkamda koltuk olmasaydı yıkılacaktım. Yumruk canımı yaktı. Ama onun canı daha çok acımıştır herhalde. Kafatası yumruktan daha serttir. Üstüme geldiğinde kaçıp ensesinin köküne bir hatıra bıraktım.

Billie karşımda dikilirken omzunun üstünden kadının esmer suratı belirdi. Ağır kirpiklerinin altında gözleri parlıyordu ve aralık dudaklarının arasından beyaz dişleri görünüyordu.

Ondan sonra Billie yumruklaşmaktan sıkılıp işi eni konu güreşe çevirdi. Bana kalsa yumruğu tercih ederdim. Ama engel olamadım. Davet onun davetiydi ne de olsa. Bileklerimden birini kavradı, asıldı ve göğüs göğüse çarpıştık.

Güreşten de bokstan anladığı kadar anlıyordu. Ama fazla bilgi gerekmiyordu burada. Beni oyuncak edecek kadar iri ve güçlüydü.

Yere devrilip yuvarlanmaya başladığımızda altta kaldım. Elimden geleni yaptım. Ne yaptıysam işe yaramadı. Üç kere makasa aldım. Kısacık bacaklarımın saramayacağı kadar iriydi gövdesi. Bir bebekle oynar gibi attı beni üstünden. Dalmaya çalışmanın hiçbir anlamı yoktu. Bilinen hiçbir oyun tutamazdı o bacakları. Kolları da bacakları kadar güçlüydü. Uğraşmaktan vazgeçtim.

Bildiğim hiçbir şey sökmüyordu bu canavara karşı. Beni aşan bir yaratıktı. Gücümün geri kalanını beni sakatlamasına engel olmaya çalışıp onu kurnazlıkla alt edebileceğim anı beklemekle geçirmeye karar verdim.

Savurup durdu beni. Sonra beklediğim fırsat geldi.

Sırt üstü yatıyordum ve bağırsaklarımın en merkezi bir-iki bölümü dışında bütün iç organlarım haşat olmuştu. Bacaklarını iki yanıma koyup üzerime çömelerek koca ellerini gırtlağıma götürdü, sıkmaya başladı.

O kadar cahildi yani.

Adam öyle boğulmaz, hele boğmaya kalktığın adamın elleri boştaysa Ve bir elin bir parmaktan daha güçlü olduğunu biliyorsa.

Moraran suratına gülüp ellerimi kaldırdım. Her bir elim bir serçe parmağını etimden ayırdı. O kadar da kolay olmadı tabii. Ben bitkindim, o değildi. Ama hiçbir adamın serçe parmağı bir başka adamın elinden güçlü değildir. Serçe parmaklarını geriye doğru kıvırdım. Birlikte kırıldılar.

Bir çığlık attı. Öbür parmaklara geçtim; yüzük parmaklarına.

Biri kırıldı, öbürü kırılmak üzereyken bıraktı gırtlağımı.

Hemen dikilip suratına bir kafa attım. Dizlerinin arasından kurtuldum. Birlikte ayağa fırladık.

Kapının zili çaldı.

***

Kavga heyecanı yok oluverdi kadının yüzünden. Yerini korku aldı. Parmakları dudaklarına gitti.

"Kim, kim o?"

Sesi dümdüz, kupkuruydu.

"Bayan Keil," dedi haklı bir, öfkeyle dolu bir ses koridordan. "Bu gürültüyü derhal kesmenizi rica ediyorum. Kiracılar şikâyet ediyor, hiç de şaşmamalı! Bu saatte misafir, mi olurmuş? Bu kadar gürültü edilir mi?"

"Evsahibesi," diye fısıldadı esmer kadın. Yüksek sesle: "Çok özür dilerim Bayan Keil. Başka gürültü olmayacak."

"Hıh!" gibilerden bir ses geldi kapının arkasından, sonra giderek uzaklaşan ayak sesleri.

Ines Almad sitemli gözlerle baktı Billie'ye.

"Yapmayacaktın bunu," dedi suçlayarak.

Süt dökmüş kedi gibi yere baktı Billie, sonra bana. Bana bakınca yüzüne kan yürümeye başladı gene.

"Kusura bakma," diye mırıldandı. "Dışarı çıkalım demiştim bu herife. Şimdi çıkarız, başka da gürültü olmaz burada."

"Billie!" Sesi keskinleşmişti. Resmen fırça atıyordu artık. "Şimdi gidip yaralarına baktıracaksın. Bu kavgaları kazanamadın diye ben burada yalnız kalıp cinayetlere mi kurban olayım?"

İriyarı adam ayaklarını yere sürüp gözlerini kadından kaçırdı; çok mutsuz görünüyordu. Ama başını inatla salladı.

"Yapamam Ines," dedi. "Bu herifle hesabımızı kapamamız gerek. O parmaklarımı kırdı, ben de onun çenesini kıracağım."

"Billie!"

Küçük ayaklarından birini yere vurup öfkeyle baktı adama. Adam, sırt üstü yere yuvarlanıp patilerini havaya kaldırmaya hazır gibiydi. Ama inadı da inattı.

"Mecburum," dedi. "Başka çaresi yok."

Kadının yüzündeki öfke yok oldu. Büyük bir şefkatle gülümsedi adama.

"Sevgili Billie," diye mırıldandı ve odanın bir köşesindeki yazı masasına yürüdü.

Döndüğünde elinde bir otomatik tabanca vardı. Silahın tek gözü Billie'ye bakıyordu.

"Şimdi, lechon," dedi, "git buradan."

Billie'nin kafası fazla hızlı çalışmıyordu. Sevdiği kadının, onu elinde silah kovmakta olduğunu kavraması tam bir dakika sürdü. Üç kırık parmakla diskalifiye olduğunu bilmesi gerekirdi oysa angutun. Bacaklarını harekete geçirmesi bir dakika daha aldı. Ağır bir şaşkınlıkla, başına gelenlere hâlâ tam olarak inanamayarak kapıya yürüdü.

Kadın adım adım peşinden gitti. Önlerinden gidip kapıyı açtım.

Tokmağı çevirdim. Kapı içeri açılıp karşı duvara itti beni.

Kapının aralığında Edouard Maurois'yla çenesine vurduğum adam duruyorlardı, ikisinin de elinde birer tabanca vardı.

Ines Almad'a baktım; çatlağın bu durum karşısında nasıl bir tepki göstereceğini merak ediyordum. Sandığım kadar deli değilmiş. Çığlığıyla yere attığı tabancanın çıkardığı ses aynı anda geldiler.

"Ooo!" dedi Fransız. "Beyler izin istemek üzereydiler galiba. Onları biraz alıkoyamaz mıyız?"

Koca çeneli adam -vurduğum yer sayesinde her zamankinden de büyüktü şimdi çenesi- daha az kibardı.

"Geçin lan içeri, kelekler!" dedi, kadının düşürdüğü tabancayı toplayarak.

Kapının tokmağını tutuyordum hâlâ. Bırakırken biraz salladım, kilidi açarken tıkırdı duyulmasın diye. Eğer yardıma ihtiyacım olursa ve o yardım da gelirse, aramızda mümkün olduğu kadar az kilit olmasını istiyordum.

Sonra hep birlikte, Billie, kadın ve ben gerisin geri yürüyerek, uygun adım oturma odasına döndük. Maurois'yla arkadaşının yüzlerinde, taksideki dalaşın izleri vardı. Fransızın gözlerinden biri ezilmiş, kapanmıştı; mosmordu. Giysileri buruşuk ve pisti. Buna rağmen şık durmayı beceriyordu ve silahsız kolunun altında bastonunu tutuyordu hâlâ.

Koca Çene kendi silahıyla kadınınkini üstümüzde tutarken Maurois ellerini benim ve Billie'nin üzerinde gezdirdi. Tabancamı bulup cebine attı. Billie silahsızdı.

"Rica etsem, birkaç adım geri atıp şu duvara dayanma zahmetinde bulunur musunuz?" dedi Maurois bitirince.

Zahmetsizce geriledik duvara kadar. Omzum pencerelerden birinin perdesine dayanmıştı. Sırtımla perdeyi pencerenin çerçevesine dayayıp hafif dönerek camdan otuz santim kadar araladım.

Kimlanoğlan daireyi gözlüyorsa eğer, Fransızı apaçık görmesi gerekirdi, yani bugün akşamüzeri onu öldürmeye çalışan adamı. Oğlana bırakıyordum her şeyi. Dairenin kapısı kilitsizdi. Eğer binaya girebilirse, ki bu da çok zor bir iş değildi, önü açıktı. Bu işte onun rolünün ne olduğunu bilmiyordum, ama bize katılmasını istiyordum ve beni hayal kırıklığına uğratmayacağını umuyordum. Hep birlikte burada toplanırsak belki neler döndüğünü kendi gözlerimle görüp anlayabilirdim. .

Bu arada da kendi gövdemi camdan olabildiğince uzak tutmaya çalışıyordum. Oğlan belki karşıdan kurşun atmaya başlayıverirdi.

Maurois, Ines'e bakıyordu. Koca Çenenin silahları, Billie'yle bana dönüktü.

Fransız, "Ben yok iyi parler anglais," diye alay ediyordu kadınla. "Buluşacağız, dediniz, ben sandım New Orleans'ta. Meğer siz dediniz San Francisco, ben yok anlamak? Ben çok özür dilemek, yanlış var bende. Çok özür diler ben bekletmek sizi. Ama işte ben burada. Benim pay nerede?"

"Yok." Kadın ellerini açıp boş olduklarını gösterdi. "Oğlan aldı, hepsini aldı benden."

"Ne?" Maurois'nın alaycı gülümseyişiyle abuk subuk şivesi yok oluverdiler birden. Sağlam gözü öfkeyle parladı. "Nasıl olur? Yoksa..."

"Kuşkulanıyordu bizden, Edouard." Ağzı içtenlikle titriyordu. Gözleri inanması için yalvarıyorlardı. Yalan söylüyordu. "Takip ettirdi beni. Oraya vardığımın ertesi günü geldi. Her şeyi aldı. Seni beklemeye korktum, inanmazsın diye korktum. Sen.."

"C'est incroyablef" Maurois çok heyecanlanmıştı. "İşimiz bittikten sonra güneye giden ilk trene atladım. Ben bilmeden Oğlan da o trene binmiş olabilir mi? Non! O zaman benden önce sana nasıl ulaştı? Dalga geçiyorsun benimle, ma petite Ines. Oğlanla buluştuğundan kuşkum yok. Ama New Orleans'ta değil. Oraya gitmedin bile. Buraya, San Francisco'ya geldin."

"Edouard!" diye itiraz etti, esmer ellerinden biri adamın kolunda, öbürü, sanki sözcükler güçlükle çıkıyormuş gibi kendi gerdanında. "Böyle bir şey düşünemezsin! Boston'da geçirdiğimiz haftalar böyle bir şeyin olamayacağını anlatmıyor mu sana? Oğlan gibi birisi için ya da başka herhangi birisi için sana ihanet edebilir miyim hiç? Benim böyle olmadığımı anlayacak kadar tanımıyor musun?"

Tam bir oyuncuydu. İnandırıcı, sevecen, daha ne istersen. Üstelik de tehlikeli.

Fransız kolunu kurtarıp bir adım geri attı. Küçük bıyığının altında dudaklarının kenarları bembeyazdı ve çenesindeki kaslar pırtlamıştı. Sağlam gözü endişeli bakıyordu. Kadın, onu etkilemişti etkilemesine, ama kontrolü henüz kaybetmemişti Fransız. Ne de olsa oyunun başıydı daha.

"Ne düşüneceğimi bilemiyorum," dedi usulca. "Eğer yanıldıysam... Ama önce Oğlanı bulmam gerek. Gerçeği o zaman öğreneceğim.

"Fazla uzakta aramana gerek yok birader. Tam yanıbaşındayım."

Kimlanoğlan giriş kapısında duruyordu. İki elinde birer siyah tabanca vardı. Horozları çekilmiş.

***

Manzara harikaydı.

Kimlanoğlan kapıda duruyor. Yirmi küsur yaşlarında sırım gibi bir delikanlı, üstelik de suratının zayıflığı, ağzının laçkalığı, gözlerinin donukluğu ona daha da korkunç bir görünüm veriyor. Kişinin yorumuna göre, elindeki horozu çekik tabancalar ya hiç kimseye yönelik değil, ya herkese yönelik.

Esmer kadın var: Yumruklarıyla yanaklarını sıkmış, gözleri gri-yeşillikleri görünecek kadar açık. Yüzünde daha önceden gördüğüm korkunun şimdiki korkuyla ilgisi bile yok.

Fransız var: Sesini duyar duymaz Oğlana dönmüş, elinde Oğlana doğrulttuğu tabancası, hâlâ kolunun altında duran bastonu ve gergin beyaz bir lekeye benzeyen suratıyla.

Koca Çene var: Gövdesi yarı dönük, suratı bir omzunun üstünden kapıya bakıyor, silahı yüzünü çevirdiği yöne doğrulmuş.

Billie var: Ines, elinde silah evden kovmaya başladığından beri ağzından tek söz çıkmayan, hırpalanmış, irikıyım, heykel gibi bir adam.

Bir de ben varım: Evimde ve yatağımda olacağım kadar rahat değilim tabii, ama histeri nöbetleri falan geçirdiğim de yok. Olayların gelişmesinden hoşnutsuz sayılmam. Bir şeyler olacak bu dairede. Ama neyin kime olacağını ipleyecek kadar dost değilim buradakilerin hiçbiriyle. Bana gelince, bu işten fazla zarar görmeden sıyrılmak niyetindeyim. Aslına bakarsanız, çok az adam öldürülür. Yaradanına birdenbire kavuşanlar genellikle kendi ölümlerine neden olurlar. Böyle durumları savuşturmakta da yirmi yıllık deneyimim var. Ne yaramazlık çıkarsa çıksın, yırtanlardan birinin ben olacağım konusunda hiçbir kuşkum yok. Diğer yırtanların çoğunu da kodese tıkmak niyetindeyim.

Ama duruma şu anda egemen olanlar silahlı adamlar: Kimlanoğlan, Maurois ve Koda Çene.

Oğlan konuştu önce. Kalın burnundan sevimsizce çıkan, ağlamaklı bir sesi vardı.

"Burasını pek Chicago'ya benzetemedim; ama hep birlikteyiz işte."

"Chicago ha!" diye haykırdı Maurois. "Chicago'ya gitmedin ki!"

Oğlan sırıttı Fransıza.

"Sen gittin mi ki? Ines gitti mi? Ben ne diye gideyim? Ines'le bir olup seni ektik sandın, değil mi? Ekecektik de, karı, beni de seni kazıkladığı gibi, bir de üçümüzün o salağı kazıkladığımız gibi kazıklamasaydı."

"Olabilir," dedi Fransız, "ama Ines'le senin dost olmadığınıza inandırmaya çalışmayacaksın herhalde beni. Seni buradan çıkarken görmedim mi bugün öğleden sonra?"

"Görmesine gördün de," dedi Oğlan, "silahım paltoma dolanmasaydı başka bir bok göremezdin. Ama sana bir S kastım yok şimdi. Karıyla bir olup beni ektiniz sandım, tıpkı senin, bizim yaptığımızı sandığın gibi. Ama buraya girerken duyduklarıma bakılırsa durumun böyle olmadığını biliyorum artık. Farkındaysan karı ikimizi de kazıkladı Parislim, tıpkı bizim o salağı kazıkladığımız gibi. Çakamadın mı hâlâ?"

Maurois ağır ağır başını salladı.

Bu sohbeti gergin kılan, ikisinin de silahlarının üzerinden konuşmalarıydı.

"Dinle," dedi Oğlan sabırsızca. "Chicago'da buluşup üçe bölüşecektik, değil mi?"

Fransız başıyla onayladı.

"Ama karı bana, seni ekip Saint Louis'de buluşacağımızı söylüyor, sonra da sana New Orleans'ta buluşup beni ekmeyi öneriyor. Sonra ikimizi de ekip mallarla birlikte buraya tüyüyor, San Francisco'ya.

"Demek ikimiz de salağız Parislim ve birbirimize öfkelenmenin bir anlamı yok. Zaten sağlam bir bölüşmeye yetecek mal var ortada. Bence olanları unutalım, yarı yarıya kırışalım. Sana yalvardığımı falan sanma sakın ama. Hoşuna gitmediyse, canın cehenneme! Beni bilirsin. Hiçbir zaman ve hiçbir yerde hiç kimseyle dövüşmekten kaçmadığımı bilirsin. Karar senin."

Fransız bir süre hiçbir şey demedi. İkna olmuştu, ama fazla hevesli görünüp zayıf duruma düşmek istemiyordu. Oğlanın sözlerine inanmış mıydı, bilmiyorum, ama Oğlanın tabancalarına inandığı kesindi. Merminin, horozu çekilmiş bir toplu tabancadan çıkması, horozsuz bir otomatikten çıkmasından çok daha az zaman alır. Yani Oğlan ağır basıyordu bu durumda. Oğlan bir de, başına ne gelirse gelsin iplemeyeceği izlenimini verdiği için ayrıca ağır basıyordu.

Sonunda Maurois, gözünde sorularla, Koca Çeneye baktı. Koca Çene dudaklarını ıslattı, ama bir şey demedi.

Maurois gene Oğlana bakıp başını salladı.

"Haklısın," dedi. "Öyle yapalım."

"Güzel!" Oğlan kapıdaki yerinden kımıldamadı. "Bu bitirimler kim?"

"Bu ikisi," Maurois başıyla beni ve Billie'yi gösterdi, "Ines'imizin arkadaşları. Bu," Koca Çeneyi göstererek, "benim bir meslektaşım."

"Ortağın mı yani? Bana göre hava hoş." Oğlan kesin konuşuyordu. "Ama onun payı senden çıkacak tabii. Malın yarısı benim, başka kesinti istemem."

Fransız alnını kırıştırdı, ama başıyla onayladı.

"Yarısı senin; bulursak tabii."

"Hiç endişelenme o konuda," dedi Oğlan. "Burada ve bulacağız."

Tabancalardan birini cebine sokup öbürünü yanında sallandırarak odaya girdi. Kadının karşısına geçip durdu, ama Maurois'yla Koca Çenenin hiçbir zaman arkasında kalmamalarına özen gösterdi.

"Mal nerede?" diye sordu kadına.

Ines Almad kırmızı dudaklarını diliyle ıslatıp ağzının kenarlarını sarkıttı biraz, şefkatle baktı Oğlana ve kozunu oynadı.

"Hepimiz birbirimizden kötüyüz Oğlan. Hepimiz, her birimiz her şeyi kendine saklamaya çalıştı. Senle Edouard barıştınız. Ben sizlerden daha mı kötüyüm? Mal bende, doğru, ama burada değil. Yarına kadar bekleyemez misiniz? Yarın alacağım. Sonra da aramızda bölüşürüz, önceden konuştuğumuz gibi. Öyle yapmayalım mı?"

"Hayır!" Oğlan kesin konuşmuştu.

"Adalet mi bu?" diye yalvardı kadın, çenesini hafif titreterek. "Edouard'la senin yaptığınızdan başka bir ihanetle mi suçlanıyorum ben? Sizler..."

"Sorun o değil," dedi Oğlan. "Parisliyle ben yırtacaksak, birlikte çalışmak durumundayız. Sen başkasın. Sana gereğimiz yok. Malı senden alacağız, sen de yoksun artık. Mal nerede?"

"Burada değil! Şıp diye buluvereceğiniz bir yerde tutacak kadar salak mıyım sanıyorsun? Malı bulmak için bana ihtiyacınız var. Ben olmadan mümkün değil."

"Aptallık etme! Seni tanımasam yutardım belki. Ama malları fazla uzağa gizlemeyecek kadar açgözlü olduğunu biliyorum. Açgözlü olduğundan çok da korkaksın. İki tokat patlattım mı söylersin nerede olduğunu. Seni iyice ıslatmaktan çekineceğimi de sanma!"

Oğlanın kalkan eli karşısında pısıverdi kadın.

Fransız hızla konuştu.

"Odaları arayalım önce Oğlan," dedi. "Bulamazsak, o zaman karar veririz ne yapacağımıza."

Kimlanoğlan küçümseyerek güldü Maurois'ya

"Peki. Ama şunu da şuraya yazıyorum, malı almadan gitmeyeceğim buradan, bu sıçan karıyı kendi ellerimle parçalamak zorunda kalsam bile. Benim yolum daha kestirme tabii, ama istiyorsan, önce kendimiz arayalım. Meslektaşım mıdır, ne halttır şu bitirimlere gözkulak olsun, biz şurayı bir altüst edelim."

Giriştiler. Oğlan tabancasını cebine koyup uzun bir sustalı çıkardı. Fransız, bastonunun alttan üçte ikisi kadar bir yerde bir vida çevirdi, 45 santim uzunluğunda bir kılıç çıkardı ortaya.

Öyle üstünkörü bir arama değildi yaptıkları, içinde bulunduğumuz odadan başladılar, içini dışına çıkardılar, kıymaya çevirdiler. Mobilyalar, resimler parça parça edildi. Koltukların döşemeleri döküldü ortalara. Halılar dilimlendi, duvar kâğıtları kazındı. Yavaş çalışıyorlardı. Hiçbiri ötekinin arkasına geçmesine izin vermiyordu. Oğlan, sırtını Koca Çeneye de vermiyordu.

Oturma odasının haşatını çıkardıktan sonra yandaki odaya geçip kadını, Billie'yi ve beni enkazın ortasında bıraktılar.

Kadının erkekler üzerindeki etkisine sonsuz güveni olduğu kesindi:

Bir süre gözleriyle işledi Koca Çeneyi, sonra çok usulca:

"Acaba?.."

"Olmaz!" Koca Çene sertçe bağırdı. "Kapa çeneni!"

Kimlanoğlan kapıda belirdi.

"Kimse bir şey demezse belki kimsenin canı yanmaz," diye hırladı ve işinin başına döndü.

Kadın öyle kolayca alt edilmeyecek kadar güveniyordu kendine. Başka sözcük harcamadı, ama gözleriyle neler anlatmadı Koca Çeneye, ter içinde kaldı, kıpkırmızı kesildi gariban. Basit bir adamdı Koca Çene. Kadının bir yere varabileceğini sanmıyordum. İkisi yalnız olsalardı belki başarabilirdi, ama iki tane daha adamın bakışları altında kadının üstesinden gelmesine izin veremezdi Koca Çene.

Bir ara tiz bir havlama, Maurois'yla Koca Çene geldiklerinde arkalara bir yerlere kaçan mor Frana'nın arayıcılarla başının belaya girdiğini haber verdi. Tek bir havlama işitilmiş, birden kesilmişti, demek köpeğin başı büyük bir belaya girmişti.

İki adam öbür odalarda bir saate yakın kaldılar. Hiçbir şey bulamadılar. Yanımıza döndüklerinde ellerinde kesici aletlerinden başka bir şey yoktu.

"Söyledim size burada olmadığını," dedi Ines, zafer dolu bir sesle. "İşte şimdi..."

"Allah bir desen inanmam," dedi Oğlan, sustalısını kapatıp cebine attı. "Ben burada olduğunu sanıyorum hâlâ."

Kadının bileğini kavrayıp öbür elini, avucunu açarak Ines'in burnunun altında tuttu.

"Avucuma koyarsın onları, yoksa ben almasını bilirim!"

"Burada değiller, yemin ederim!"

Oğlanın ağzının bir kenarı vahşice kalktı.

"Yalancı!"

Kadım, bileğini sertçe bükerek dizüstü çökertti yere. Serbest eli turuncu gece elbisesinin askısına gitti.

"Şimdi anlarız," dedi.

Billie canlandı birden.

"Hop!" dedi göğsü hızla inip kalkarak. "Yapma öyle şey!"

"Dur Oğlan," diye seslendi Maurois, kılıcını bastondan kınına yerleştirirken. "Bakalım, bir başka yolu yok mu?"

Kimlanoğlan kadını bırakıp ağır ağır üç adım geri çekildi. Gözleri renksiz, ölü birer halkaydı, heyecan karşısında sinirleri yok oluveren insanların donuk gözleri. Kemikli elleri ceketini biraz aralayıp yeleğinin altında sivri sivri duran kalça kemiklerinin üzerine yerleşti.

"Bana baksana Parislim," dedi ağlamaklı sesiyle. "Benden mi yanaşın, karıdan mı?"

"Senden yanayım tabii, ama..."

"Tamam. O zaman benden yana ol! Her hareketime karışma. Bu kaltağın üstünü arayacağım, tamam mı? Var mı bir itirazın?"

Fransız, küçücük siyah bıyığı burnunun altına iyice yerleşene kadar büzdü dudaklarını, kaşlarını çatıp sağlam gözüyle düşünceli düşünceli baktı. Ama hiçbir itirazı yoktu ve olamayacağını da biliyordu. Omuz silkti sonunda.

"Haklısın," dedi. "Üstünü arayalım."

Oğlan aşağılayıcı bir homurtuyla kadına döndü gene.

Kadın geri sıçrayarak bana geldi, kolları boynuma dolandı hemen. Alışkanlık edinmişti artık.

"Jerry!" diye bağırdı suratıma. "İzin verme buna! Lütfen, Jerry!"

Bir şey demedim.

Oğlanın kadını aramasının pek kibar bir davranış olmadığı kanısındaydım, ama engel olmamam için iki neden vardı. Birincisi, bunca sözü edilen 'mal'ın ortaya çıkmasını geciktirecek hiçbir şey yapmak istemiyordum, ikincisi, ben şövalye falan değilim. Bu kadın oyun arkadaşlarını kendisi seçmişti ve oyunun bu aşamaya gelmiş olmasında epey sorumluluk taşıyordu. Eğer oyun biraz sertleşmişse, başının çaresine bakacaktı. Sağlam bir üçüncü neden daha vardı: Koca Çene, istesem de, gebermekten başka bir seçeneğim olmadığını hatırlatmak için tabancasını böğrüme basıyordu.

Oğlan, Ines'i sürükleyerek uzaklaştırdı. Karışmadım.

Kadını elektrik sobasının yanındaki bank artıklarına kadar sürükleyerek başıyla Fransıza işaret etti, yanma gelsin diye.

"Sen tut, ben üstünü arayayım," dedi.

Kadın ciğerlerini havayla doldurdu, ama bu havayı bir çığlık olarak salıveremeden Oğlanın uzun parmakları boğazını kavradı.

"Çıtın çıkarsa gırtlağını düğümleyiveririm," dedi.

Kadın soluğunu burnundan bıraktı.

Billie ayaklarını yere sürtmeye başladı. Başımı çevirip ona baktım. Ağzından soluyordu. Kafasına yapışan kızıl saçların altında alnı terden parlıyordu. 'Mal' ortaya çıkmadan damarının tutmayacağını umuyordum. Biraz sabrederse ben bile katılabilirdim ona.

Ama sabretmeyecekti. Maurois kadını tutup Oğlan soymaya başlayınca harekete geçti.

Bir adım attı onlara doğru. Koca Çene tabancasını sallayarak yerine dönmesini sağlamaya çalıştı. Billie görmedi bile. Kan çanağına dönmüş gözlerini bankın üstündeki üç kişiye dikmişti.

"Hop! Yapmasana be!" diye hırladı. "Yapılmaz öyle şey."

"Öyle mi?" dedi Oğlan, başını yaptığı işten kaldırarak. "Bak nasıl yapılırmış."

"Billie!" diye yalvarırcasına bağırdı Ines, yarmanın salaklığını teşvik ederek.

Billie saldırdı.

Koca Çene bıraktı gitsin, daha sağlam olur diye tabancaların ikisini de bana çevirdi. Kimlanoğlan saldıran devin önünden kenara çekildi. Maurois, kızı doğrudan Billie'nin üzerine fırlattı ve silahını çekti.

Billie'yle Ines çarpışarak birbirlerine girdiler.

Oğlan hızla iri adamın arkasına geçti. Oğlanın ellerinden biri cebine girdi, sustalıyı tutarak çıktı. Billie dengesini bulmaya çalışırken açıldı sustalı.

Oğlan sıçrayarak yanaştı Billie'ye.

Bıçaktan iyi anlıyordu. Öyle ucu yumruğun altından çıkmış, aşağı doğru darbeler falan yok.

Başparmağı ve hafif eğri tuttuğu işaret parmağı yön gösterdi bıçağa. Kolunu yukarı doğru salladı. Billie'nin omzunun aşağısına. Bir kere. Derinlemesine.

Billie, kadını gövdesinin altında ezerek yüzüstü yere kapaklandı. Kadının üzerinde yuvarlandı ve parçalanmış mobilya artıklarının arasında öldü kaldı. Ölüsü dirisinden daha büyüktü, bütün odayı dolduruyordu sanki.

Kimlanoğlan bıçağındaki kanı halının kenarına sildi, kapatıp cebine attı gene. Sol eliyle yaptı bütün bunları. Sağ eli kalçasına yakın duruyordu. Bıçağına bakmadı. Gözleri Maurois'nın üstündeydi.

Ama Fransızdan şikâyet bekliyorsa yanılıyordu. Maurois'nın küçük bıyığı titredi; yüzü beyaz ve gergindi.

"İşimizi çabucak bitirip buradan gitsek iyi olacak," dedi sadece.

Kadın hıçkırarak ölü adamın yanına gidip oturdu. Esmer teninin altında suratı kül rengiydi. Yenilmişti. Titreyen elleri giysinin içinde bir yerleri karıştırdı. Küçük, yassı ipekten bir kese çıkardı.

Maurois -Oğlandan daha yakın duruyordu kadına- uzanıp aldı keseyi. Parmaklarıyla açamayacağı kadar sıkı dikilmişti. O tutarken Oğlan bıçağıyla kesti. Fransız, kesenin içindekilerin bir bölümünü avucuna döktü.

Elmaslar. İnciler. Aralarında birkaç renkli taş.

***

Koca Çene hafif bir ıslıkla bıraktı soluğunu. Parıldayan taşlara çakılmış gibiydi gözleri. Maurois'nın, kadının, Oğlanın da.

Koca Çenenin dalgınlığı büyük bir kışkırtmaydı. Çenesine uzanabilirdim. Devirebilirdim onu. Billie'yle dövüşürken yiten gücümün hemen tamamı yerine gelmişti gene. Koca Çeneyi devirip Oğlanla Maurois kendilerine gelene kadar silahlarından hiç olmazsa birini ele geçirebilirdim. Bir şey yapmanın sırası gelmişti.

Yeteri kadar avans vermiştim bu serserilere. Mal ortaya çıkmıştı artık. Bu partinin dağılmasına izin verirsem, bütün bu ahaliyi bir d ıha ne zaman bir araya toplayabileceğim belli değildi.

Ama kışkırtmaya kapılmadım ve kendimi biraz daha beklemeye zorladım. Saman alevi gibi parlamanın bir anlamı yoktu. Elimde silah olsa bile, Maurois'yla Oğlana karşı gene azınlıkta kalacaktım. Pek parlak bir durum değildi bu. Bu dedektiflik işinin amacı eşkıya yakalamaktır, kahramanlık etmek değil.

Maurois'ya bir daha baktığımda taşları kesenin içine döküyordu gene. Keseyi cebine koymaya başladı. Kimlanoğlan elini koluna koyup durdurdu.

"Ben taşıyayım."

Maurois'nın kaşları havalandı.

"Siz iki kişisiniz, ben tekim," diye açıkladı Oğlan. "Size güvenim sonsuz falan, anladık, ama kendi payımı kendim taşıyacağım."

"Ama..."

Kapının zili Maurois'nın itirazını ağzına tıktı.

Oğlan kıza döndü.

"Sen konuşacaksın, saçmalamaya da kalkma sakın!"

Kadın yerinden kalkıp hole yürüdü.

"Kim o?" diye seslendi.

Evsahibesinin öfkeli ve azarlayıcı sesi.

"Bir çıt daha duyayım, Bayan Almad, polis çağıracağım. Çok ayıp bu yaptığınız!"

Kilitsiz olan kapıyı açıp bir göz atsaydı ne düşünürdü, merak ediyordum. Parçalanıp içi boşaltılmış möbleler ve ortalarında yerde yatan -ve ölürken çıkardığı gürültü yaşlı kadını gene kapının önüne getiren- bir ceset.

Merak ettim ve kumar oynadım.

"Hastir lan, kaltak!" diye bağırdım kapının önündeki kadına.

Soluğunun kesildiğini duyduk, başkaca bir ses gelmedi kadından. Uğradığı hakareti bir an önce en yakın telefona götürmesini diledim. O sözünü ettiği polisler artık gelseler iyi olacaktı.

Oğlan tabancasını çekmişti. Bir an için ne olacağı belli değildi. Ya Billie'nin yanma uzanacaktım, ya uzanmayacaktım. Sessizce bıçaklanabilsem uzanıverirdim yere. Ama arkamda kimse yoktu. Oğlan da bıçağını çekerse sessizce gitmeyeceğimi biliyordu. Mücevherler hazır ele geçmişken gereksiz yere gürültü çıkarmak istemiyordu.

"Çeneni kapa yoksa ben kaparım!" dedi iş orada kaldı.

Oğlan Fransıza döndü gene. Fransız bu küçük, dikkat dağıtıcı olaydan yararlanıp mücevherleri cebine atmıştı.

"Malları ya şimdi burada pay ederiz ya da ben taşırım," dedi Oğlan. "Size kazık atamam, iki kişisiniz."

"Ama Oğlan, burada kalamayız! Evsahibi kadın polise telefon etmiyor mudur şimdi? Başka yere gideriz pay etmek için. Birlikteyken bile niçin güvenemiyorsun bana?"

Oğlan iki adım atıp Maurois ve Koca Çeneyle kapının arasına yerleşti. Ellerinden birinde bana çektiği tabanca duruyordu; öbür eli de öbür tabancanın yakınlarında dolanıyordu.

"Yok öyle yağma!" dedi, burnundan konuşarak. "Benim mücevher payım başkasının cebinde çıkmayacak buradan. Burada pay etmek istiyorsan, sorun yok. Başka yerde pay edilecekse ben taşıyacağım. Tartışma!"

"Ama polis!"

"O senin derdin. Ben sorunları sırayla ele alıyorum. Şimdiki sorunum mücevherler."

Fransızın alnında mavi bir damar belirdi. Gövdesi kaskatıydı. Oğlanla düelloya girecek cesareti topluyordu. Oğlan da, Fransız da biliyorlardı ki perde indiğinde bütün mücevherler tek elde kalacak. İşe zaten birbirlerini kazıklayarak başlamışlardı. Alışkanlıklarını değiştirecek halleri yoktu. Mücevherler sonunda birisinde kalacaktı. Öbürünün hiçbir şeyi olmayacaktı, belki bir cenaze töreni, o kadar.

Koca Çene sayılmıyordu bu oyunda. Bu vatandaşlar arasında var olamayacak kadar basit bir serseriydi. Kafası çalışsa, şimdiye kadar elindeki silahlardan biriyle birini, öbürüyle de ötekini haklamış olması gerekirdi. Öyle yapacağına, hâlâ silahların ikisini de bana doğrultmuş duruyor, yan gözle de olanları izlemeye çalışıyordu.

Kadın, evsahibesiyle konuşmaya gittiği kapının yanında dikiliyordu hâlâ. Gözlerini Fransızla Oğlana çevirmişti. Çok değerli dakikalar, sanki saatler geçti gözümle dikkatini çekebilene kadar. Sonunda gördü.

Kendisinden otuz santim ötedeki elektrik düğmesine baktım. Sonra kadına baktım. Gene elektrik düğmesine baktım. Gene kadına. Gene düğmeye. Anladı. Eli usulca duvar boyunca ilerlemeye başladı. Oyundaki iki esas adama baktım. Oğlanın gözleri ölü ve öldürücü birer halka halindeydi. Maurois'nin sağlam gözü sulanmıştı. Hafif gelmişti Oğlana. Elini cebine sokup ipek keseyi çıkardı. Kadının esmer parmağı elektrik düğmesine ulaştı. Tanrı bilir ya, pek güvenilir bir ortak değildi, ama başka seçeneğim yoktu. Işıklar söndüğünde hareket halinde olmam gerekiyordu. Koca Çene kurşun yağdırmaya başlayacaktı. Ines'in ürkmeyeceğine güvenmem gerekiyordu. Bir terslik yaparsa işim bitikti.

Tırnağı beyazlaştı düğmenin üzerinde. Maurois'ya saldırdım.

Karanlık... Arada turuncu ve mavi parıltılar... Gürültü.

Kollarım Maurois'yı kavramıştı. Billie'nin ölüsünün üzerine devrildik. Gövdemi kıvırıp Fransızın suratını tekmeledim. Bir kolumu kurtardım. Onun kollarından birini kavradım. Öbür eli suratıma saldırdı. Demek mücevherler . hapsettiğim elindeydi.

Parmakları ağzıma girdi. Isırdım ve dişlerimi elinin üzerinde kenetli tüttüm. Dizlerimden biri suratındaydı. Daha da bastırdım dizimi. Bir eli hâlâ dişlerimin arasındaydı. Keseyi ele geçirmek için iki elimi de kullanabilirdim.

Pek güzel değildi bu teknik, ama etkiliydi.

Oda, bir devin üzerinde trampet çaldığı bir davulun karanlık içi gibiydi. Dört silah birden aralıksız bir kükreme halinde çalışıyordu.

Maurois'nın tırnakları dilime gömüldü. Ağzımı açmak, elini serbest bırakmak zorunda kaldım. Ellerimden biri keseyi buldu. Bırakmıyordu. Başparmağını kıvırdım. Bağırdı. Kese bendeydi.

Ondan ayrılmak istedim artık. Bacaklarıma sarıldı. Bir tekme salladım, ıska geçtim. İki kere titreyip kımıldamaz oldu birden. Havada uçuşan mermilerden birini yemişti herhalde. Yerde yuvarlanarak yanma yaklaştım, elimi gezdirdim üstünde. Sert bir kabarıklığa değdim. Elimi cebine atıp tabancamı geri aldım.

Dörtayak giderek bir elimde tabanca, öbüründe mücevher kesesi, yan odanın kapısının olması, gerektiği yere doğru süründüm. Bir adım yanılmışım, rotamı düzelttim. Kapıdan geçerken arkamdaki odadan gelen gürültüler birden kesildi.

Kapının öte yanında, duvara yapışmış, ipek keseyi cebime atmış, öbür odada Fransızın dibinde yere yatıp kalmadığıma yanıyordum. Bu oda karanlıktı. Kadın oturma odasının ışıklarını söndürdüğünde karanlık değildi oysa. Dairedeki bütün odaların ışıkları yanıyordu o sırada. Şimdi her yer karanlıktı. Işıkları kimin söndürdüğünü bilmediğim için hoşlanmıyordum bu durumdan.

Terk ettiğim odadan hiç ses gelmiyordu.

Yan tarafta, göremediğim açık bir pencereden dışarıda yağan yağmurun tatlı hışırtısı geliyordu.

Arkamdan bir ses daha geldi. Birbirine çarpan dişlerin usul tıkırtısı.

Buna sevindim. Korkak Ines'ti bu tabii. Oturma odasını karanlıkta bırakıp bütün öbür ışıkları söndürmüştü. Belki başka kimse yoktu arkamda.

Açık ağzımdan sessizce soluyarak bekledim. Bu karanlıkta kadını gürültü çıkarmadan aramam mümkün değildi. Maurois'yla Oğlan her yana mobilya parçalan saçmışlardı. Kadının silahı olup olmadığını bilemiyordum tabii. Her an ateş açabilirdi.

Bilmediğim için, durduğum yerde kalıp bekledim.

Dakikalarca takırdadı dişleri.

Oturma odasında bir şey kımıldadı. Bir silah patladı.

"Ines!" diye fısıldadım, takırdayan dişlere doğru.

Cevap yok. Oturma odasındaki eşyalara sürtündü birisi. İki tabanca aynı anda patladı. Bir inleme başladı içeride.

"Mallar bende," diye fısıldadım, inlemelerden yararlanarak.

Tepki o zaman geldi.

"Jerry! Ah, gel bana!"

Öbür odadan iniltiler geliyordu hâlâ, ama biraz hafiflemişti. Kadının sesine doğru süründüm. Dört ayak üstünde ve eşyalara elimden geldiğince ses çıkarmadan çarparak. Hiçbir şey göremiyordum. Yarı yola gelince elimi ıslak bir kürk yığınının üzerine koydum; mor Frana, merhum. Yoluma devam ettim.

Ines heyecanlı bir elle omzuma dokundu.

"Ver bana!" oldu ilk sözcükleri.

Karanlıkta sırıttım, elini okşadım, kafasını bulup ağzımı kulağına dayadım.

"Yatak odasına gidelim," dedim, mücevherleri alma isteğine kulak asmadan. "Oğlan gelecek şimdi." Koca Çeneyi hakladığından hiçbir kuşkum yoktu. "Yatak odasında olursak daha hâkim oluruz duruma."

Yalnız bir tek kapısı olan bir odada kabul etmek istiyordum Oğlanı.

Yatak odasına götürdü beni. ikimiz de dört ayak üstündeydik. Sürünürken kafam çalışıyordu durmadan. Oğlan, Fransızla benim aramdaki olayın nasıl bittiğini biliyor olamazdı. Bir tahmin yürütecek olsa, Fransızın yırttığını tahmin ederdi. Beni Billie'yle aynı angut sınıfına koyup Fransızın benden üstün çıkacağını tahmin etmesi doğaldı. İhtimal Koca Çeneyi haklamıştı ve bunun da farkındaydı. Oturma odası zifiri karanlıktı, ama oradaki tek canlının kendisi olduğunu da fark etmişti artık herhalde.

Dairenin tek çıkışını tutuyordu zaten. Demek Ines'le Maurois'nin hâlâ dairenin içinde, mücevherlerle birlikte olduklarını düşünecekti. Ne yapacaktı bu konuda? Ortaklık numarası bitmişti artık. Işıkların sönmesiyle yok olmuştu. Oğlan taşları istiyordu. Yalnız taşları.

Müneccim falan değilim, ama Oğlanın az sonra peşimize düşeceğini geçiriyordum kafamdan. Polisin yolda olduğunu biliyordu artık, bilmesi gerekirdi. Ama bence öyle bir deliydi ki, polis gelene kadar ciddiye almayacaktı o konuyu. Üstelik de polisin topu topu iki kişi geleceklerini tahmin ediyordu herhalde, içkiyi fazla kaçıran birkaç kişinin üstesinden gelecek kadar. Onları haklardı nasıl olsa ya da haklayabileceğim düşünüyordu. Bu arada, taşların peşine düşecekti.

Kadınla birlikte yatak odasına vardık, dairenin en dibinde, tek kapılı bir oda. Kapıyla oynadığını, örtmeye çalıştığını işittim. Göremiyordum, ama ayağımı araya koyup engelledim.

"Açık kalsın," diye fısıldadım.

Oğlanı dışarıda bırakmak değil, içeri almak istiyordum.

Karnımın üstünde kapıya kadar süründüm gene, saatimi çıkardım cebimden ve kapının eşiğine, kapıyla çerçevenin arasına dayadım. İki-iki buçuk metre uzaklaşana kadar geri geri süründüm gene, açık kapıdan saatin karanlıkta parlayan numaralarına bakarak.

Fosforlu rakamlar kapının öbür yanından görünmüyorlardı, bana dönüktüler. Kapıdan gelen herhangi birisi de bir an için bile olsa -sıçrayarak gelmezse tabii- gövdesinin bir bölümünü saatle benim aramdan geçirmek zorunda kalacaktı mutlaka.

Yüzüstü, tabancamın horozu çekilmiş, kabzası yere dayalı, saatimin solgun parıltısının yok olmasını bekliyordum.

Bir süre bekledim. Karamsarlık... Belki gelmeyecekti; belki benim, onun peşinden gitmem gerekecekti; belki kaçacaktı ve bunca zahmetten sonra ele geçiremeyecektim onu.

Ines yanımda kulağıma soluyor, titriyordu.

"Dokunma bana," diye hırladım, sokulmaya kalkışınca.

Kolumu sallıyordu.

Yan odada bir cam kırıldı.

Sessizlik.

Saatimden parlayan fosforlu lekeler gözlerimi yakıyordu. Gözümü kırpamıyordum bile. O göz kırpma sırasında bir ayak geçebilirdi saatin önünden. Gözümü kırpmamam gerekiyordu, ama kırpmam şarttı. Kırptım. O arada saatle aramdan bir şeyin geçip geçmediğini bilemiyordum. Gene kırpmam geldi. Gözlerimi açık tutmaya çalıştım. Tutamadım. Üçüncü göz kırpışmada ateş edecektim neredeyse. Saatle aramdan bir şey geçti gibi gelmişti.

Oğlan, ne yapıyorsa ses çıkarmadan yapıyordu.

Esmer kadın yanımda hıçkırmaya başladı. Mermilere yol gösterebilecek, gırtlaktan gelen sesler.

Kırpmadan duramayan gözlerimle hıçkırığını aynı torbaya koyup popuna sövdüm, yüksek sesle değil, ama yürekten.

Gözlerim yanıyordu. Sulanmışlardı iyice, bir perde inmişti sanki önlerine. Gözkapaklarımı kırpa kırpa açtım önlerini, ama o sırada da çok değerli anlar kaybettim. Tabancanın kabzası elimin terinden vıcık vıcık olmuştu. İçim dışım çok rahatsızdı.

Barut yaktı suratımı.

Çığlık çığlık manyak bir karı üstümdeydi.

Attığım ilk mermi çarptıysa tavana çarptı.

İte kaka, belki de tekmeleyerek kadını üstümden atıp gerisin geri süründüm gene yerde. Yan tarafta bir yerlerden iniltisi geldi. Oğlanı göremiyordum, duyamıyordum. Saat biraz daha uzakta görünüyordu gene. Bir hışırtı.

Saat yok oldu.

Saate ateş ettim..

Yere yakın iki ışık noktası alevli birer şimşek gibi çaktı.

Namluyu olabildiğince yere yakın tutarak noktaların arasına ateş ettim. İki kere.

İki şimşek daha çaktı bana doğru.

Sağ elim birden uyuştu. Sol elime aldım silahı. İki mermi daha yaktım. Demek bir tane kalmıştı tabancamda.

Ne yaptım o mermiyi, bilmiyorum. Acayip düşünceler doldu kafama. Oda yoktu. Karanlık yoktu. Hiçbir şey yoktu...

Alacakaranlıkta gözlerimi araladım. Sırt üstü yatıyordum. Esmer kadın yanıma diz çökmüş, burnunu çekip titriyordu. Elleri çok meşguldü, giysilerimin içinde.

Ellerinden biri mücevher kesesini tutarak yeleğimin cebinden çıktı.

Canlanıp kolunu kavradım. Dirilmiş bir ölüymüşüm gibi bastı çığlığı. Keseyi geri aldım.

"Ver onları bana Jerry," diye yalvardı, parmaklarımı keseden ayırmaya çalışarak. "Benim onlar. Ver onları!"

Oturur duruma gelip çevreme baktım.

Yanımda parçalanmış bir başucu lambası duruyordu.

Ya ayağımın ters bir hareketiyle ya da Oğlanın attığı. mermilerden biri değerek düşüp kafama çarpmış, ben de bayılmıştım. Odanın öbür ucunda yüzüstü, kolları çarmıha gerilmiş gibi iki yana açılmış yatıyordu Kimlanoğlan. Ölmüştü.

Dairenin ön yanından kapıya sert darbeler vuruluyordu, ama bunları kafamın zonklamasından ayırt etmek çok zordu. Polis, kilidi açık kapıyı kırmaktaydı.

Kadın birden sakinleşti. Hemen başımı ona doğru çevirdim. Bıçak yanağımı yaktı, ceketimin yakasını yardı. Aldım elinden.

Bir anlamı yoktu bunun. Polis buradaydı bile. Keyfi olsun bari, dedim içimden. Yeni yeni kendime gelmiş gibi:

"Ha, sen miydin?" dedim. "Al."

İlk polis odaya adımını atarken mücevher kesesini uzattım ona.

***

Ines'i yeniden doğuya, Massachusetts Hapishanesinde ömür boyu hapis cezasını çekmeye gidene kadar görmedim. O gece daireye giren polislerin ikisi de tanımıyorlardı beni. Beni tanıyan kimseye rastlamadan kadınla ayrıldık birbirimizden, böylece de asıl kimliğimi öğrenmemesi için gerekeni yapacak zamanı buldum. İşin en güç yanı, adımın gazetelerde çıkmasını engellemek oldu, çünkü yargıç önüne çıkıp Billie'nin, Koca Çenenin, Maurois'nın ve Kimlanoğlan'ın ölümlerini anlatmam gerekti. Ama becerdim. Bildiğim kadarıyla esmer kadın beni hâlâ içki kaçakçısı Jerry Young diye biliyor.

Kadınla, San Francisco'dan götürülmeden önce bizim Moruk konuştu. Onun öğrendikleriyle Boston Şubemizden gelen bilgileri birleştirince ortaya şöyle bir hikâye çıkıyor:

Tunnicliffe diye bir Bostonlu mücevhercinin Binder adında çok güvendiği bir yardımcısı var. Binder, Ines Almad adında esmer bir kadınla düşüp kalkmaya başlıyor. Bu esmer kadının da ne idüğü belirsiz iki arkadaşı var: Maurois adında bir Fransızla esas adı Carey ya da Correy olan, ama daha çok Kimlanoğlan adıyla bilinen bir Bostonlu. Böyle bir takımla yola çıkınca da her şey gelebilir insanın başına.

Başa gelen şöyle bir plan: Mücevhercinin güvenilir adamı Binder -ki görevleri arasında dükkânı açıp kapamak da var- Noel dönemi için alınmış, ama henüz mücevher haline dönüştürülmemiş değerli taşların en iyilerini bir akşam dükkânı kapadıktan sonra beraberinde götürüp Ines'e verecek. Ines de onları paraya çevirecek.

Binder'in hırsızlığı belli olmasın diye Kimlanoğlanla Fransız ertesi sabah dükkânı açılır açılmaz soyacaklar. Dükkânda o sırada yalnız Binderle -dükkândaki en değerli taşların zaten yok olduklarını fark etmeyecek olan- kapıcı olacak. Soyguncular ele ne geçirilirse götürecekler. Ayrıca adam başı iki yüz ellişer dolar alacaklar, yakalanırlarsa da Binder onları tanımadığını söyleyecek.

Binder'in bildiği plan böyleydi. Ama bilmediği şeyler de vardı.

Ines, Maurois ve Oğlan arasında bir başka anlaşma vardı. Ines mücevherleri Binder'den alır almaz Chicago'ya gidecek ve Maurois'yla Oğlanı orada bekleyecekti. Kadınla Fransız bütün suçu Binder'in üstüne atıp tüymeye razıydılar aslında. Ama soygunun önceden planlandığı gibi yapılması ve bu arada Binder salağının da öldürülmesi için diretiyordu Kimlanoğlan. Binder haklarında çok şey biliyordu Oğlana göre ve kazığı yediğini anlar anlamaz her şeyi anlatacaktı.

Sonunda Oğlanın istediği oldu ve Binder'i öldürdü.

Sonra üçünün de canına okuyan ikili, üçlü, altılı kazık atmalar başladı: Kızın, Oğlan ve Maurois'yla ayrı ayrı yaptığı özel anlaşmalar -biriyle Saint Louis'de, öbürüyle New Orleans'ta sözleşmişti - ve tek başına San Francisco'ya kaçışı.

Billie bütün bu olaylara tesadüfen karışmış garibanın biriydi; ya da neredeyse. Ines'in bir yerlerde rastlayıp seçtiği arızalı yolun sert yerlerinde ona destek olması için yanında gezdirdiği bir kereste tüccarı.

MAIN CİNAYETİ

Başkomiser, olayla Hacken ve Beggs'in ilgilendiklerini söyledi, içtima odasından ayrılırlarken yakaladım. Begg, çilli bir ağır sıklet boksöre benziyordu; iri bir encik kadar dost, ama daha az akıllıydı. İnce, uzun boylu Çavuş Hacken o kadar eğlenceli değildi, ama ekibin beynini endişeli, keser gibi suratının ardında taşıyan oydu.

"Aceleniz var mı?" diye sordum.

"Mesai bitince işimiz hep acele," dedi Begg. Gülümserken çiller suratının yukarılarına çıkıyordu.

"Ne istiyorsun?" diye sordu Hacken.

"Main olayı konusunda bildiklerinizi, bir bildiğiniz varsa tabii."

"Sen de mi o işin üstündesin?"

"Evet," dedim. "Main'in patronu tuttu bizi: Gungen."

"O zaman sen bize anlat. Niye yirmi bini nakit olarak taşıyormuş?"

"Sabaha söylerim," dedim. "Gungen'ı görmedim henüz. Bu akşam buluşacağız."

Konuşurken, sıra ve iskemle düzeniyle bir okul sınıfını andıran içtima odasına girmiştik. Sıralarda yarım düzine kadar polis oturmuş, raporlarını yazıyorlardı. Üçümüz Hacken'ın sırasının çevresine yerleştik ve ince uzun dedektif anlatmaya başladı:

"Main, pazar akşamı, cüzdanında yirmi bin dolarla Los Angeles'tan evine dönüyor. Gungen'in bir satışı için gitmiş oraya. O kadar nakit parayı niçin yanında taşıdığını sen öğreneceksin. Karısına, Los Angeles'tan bir arkadaşıyla birlikte arabayla geldiğini söylemiş. Arkadaşının adını vermemiş. Karısı on buçukta yattığında, Main'i kitap okur bırakmış. Parayı iki yüz yüzlük halinde, kahverengi bir cüzdanda tutuyormuş.

"Buraya kadar iyi. Adam oturma odasında kitabını okuyor. Karısı yatak odasında uyuyor. Dairede ikisinden başka kimse yok. Kadın bir gürültüye uyanıyor. Yataktan fırlayıp oturma odasına koşuyor. Main

iki herifle güreş halinde. Birisi iriyarı, gürbüz bir delikanlı, öbürü ince ve narin, kız gibi bir şey. İkisi de yüzlerine siyah birer mendil bağlamışlar ve kasketlerini iyice indirmişler suratlarına.

"Bayan Main belirince, ufak tefek olanı Main'i bırakıp kadının üzerine gidiyor. Suratına bir tabanca dayayıp uslu durmasını söylüyor. Main de tabancasını çekmiş, ama haydut bileğinden kavramış, silahı sökmeye çalışıyor elinden. Kısa bir süre sonra başarıyor da, Main'in elinden düşüyor tabanca. Haydut kendi tabancasını çekip Main'e kımıldamamasını söylüyor, yerdeki tabancayı almaya eğiliyor.

"Herif eğilir eğilmez Main üstüne çullanıyor gene. Haydutun tabancasını düşürtmeyi başarıyor, ama bu sefer herif yerdeki tabancayı kapıyor; Main'in düşürdüğünü. Birkaç saniye yerde yuvarlanıyorlar. Bayan Main neler olduğunu tam olarak seçemiyor. Sonra birden 'dan'! Main yüreğinde bir kurşun, yeleğinin önü silahın patlamasından alevler içinde, yere yığılıyor; maskeli herifin elinde Main'in tabancası. Bayan Main bayılıveriyor.

"Kendine geldiğinde, kocasının ölüsünden başka kimse yok dairede. Kocasının cüzdanı da gitmiş,, silahı da. Yarım saat kadar baygın kalmış kadın. Bunu nereden biliyoruz: Silah seslerini komşular da duymuşlar çünkü, ama nereden geldiğini çıkaramamışlar.

"Main'lerin dairesi altıncı katta. Bina sekiz katlı. Yanıbaşında, On Sekizinci Caddenin köşesinde iki katlı bir yapı daha var; alt kat bakkal, üst kat bakkalın evi. Bu iki yapının arkasında dar bir ara sokak uzanıyor. Tamam mı?

"Kinney -devriye gezen polis— o sırada On Sekizinci Cadde üzerinde. Silah sesini duyuyor. Hem de çok iyi duyuyor, çünkü Main'lerin dairesi binanın o yanında, bakkala bakan yanında yani, ama nereden geldiğini hemen çıkaramıyor. Sokağı arayarak epey zaman kaybediyor. Ara sokağa vardığında uçmuş bile bizim kuşlar. Ama izlerini buluyor orada, bir tabanca atmışlar oraya, Main'den alıp onu öldürmek için kullandıkları tabanca. Ama Kinney saldırganları görmemiş, onlara benzeyebilecek kimseyi de görmemiş.

"Şimdi, apartmanın üçüncü katındaki koridor pencerelerinden birinden bakkalın damına atlamak ya da oradan apartmana girmek çocuk oyuncağı, ciddi bir sakatlığı olmayan herkesin yapabileceği bir şey ve o pencere hiçbir zaman kilitli olmuyor. Bakkalın damından arkadaki ara sokağa atlamak da bir o kadar kolay. Dökme demirden bir sundurma var, eşiği iyice derin bir pencere var, menteşeleri bayağı çıkık bir kapı var, yani o arka duvara merdiven dayasan o kadar kolay olur. Begg'le birlikte inip çıktık oradan, terlemedik bile. İki herif oradan girmiş olabilirler. Oradan girdiklerini biliyoruz. Bakkalın damında Main'in cüzdanını bulduk, boş tabii, bir de mendil. Cüzdanın metal köşeleri var. Mendil o köşelerden birine takılmış, herifler cüzdanı atınca da birlikte gitmiş."

"Main'in mendili mi?"

"Kadın mendili, bir köşesine E harfi işlenmiş."

"Bayan Main'in mi?"

"Bayan Main'in ilk adı Agnes," dedi Hacken. "Cüzdanı, tabancayı ve mendili gösterdik kendisine. Cüzdanla tabancanın kocasına ait olduğunu söyledi, ama mendili tanıyamadı. Mendile sinmiş kokuyu tanıdı ama: Desir du Coeur. Bundan yola çıkarak da o iki kişiden ufak tefek olanının kadın olabileceğini söyledi. Zaten, kıza benzer yapıda diye birisi tanımlamıştı başında."

"Parmak izi falan?"

"Yok. Phelps daireyi, pencereleri, damı, cüzdanı ve tabancayı yokladı, tek iz yok."

"Bayan Main tanıyabilecek mi bu tipleri?"

"Küçüğünü tanıyabileceğini söylüyor. Tanır belki."

"Kim olabilecekleri konusunda bir şey var mı elinizde?"

"Daha değil," dedi uzun boylu polis ve kapıya yöneldi.

Polislerden sokakta ayrılıp Bruno Gungen'ın Westwood Park'taki evine gittim.

Antika mücevher taciri, ufak tefek, şık bir adamdı. Smokininin ceketi beline korse gibi oturmuştu ve omuzlarında sivri, yüksek vatkalar vardı. Saçları, bıyığı ve kürek biçimindeki keçi sakalı, sivri ve manikürlü tırnakları gibi parlayana kadar siyaha boyanıp yağlanmıştı. Ellilik yanaklarındaki kızarıklığın allık olmadığı konusunda bahse girmemek daha sağlam olurdu, bana kalırsa. İri, deri kaplı koltuğunun derinliklerinden kalkıp bir çocuğunki kadar ufak, yumuşak bir el uzattı bana, başını hafif yana eğip gülümseyerek selamladı.

Sonra başını eğerek masada oturduğu yerden kalkmaksızın karısıyla tanıştırdı. Görünüşe göre, kadının yaşı, adaminkinin üçte biri kadardı. On dokuz yaşından büyük olamazdı ve on altı yaşında gibi duruyordu. Kocası kadar ufak tefekti; gamzeli esmer bir yüzü, yuvarlak kahve gözleri, boyalı tombul dudakları vardı; bir oyuncakçı dükkânının vitrininden çıkmış bir bebek gibiydi.

Bruno Gungen, karısına uzun uzun Continental Dedektif Acentesinde çalıştığımı, Jeffrey Main'in katillerinin bulunması ve yirmi bin doların ele geçirilmesi yolunda polislere yardımcı olmak için beni tuttuğunu anlattı.

Karısı, konuyla zerre kadar ilgilenmediğini belli eden bir sesle, "Ya, öyle mi?" dedi ayağa kalkıp, "O zaman sizleri bırakayım," dedi.

"Hayır, sevgilim, hayır!" Kocası pembe parmaklarını sallıyordu karısına doğru. "Senden gizli hiçbir şeyim yok!"

Gülünç suratını hızla bana çevirdi, başım azıcık yana yatırdı ve küçük bir gülücükle sordu: "Öyle değil mi? Karı-koca arasında hiçbir sır olmaması gerek, öyle değil mi?"

Onunla aynı düşüncedeymişim gibi yaptım.

"Sevgilim," dedi yeniden yerine oturan karısına dönerek, "bu işle benim kadar ilgilendiğini biliyorum, çünkü zavallı Jeffrey'i aynı derecede severdik ikimiz de, değil mı?

"Ya, evet," dedi kadın, aynı ilgisiz sesle.

Kocası bana döndü, "Ya şimdi?" dedi beni teşvik edercesine.

"Polisle görüştüm," dedim. "Onların anlattıklarına ekleyebileceğiniz bir şey var mı? Yeni bir şey, onlara anlatmadığınız bir şey?"

Hızla karısına döndü. "Var mı, Enid, sevgilim?"

"Ben bir şey bilmiyorum," dedi kadın.

Gungen kıkırdayıp keyifle bana baktı gene.

"İşte bu kadar," dedi. "Bir şey bilmiyoruz."

"Soyulup öldürülmeden üç saat önce, pazar akşamı saat sekizde, yüz dolarlık kupürler halinde yirmi bin dolarla San Francisco'ya döndü Main," dedim. "Ne arıyordu o paralar orada?"

"Bir müşteriye yaptığımız satışın geliri," dedi Bruno Gungen. "Los Angeles'ta, Bay Nathaniel Ogilvie."

"Ama niçin nakit?"

Küçük adamın makyajlı suratını kurnaz bir sırıtış bürüdü.

"Hafif bir kurnazlık," diye itiraf etti, "küçük bir meslek inceliği. Koleksiyoncuları bilir misiniz? incelenmeye değer insanlardır. Bakın; mesela Eski Yunan işi altın bir taç ele geçiriyorum; daha doğrusu, Eski Yunan olduğu iddia edilen, üstelik Rusya'nın güneyinde, Odessa yakınlarında bulunduğu iddia edilen bir taç. Bu iddiaların doğru olup olmadıkları konusunda bir bilgim yok, ama tacın güzel olduğu kesin."

Kıkırdadı.

"Şimdi... Bir müşterim var, Los Angeleslı Bay Nathaniel Ogilvie. Bu tür antikalara karşı büyük bir zaafı var, gerçek bir cacoetbes carpendi. Şunu da bilmeniz gerekir: Böyle malların değeri, karşılığında ne alabilirseniz o kadardır; ne bir kuruş fazla, ne bir kuruş eksik. Bu taca gelince, sıradan bir mal olarak satsam, en aşağı on.bin dolar getirir. Ama adı unutulmuş bir İskit kralı için yüzyıllar önce yapılmış altın bir kaskete sıradan bir mal denebilir mi? Elbette hayır! Dolayısıyla da Jeffrey tacı pamuklara sarılmış, şık bir paket halinde Los Angeles'a, dostumuz Bay Ogilvie'ye göstermeye gidiyor.

"Bu tacın, nasıl elimize geçtiğini söylemeyecektir Jeffrey. Ama tacın buraya kadar gelmesinde çeşitli entrikalar, kaçakçılık, orada burada biraz şiddet ve suç unsurları olduğunu ve büyük bir gizlilik gerektiğini ima edecektir. Gerçek bir koleksiyoncuyu avlamak için bundan büyük bir yem olamaz! Elde edilmesi zor olmayan bir malın hiçbir' değeri yoktur onun için. Jeffrey yalan söylemez. Asla! Mon dieu, böyle namussuz, alçak taraklarda hiç bezi yoktur. Ama çok şey ima edecektir ve ödemenin çekle yapılmasını reddedecektir, hem de kesinlikle! Çek kabul edemem beyefendiciğim! İzi bulunabilecek hiçbir şey el değiştirmemeli! Nakit rica edeceğim!

"Gördüğünüz gibi, kurnazlık. Ama nerede bunun zararı? Bay Ogilvie tacı nasıl olsa satın alacak, bu küçük numaramız da alışverişi onun için daha keyifli kılacak. Bu antikaya sahip olmanın keyfini daha arttıracak. Hem de bu tacın sahici olmadığını kim söyleyebilir ki? Eğer sahiciyse, Jeffrey'in ima ettiği şeylerin gerçek olduğu kuşkusuz. Dolayısıyla da Bay Ogilvie bu tacı yirmi bin dolara satın alacak, bu da zavallı Jeffrey'in niçin yirmi bin dolar taşımakta olduğunu açıklayacak."

Pembe elini gösterişle, boyalı kafasını da heyecanla salladı ve "Voila! İşte böyle!" diye bağladı.

"Main döndükten sonra sizi aradı mı?" diye sordum.

Antikacı sorumu çok eğlenceli bulmuş gibi gülümsedi, sonra gülümseyişini karısına çevirdi.

"Aradı mı Enid, sevgilim?" diye karısına aktardı soruya

Kadın dudaklarını büzüp ilgisizce omuz silkti.

Gungen karısının hareketini açıkladı: "Döndüğünü, pazartesi sabahı ölüm haberini alınca öğrendik. Değil mi hayatım?"

Hayatı, "Evet," diye mırıldanıp ayağa kalktı, "bağışlarsınız değil mi?" dedi. "Yazılacak bir mektubum var."

"Tabii canım," dedi Gungen ve birlikte ayağa kalktık.

Kapıya doğru yürürken kocasının yanından geçti. Adam, aşırı bir huşu gösterisiyle boyalı bıyığının üstündeki minik burnunu titretti, gözlerini yuvarladı.

"Ne kadar muhteşem bir parfüm, ciğerimin köşesi!" dedi. "Cennetten çıkma bir koku. Burun deliklerine hitap eden bir senfoni adeta! Adı var mı bunun, sevgilim?"

"Desir du Coeur," dedi kadının omzunun üstünden ve yanımızdan ayrıldı.

Bruno Gungen bana bakıp kıkırdadı.

Yeniden oturup Jeffrey Main hakkında neler bildiğini sordum.

"Her şeyi," dedi. "On iki yıldır, yani on sekiz yaşından beri, sağ kolum, sağ gözümdü."

"Peki, nasıl bir adamdı?"

Bruno Gungen pembe avuçlarını gösterdi bana.

"Herhangi bir adam nasıldır ki?"

Bir şey anlamadım bundan. Susup bekledim.

"Anlatayım," dedi küçük adam. "Benim yaptığım ticarete eli de ruhu da yatkındı Jeffrey'in.. Dünyada benden başka bu konuda yargılarına güvenebileceğim Jeffrey'den başka bir kişi daha bilmiyorum. Üstelik de çok namusluydu! Anlattığım hiçbir şey bu konuda yanıltmasın sizi. Bu dünyada ne kadar kilidim varsa, Jeffrey'de hepsinin anahtarı vardı ye sonsuza dek tutabilirdi o anahtarları, o kadar yaşasaydı tabii.

"Ama, işin bir de aması var. Özel yaşamını tanımlamak için 'hovarda'dan başka sözcük bulamıyorum. İçer, kumar oynar, sevişir, para harcar; Tanrım nasıl da para harcardı! İçkisiyle, kumanyla, zamparalığı ve israfçılığıyla çok aşırı bir adamdı, bu konuda hiç kuşkunuz olmasın. Ilımlılıkla uzak-yakın hiçbir ilgisi yoktu. Miras yoluyla elde ettiği paralardan, evlendiklerinde karısının getirdiği elli bin dolardan iz bile yok artık. İyi ki yaşam sigortası vardı, yoksa karısı beş parasız kalacaktı. Tam bir hovardaydı rahmetli!"

Ayrılırken Bruno Gungen beni ön kapıya kadar geçirdi. "İyi geceler," deyip çakıl kaplı yoldan arabamı bıraktığım yere yürüdüm. Gece karanlık, bulutsuz ve aysızdı. Gungen'ın evinin iki yanında yüksek çalılar birer duvar oluşturuyordu. Sol tarafta, karanlıkta zar zor seçilebilen bir delik vardı; beyzi, koyu gri, surat biçiminde bir delik.

Arabama girdim, motoru çalıştırıp yola çıktım. Yolu kesen ilk sokağa sapıp park ettim ve yürüyerek Gungen'lara döndüm. O surat boyundaki deliği merak etmiştim.

Köşeye vardığımda, Gungen'lardan bana doğru gelen bir kadın gördüm. Bir duvarın gölgesinde durmuştum. Temkinli davranıp bir bahçe kapısının tuğladan pervazının çıkıntılarına kadar geriledim, gizlendim.

Kadın karşıdan karşıya geçip tramvay yoluna yöneldi. Kadın olduğunu görüyordum, ama başkaca seçemiyordum. Belki Gungen'lardan geliyordu, belki başka yerden. Belki çalıların arasında gördüğüm onun yüzüydü, belki değildi. Yazı, evet; tura, hayır bir durumda yani. Yazı deyip peşinden gittim. Tramvay yolundaki bir kahveye gidiyordu. Dükkândaki işi telefonlaydı. On dakika kadar kaldı aletin başında. İçeri girip konuştuklarını dinlemeye kalkmadım, sokağın karşı yanında durup iyice inceledim kadını.

Yirmi beş yaşlarında, orta boylu, tombulca, altlan torbalı açık gri gözleri olan, kalın burunlu, alt dudağı çıkık bir kızdı. Kahverengi saçlarını toplamamıştı. Uzun, mavi bir pelerine sarınmıştı.

Kahveden Gungen'ların evine kadar izledim onu. Arka kapıdan içeri girdi.

Hizmetçilerden biriydi herhalde, ama bana kapıyı açan o değildi.

Arabama atlayıp şehre ve büroma döndüm.

"Dick Foley'in bir işi var mı şu sıralar?" diye sordum, Continental Dedektif Acentesinin gece nöbetçiliğini yapan Fiske'e.

"Yok. Ensesinden ameliyat olan adamın hikâyesini biliyor musun?" Teklifsiz, üst üste bir düzine fıkra sıralayabilirdi Fiske.

"Biliyorum. Dick'i bul, yarın sabah Westwood Park'tan başlayarak birisini izlemeye hazır olmasını söyle."

Fiske'e, Dick'e iletilmek üzere, Gungen'ın adresiyle kahveden telefon eden kızın eşkâlini verdim. Ondan sonra da gece nöbetçisine hem adı Afyon olan Zencinin hikâyesini hem de ihtiyarın ellinci evlenme yıldönümünde karısına ne dediğinin hikâyesini bildiğimi söyledim. Bir tane daha çıkaramadan kendi yazıhaneme kaçıp Los Angeles büromuza, Main'in oraya yaptığı yolculuğu araştırmalarını isteyen bir şifre çektim.

Ertesi sabah Hacken'la Begg beni görmeye geldiler ve onlara Gungen'ın, Main'in elinde niçin yirmi bin dolar bulunduğu konusundaki açıklamalarını ilettim. Polisler de bana muhbirlerinden birinin, Bunky Dahl adında, nafakasını araba kaçırmakla çıkaran bir eşkıyanın Main'in ölümünden beri ortalarda para savururken görüldüğünü anlattığını söylediler.

"Daha içeri almadık," dedi Hacken. "Nerede olduğunu çıkaramadık henüz, ama kız arkadaşının yerini saptadık. Tabii, parayı başka yerden de edinmiş olabilir."

O sabah saat onda, hayali bir kauçuk işinde çuval dolusu sahte hisse senedi satan iki dolandırıcının davasında tanıklık etmek için Oakland'a gittim. Akşam saat altıda büroya döndüğümde Los Angeles Şubemize bir telgraf buldum masamın üstünde.

Tel, Jeffrey Main'in Ogilvie'yle olan işini cumartesi öğleden sonra bitirip otelinden hemen ayrılarak ilk trene atladığını, dolayısıyla da pazar sabahı erkenden San Francisco'da olması gerektiğini yazıyordu. Ogilvie'nin tacı almak için ödediği yüz dolarlıklar, seri numaraları sıralı yeni banknotlardı ve Ogilvie'nin bankası, seri numaralarını Los Angeles büromuza bildirmişti.

Paydos etmeden Hacken'a telefon edip seri numaralarıyla telgraftaki diğer bilgileri ilettim.

"Dahl'ı bulamadık daha," dedi.

Dick Foley'in raporunu ertesi sabah aldım. Kız önceki gece saat 9.15'te Gungen'lardan ayrılıp Miramar Caddesiyle Southwood Yolu köşesinde kendisini mavi bir Buick arabada bekleyen bir adamla buluşmuştu. Dick, adamın eşkâlini vermişti: 30 yaşlarında, 1.78 boyunda, ince yapılı, 65 kilo kadar; buğday ten, saç ve göz kahve, sivri çeneli uzun ince surat, şapka, takım ve papuçlar kahverengi, palto gri.

Kız, adamın arabasına binmiş ve bir süre kordon boyunca deniz kenarında dolaştıktan sonra gene Miramar'la Southwood köşesine dönmüşler, kız orada arabadan inmişti. Dick kızın eve döneceğini anlayınca, Buickli adamı, Mason Sokağındaki Futurity Apartmanına kadar izlemişti.

Adam orada yarım saat kadar kaldıktan sonra bir başka adam ve iki kadınla birlikte çıkmıştı, ikinci adam da birincinin yaşlarında, 1.70 boylarında, 75 kilo kadar; kahverengi saçlı ve gözlü, esmer, elmacık kemikleri çıkık, ebleh suratlıydı ve mavi takım elbise, gri şapka, bej paltoyla siyah ayakkabı giymiş, kravatına küçük bir armut biçiminde inciden bir iğne takmıştı.

Kadınların biri yirmi iki yaşlarında, ince ve sarışındı. Öbürü üç-dört yaş daha büyük, kızıl saçlı, orta boy ve yapıda, kalkık burunluydu.

Hep birlikte arabaya atlayıp Cafe Cezayir'e gitmiş, saat biri az geceye kadar orada kalmışlardı. Sonra Futurity Apartmanına dönmüşlerdi. Adamlar saat üç buçukta ayrılmışlar, arabayı Post Sokağında bir garaja bırakıp Mars Oteline yürümüşlerdi. Raporu okumam bitince harekât odasından Mickey Linehan'ı çağırıp raporu ve talimatımı verdim: "Kimmiş bunlar, öğren!"

Mickey çıktı. Telefonum çaldı.

Bruno Gungen: "Günaydın. Bana anlatacak bir şeyleriniz var mı bugün?"

"Belki," dedim. "Şehirde misiniz?"

"Evet, dükkândayım. Dörde kadar buradayım."

"Tamam. Öğleden sonra uğrarım."

Öğleyin Mickey Linehan döndü. "İlk herif," dedi, "Dick'in kızla birlikte gördüğü, Benjamin Week Buick'in sahibi ve Mars Otelinde oturuyor, 410 numaralı odada. Mesleğini satıcı olarak veriyor, ama ne sattığı belli değil. Öbürü arkadaşı, iki-üç gündür birlikte kalıyorlar. Onunla ilgili bir şey öğrenemedim. Otelde kayıtlı değil. Futurity'deki kadınların ikisi de ağır işçi. 303 numaralı dairede kalıyorlar. Tombulun adı Bayan Effie Roberts. Küçük sarışın, Violet Evarts."

"Bekle," dedim Mickey'ye, arşiv odasına, kart dolaplarına gittim; W harflerini aradım; Weel, Benjamin, nam-ı diğer Öksürük Ben, 36.312 W.

36.312 W sayılı dosyadan, Öksürük Ben Weel'in Amador bölgesinde 1916 yılında dolandırıcılıktan tutuklanıp San Quentin Hapishanesinde üç yıl yattığını öğrendim. 1922'de Los Angeles'ta yeniden tutuklanıp bir sinema yıldızına şantaj teşebbüsünden mahkemeye çıkmış, ama takipsizlik kararı almıştı. Eşkâli, Dick'in verdiği Buick'teki adamın eşkâlini tutuyordu. Fotoğrafta -Los Angeles polisi tarafından 1922 yılında çekilmişti- keskin hatlı, takoz çeneli bir adam görünüyordu.

Fotoğrafı büroma götürüp Mickey'ye gösterdim.

"Bu Wheel'in beş yıl önceki hali. İzle biraz bakalım."

Mickey gittikten sonra Emniyet Dedektif Şubesini aradım. Hacken da, Begg de yoklardı. Kimlik Şubesinde Lewis'i buldum.

"Bunk Dahi neye benziyor?" diye sordum.

"Bir dakika," dedi Lewis, sonra, "32, 171.50, 79, orta, kahve, kahve, elmacık kemikleri çıkık ebleh surat, sol alt çeneden altın diş, sağ kulak altında ben, sağ ayak küçük parmağı sakat."

"Fazladan bir resmi var mı, bana verebileceğin?"

"Tabii."

"Sağ ol. Hemen birisini gönderiyorum."

Tommy Howd'a emniyete gidip fotoğrafı almasını söyledim, sonra yemeğe çıktım. Yemekten sonra Gungen'ın Post Sokağındaki dükkânına gittim. Bacaksız antikacı her zamankinden daha göze batıcıydı bugün, siyah ceketi önceki gece giydiği smokin ceketinden de daha geniş omuzlu, daha ince belliydi; çizgili gri pantolon, cart kırmızı bir yelek giymiş, altın sırmalı, kabarık, satenden bir kravat takmıştı.

Dükkânın arkasındaki dar bir merdivenden çıkıp ara kattaki küçücük bir büroya girdik.

"Anlatacaklarınız var mı bana?" diye sordu kapıyı örtüp oturduktan sonra.

"Anlatacağımdan çok soracağım var. Her şeyden önce sizin evde oturan kalın burunlu, alt dudağı sarkık, gri gözlerinin altı torbalı kız kim?"

"Rose Rubury." Makyajlı küçük yüzü keyifli bir gülücüğe büründü. "Sevgili karıcığımın hizmetçisidir."

"Bir sabıkalıyla geziyor."

"Öyle mi?" Pembe eliyle sivri keçi sakalını keyifli keyifli sıvazladı. "Biricik karıcığımın hizmetçisidir."

"Main, karısına söylediği gibi Los Angeles'tan bir arkadaşının arabasıyla dönmemiş. Cumartesi akşamı trenle gelmiş, yani evine dönmeden on iki saat önce buradaymış."

Bruno Gungen kıkırdayıp keyif dolu suratını yana eğdi.

"Ya!" dedi. "Gelişmeler var! Gelişmeler var! Değil mi?"

"Belki. Bu Rose Rubury'nin pazar gecesi evde olup olmadığını hatırlıyor musunuz, saat on bir, on iki arası mesela?"

"Hatırlıyorum. Evdeydi. Sevgili karıcığım rahatsızdı o akşam. Bir tanem o sabah evden erken çıkmıştı, arkadaşlarımla kıra gideceğim diye; hangi arkadaşlarıyla bilmiyorum ama. Akşam sekizde eve döndüğünde korkunç baş ağrısı çekiyordu. Durumundan çok endişe ettiğim için sık sık yokladım odasında, oradan biliyorum hizmetçisinin bütün gece, hiç olmazsa sabahın birine kadar evde olduğunu."

"Polis size, Main'in cüzdanıyla birlikte buldukları mendili gösterdi mi?"

"Evet." Koltuğunun kenarında kıvrandı biraz; yüzü bayram harçlığı alacak bir çocuğun yüzüne benziyordu.

"Mendilin karınıza ait olduğundan emin misiniz?"

Kıkırdamaktan konuşamıyordur, siyah keçi sakalı kravatını süpürene kadar başını yukarı aşağı sallayarak, "Evet," dedi.

"Bayan Main'i ziyarete gittiğinde orada unutmuş olabilir," dedim.

"Mümkün değil," diye büyük bir zevkle düzeltti beni. "Bir tanemle Bayan Main tanışmazlar."

"Ama karınızla Main tanışırlardı, öyle mi?"

Omuzlarını silktiğinde ceketinin vatkaları kulaklarına ulaştı.

"Bilmiyorum," dedi neşeyle. "Dedektif tuttum ya."

"Öyle mi?" diye ekşittim suratımı. "Bu dedektifi, Main'i kimin soyup öldürdüğünü bulsun diye tuttunuz. Aile sırlarınızı ortaya çıkarması için tuttuğunuzu sanıyorsanız çok kötü yanılıyorsunuz."

"Ama niçin? Ama niçin?" heyecanlanmıştı. "Bilmek hakkım değil mi? Hiçbir sorun çıkmayacak bu yüzden. Ne skandal, ne boşanma davası, ne manevi tazminat, emin olun. Jeffrey nasıl olsa öldü. Demek ki neymiş? Geçmişe mazi derlermiş! O yaşarken hiçbir şey bilmiyordum, kördüm. Öldükten sonra bazı şeyler gördüm. Sırf kendim tatmin olayım diye -başka nedeni yok, emin olun— mutlaka bilmek istiyorum."

"Ben size yardım etmem," dedim kesinlikle. "Sizin bana anlattığınızdan başka bir şey bilmiyorum bu konuda ve daha fazla da kurcalamayacağım. Zaten bu konuda bir şey yapmayacaksanız ne diye irdeliyorsunuz ki? Bırakın kalsın."

"Hayır, hayır, dostum." Soluğu ve gözlerinin parlaklığı yerine gelmişti gene. "O kadar yaşlı sayılmam, elli iki yaşındayım. Sevgili karıcığım on sekiz yaşında ve gerçekten muazzam bir insan." Kıkırdadı. "Böyle bir şey oldu. Bir daha olamaz mı? Ve kocalık bilgeliğinden değil midir ona -nasıl demeli?- hâkim olabilmek? Dizginlemek? Denetlemek? Bir daha olmazsa da kocanın elinde bazı bilgilerin bulunması, karının daha uysal davranmasını sağlamaz, mı?"

"Sizi ilgilendirir." Ayağa kalktım. "Ama beni bu işe bulaştırmayın."

"Aman, tartışmayalım!" Ayağa fırlayıp ellerimden birini kavradı. "Yapmazsanız yapmazsınız. Ama işin polisiye yanı var bir de, sizi aydınlığa kavuşturasınız diye tuttuğum yanı. Onu bırakmazsınız, değil mi? Ö konudaki sözünüzü tutacaksınız, değil mi?

"Farz edelim ki -yalnız bir faraziye bu ama- karınızın Main'in ölümünde parmağı olduğu ortaya çıktı. O zaman ne olacak?"

"O..." avuçlarını göğe doğru çevirip ellerini açarak omuz silkti, "yasaların bileceği iş."

"O zaman iyi. İşe devam edeceğim, ama yalnızca işin 'polisiye yanı' konusundaki bilgileri aktaracağımı bilmeniz gerekir."

"Harika! Bir de, tabii işin o yanını sevgili karıcığımdan ayıramayacağınız bir durum olursa..."

Başımı evet diye salladım. Gene elime sarılıp okşamaya başladı. Kurtulup acenteye döndüm.

Çalışma masamın üstündeki not, Dedektif Çavuş Hacken'ı aramamı söylüyordu. Aradım.

"Bunky Dahl'ın Main davasıyla ilgisi yok," dedi keser suratlı adam. "O gece, Öksürük Ben Well adında bir arkadaşıyla birlikte Vallejo taraflarında bir meyhanede eğleniyorlarmış. Akşam saat ondan, kavga çıkardıkları için sabahın ikisinde dışarı atılana kadar oradalarmış. Harbi. Bilgiyi veren doğru bir heriftir. İki ayrı kaynaktan da doğrulattım ayrıca."

Hacken'a teşekkür edip Gungen'ın evini aradım, Bayan Gungen'a gelirsem benimle görüşmeyi kabul edip etmeyeceğini sordum.

"Tabii," dedi.

En sevdiği sözcüklerden biri olmalıydı bu, ama söyleyiş biçiminden bir anlam çıkarmak olanaksızdı.

Dahl'la Well'in resimlerini cebime koyup bir taksiye atladım, Westwood Park'a doğru yola çıktım. Arabadayken kafamı sigara dumanıyla yağlayarak müşterimin karısına söyleyeceğim harika bir dizi yalan hazırladım, istediğim bilgileri elde etmeme yardım edecekti bu yalanlar.

Evin girişine yüz ,elli metre kala Dick Foley'in arabasını gördüm.

Gungen'ların kapısını açan sıska, solgun suratlı hemşire beni ikinci katta bir oturma odasına götürdü; Bayan Gungen elindeki Güneş de Doğar'ı bırakıp oturmam için elimdeki sigarayla bir koltuğa işaret etti. Pahalı bebek rolündeydi bugün: Turuncu Acem kumaşından bir giysi, bir ayağını altına almış, işlemeli bir koltuğa kurulmuştu.

Sigaramı yakarken kadına bakıp o ve kocasıyla ilk görüşmemizi, sonra da kocasıyla baş başa yaptığım görüşmeyi hatırladım ve takside uydurduğum masaldan vazgeçtim.

"Bir hizmetçiniz var: Rose Rubury," diye başladım söze. "Konuştuklarımızı işitmesini istemiyorum."

"Pekâlâ," dedi hiç şaşırmadan, sonra, "Bir dakika bağışlayın," deyip koltuğundan kalkarak odadan çıktı.

Az sonra dönmüş, bu kez otururken iki ayağını birden altına almıştı.

"En aşağı yarım saat burada olmayacak," dedi.

"Yeter o kadar. Bu Rose'un, Weel adında bir sabıkalıyla dostluğu var."

Taş bebek suratı asıldı ve tombul, boyalı dudakları büzüldü. Bir şey söylesin diye bekledim. Söylemedi. Weel'le Dahl'ın resimlerini çıkarıp uzattım.

"İnce suratlısı sizin Rose'un dostu. Öbürü de herifin arkadaşı, o da eşkıya takımından."

Fotoğrafları minik, ama benimki kadar sakin bir elle alıp dikkatle inceledi. Ağzı daha da küçülüp büzüldü, gözleri karardı. Sonra yüzü ağır ağır aydınlanıp, "Ha, evet," diyerek resimleri geri verdi.

"Kocanıza söylediğimde," dedim, '"Karımın hizmetçisidir,'dedi ve güldü."

Enid Gungen bir şey demedi.

"Eee?" dedim. "Ne demek istedi yani?"

"Ne bileyim?" diye iç çekti.

"Mendilinizin Main'in boş cüzdanıyla birlikte bulunduğunu biliyorsunuz." Sıradan bir şey söyler gibi patlatıverdim bunu, kapaksız bir tabut biçimindeki yeşim taşından küllüğe bastığım sigarayı çok ilginç buluyormuşum gibi.

"Evet," dedi morgun bir sesle. "Bunu işitmiştim."

"Nasıl oldu bu sizce?"

"Hiç tahmin edemiyorum."

"Ben edebiliyorum," dedim, "ama kesinlikle bilmeyi tercih ederim. Bayan Gungen, açık açık konuşursak çok zaman kazanırız."

"Niye olmasın?" diye sordu usulca. "Kocam size güveniyor ve beni sorgulamanıza izin vermiş. Beni küçültücü bir sorgulamaysa da bu ne yapalım, ne de olsa karışıyım, sadece. Ve ikinizin de icat edecebileceğiniz hiçbir aşağılayıcı hareketin, şimdiye kadar gördüklerimden beter olabileceğini sanmıyorum."

Bu dramatik söylev karşısında azıcık homurdanarak sözümü sürdürdüm.

"Bayan Gungen, beni tek ilgilendiren şey Main'i kimin soyup öldürdüğü. Beni o yöne götürebilecek her bilgi değerli benim için, ama yalnız o yöne götürebilecek bilgilerden söz ediyorum. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?"

"Tabii," dedi. "Kocam için çalıştığınızı anlıyorum."

Pek ilerleyememiştik demek. Bir daha denedim:

"Geçen akşam buraya geldiğimde nasıl bir izlenim edinmiş olabilirim sizce?"

"Tahmin edemeyeceğim."

"Lütfen deneyin."

"Kuşkusuz," hafifçe gülümsedi, "kocamın, Jeffrey'in metresi olduğumu sandığı izlenimini edinmişsinizdir."

"Yani?" dedim.

"Acaba," gamzeleri çıktı ortaya, eğleniyor gibiydi, "gerçekten onun metresi olup olmadığımı mı soruyorsunuz?"

"Hayır. Bilmek isterdim, ama o başka."

"Tabii isterdiniz," dedi kibarca.

"Siz ne izlenim edindiniz o akşam?" diye sordum.

"Ben mi?" Alnını kırıştırdı, "Kocamın sizi, Jeffrey'in metresi olduğumu kanıtlamanız için tuttuğu izlenimini." Metres sözcüğünü, sanki ağza gelişinden hoşlanıyormuş gibi yineliyordu.

"Yanılmışsınız."

"Kocamı tanıdığıma göre, buna inanmak zor geliyor bana."

"Kendimi tanıdığıma göre, bundan eminim," dedim. "Bu konuda kocanızla aramızda en ufak bir yanlış anlama yok, Bayan Gungen. Görevimin soyguncuyu ve katili bulmak olduğu konusunda anlaşmış durumdayız, başkaca hiçbir şey yok."

"Sahi mi?" Artık sıkılmaya başladığı bir konuyu kibarca kapatıyordu.

"Bana seçenek bırakmıyorsunuz," dedim. "Bu Rose Rubury'yle iki erkek arkadaşını içeri alıp sıkıştırmaktan başka yapabileceğim hiçbir şey yok. Kızın yarım saat sonra döneceğini söylemiştiniz, değil mi?"

Yuvarlak kahverengi gözlerini kırpmadan baktı bana.

"Birkaç dakika sonra burada olur. Sorguya mı çekeceksiniz?"

"Burada değil," dedim. "Emniyete götürüp iki adamı da gözaltına aldırtacağım. Telefonunuzu kullanabilir miyim?"

"Tabii. Yan odada." Gidip kapıyı açtı bana.

Davenport 20'yi arayıp Dedektif Şubesini istedim.

Oturma odasında ayakta duran Bayan Gungen o kadar usulca, "Bekleyin," dedi ki zor duydum.

Telefon elimde, dönüp açık kapıdan ona baktım. Kırmızı dudaklarını başparmağıyla işaret parmağı arasına sıkıştırmış, alnını kırıştırmıştı. Elini ağzından çekip bana uzatana kadar bırakmadım telefonu. Sonra oturma odasına döndüm gene.

Avantaj bendeydi. Hiçbir şey demedim. Onun açılması gerekiyordu. Bir dakika, belki daha fazla yüzümü inceledi, sonra konuştu:

"Size güvendiğimi söyleyemeyeceğim." Tutuk tutuk çıkıyordu sözler, sanki kendi kendine konuşuyormuş gibi. "Kocama çalışıyorsunuz ve o, çalınan paradan çok benimle ilgileniyor,. İki kötü durumdan birini seçmem gerekiyor, durumlardan birinin kötülüğü kesin, öbürününkinin kötü olması da olasıdan öte."

Susup ellerini sürttü birbirine. Yuvarlak gözleri kararsızlaşıyordu. Yardım etmezsem vazgeçecekti.

"Baş başayız burada," dedim. "Sonradan her şeyi inkâr edebilirsiniz isterseniz. En kötüsü, olsa olsa benim söylediğimle sizin söylediğiniz çelişir. Siz anlatmazsanız, başkalarından öğrenebileceğimi biliyorum. Yoksa telefon etmemi engellemezdiniz. Kocanıza her şeyi anlatacağımı sanıyorsunuz. Sizin anlatacaklarınızı öbürlerinden zorla öğrenirsem, gazetelerde okuyacaktır nasıl olsa. Tek şansınız bana güvenmek. Sandığınız kadar kötü bir şans da değil bu. Her neyse, size kalmış bir şey."

Yarım dakikalık bir sessizlik.

"Farz edelim ki," diye fısıldadı, "ben size para verdim ve...

"Ne diye? Kocanıza anlatacak olsam, paranızı alır, gene de anlatırdım, değil mi?"

Kırmızı ağzı kıvrıldı, gamzeleri belirdi ve gözleri parladı.

"Bu iyi işte," dedi. "Anlatacağım. Jeffrey, o günü birlikte tuttuğumuz küçük bir dairede geçirebilmemiz için Los Angeles'tan erken döndü. Öğleden sonra içeri iki adam girdi; anahtarla. Silahlıydılar. Jeffrey'den paraları aldılar. Onun için gelmişlerdi. Hem paradan, hem Jeffrey'le aramızdaki ilişkiden haberleri vardı. Adlarımızla çağırdılar bizi ve polise şikâyet edersek her şeyi anlatacaklarını söylediler.

"Onlar gittikten sonra çaresiz kalmıştık. Akıl almaz derecede umutsuz bir çıkmaza sokmuşlardı bizi. Yapabileceğimiz hiçbir şey yoktu, o parayı bizim bulup yerine koymamız söz konusu değildi. Jeffrey yalnızken kaybettiğini ya da soyulduğunu bile söyleyecek durumda değildi. San Francisco'ya gizlice erkenden dönmüş olması bütün kuşkulan üzerinde toplayacaktı. Jeffrey panikledi. Birlikte kaçmamızı önerdi. Sonra kocama gidip her şeyi anlatacağını söyledi, ikisine de izin vermedim, eşit derecede enayice davranışlardı bunlar.

"Daireden yediyi az geçe çıkıp birbirimizden ayrıldık. Aramızın o sırada pek parlak olduğu söylenemezdi doğrusu. Pek... Yani başı belaya girince, yani sandığım kadar... Hayır, böyle konuşmamalıyım."

Sustu ve bana aktarmakla bütün dertlerinden arınmış gibi duran ifadesiz, taş bebek suratıyla baktı.

"O iki adam size fotoğraflarını gösterdiklerim mi?" diye sordum.

"Evet."

"Bu sizin hizmetçi, Mainle aranızda olanları biliyor muydu? Garsoniyerinizden haberi var mıydı? Main'in Los Angeles'a gidip paraları aldıktan sonra erken döneceğini biliyor muydu?"

"Bildiğini söyleyemeyeceğim. Ama bunların çoğunu kapılarda kulak misafiri olup eşyalarımı karıştırarak öğrenmiş olabilir tabii. Jeffrey'in bana yazdığı bir not vardı: Los Angeles yolculuğundan söz ediyor, pazar sabahı buluşmamızı öneriyordu. Onu görmüş olabilir. Biraz dağınığımdır da."

"Ben şimdi gidiyorum," dedim. "Benden haber alana kadar kımıldamayın bir yere. Hizmetçiyi de ürkütmeyin sakın."

"Unutmayın," dedi, beni oturma odası kapısından geçirirken. "Size hiçbir şey söylemedim."

Gungen'ların evinden doğru Mars Oteline gittim. Mickey Linehan, lobinin bir köşesinde, bir gazetenin arkasında oturuyordu.

"İçerideler mi?" diye sordum.

"Evet."

"Gidip ziyaret edelim."

Mickey yumruğunu 410 numaranın kapısına vurdu. Metalik bir ses sordu: "Kim o?"

"Paket postası," dedi Mickey, sesini bir çocuğunkine benzettiğini sanarak.

Sivri çeneli ince bir adam kapıyı açtı. Kartımı verdim. Bizi içeri davet etmedi, ama girmemize de engel olmaya çalışmadı.

"Weel sen misin?" Mickey kapıyı arkamızdan örterken soruyu sorduğum adamın cevap vermesini beklemeden yatağın üzerinde oturan ebleh suratlıya döndüm. "Sen de Dahl'sın."

Weel metalik sesiyle Dahl'a döndü:

"Aynasızlar."

Yatağın üzerindeki adam bize bakıp sırıttı.

Acelem vardı.

"Main'den aldığınız paralan istiyorum."

Sanki provasını yapmış gibi birlikte sırıttılar.

Tabancamı çıkardım.

Weel sertçe güldü, "Şapkanı al Bunky," dedi, "gözaltındayız."

"Yanıldın," dedim. "Tutuklama değil bu. Soygun. Kaldır ellerini!"

Dahl'ın elleri hemen havalandı.

Weel bir an duraksadı, Mickey kaburgalarını 38'liğin namlusuyla dürtene kadar.

"Ara üstlerini," dedim Mickey'ye.

Weel'in üzerinden bir tabanca, birkaç kâğıt, biraz bozuk para ve tombul bir para kemeri çıkardı. Sonra aynısını Dahl'a yaptı.

"Say," dedim.

Mickey, para kemerlerini boşalttı, parmaklarını tükürükleyip işe koyuldu.

"On dokuz bin yüz yirmi altı dolar ve altmış iki sent," dedi bitirince.

Üzerinde Main'in Ogilvie'den aldığı yüzlüklerin seri numaralarının yazılı olduğu kâğıdı serbest elimle cebimden çıkarıp Mickey'ye uzattım.

"Bak bakalım, yüzüklerin seri numaraları tutuyor mu?"

Kâğıdı alıp baktı. "Tutuyor."

"Güzel. Paralarla silahlan sağlama al da bir ara bakalım odayı, başka birşeyler bulabilecek misin?"

Öksürük Ben Weel'in soluğu yerine gelmişti artık.

"Ne yapıyorsun sen, arkadaş!" dedi. "Olur mu lan böyle şey? Nerede sanıyorsun kendini? Görülmüş mü lan böylesi?"

"Gösteririz," dedim. "Ne yani,.polis mi çağıracaksın? Nah çağırırsın! Olsa olsa, karının sizi gammazlamayacağını düşünüp bütün dertlerinin bittiğini sandığın için salaklığına yanarsın. Senin, ona çektiğin numarayı şimdi ben sana çekiyorum, ama benimki daha iyi, çünkü sonradan efelenmeye kalkarsan sonun kodestir. Kes şimdi sesini!"

"Başka mangır yok," dedi Mickey. "Dört tane posta pulu var."

"Pulları da al," dedim. "Sekiz sent eder. Hadi gidelim."

"Hop hop, hiç olmazsa bir-iki dolar bırakın," diye yalvardı Weel.

"Sana sesini kes demedim mi?" diye hırladım. Mickey'nin açtığı kapıya doğru geri geri giderken.

Koridor boştu. Ben odadan çıkıp anahtarı kapının içinden dışına geçirirken Mickey koridorda durmuş, silahını Weel'le Dahl'a doğru tutuyordu. Kapıyı çarptım, anahtarı döndürüp cebime attım, merdivenleri inip otelden çıktık.

Mickey'nin arabası köşede duruyordu. İçine girince ganimetlerimizi -silahlar hariç- onun ceplerinden benimkilere aktardı. Sonra Mickey arabadan inip acenteye döndü. Bense arabayı Jeffrey Main'in öldürüldüğü binaya yönelttim.

***

Bayan Main, henüz yirmi beşine gelmemiş, uzun boylu, kıvırcık kumral saçlı, çakır gözleri kalın kirpikli, bakışları cana yakın bir kızdı. Dolgun gövdesini boynundan ayaklarına siyahlara bürümüştü.

Kartvizitimi okudu, Gungen'ın kocasının ölümünü araştırmamı istediğini söyleyince başını salladı ve beni neşeli, aydınlık bir oturma odasına buyur etti.

"Bu odada mı oldu?" diye sordum.

"Evet." Kulağa hoş gelen, tok bir sesi vardı.

Pencereye gidip bakkalın damına ve arka sokağın oradan görülebilen bölümüne baktım. Acelem vardı hâlâ.

Kadına döndüm, sesimi alçak tutarak sözlerimin acımasızlığını azaltmaya çalıştım:

"Bayan Main," dedim. "Kocanız öldükten sonra tabancayı dışarı attınız. Sonra mendili cüzdanın köşesin sıkıştırıp onu da dışarı attınız. Tabancadan daha hafif olduğu için sokağa kadar ulaşmadı, damın üstünde kaldı. Peki, niçin mendili..."

Tek ses çıkarmadan şak diye bayıldı.

Yere düşmeden yakaladım, divana taşıdım, kolonyayla lokmanruhu koklattım.

"Mendilin kime ait olduğunu biliyor muydunuz?" diye sordum, ayılıp oturur duruma gelince.

Başını soldan sağa salladı.

"O zaman niye o kadar zahmete girdiniz?"

"Cebindeydi. Başka ne yapacağımı bilemedim. 'Bulunursa polis sorular sorar,' diye düşündüm. Soru sormalarını istemiyordum."

"Soygun hikâyesini neden uydurdunuz?"

Cevap yok.

"Sigorta yüzünden mi?"

Başını birden kaldırıp meydan okurcasına haykırdı:

"Evet! Kendi parasını da, benim paramı da yiyip bitirmişti. Ondan sonra bir de... Bir de böyle bir şey yaptı. Onun..."

Şikâyetinin orta yerinde araya girdim:

"Bir mektup bırakmıştır inşallah, kanıt olarak kullanılabilecek bir şey demek istiyorum."

"Evet." Kara giysisinin göğsünde birşeyler aramaya başladı.

"İyi," dedim ayağa kalkarak. "Yarın sabah ilk.iş, o mektubu avukatınıza götürüp bütün olanları anlatın."

İyi niyetli birşeyler mırıldanıp tüydüm.

Gungen'ların kapısını o gün ikinci kez çaldığımda akşam oluyordu. Kapıyı açan solgun suratlı hizmetçi, Bay Gungen'ın evde olduğunu söyledi. Üst kata çıkardı beni.

Rose Rubury, merdivenlerden iniyordu. Bize yol vermek için aralıkta durdu. Öbür hizmetçi çalışma odasına devam ederken Rose Rubury'nin önünde durdum.

"İşin bitik Rose," dedim kıza. "Basıp gitmen için on dakika veriyorum sana. Yok, hoşuna gitmediyse bir düşün bakalım, hücre hayatı hoşuna gidecek mi?"

"Bu ne küstahlık!"

"İşin bitik dedim ya." Elimi cebime sokup Mars Otelinden aldığım paralardan bir tomar gösterdim. "Öksürük Ben'le Bunky'yi ziyaretten geliyorum."

O zaman inandı. Hemen merdivenlerden yukarı koşmaya başladı.

Bruno Gungen beni aramak için çalışma odasının kapısına geldi. Bir bana, bir kıza -Rose o sırada üçüncü kata doğru koşarak çıkıyordu- merakla baktı. Küçük adamın dudaklarında bir soru hazırlığı vardı, ama araya girdim hemen:

"İş tamam."

"Bravo!" dedi çalışma odasına girerken. "Duydun mu, sevgilim? İş tamam!"

Sevgilisi geçen akşam oturduğu masanın başında, bebek suratı ifadesiz, gülümsedi ve gene ifadesiz bir sesle, "Ya?" dedi.

Masaya gidip cebimdeki paraları boşalttım. "On dokuz bin yüz yirmi altı dolar ve yetmiş sent, pullar dahil," dedim. "Geri kalan sekiz yüz yetmiş üç dolar ve otuz sent harcanmış."

"Ohh!" Bruno Gungen, kürek biçimindeki kara sakalını titrek, pembe eliyle sıvazladı ve sert, parlak gözlerle bana baktı. "Nerede buldunuz peki? Ne ölür, oturun da anlatın hikâyeyi bize. Meraktan çatlayacağız, değil mi, hayatım?"

Hayatı esnedi: "Ya."

"Pek anlatılacak bir hikâye yok," dedim. "Parayı geri alabilmek için birtakım, pazarlıklar yapmak ve hiçbir şey anlatmayacağıma söz vermek zorunda kaldım. Main, pazar öğleden sonra soyulmuş. Ama durum öyle ki, soyguncuları tanıyabilecek olan tek kimse de yüzleşmeyi reddediyor."

"Peki, Jeffrey'yi kim öldürdü?" Küçük adam, pembe elleriyle göğsümü tırmalıyordu. "Kim öldürdü onu o gece?

"İntihar etti. Açıklayamayacağı şartlar altında soyulduğu için manen yıkılmıştı."

"Saçma!" Müşterim bu intihardan hoşlanmamıştı.

"Bayan Main silah sesine uyandı. İntihar, kocasının hayat sigortasını iptal edecekti, beş parasız kalacaktı Bayan Main. Tabancayla cüzdanı pencereden atıp soygun hikâyesini uydurdu.",.

"Ama mendil!" diye bağırdı Gungen. Çok heyecanlanmıştı.

"Hiçbir anlamı yok," dedim büyük bir ciddiyetle. "Herhalde Main, -zampara olduğunu söylemiştiniz- karınızın hizmetçisiyle de düşüp kalktı; kız da çoğu hizmetçiler gibi, karınızdan ufak tefek birşeyler çalıyordu."

Allıklı yanaklarını şişirip ayaklarını yere vurdu; vurduğu yerden dans ediyordu adeta. Gösterdiği tepki, tepkisini doğuran sözler kadar gülünçtü.

"Şimdi görürüz!" Dönüp fırladı odadan dışarı, durmadan, "Görürüz! Görürüz!" diye yineleyerek.

Enid Gungen elini uzattı bana. Bebek suratı kıvrımlar ve gamzelerle doluydu.

"Size teşekkür ediyorum," diye fısıldadı.

"Niye ki?" diye hırladım, elini reddederek. "İşleri öyle karıştırdım ki, herhangi bir kanıt çıkarmak olanaksız. Ama bilmemesi mümkün mü? Bir açık açık söylemediğim kaldı."

"Ha, o mu?" Başını geriye atarak önemsemediğini gösterdi. "Elinde kesin kanıt olmadığı sürece bakarım başımın Çaresine."

Bakardı da.

Bruno Gungen, heyecandan titreyip ağzından köpükler saçarak ve boyalı sakalını yolup Rose Rubury'yi hiçbir yerde bulamadığından yakınarak döndü çalışma odasına.

Dick Foley, bana ertesi sabah hizmetçinin Weel ve Dahl'la buluştuğunu ve hep birlikte Portland'a gittiklerini söyledi.

ELVEDA CİNAYETİ

I

Farewell'de -Elveda Köyünde yani- bir tek ben indim trenden.

Bekleme salonundan bir adam, yağmura çıkıp yanıma geldi. Ufak tefek bir adamdı. Suratı esmer ve eblehti. Yağmur geçirmez gri bir kasketle kesimi askerce, gri bir palto giymişti.

Bana bakmadı. Ellerimdeki bavulla çantaya baktı. Hızla, kısa ve sert adımlarla yanıma geldi.

Çantaları elimden alırken hiçbir şey demedi.

"Kavalov'a mı?"

Sırtını bana dönmüş, çantalarımı garın çakıl taşlarıyla kaplı peronunun arkasına park etmiş bej renkli Stutz marka bir arabaya taşıyordu. Soruma karşılık olarak sert adımlarını bozmadan Stutz'a doğru iki kere eğildi.

Peşinden gittim.

Üç dakika sonra köyden geçiyorduk. Batıdaki tepelere yükselen bir yola girdik. Yol bir fok balığının sırtına benziyordu yağmurun altında.

Ebleh suratlı adamın acelesi vardı. Tepenin eteklerine serpiştirilmiş son evleri de hızla geçtik.

Az sonra parlak siyah yoldan ayrılıp rengi daha açık ağaçlıklı bir tepe boyunca uzanan bir başka yola girdik. Yüksek ağaçların tepemizde birleşen bol yapraklı dalları, bu yolu yer yer, otuz metrede bir falan, adeta bir tünele dönüştürüyordu.

Yağmur yaprakların üzerinde şişman damlalar halinde birikip Stutz'un damına gürültüyle düşüyordu. Bu tünellerden geçerken, ikindinin yağmurlu loşluğu neredeyse gecenin karanlığına dönüşüyordu.

Ebleh suratlı adam farları yakıp gazladı.

Dimdik ve kaskatı oturuyordu direksiyonda. Arkasında oturuyordum. Asker yakasının üstünde, ensesi kısacık kesilmiş saçlarının arasındaki nem damlacıkları küçük, parlak noktalar oluşturuyordu. Nem yağmurdan olabilirdi. Ter olabilirdi.

Tünellerden birinin ortasındaydık.

Ebleh suratlı adamın başı birden sola kaykıldı ve haykırdı:

"A-a-a-a-a-a!"

Dehşetten incelmiş, uzun, titrek, tiz bir çığlık.

Ayağa fırlayıp öne eğildim, ne oluyor diye.

Araba sarsılarak fırladı ve koltuğuma attı gene beni.

Yan pencereden tek gözle yolda yatan karanlık bir şey gördüm.

Yağmurun daha az bulandırdığı arka cama döndüm.

Yolun sol yanında yerde yatan siyah bir adam gördüm. Ağırlığını kafasının arkasıyla topukları taşıyormuş gibi gerilmişti gövdesi. Göğsünün sol yanından, bir bıçağın en aşağı yirmi santim uzunluğundaki kabzası çıkıyordu.

Bu kadarını gördüğümde bir viraja girip tünelden çıkmıştık.

"Dur!" diye seslendim ebleh suratlı adama.

Beni duymazdan geldi. Stutz, bej bir şimşek gibiydi altımızda. Elimi sürücünün omzuna koydum.

Omzu, sanki yoldaki ölüye değmiş gibi kıvrandı elimin altında ve gene, "A-a-a-a-a-a!" diye bağırdı.

Yanından eğilip kontağı kapattım.

Direksiyonu bırakıp suratıma saldırdı. Ağzından sesler çıkıyordu, ama tanıdığım hiçbir sözcük yoktu aralarında.

Bir elimle direksiyonu kavradım. Öbür kolumu çenesinin, altına yerleştirdim. Koltuğun arkasına abandım, göğsümün ağırlığı kafasındaydı, yüzünü direksiyona karşı eziyordu. Şöyle böyle, bir de Tanrının yardımıyla Stutz yoldan uçmadan durdu.

Ebleh suratlı adamın kafasını bırakıp sordum:

"Ne oluyorsun be?"

Bembeyaz gözlerle baktı bana, titredi ve hiçbir şey demedi.

"Çevir arabayı," dedim. "Geri döneceğiz."

Başını korkuyla yandan yana salladı ve eğer anlasaydım sözcük olabilecek o seslerden çıkardı gene.

"Tanıyor musun onu?"

Başını salladı.

"Tanıyorsun," diye hırladım.

Başını salladı.

Ne desem başını sallayacaktı sanki.

"Çekil öyleyse direksiyondan," dedim. "Ben döneceğim oraya."

Kapıyı açıp arabadan dışarı fırladı.

"Gel buraya," diye seslendim.

Başını sallayarak geriledi.

Sövdüm, direksiyonun arkasına geçtim ve, "Peki," dedim. "Burada bekle öyleyse beni."

Manevra yapıp geri dönerken, korkudan aklaşmış gözlerini bana dikmiş, ağır ağır geriliyordu.

Sandığımdan da uzun sürdü siyah adamı gördüğüm yere dönmek, bir buçuk kilometre kadar.

Siyah adamı bulamadım. Tünel bomboştu.

Yattığı yeri tam olarak saptayabilmiş olsaydım, oradan nasıl götürüldüğünü belli edecek bazı izler bulabilirdim belki. Ama iyice saptayamamıştım ve adamı gördüğüm nokta beş-altı yerden biri olabilirdi.

Arabanın projektörünün yardımıyla yolun sol yanını tünelin bir ucundan öbürüne taradım.

Kan izi bulamadım. Ayak izi bulamadım. Yolda birisinin yatmış olduğunu gösterecek bir işaret bulamadım. Hiçbir şey bulamadım.

Ormanı aramak için çok karanlıktı artık.

Ebleh suratlı.adamı bıraktığım yere döndüm.

Gitmişti.

'Bay Kavalov'un bir dedektife fena halde ihtiyacı var anlaşılan,' diye düşündüm.

II

Ebleh suratlı adamın beni terk ettiği yerden sekiz yüz metre kadar ötede yolu kapayan demir parmaklıklı bir kapının önünde durdurdum Stutz'u. Kapı içeriden asma kilitle kilitliydi. Kapının iki yanından ormanın içine doğru yüksek çalılar uzanıyordu. Soldaki çalıların üzerinden kahverengi damlı bir kulübenin tepesi görünüyordu.

Stutz'un kornasına abandım.

Parmaklığın öbür yanından on beş-on altı yaşlarında sıska bir oğlan çıktı gürültüye. Üstünde kadife pantolon ve çılgın çizgilerle süslü bir kazak vardı. Yolun ortasına çıkmadı, kenarında durdu; sanki çalıların arkasında benden bir şey gizliyormuş gibi, bakışlarımdan uzak tutuyordu kolunun birini.

"Kavalov'un evi mi burası?" diye sordum.

"Evet efendim," dedi huzursuzca.

Kapıyı açması için bekledim. Açmadı. Orada durup arabaya ve bana huzursuzca baktı.

"Lütfen bayım," dedim, "içeri girebilir miyim?"

"Ne? Kimsiniz?"

"Kavalov'un çağırttığı adamım. İçeri almayacaksınız söyleyin de altı elli treniyle San Francisco'ya döneyim."

Oğlan dudağını kemirdi, "Durun bakalım, anahtarı bulabilecek miyim?" dedi ve çalıların arkasında kayboldu.

Birisiyle konuşacak kadar bir süre görünmedi.

Döndüğünde parmaklığı açtı.

"Buyrun, efendim," dedi. "Sizi bekliyorlar."

Arabayı parmaklıkların arasından sokunca, bir buçuk kilometre kadar ötede solda bir tepenin üzerinde ışıklar gördüm.

"Ev orası mı?" diye sordum.

"Evet efendim. Bekliyorlar sizi."

Çocuğun benimle konuşurken parmaklığın arkasında durduğu yere yakın çalılara bir çifte yaslanmış duruyordu. Çocuğa teşekkür edip sürdüm arabayı. Yol tatlı kavislerle tarlaların arasından tepeye çıkıyordu. Yolun iki yanma düzgün aralıklarla ince, uzun ağaçlar dikilmişti.

Yol sonunda beni, alacakaranlıkta, kaleyle fabrika karışımı bir şeye benzeyen bir yapının önüne getirdi. Çeşitli boylarda bir sürü tıknaz huni alın, uçlarını yuvarlayın, en şişmanını ortaya koyup öbürlerini boy sırasına bakmaksızın çevresine dağıtın, tümünü de bir tepenin yamacına yerleştirin, Kavalov'un evinin maketini elde edersiniz. Pencerelerde demir parmaklıklar vardı. Pek fazla pencere yoktu. Pencerelerin hiçbiri, ne yatay ne dikey olarak birbiriyle aynı hizadaydı. Bazılarının arkasında ışık vardı.

Arabadan inerken evin daracık ön kapısı açıldı.

Kısa boylu, kırmızı suratlı, solgun sarı saçları kafasının çevresine defalarca sarılmış, elli yaşlarında bir kadın çıktı. Boynundan düğmeli, dar kollu, gri yünlüden bir giysi vardı üstünde. Gülümsediğinde ağzı bütün suratını kaplıyordu neredeyse. Sordu:

"Şehirden gelen bey siz misiniz?"

"Evet. Şoförünüzü yolda bir yerlerde kaybettim."

"Allah iyiliğinizi versin," dedi. "Hiç önemi yok."

Arabadan inince, seyrek siyah saçları ince, endişeli bir suratın üzerinde kafasının tepesine yapıştırılmış sıska bir adam, kadının arkasında belirip bavullarımı aldı, içeri taşıdı.

Kadın içeri girmem için kenara çekildi.

"Yemeğe inmeden önce herhalde yüzünüzü gözünüzü yıkamak istersiniz," dedi. "Acele ederseniz birkaç dakika beklerler sizi."

"Tamam, sağ olun," dedim, yeniden önüme geçmesini bekleyip peşinden, evi oluşturan hunilerden birinin içinde döne döne yükselen bir merdivenden çıktım.

Sıska adamın bavullarımı açmakta olduğu ikinci kattaki bir yatak odasına götürdü beni.

"Bir ihtiyacınız olursa söyleyin, Martin getirir," dedi kadın. "Hazır olunca iniverin."

"Olur," dedim, gitti. Ceketimi, yeleğimi, gömleğimi, yakamı çıkardığımda sıska adam bavulları boşaltmayı bitirmişti. Başka bir ihtiyacım olmadığını söyledim, odaya bitişik banyoda yıkandım, temiz bir gömlekle yaka taktım, yeleğimle ceketimi giyip alt kata indim.

Koca hol bomboştu. Solda açık duran bir kapının arkasından sesler geliyordu.

Seslerden biri genizden, ağlamaklı bir sesti. Yakınıyordu:

"Olmaz öyle şey. İzin veremem! böyle bir şeye. Çocuk değilim ben. Öyle şey olmaz."

Sesin Z'leri Z olmak için biraz fazla kalındılar, ama S olacak kadar da kalın değil.

Bir başka ses, canlı, sert bir baritondu. Neşeyle konuştu:

"Olmaz öyle şey, izin vermeyiz, demenin ne âlemi var? Bal gibi oluyor ve izin de veriyoruz işte."

Üçüncü ses bir kadın sesiydi. Yumuşak bir sesti, ama tekdüze ve cansızdı. Şöyle diyordu:

"Ama belki gerçekten de öldürdü onu."

Ağlamaklı ses: "Beni ilgilendirmez. İzin veremem."

Bariton gene neşeyle: "Vermezsin öyle mi?"

Holün öbür ucunda bir kapı tokmağı döndü. Orada durmuş kulak verirken yakalanmak istemedim, açık kapıya yürüdüm.

III

Alçak tavanlı, gri, beyaz ve gümüş renklerle döşenmiş, beyzi bir odanın kapısındaydım. İçeride iki adamla bir kadın vardı.

Adamlardan yaşlıca olanı -elli dolaylarındaydı- derin, gri bir koltuktan kalkıp törenle eğilerek karşıladı beni. Orta boylu, tombul, damdazlak, esmer, gözleri açık renkli bir adamdı; Kozmetikle sivriltilmiş kır bıyıkları ve seyrek bir keçi sakalı vardı.

"Bay Kavalov?" dedim.

"Evet, efendim." Ağlamaklı ses onundu.

Kendimi tanıttım. Elimi sıkıp öbürleriyle tanıştırdı.

Kadın, kızıydı. Otuz yaşlarında olmalıydı. Babasının dar, iri dudaklı ağzını almıştı, ama gözleri koyuydu; burnu kısa ve düz, teni renksiz gibiydi. Suratında Asya'yı çağrıştıran bir şey vardı. Güzel, çekimser, zekâdan yoksun bir yüz.

Bariton sesli adam kocasıydı. Adı Ringgo'ydu. Karısından altı-yedi yaş büyüktü. Ne uzun boylu ne de iriydi, ama yapılıydı. Sol kolu sarılı ve askıdaydı. Sağ elinin parmaklarının boğumlan morarmıştı. İnce, kemikli, cin gibi bir yüzü vardı; parlak koyu gözlerinin çevresi kırışıklarla doluydu ve sempatik, ama sert bir ağzı vardı.

Morarmış elini uzattı, sargılı kolunu bana doğru salladı, gülümsedi ve konuştu:

"Bunu maalesef kaçırdınız, ama bundan sonra gelecek yaralar sizin."

"Nasıl oldu?" diye sordum.

Kavalov tombul ellerinden birini kaldırdı.

"Yemeğimizi yedikten sonra gireriz bu konulara," dedi. "Önce sofraya oturalım."

Sofranın küçük, dört köşe bir masaya kurulduğu ufak, yeşilli kahverengili bir yemek odasına girdik. Ringgo'nun karşısına oturdum; aramızda, masanın ortasında uzun gümüş şamdanlar arasında duran gümüş bir orkide sepeti vardı. Bayan Ringgo sağımda, Bay Kavalov solumda oturuyordu. Kavalov oturduğunda arka cebinde bir otomatik tabancanın kabarıklığını gördüm.

İki uşak hizmet ediyordu. Yemekler bol ve güzeldi. Havyar yedik, konsome gibi bir şey içtik; pisibalığı, patates ve hıyar jölesi, kuzu rosto, mısır ve yeşil fasulye, mısır çöreğiyle yabanördeği, enginar ve domates salatası yedik. Portakal şerbeti, beyaz şarap, Bordeaux ve Bourgogne şaraplarıyla, kahve ve nane likörü içtik.

Yemek bitene kadar sorunları konu etmeme kararını ilk bozan Kavalov'un kendisi oldu. Çorbasını bitirdikten sonra kaşığını bıraktı ve "Ben çocuk değilim," dedi. "Korkmam."

Solgun, endişeli gözlerini meydan okurcasına kırptı bana doğru; dudakları, bıyığıyla keçi sakalının arasında buzuluydu.

Ringgo hoşça gülümsedi kayınpederine. Bayan Ringgo hiçbir şey söylenmemiş gibi sakin ve ilgisiz oturuyordu.

"Korkulacak ne var?" diye sordum.

"Hiç," dedi Kavalov. "Bir sürü aptalca ve amaçsız sahtekârlığı ve numaracılığı saymazsanız."

"Siz ne derseniz deyin," diye homurdandı arkamda bir ses. "Ben ne gördüğümü biliyorum."

Bize hizmet eden adamlardan birinin sesiydi bu; solgun tenli, dar suratlı, kalın dudaklı, gençten bir adam. Gösterişsiz bir inatla, bakışlarını önüme koymakta olduğu tabaktan kaldırmadan konuşmuştu.

Uşağın kolayca duyulan sözlerine kimsenin kulak asmadığını görünce Kavalov'a döndüm gene. Çatalının kenarıyla balığının sırtındaki kılçıkları ayıklıyordu.

"Ne biçim numaracılık ve sahtekârlık?" diye sordum. .

Kavalov, çatalını bırakıp bileklerini masanın kenarına dayadı. Dudaklarını ıslatıp masanın üzerinden bana doğru eğildi.

"Farz edin ki," alnını kırıştırdı ve dazlak kafasının derisi öne doğru titredi, "on yıl önce bir adama zarar verdiniz." Bileklerini hızla çevirip ellerini, avuçlar havada, beyaz masa örtüsüne dayadı. "Bu zararı da olağan bir ticaret işi sırasında veriyorsunuz, anlatabiliyor muyum, kâr amacıyla yani. Kişisel hiçbir şey yok ortada. Adamı neredeyse tanımıyorsunuz bile. Ondan sonra farz edin ki aradan on yıldan fazla zaman geçtikten sonra, bu adam size gelip 'Senin ölümünü seyretmeye geldim,' diyor." Ellerini çevirdi gene, avuçlar aşağı. "Siz olsaydınız ne düşünürdünüz?"

"Sırf ona ayıp olmasın diye ölümümü aceleye getirmezdim herhalde," dedim.

Yüzündeki içten ifade yok oldu ve bomboş kaldı suratı. Bir an için gözlerini kırpıştırdı, sonra balığını yemeğe başladı. Pisinin son lokmasını da çiğneyip yuttuktan sonra bakışlarını bana kaldırdı gene. Ağzının kenarlarını aşağıya doğru kıvırarak ağır ağır başını salladı.

"İyi bir cevap değil bu," dedi. Omuzlarını silkip parmaklarını araladı. "Ama bu Yüzbaşı Köşekapmacayla siz ilgilenmek durumundasınız. Sizi onun için tuttum."

Başımla onayladım.

Ringgo gülümseyip sargılı elini okşadı.

"Benden daha kısmetli çıkarsınız inşallah."

Bayan Ringgo, elini uzatıp bir an için ince, uzun tırnaklarının uçlarını kocasının bileğine dokundurdu.

Kavalov'a sordum:

"Bu vermiş olduğumu farz ettiğimiz zarar ne kadar ciddi sonuçlar doğurdu?"

Dudaklarını büzdü, parmaklarıyla dalga dalga küçük hareketler yaptı, azıcık kem küm etti ve "İflas!" dedi.

"Yani sizin Yüzbaşının niyetinin gerçekten ciddi olduğu sonucuna varabiliriz, öyle mi?"

"İnşallah!" dedi Ringgo, çatalını masanın üstüne gürültüyle bırakarak, "Kolumu sırf şaka olsun diye kırdığını düşünmek istemezdim."

Arkamda, solgun suratlı uşak arkadaşına, "Yüzbaşının niyeti gerçekten ciddi mi diye soruyor," dedi.

"işittim," dedi öbürü hüzünlü bir sesle. "Çok yardımı dokunacak bize anlaşılan."

Kavalov, çatalını tabağının kenarına çarparak uşaklara öfkeli yüz işaretleri yaptı.

"Kesin sesinizi," dedi. "Rosto nerede?" Çatalının ucunu Bayan Ringgo'ya çevirdi. "Bardağı boşalmış." Elindeki çatala baktı. "Gümüş takımlara nasıl bakıyorlar, görüyor musunuz?" diye yakındı çatalını bana.doğru uzatarak. "En I aşağı bir aydır doğru dürüst parlatılmamış bunlar."

Çatalı bıraktı. Tabağını ileri itip önünde kollarına yer açtı. Omuzlarını yuvarlayıp masaya dayadığı dirseklerinin üzerine yaslandı. İç çekti. Alnını kırıştırdı. Yalvaran solgun gözlerle bana baktı.

"Dinleyin," dedi. "Aptal mıyım ben? Eğer bir dedektife gerek duymasaydım ta San Francisco'dan buraya dedektif getirtir miydim? Tutabileceğim en iyi dedektife ihtiyacım olmasaydı, sizin yarı fiyatınıza ortada yığınla dedektif varken sizin istediğiniz paçaları verir miydim? Bu Yüzbaşının çok tehlikeli bir adam olduğunu bilmeseydim sizin gibi masraflı birisine gerek duyar mıydım?"

Bir şey demedim. Kımıldamadan oturup dikkatli görünmeye çalıştım.

"Dinleyin," dedi. "Şakası yok bu işin. Bu Yüzbaşı beni öldürmek istiyor. Buraya beni öldürmek için geldi. Birisi engel olmazsa da mutlaka öldürecek."

"Tam olarak ne yaptı şimdiye kadar?" diye sordum.

"Sorun o değil." Kavalov sabırsızca başını salladı. "Yaptığı herhangi bir şeyi düzeltmenizi istemiyorum. Onun, beni öldürmesine engel olmanızı istiyorum. Şimdiye kadar ne mi yaptı? Her şeyden Önce adamlarımı tam bir dehşete düşürdü. Dolph'ın kolunu kırdı. Eğer ille de bilmeniz gerekiyorsa, şimdiye kadar yaptıkları bunlar."

"Ne kadardır sürüyor bu? Kaç zamandır burada?"

"Bir hafta ve iki gündür."

"Şoförünüz, size yolda gördüğümüz siyah adamdan söz etti mi?"

Kavalov dudaklarını büzüp başını salladı.

"Döndüğümde yok olmuştu."

Kavalov dudaklarının arasından poflayarak soluk verdi ve heyecanla bağırdı:

"Sizin Zencileriniz, yollarınız ilgilendirmiyor beni. Beni öldürülmemek ilgilendiriyor."

"Polise gittiniz mi?" diye sordum, sinirlenmeye başladığımı belli etmemeye çalışarak.

"Gittim tabii. Ama ne işe yaradı? Yüzbaşı beni tehdit mi etmiş? Benim ölümümü seyretmeye geldiğini söyledi. Ondan geldiği için ve onun deyiş biçimiyle bir tehdit bu. Ama sizin polisinize göre tehdit değil. Adamlarımı dehşete düşürdü. Bunu yaptığını kanıtlayabilir miyim? Polis kanıtlayamadığımı söylüyor. Saçma! Kanıta gerek mi var? Ben bilmiyor muyum sanki? Yarattığı korkunun üzerinde parmak izleri mi bırakması gerek? Sonuç: 'Gözümü üstünde tutarım,' dedi polis müdürü. 'Gözümü,' dedi, dikkatinizi çekerim. Burada yirmi tane adamım var. Hizmetçiler, uşaklar, rençberler; kırk göz eder, yüzbaşı gene de istediği gibi gidip geliyor. Gözünü tutacakmış!"

"Ya Ringgo'nun kolu?" diye sordum.

Kavalov başını sabırsızca sallayıp kuzu rostosunu kısa ve kesin hareketlerle kesmeye başladı.

Ringgo, "O konuda yapabileceğimiz bir şey yok," dedi, "İlk yumruğu ben attım." Parmaklarının morarmış boğumlarına baktı. "O kadar güçlü olduğunu sanmıyordum. Ya da ben eskiden olduğum kadar güçlü değilim. Her neyse, o bana daha elini sürmeden yumruğu salladığımı en aşağı bir düzine insan gördü. Üstelik de güpegündüz, postanenin önünde."

"Kim bu yüzbaşı?"

"Yüzbaşı değil," dedi solgun suratlı uşak, "o kara şeytan."

Ringgo konuştu:

"Adı Sherry, Hugh Sherry. İlk tanıdığımızda İngiliz ordusunda yüzbaşıydı, Kahire'de iaşe subayı. 1917'deydi, tam on iki yıl önce. Kaptan," başıyla kayınpederini gösterdi, "askeri malzeme spekülasyonu yapıyordu o sıralar. Sherry aslında arazi subaylığı yapsa daha iyiydi. Bürokrasiye basmıyordu kafası. Bürokrat olacak kadar çekingen değildi. Omzu kalabalıklardan biri, sonunda, Sherry o kadar dağınık olmasaydı, Kaptanın o kadar para kazanamayacağı kanısına vardı. Sherry'nin kendisinin para yapmadığını biliyorlardı. Kaptanı kibarca sınırdışı ettikleri sırada da Sherry'yi ordudan uzaklaştırdılar."

Kavalov başını tabağından kaldırıp açıkladı:

"Savaş sırasında işler böyledir. Beni orada tutmalarını gerektirecek bir şey yapsaydım, hayatta bırakmazlardı."

"Şimdi de," dedim, "siz onu, ordudan attırdıktan tam on iki yıl sonra buraya geliyor, sizi ölümle tehdit ediyor sizce ve adamlarınız arasında bir dehşet havası yaratıyor, öylemi?"

"Öyle değil," dedi Kavalov, ağlamaklı bir sesle. "Hiç de öyle değil. Onu ordudan attırmadım. Ben işadamıyım. Nerede kâr görürsem orada iş yaparım. Eğer birisi bana amirlerini öfkelendirecek bir kâr önerirse bana ne o öfkeden? Üstelik de beni öldürmek niyetinde olduğuna inanmıyorum. Eminim bundan."

"Anlamaya çalışıyorum?" dedim.

"Anlayacak bir şey yok. Birisi beni öldürecek. Ona engel olmanızı istiyorum. Bu kadar basit, değil mi?"

"Doğru," dedim. "O kadar basit." Onunla konuşmaktan vazgeçtim.

Kırmızı suratlı, gri giysili sarışın kadın geldiğinde, Kavalov'la Ringgo puro içerek, Bayan Ringgo'yla ben de birer sigara tüttürerek nane likörü yudumluyorduk.

Kadın telaşla geldi. Gözleri kocaman ve kapkaraydı.

"Antony yukarı tarlada yangın olduğunu söylüyor."

Kavalov, purosunu dişlerinin arasına sıkıştırarak gözlerini bana dikti.

Ayağa kalkıp sordum: "Nasıl gidiliyor oraya?"

"Ben yol göstereyim," dedi Ringgo ayağa kalkarak. "Dolph," dedi karısı. "Kolun!" Ringgo, karısına usulca gülümsedi. "Ben karışmayacağım," dedi. "Sadece bu işin uzmanı böyle durumlarda ne yapıyor, ona bakacağım."

IV

Odaya fırlayıp şapkamı, paltomu, el fenerimi ve tabancamı aldım.

Yeniden indiğimde Ringgo'lar ön kapıda duruyorlardı.

Ringgo siyah bir palto giymiş, yaralı kolunun üzerini sımsıkı düğmelemişti; paltosunun sol kolu boştu. Sağ kolunu karısının omzuna atmıştı. Kadının çıplak kolları kocasının boynuna dolanmıştı. Kadının gövdesi iyice geriye doğru bükülmüş, adam üzerine eğilmişti. Ağızları birleşmişti.

Biraz geri çekilip bu sefer gürültülü adımlarla yaklaştım yanlarına. Birbirlerinden ayrılmış, kapıda beni bekliyorlardı. Ringgo, sanki koşmuş gibi hızlı hızlı soluk alıyordu. Kapıyı açtı.

Bayan Ringgo bana, "Lütfen," dedi, "bu dikkatsiz kocamın bir çılgınlık yapmasına engel olun."

"Olur," deyip adama sordum:

"Uşaklardan ya da işçilerden birkaçını yanımıza almanın bir yararı olur mu?"

Başını salladı.

"Eğer aralarında saklanmayan varsa, saklananlar kadar faydasızdırlar," dedi. "Çok fena korkmuşlar."

Birlikte çıktık, Bayan Ringgo kapıdan bize bakıyordu. Yağmur şimdilik durmuştu, ama tepemizdeki sevimsiz karanlıktan gene boşalacağı belliydi.

Ringgo'yla evin yanında, çalılar arasından yokuş aşağı inen dar bir patikaya girdik, alçak bir vadideki birkaç küçük evin yanından geçip verevlemesine bir öncekinden daha alçak bir başka tepeye çıktık.

Patika sırılsıklamdı. Tepeye vardığımızda yoldan ayrılıp tel bir parmaklığı aşarak balçık içinde bir tarlaya vardık. Hızla yürüyorduk. Yerlerin çamuru, gece havasının ağırlığı ve üstümüzdeki paltolarla iyice pişmiştik.

Tarlayı geçince yangını gördük; ağaçların arasında titrek, turuncu bir leke. Alçak bir tel parmaklığı aşıp ağaçların arasında yürümeye başladık.

Üstümüzdeki dalların arasında şiddetli bir hışırtı işitildi, sol yandan başlayıp sert bir gürültüyle sağımızdaki bir ağacın gövdesinde bitti. Sonra ağacın altındaki yumuşak toprağa şlap diye bir şey düştü.

Sol yandan bir kahkaha geldi; vahşi, bağırtkan bir kahkaha.

Kahkaha sesi pek uzakta olamazdı. Peşinden gittim.

Yangın işime yaramayacak kadar küçük ve uzaktı, ağaçların arasında tam bir zifiri karanlık içindeydim.

Köklere takıldım, ağaçlara çarptım. Hiçbir şey bulamadım. El feneri benden çok kahkahaları atan adama yarayacaktı, o yüzden yakmadım.

Tek başıma saklambaç oynamaktan bıkınca ağaçların arasından tarlaya yürüyüp yangın yerine vardım.

Yangın, tarlanın bir ucunda, en yakın ağaçtan dört metre kadar uzaktaydı. Yağmurun nasılsa ıslatmadığı kuru dallar ve çalı çırpı yakılarak başlatılmış, vardığımda neredeyse sönmüştü.

Ateşin iki yanında yere çatal biçiminde iki dal saplanmıştı. Çatallar düz, uzun ve yeni kesilmiş bir dalı taşıyordu. Ateşin üzerindeki dala başsız, kuyruksuz, ayaksız, derisi yüzülüp önü yarılmış, kırk santim kadar uzunluğunda bir hayvan ölüsü şişlenmişti.

Yerde, birkaç adım ötedeki, bir kan gölü içinde bir fino yavrusunun başı, kürkü, ayakları, kuyruğu ve bağırsakları yatıyordu.

Uygun boylarda kırılmış kuru dallar vardı yerde. Dalları ateşe atarken, Ringgo çalıların arasından çıkıp yanıma geldi. Elinde greyfurt büyüklüğünde bir taş vardı.

"Görebildiniz mi?" diye sordu.

"Hayır. Güldü ve gitti."

Taşı uzattı.

"Bunu atmış bize."

Kaypak, gri taşın üzerine kırmızı bir kalemle yuvarlak, boş gözler, üçgen bir burun ve sırıtkan, bol dişli bir ağız çizilmişti, bir kurukafa.

Kırmızı gözlerden birini tırnağımla kazıdım.

"Mum boya," dedim.

Ringgo ateşin üzerinde kızaran leşle yerdeki köpek artıklarına bakıyordu.

"Bir anlam veriyor musunuz buna?" diye sordum.

"İyi köpekti Mickey," dedi yutkunarak.

"Sizin miydi?"

Başıyla onayladı.

El feneriyle yerleri aradım. Birkaç ayak izi buldum.

"Bir şeyler var mı?" diye sordu Ringgo.

"Evet." Ayak izlerinden birini gösterdim. "Pabuçlarına çaput bağlamış. Hiçbir işe yaramaz."

Ateşe döndük gene.

"Bu da başka numara," dedim. "Köpeği kim öldürüp temizlemişse, işini bilen biri. Böyle pişmeyeceğini bilen biri. İçi daha ısınmadan dışı kavrulacak böyleyken. Şişe de öyle bir yerleştirmiş ki, oynatmaya kalksanız yere düşer."

Ringgo'nun yüzü biraz rahatladı.

"Böylesi daha iyi," dedi. "Köpeğin öldürülmesi zaten kötü, bir de birisinin yemeye niyetlendiğini ya da böyle bir şeyi aklından bile geçirdiğini düşünmek..."

"Hiç öyle bir niyetleri yoktu," dedim. "Sırf gösteriş bu. Bu tür şeyler mi oluyor buralarda?"

"Evet."

"Amacı ne?"

Suratını asıp Kavalov gibi konuştu.

"Yüzbaşı Köşekapmaca."

Bir sigara verdim, bir tane de kendim aldım, ateşten çektiğim bir dalla yaktım.

Yüzünü göğe kaldırdı, "Yağmur başladı gene, artık eve dönelim," dedi, ama ateşin yanından ayrılmadı, pişen hayvan ölüsüne bakıyordu. Yanık et kokusu sarmıştı her yanı.

"Bunu hâlâ pek ciddiye almıyorsunuz galiba, değil mi?" diye sordu az sonra, sakin bir sesle.

"Komik bir durum," dedim.

"Adam deli," dedi; aynı sakin sesle. "Şöyle düşünün: Onurlu bir adamdı. O yüzden Kahire'deyken rüşvet vereceğimize aldatmak zorunda kaldık. On yıl boyunca onuru zedelenmiş olarak yaşamak çıldırtabilir böyle bir adamı. Bir yerlere kapanıp kara kara düşünür. Bir. karara varınca da ya kendini vurur ya da böyle yapar. Önceleri ben de sizin gibiydim." Ateşe bir tekme salladı. "Gülünç bir şey bu. Ama artık gülemiyorum bile, Miriam'la Kaptanın yanında olduğum zamanlar hariç, ilk geldiğinde onunla baş edemeyeceğimi aklımın köşesinden bile geçirmedim. Kahire'deyken idare etmiştim. Burada idare edemeyeceğimi anlayınca sapıttım biraz. Gidip arandım, kavga çıkardım onunla. O da işe yaramadı. Her şeyi berbat eden de.işin temeldeki saçmalığı. Kahire'deyken, aynadaki aksi hep temiz görünsün diye tıraş olmadan önce saçlarını tarardı. Anlıyor musunuz ne demek istediğimi?"

"Onunla önceden bir konuşsam iyi olacak," dedim. "Köyde mi oturuyor?"

"İlerideki tepede küçük bir evde kalıyor. Anayola çıktıktan sonra soldaki ilk ev." Ringgo sigarasını ateşe atıp alt dudağını kemirerek düşünceli düşünceli bana baktı. "Kaptanla nasıl geçineceğinizi bilemiyorum. Şaka yapmayın onunla. Anlamaz, üstelik de o yüzden size olan güvenini yitirir."

"Dikkat ederim," diye söz verdim. "Bu Sherry'ye para önermenin bir anlamı yok herhalde?"

"Yok tabii," dedi usulca. "Adam çatlak diyorum." Eve dönmeden önce köpeğin leşini indirdik, ateşi tekmeleyip çamurların içine basarak söndürdük.

V

Ertesi sabah, parlak güneşin altında her yer taze, pırıl pırıldı. Ilık bir rüzgâr yerleri kurutuyor, gökyüzündeki hallaç pamuğundan bulutları kovalıyordu.

Saat onda Yüzbaşı Sherry'nin evine doğru yürüyerek yola çıktım. Kolayca buldum evi. Anayoldan parke bir patikayla varılan, damı kiremitli, pembemsi bir renge sıvanmış bir kulübe.

Kulübenin önüne uzanan terastaki masaya, beyaz bir örtünün üzerinde iki kişilik bir sofra kurulmuştu.

Kapıyı daha çalmadan beyaz ceketli, çocuktan biraz kabaca, genç, ince, siyah bir adam açtı. Yüz hatları Amerikalı Zencilerinkinden daha inceydi; bir kartalı andıran zeki bir surattı.

"Islak yollara öyle yatarsan ya üşütürsün ya da ezilirsin," dedim.

Gülücüğü, ağzının kenarlarını kulaklarına doğru uzattı ve bir sürü sarı, sağlam diş çıkardı ortaya.

"Haklısınız efendim," dedi S harfini neredeyse Z gibi söyleyerek ve bel kırarak. "Yüzbaşı kahvaltıya bekledi sizi, birlikte yiyin diye. Siz oturun efendim, ben gidip çağırayım."

"Köpek kebabı değil, değil mi?"

Ağzı kulaklarına vardı gene ve şiddetle başını salladı.

"Hayır, efendim." Kara ellerini kaldırıp parmaklarını saymaya başladı. "Portakal var, füme balık var, böbrek ızgara, yumurta, marmelat ve kızarmış ekmek var, ama köpek kebabı yok."

"İyi," dedim, terastaki hasır koltuklardan birine oturdum.

Yüzbaşı Sherry gelmeden bir. sigara yakacak zamanım oldu.

Kırk yaşlarında, uzun boylu, zayıf bir adamdı. Güneş yanığı suratının üstündeki kumral saçları ortadan ayrılmış, küçük kafasına yapıştırılmıştı. Gri gözlerinin alt kapakları jilet gibi dümdüzdü. Düzgünce kesilmiş kısa bir bıyığın altında duran ağzı da düz bir çizgiydi. Bıçakla yarılmış gibi iki derin çizgi de burun deliklerinin yanlarından ağzının kenarlarına uzanıyordu. Bej pijama üzerine neşeli çizgilerle süslü pazen bir sabahlık giymişti.

"Günaydın," dedi, hoş bir sesle ve askerce bir selam çaktı. El sıkışmaya yanaşmadı. "Kalkmayın. Marcus'un kahvaltıyı hazırlaması biraz zaman alacak. Geç kalktım. Çok kötü bir düş gördüm." Uykulu, bilerek tembel bir hava verdiği bir sesi vardı. "Theodore Kavalov'un boğazının şuradan şuraya kesildiğini gördüm düşümde." Parmaklarıyla kulaklarının altlarını gösterdi. "Korkunç kanlı bir şeydi. Durmadan kanıyor, çığlıklar atıyordu domuz."

Sırıtarak sordum:

"Hoşunuza gitmedi mi yani?"

"Boğazlanması çok iyiydi tabii, ama öyle iğrenç bir biçimde kanıyor ve böğürüyordu ki..." Burnunu kaldırıp havayı kokladı. "Bir yerden hanımeli kokusu geliyor, değil mi?"

"Öyle gibi. Tehdit ettiğinizde de boğazlamayı mı düşünüyordunuz?"

"Tehdit ettiğimdeymiş!" dedi o tembel sesiyle. "Sayın bayım, hiç de öyle bir şey yapmadım. Uca'daydım - Fas'ın Cezayir sınırı yakınında berbat bir kasaba- ve birdenbire, bir sabah bir portakal ağacından bir ses geldi bana. 'California'da, Farewell Köyüne git, orada Theodore Kavalov'un öldüğünü göreceksin,' dedi ses. Bu çok hoşuma gitti. Sese teşekkür ettim, Marcus'a bavullarımızı hazırlamasını söyledim ve buraya geldik. Gelir gelmez Kavalov'a anlattım bunu, belki bir an önce ölür de burada fazla oyalanmak zorunda kalmam diye. Ölmedi tabii, benim de sonradan aklıma geldi, keşke sesten kesin bir tarih isteseydim diye. Burada böyle aylar boyu zaman kaybetmek hiç hoşuma gitmiyor."

"Onun için mi işi aceleye getirmeye çalışıyorsunuz?" diye sordum.

"Pardon?"

"Schrecklichkeit," dedim. "Taştan kurukafalar, mangalda köpekler, kaybolan cesetler..."

"Afrika'da on beş yıl yaşadım," dedi. "Üstünde kimsenin olmadığı portakal ağaçlarından gelen seslere inanırım ve dediklerini yapmak için kimsenin yardımına gerek duymadıklarını bilirim. Bu olanlarla benim bir ilgim olduğunu düşünmeniz yersiz."

"Ya Marcus?"

Sherry yeni tıraş edilmiş yanaklarını, okşayarak karşılık verdi.

"Olabilir. Böyle kaba Afrika şakalarına karşı onulmaz bir zaafı vardır. Bu tür şeyler yaptığını kanıtlayabilirseniz sevine sevine kırbaçlarım onu."

"Yakalarsam," dedim, "kendim kırbaçlarım."

Sherry bana doğru eğilip endişeyle fısıldadı: "Ama dikkat edin, sımsıkı kavrayana kadar hiçbir şeyden kuşkulanmasın! İki bıçağı vardır, ikisini de olağanüstü ustalıkla kullanır!"

"Hatırlamaya çalışırım," dedim. "Ses Ringgo'yla ilgili birşeyler de söyledi mi?"

"Gerek yoktu. Gövde ölünce el de ölür."

Marcus yiyecekleri getirdi. Sofraya geçtik ve o günkü ikinci kahvaltıma oturdum.

Sherry, kendisiyle portakal ağacından konuşan sesin Kavalov'la da konuşup konuşmadığını merak ettiğini söyledi. Kavalov'a sormuştu, ama pek doyurucu bir karşılık alamamıştı. İnancına göre, birisinin düşmanının ölümünü haber veren sesler, genellikle düşmana da haber verirlerdi. "Yani," dedi, "yanılmıyorsam, işin kuralı bu."

"Bilmiyorum," dedim. "Öğrenmeye çalışırım sizin için. Dün gece düşünde neler gördüğünü de sorarım bu arada."

"Karabasandan uyanmış gibi bir hali var mıydı bu sabah?"

"Bilmem. Ayrıldığımda henüz uyanmamıştı."

Sherry'nin gözleri çakmak çakmak birer nokta haline geldi.

"Yani," dedi, "bu sabah ne durumda olduğunu bilmiyorsunuz, öyle mi? Yaşayıp yaşamadığını, düşümün gerçekleşip gerçekleşmediğini bilmiyorsunuz?"

"Öyle."

Ağzını oluşturan katı çizgi yumuşadı ve gülümsedi.

"Harika!" dedi. "Ben de sandım ki... Düşümün boş çıktığından, anlamsız bir rüyadan öteye gitmediğinden emin olduğunuz izlenimini vermiştiniz de."

Ellerini çırptı birden.

Marcus kapıda belirdi.

"Toparlan," dedi. "Kelin işi bitti. Gidiyoruz."

Marcus temennayla, sırıtarak içeriye döndü.

"Bekleyip emin olsanız daha iyi değil mi?" diye sordum.

"Eminim," dedi o tembel sesiyle. "Portakal ağacından gelen sesi duyduğum zamanki kadar eminim. Bekleyecek bir şey kalmadı, ölümünü gördüm."

"Ama düşte."

"Düş müydü acaba?" diye sordu umursamazca.

On-on beş dakika sonra ayrıldığımda, Marcus'un içeride çıkardığı gürültüden gerçekten de toparlandıkları anlaşılıyordu.

Sherry elimi sıktı.

"Kahvaltıya gelebildiğiniz için gerçekten çok sevindim. Eğer yolunuz Kuzey Afrika'ya düşerse gene görüşürüz belki. Miriam'la Dolph'a benden selam söyleyin sadece, başsağlığı dilersem pek içten olmayacak çünkü."

Evden görülemeyeceğim kadar uzaklaşınca yoldan ayrılıp tepeden Sherry'nin kulübesini gizlice gözetleyebileceğim bir yer aradım. Harika bir yer buldum; kuzeydoğuya bakan bir yarın kenarında terk edilmiş bir harabe. Evin Önünün tamamı, yanının bir bolümü ve parke taşlı giriş yolunun anacaddeyle birleştiği yer dahil, önemli bir parçası görünüyordu viranenin önünden. Çıplak gözle görmek için biraz uzaktı, ama dürbünle izlemek için harikaydı, arkasında gizlenecek bir çalılık bile vardı.

Kavalov'ların evine döndüğümde Ringgo bir ağacın altındaki bir iskemlede parlak renkli yastıklar üzerine oturmuş, kitap okuyordu.

"Nasıl buldunuz herifi?" diye sordu. "Çatlak mı gerçekten?"

"Pek değil. Size ve Bayan Ringgo'ya selam söyledi. Kolunuz nasıl bugün?"

"Berbat. Dün gece nem kapmış olmalı. Acısından uyuyamadım bütün gece."

"Yüzbaşı Köşekapmacayı gördünüz mü?" Kavalov'un ağlamaklı sesi geldi arkamdan. ""Ve tanıdığınıza sevindiniz mi?"

Döndüm. Evden bize doğru geliyordu. Yüzü bu sabah esmerden çok griydi gerçi ama, gömleğinin kenarları kalkık yakasının üzerinde boğazı sağlam görünüyordu gene de.

"Yanından ayrıldığımda toparlanıyordu," dedim. "Afrika'ya dönüyordu."

VI

Perşembe günüydü bu. O gün başka bir şey olmadı.

Cuma sabahı odamın kapısının hızla açılmasının gürültüsüne uyandım.

Martin -ince suratlı uşak- koşarak odama girdi ve yanıma gelene kadar yatakta kalkıp oturmuş olmama rağmen, omzumu sarsmaya başladı.

Suratı limon sarışıydı ve korkunun çirkinliğine bürünmüştü.

"Oldu," dedi heyecanla. "Tanrım, Tanrım, oldu!"

"Ne oldu?"

"Oldu. Oldu."

Adamı kenara itip yataktan kalktım. Birden dönüp banyoya koştu. Terliklerimi giyerken kustuğunu duydum.

Kavalov'un yatak odası evin aynı yanında, benimkinden üç kapı aşağıdaydı.

Ev gürültü doluydu, heyecanlı sesler, açılıp kapanan kapılar, ama görünürde kimse yoktu.

Kavalov'un kapısına koştum. Açıktı.

Kavalov orada, alçak bir İspanyol yatağında yatıyordu. Boğazlanmıştı; çene kemiğinin paralelinde, kulak memelerinin ikişer buçuk santim altlarına kadar uzanan kıvrık bir yarık.

Mavi yastık kılıfıyla çarşafın kanlanan yerleri üzüm şırası rengindeydi. Kalın ve yapışkandı kanı, pıhtılaşmaya başlamıştı bile.

Ringgo, sabahlığını pelerin gibi sarınmış geldi.

"Oldu," dedim, uşağın sözünü yineleyerek.

Ringgo donuk, mutsuz gözlerle yatağa baktı ve boğuk, kısık bir sesle sövmeye başladı.

Kırmızı suratlı sarışın kadın -baş hizmetçi Louella Qually- odaya girdi, bir çığlık atıp yanımızdan bağırarak geçti, yatağa koştu. Örtülere uzandığında kolunu kavradım.

"Hiçbir şeye dokunmayın," dedim.

"Üstünü örtün. Üstünü örtün zavallının!"

Kadını yataktan uzaklaştırdım. Odaya dört-beş tane hizmetkâr girmişti şimdi. Bayan Qually'yi iki tanesine teslim ettim, götürüp sakinleştirsinler diye. Hıçkıra hıçkıra ağlayarak uzaklaştı.

Ringgo hâlâ yatağa bakıyordu.

"Bayan Ringgo nerede?" diye sordum.

Duymadı. Sağlam koluna hafifçe vurup yineledim soruyu.

"Odasında. Ne olduğunu anlaması için görmesi şart değil."

"Onunla ilgilenseniz daha iyi olmaz mı?"

Başıyla onayladı, ağır ağır dönüp odadan çıktı.

Uşak girdi, yüzü hâlâ limon sarısı.

"Evdeki herkes; hizmetçiler, işçiler, herkes alt kattaki ön odaya toplansın," dedim. "Hepsini topla oraya, polis gelene kadar kımıldamasınlar."

"Baş üstüne efendim," diyerek alt kata yöneldi, öbürleri peşinden gittiler.

Kavalov'un kapısını örtüp çalışma odasına girdim, kasabaya telefon edip polisi aradım. Hilden adında bir memurla konuştum. Hikâyeyi anlatınca polis müdürünün yarım saat içinde geleceğini söyledi.

Odama dönüp giyindim. Giyinmem bitince uşak gelip herkesin ön odada toplandığını bildirdi, Ringgolar ve Bayan Ringgo'nun hizmetçisi hariç.

Polis müdürü geldiğinde, Kavalov'un yatak odasını inceliyordum. Ak saçlı, yumuşak mavi gözlü, yumuşak sesi beyaz bıyığının altından zor işitilen bir adamdı. Yanında üç memurla adli tabibi getirmişti.

"Ringgo'yla uşaklar, size benden çok şey anlatabilirler," dedim, tokalaşma faslı bittikten sonra. "Ben elverdiğince çabuk döneceğim. Sherry'ye gideceğim. Sherry'nin bu işle ilgisini Ringgo anlatır size."

Garajdan çamurlu bir Chevrolet seçip Sherry'nin evine gittim. Kapılar ve pencereler sımsıkı kapalıydı ve ne kadar çaldıysam bir cevap alamadım.

Parke yoldan aşağı sürdüm arabayı, Farewell'e gittim. Orada, Sherry'yle Marcus'un bir gün önce, üç sandık ve yarım düzine kadar bavulla birlikte iki on treniyle Los Angeles'e gittiklerini öğrenmem uzun sürmedi. Bavulları kaydeden gar memuruyla konuştum.

Acentenin Los Angeles Şubesine bir telgraf çektikten sonra Sherry'nin oturduğu evin sahibini buldum.

Kiracıları hakkında pek bir şey bilmiyordu, ama iki haftadan az kaldıklarına üzülmüştü. Sherry anahtarları geri verirken bir not bırakıp aniden ayrılması gerektiğini yazmıştı.

Notu cebime attım. El yazısı örnekleri işe yarar hep. Sonra da anahtarları ödünç alıp Sherry'nin evine döndüm.

İşe yarayacak hiçbir şey bulamadım, yalnız sonradan yararlı olabilecek bir sürü parmak izi. Niçin gittiklerini belli edecek hiçbir ipucu yoktu.

Kavalov'un evine döndüm.

Polis müdürü işini bitirmiş, çalışanları sorguya çekiyordu.

"Hiçbir şey öğrenemedim bunlardan," dedi. "Dün gece millet yattıktan bu sabah saat sekizde uşak kapıyı açıp ölüsünü bulana kadar kimse bir şey duymamış, kimse bir şey görmemiş. Sizin başka bir bildiğiniz var mı?"

"Yok. Sherry'yi anlattılar mı?"

"Anlattılar. Aradığımız o olsa gerek, değil mi?"

"Evet. Adamıyla dün Los Angeles'a gitmiş sözde. Araştırması kolay olsa gerek. Doktor ne diyor?"

"Sabah üçle dört arasında ağırca bir bıçakla öldürülmüş, solak birisinin soldan sağa tek, temiz bir hareketiyle."

"Belki temiz, ama tam tek hareket denemez," dedim. "Tek ve hızlı bir hareket olsa, kesik orta yerinden, bıçağı kullanan insandan öteye, yukarı doğru kıvrılıp uçlarda tekrar aşağı doğru inerdi, yani bunun tam tersi olurdu."

"Ya. Bu Sherry solak mı?"

"Bilmiyorum." Marcus'un solak olup olmadığını merak ediyordum. "Bıçağı buldunuz mu?"

"Hayır. Ayrıca başka hiçbir şey de bulamadık, ne içeride, ne dışarıda. Anlatılanlara göre büyük korku içindeymiş Kavalov. Peki, niçin daha iyi korumamış kendisini? Yatak odasının pencereleri açıktı. Herhangi birisi bir merdiven dayayıp çıkabilir. Kapısı da kilitli değilmiş."

"Bir sürü nedeni olabilir," dedim. "Belki..."

Memurlardan biri; geniş omuzlu, sarışın bir adam kapıya geldi. "Bıçağı bulduk," dedi.

Müdürle birlikte memurun peşinden evden çıktık, Kavalov'un odasının penceresinin baktığı yana gittik. Bıçak, işçi lojmanlarına giden bir patikanın kenarındaki çalıların arasında toprağa saplanmıştı..

Bıçağın kırmızıya boyalı tahta sapı eve doğru hafif dönüktü. Keskin yanına biraz kan bulaşmıştı, ama toprak temizlemişti çoğunu. Boyalı sapında ne kan vardı, ne parmak izine benzer bir şey.

Bıçağın yakınındaki yumuşak toprakta ayak izi yoktu. Anlaşılan çalıların arasına fırlatılmıştı.

"Bu iş bu kadar gibi görünüyor," dedi müdür. "Buradaki kimsenin bu olayla ilgili olduğunu ya da olmadığını gösterecek hiçbir iz yok. Şu Yüzbaşı Sherry'yi bir kurcalayalım bakalım."

Birlikte köye indik. Postaneden, Sherry'nin mektupları ulaştırılsın diye gittiği yerin adresini bıraktığını öğrendik: Postrestant, Saint Louis, Missouri. Posta müdürü, Sherry'nin Farewell'de kaldığı sürece hiç mektup almadığını söyledi.

Telgraf şirketine gittik ve Sherry'nin ne telgraf çektiğini ne de aldığını öğrendik. Acentenin Saint Louis Şubesine bir tel çektim.

Köydeki diğer araştırmalarımızdan da bir şey çıkmadı, bir tek Farewell Köyünün aylaklarının hemen hepsinin Sherry'yle Marcus'u güneye giden 2.10 trenine binerken gördükleri...

Kavalov'un evine dönmeden Los Angeles Şubesinden bir tel geldi:

SHERRY'NIN SANDIKLARIYLA BAVULLARI HÂLÂ EMANETTE VE KİMSE ALMAYA GELMEDİ. GÖZÜMÜZ ÜSTÜNDE.

Eve döndüğümüzde holde Ringgo'ya rastladım ve sordum:

"Sherry solak mıydı?"

Bir an düşünüp başını salladı.

"Hatırlayamıyorum," dedi. "Olabilir. Miriam'a sorayım. Belki bilir, kadınlar öyle şeylere dikkat ederler."

Alt kata döndüğünde başını sallıyordu:

"Evet. İki elini de aynı ustalıkla kullanabiliyormuş, ama sol elini sağından çok kullanıyormuş. Niçin?

"Doktor cinayetin sol elle işlendiğini sanıyor. Bayan Ringgo nasıl?"

"Şimdi biraz daha iyi galiba. Sağ olun."

VII

Sherry'nin bavulları cumartesi bütün gün Los Angeles garının emanetinde sahipsiz durdu. Aynı gün ikindi vakti, polis müdürü, Sherry'yle Zencinin cinayetten arandıklarını kamuoyuna açıkladı ve o gece müdürle birlikte güneye giden trene bindik.

Pazar sabahı, yanımızda Los Angeles polisinden iki memurla birlikte bavulları açtık. Sıradan giysiler ve kişisel eşyalar dışında hiçbir şey bulamadık ve yeni hiçbir şey öğrenmedik.

Yararsız bir yolculuk oldu.

San Francisco'ya döndüm ve yığınla 'aranıyor' afişi bastırıp dağıttırdım.

Aradan iki hafta geçti, afişlerin alışılagelen yanlış haberlerden başka hiçbir yenilik getirmedikleri iki hafta.

Sonra Spokane polisi Sherry'yle Marcus'u Stevens Sokağındaki bir pansiyonda ele geçirdi.

Kimliği belirsiz bir vatandaş polisi arayıp orada kalan Fred Williams adında birisinin her gün'"esrarengiz bir Zenci ziyaretçisi olduğunu ve davranışlarının kuşku uyandırdığını bildirmişti. Spokane polisinde bastırttığım afişlerden vardı. Fred Williams'ın aradığımız adam olduğunu anlamaları için kol düğmelerindeki H.S. harflerini görmeseler de olurdu.

İki saat kadar sorguya çekildikten sonra Sherry kimliğini itiraf etti, ama Kavalov'u öldürdüğünü değil.

Polis müdürünün adamlarından ikisi kuzeye gidip tutukluları kasabaya getirdiler.

Sherry bıyığını tıraş etmişti. Yüzünde ve tavrında en ufak bir endişe alameti yoktu.

"O düşü gördükten sonra beklememi gerektiren hiçbir şey kalmadığını anlamıştım," dedi tembel sesiyle, "dolayısıyla da ayrıldım. Sonra düşümün gerçekleştiğini duyunca, peşime düşeceğinizi tahmin ettim, sanki insan düşlerinden sorumlu tutulabilirmiş gibi ve -ne desem?- yalnızlığı seçtim."

Portakal ağacından gelen ses hikâyesini büyük bir ciddiyetle polis müdürüne ve savcıya anlattı. Gazeteler bayıldılar.

Farewell'den ayrıldıktan sonra nerelere gittiğini, neler yaptığını anlatmayı reddetti.

"Hayır, hayır," dedi. "Kusura bakmayın, ama anlatmasam daha iyi. Belki günün birinde gene aynı işi yapmam gerekir, o zaman da neyi nasıl yaptığımı bilmeseniz daha iyi olur."

Cinayet gecesini nerede geçirdiğini söylemeyi reddetti. Gerçi trende çalışan ekip bizi aydınlatamamıştı ama, trenden Los Angeles'a varmadan indiğinden emindik.

"Kusura bakmayın," dedi tembel tembel, "ama o gece nerede olduğumu bilmiyorsanız, cinayetin işlendiği yerde olduğumu nereden biliyorsunuz?"

Marcus daha da zor çamaşırdı. Şöyle bir çözüm bulmuştu:

"Ben yok iyi İngilizce anlamak. Siz var sormak Yüzbaşı. Ben bilmemek."

Savcı vaktinin çoğunu, bürosunun döşemesini arşınlayıp tırnaklarını kemirerek ve Sherry'nin ya da Marcus'un cinayet saatinden hemen önce ya da sonra Kayalov'un evinin yakınlarında bir yerlerde oldukları kanıtlanmazsa davasının yerle bir olacağından yakınarak geçirdi.

Sherry'nin her cebinden ayrı bir üçkâğıt çıkmayacağından emin olan tek kişi polis müdürüydü. Sherry'yi şimdiden asılmış sayıyordu.

Sherry kendisine bir avukat tuttu; gözlüklü, ince dudaklı, ağzı tiklerle dolu, solgun suratlı, parlak bir vatandaş. Adı Schaeffer'dı. Bize ve kendine gülümseyerek geziniyordu ortalarda.

Savcı iki elinin tırnaklarını bitirip başparmaklarını kemirmeye başladığı sırada, Ringgp'dan bir araba ödünç alıp demiryolunu güneye doğru izleyerek Sherry'nin trenden nerede indiğini saptamaya çalıştım. O zamana kadar poliste fotoğrafları çekilmişti tabii, ben de resimlerinden birer tane taşıyordum yanımda.

O Allahın belası fotoğrafları Farewell'le Los Angeles arasındaki her garda, demiryolunun her iki yanından otuzar kilometre mesafedeki her köyde, kasabada ve aradaki her ıssız evde bulunan herkese gösterdim. Bir boka yaramadı.

Sherry'yle Marcus'un Los Angeles'a kadar gitmediklerini kanıtlayacak hiçbir şey yoktu.

Binmiş oldukları trenin onları o gece Los Angeles'a saat on otuzda bırakmış olması gerekirdi. O saatten sonra onları Los Angeles'tan Farewel'le Kavalov'u öldürebilecekleri saatte getirebilecek hiçbir tren yoktu, iki olasılık vardı: Uçakla rahat rahat dönebilirlerdi Farewell'e; bir de arabayla başarabilirlerdi bunu belki, ama çok daha zordu.

Önce uçak olasılığını inceledim ve o gece yolcu taşıyan tek bir pilot bulamadım. Los Angeles polisinin ve acentenin Los Angeles Şubesinin yardımlarıyla özel ya da tüzel, uçak sahibi kim varsa sorguladım. Sonuç yok.

Ondan sonra, daha da zor görünen araba olasılığını araştırdık. Büyük taksi ve araba kira şirketlerinin hepsi, 'Hayır,' dedi. O gece saat onla on iki arasında dört özel arabanın çalındığı bildirilmişti polise. İkisi ertesi sabah şehirde bulunmuştu. Farewell'e kadar gidip dönmüş olamazlardı. Öbür iki arabadan biri ertesi gün San Diego'da bulunmuştu. O da olamazdı. Sonuncusu, Packard marka bir araba, hâlâ bulunamamıştı. Bir matbaayla bağlantı kurup arabayı tarif eden kartlar bastırttık hemen, dağıtmak üzere.

Taksi ve araba kiralayan bütün küçük şirketlerle bağlantı kurmak zor işti. Bir de bir geceliğine arabasını kiralayan özel kişiler olabilirdi. Bunları da gazetelere ilan vererek halletmeye çalıştık.

Araba konusunda hiçbir bilgi alamadık, ama bu yeni soruşturma biçimi -bizimkilerin cinayet saati yakınlarında nerede olduklarını saptamaya çalışmak- başka sonuçlar verdi.

San Pedro'da -Los Angeles'ın kırk kilometre ötedeki limanında- cinayet sabahı saat birde bir Zenci gözaltına alınmıştı. Zencinin İngilizcesi kötüydü, ama Pierre Tisano adında bir Fransız gemicisi olduğunu kanıtlayan bir kimliği vardı. Sarhoşluk ve olay çıkarmak suçlarından gözaltına alınmıştı.

San Pedro polisine göre, bizim Marcus diye bildiğimiz adamın resmi tıpkı sarhoş gemiciye benziyordu.

San Pedro polisinin anlattıkları bundan ibaret değildi.

Tisano sabahın birinde tutuklanmıştı. Saat ikiyi az geçe, adını Henry Somerton olarak veren bir beyaz gelip kefalet ödeyerek Zenciyi nezaretten kurtarmaya çalışmıştı. Görevli memur, sabaha kadar yapılacak hiçbir şey olmadığını, üstelik Tisano'nun geceyi içeride geçirmesinin, serbest bırakılmadan önce ayılmasına yarayacağını söylemişti. Somerton'un buna aklı yatmıştı; yarım saat kadar kalıp görevli memurla sohbet etmiş, sabah üçe doğru karakoldan ayrılmıştı. Sabah onda geri gelip adamın çarptırıldığı para cezasını ödemişti. Sonra birlikte gitmişlerdi.

San Pedro polisi Sherry'nin fotoğrafının ve eşkâlinin -bıyık hariç- Henry Somerton'a uyduğunu söyledi.

Somerton'un polise yaptığı iki ziyaret arasında kaldığı otelin kayıt defterindeki imzası, Sherry'nin Farewell'deki ev sahibesine yazdığı nottaki yazının aynıydı.

Kavalov'un öldürüldüğü sırada Sherry'yle Marcus'un San Pedro'da, yani Farewell'e dokuz saatlik mesafede oldukları kesin gibiydi.

Ama bir cinayet soruşturmasında 'kesin gibi' yetersizdir hep... San Pedro'daki gece nöbetçisi memuru kuzeye götürdüm, iki adamı bir de kendi gözleriyle görsün diye.

"Tamam işte. Onlar," dedi.

VIII

Savcı, başparmaklarının tırnaklarını da bitirdi. Polis müdürünün yüzünde, elindeki balon birden patlayıveren ve oyuncağının nereye gittiğini bir türlü anlayamayan bir çocuğun ifadesi vardı.

Ben durumdan çok mutlu olduğum havalarındaydım.

"Tam başladığımız yere geldik gene," diye ağlaşıyordu savcı, sanki olanlar kendisinden başka herkesin suçuymuş gibi sevimsiz bir tavırla. "Onca haftayı ziyan ettik."

Polis müdürü, savcıya bakmadı ve hiçbir şey demedi.

Ben, "O kadar da değil canım," dedim. "Epey birşeyler öğrendik."

"Ne gibi?"

"Sherry'yle uşağının cinayet saatinde başka yerde olduklarını biliyoruz."

Savcı onunla dalga geçtiğimi sanıyor gibiydi. Tuhaf surat ifadelerini görmezden gelip sordum:

"Ne yapacaksın onları?"

"Serbest bırakmaktan başka ne yapabilirim ki? Bütün dava ayvayı yemiş durumda."

"Onları içeride tutmak pek masraflı bir iş değil," dedim. "Bence onları tutabildiğin kadar tut, biz de bu arada durumu bir gözden geçirelim, ne dersin? Belki yeni bir şey çıkar, çıkmazsa da takipsizlik kararını biraz daha geç vermiş olursun o kadar. Suçsuz olduklarını düşünmüyorsun herhalde, değil mi?"

Aptallığım karşısında büyük acıma ve hayret duygusu içinde olduğunu belirten gözlerle baktı bana.

"Sapına kadar suçlular tabii, ama herifleri mahkûm ettiremezsem neye yarar ki? Gözaltını uzatmanın yararı ne? Sen de benim kadar iyi biliyorsun, serbest bırakılmayı istedikleri anda onları salıvermeyecek bir tane yargıç bilmiyorum. "

"Öyle," dedim. "Ama seninle San Francisco'nun en şık şapkasına iddiaya girerim ki serbest bırakılmak istemeyecekler. "

"Ne demek yani?"

"Duruşmaya çıkmak istiyorlar," dedim. "Yoksa cinayet yerinden uzakta oldukları özrünü biz bulmadan çok önce atarlardı ortaya. Spokane polisine ihbarı kendileri yaptıkları konusunda bir kuşku var içimde. Ve Schaeffer'in haksız tutuklama numaralarına yatmayacağından da emin olabilirsin."

Savcı kuşkuyla gözlerimin içine baktı.

"Bilip de benden sakladığın birşeyler mi var?" diye sordu.

"Hayır, ama haklı olduğumu göreceksin."

Haklıydım. Schaeffer kendi kendine gülümseyerek ortalarda dolaştı ve müşterilerini hapisten çıkarmak için hiçbir girişimde bulunmadı.

Üç gün sonra yeni bir şey çıktı ortaya.

Kavalov'un evinin on beş kilometre kadar kuzeyinde bir tavuk çiftliği olan Archibald Weeks adında bir adam savcıyı görmeye geldi. Weeks, Sherry'yi cinayet sabahı arazisinde gördüğünü söylüyordu.

Weeks, o sabah Iowa'da oturan anasıyla babasını ziyaret etmek üzere yola çıkmaya hazırlanıyordu. Otuz kilometre ötedeki istasyona arabayla gitmeden önce her şeyin yolunda olduğundan emin olmak için erken kalkmıştı.

Sabah saat beş buçukla altı arasında, yeteri kadar benzini olup olmadığım yoklamak için, arabasını tuttuğu barakaya girmişti.

Barakadan bir adam koşarak çıkmış, parmaklığı aşıp yol boyunca koşmaya başlamıştı. Weeks kısa bir süre adamı kovalamıştı, ama adam çok hızlı koşuyordu. Adamın sıradan bir serseri olmadığı kılığından belliydi. Arabayı çalmaya geldiğini tahmin etmişti Weeks.

Doğuya yapacağı yolculuk çok önemli olduğu ve karısı, on beş ve on yedi yaşlarındaki oğullarıyla yalnız kalacağı için Weeks barakada gördüğü adamdan söz edip karısını endişelendirmek istememişti.

Savcıya geldiği günden bir gün önce Iowa'dan dönmüş, Kavalov cinayetinin ayrıntılarını öğrenip resmini de gazetede görünce, kovaladığı adamın Sherry olduğunu anlamıştı.

Sherry'yle yüzleştirdik Weeks'i. Gördüğü adamın Sherry olduğunu söyledi. Sherry bir şey demedi.

Weeks'in ifadesi San Pedro polisininkiyle çelişince, savcı, Sherry hakkında takipsizlik kararı vermekten vazgeçti. Marcus önemli tanık olarak gözaltında kaldı, ama hakkında San Pedro polisinin söylediklerine ters düşen bir ifade olmadığı için hakkında dava açılmadı.

Weeks tanıklığa çağrıldığında dosdoğru anlattı hikâyesini, ama savunma tarafından sorguya çekilirken birdenbire çöktü, dağılıverdi.

Schaeffer'ın soruları karşısında, gördüğü adamın Sherry olduğundan o kadar emin olmadığını söyledi. Gördüğü kadarıyla adamın Sherry'ye benzediği kesindi, ama kesinlikle Sherry olduğunu söylemekte biraz acele etmiş olabilirdi. Aslında, aradan biraz zaman geçip düşünme fırsatı edindikten sonra, sabahın alacakaranlığında adamın suratını pek de iyi seçememişti. Sonunda, yeminli ifadesinde, Sherry'ye az çok benzeyen bir adam gördüğünü söyledi Weeks, o kadar.

Çok komik bir durumdu.

Tırnaklarını bitiren savcı, artık parmaklarını kemirmeye başlamıştı.

Jüri kararını verdi: 'Suçsuz.'

Sherry serbest bırakıldı, sonradan ne kanıtlar bulunursa bulunsun, Kavalov cinayetiyle artık bir daha asla suçlanamayacaktı.

Marcus serbest bırakıldı.

San Francisco'ya dönmek üzere ayrıldığımda, savcı benimle vedalaşmayı reddetti.

IX

Sherry'nin suçsuz bulunmasından dört gün sonra Bayan Ringgo büroma geldi.

Karalar giymişti. Güzel, ama zekâ fukarası Doğulu yüzünün ifadesiz olduğu söylenemezdi.

"Ne olur, buraya geldiğimi Dolph'a söylemezsiniz, değil mi?"

"Söyleme derseniz, tabii söylemem."

Oturup iri gözlerini bana dikti.

"O kadar delişmen ki," dedi.

Başımı anlayışla salladım, nereye varacağını merak ediyordum.

"Ve ben o kadar korkuyorum ki," diye ekledi, eldivenlerini avuçlarında buruşturarak. Çenesi titriyordu. Sözcükler sarsılan dudaklarının arasından çıktı: "Geldiler gene, küçük eve döndüler."

"Sahi mi?" Dikiliverdim oturduğum yerde. Gelenlerin kim olduğunu biliyordum

"Dolph'ı da babamı öldürdükleri gibi öldürecekler, başka bir amaçları olamaz," dedi. "Dolph da beni dinlemiyor. Kendinden o kadar emin ki... Bana gülüyor, 'Korkak bebek,' diyor, 'ben kendimi idare etmesini bilirim,' diyor. Ama doğru değil. Hiç değilse o kırık kolla. Ve babamı öldürdükleri gibi öldürecekler onu da. Biliyorum. Biliyorum."

"Sherry, kocanızdan da babanızdan ettiği kadar nefret ediyor mu?"

"Evet. Sorun o. Nefret ediyor. Dolph babama çalışıyordu, ama Dolph'ın işteki -işin Hugh'un başına bela açan bölümündeki- rolü babamınkinden daha büyüktü. Engel olur musunuz? Dolph'ı öldürmelerine engel olur musunuz?"

"Tabii."

"Ama Dolph'ın bilmemesi gerek," diye ısrar etti. "Ve sizin onları izlediğinizi bilse bile, bunu benim isteğimle yaptığınızı bilmemeli. Çok kızar bana. Sizi çağırmasını söyledim ama..." Utanarak sustu. Kavalov'u hayatta tutma çabalarımın ne kadar başarılı olduğundan söz etmiş olmalıydı kocası ona. "Ama istemedi."

"Ne zaman döndüler?"

"Evvelki gün."

"Yarın orada olacağım," diye söz verdim. "Bana kalsa kocanıza beni tuttuğunuzu söylersiniz, ama ille de söylemeyecekseniz, ben de söylemem."

"Dolph'a zarar vermelerine izin vermeyeceksiniz, değil mi?"

Elimden geleni yapacağımı söyledim, biraz parasını aldım, faturasını verdim ve temennayla yolcu ettim.

O akşam hava karardıktan az sonra Farewell'deydim.

X

Tepeyi çıkarken önünden geçtiğimde, küçük evin ışıkları yanıyordu. Arabamdan inip ortalığı kolaçan etmek geldi içimden, ama Marcus'u kendi çöplüğünde alt edemeyeceğimden korktum.

Farewell'e, ilk yolculuğumda saptadığım boş eve giden toprak yola girince, arabanın farlarını söndürüp tepedeki bembeyaz ayın ışığında ilerledim yavaşça.

Boş eve yaklaşınca arabayı yoldan çıkardım.

Sonra viranenin sallantılı terasına çıktım, küçük evin yerini saptadım ve sahra dürbünümü üzerine ayarladım.

Dürbünü yarım ayarlamışken küçük evin ön kapısı açıldı, sarı bir ışık diliminde iki kişi belirdi.

İki kişiden biri kadındı.

Düğmeyi az daha çevirince kadının yüzü netleşti; Bayan Ringgo.

Paltosunun yakalarını kaldırıp parke taşlı yoldan aşağı hızla yürümeye başladı. Sherry kapıda durmuş, arkasından bakıyordu.

Anayola varınca kadın yokuş yukarı, kendi evine doğru koşmaya başladı.

Sherry içeri girip kapıyı örttü.

İki buçuk saat sonra bir adam anayoldan parke giriş yoluna saptı. Hızla küçük eve doğru yürüdü, temkinli bir hızla; sağına soluna bakıyordu ilerlerken.

Kapıya vurmuş olmalı.

Kapı açıldı ve sarı bir ışık vurdu adamın yüzüne; Dolph Ringgo'nun yüzüne.

İçeri girdi. Kapı kapandı.

Sahra dürbününü bıraktım, terastan indim ve küçük eve yöneldim. Arabaya daha iyi bir yer bulabileceğimden emin olmadığım için yürüdüm.

Parke yola çıkmaktan çekindim.

Parke taşlara varmadan yedi sekiz metre önce yoldan ayrılıp becerebildiğimce sessiz, çamurların, ağaçların arasından ilerledim. Oyun arkadaşlarımın ne biçim insanlar olduklarını biliyordum; tabancam elimdeydi.

Küçük evin bana bakan yanındaki bütün pencerelerde ışık vardı, ama bütün pencereler kapalıydı ve perdeleri çekiliydi. Perdelerden sızan ışıkla ayın çevreyi aydınlatmaları hoşuma gitmiyordu. Yarın tepesinden dürbünle baka baka şaşılaşırken harikaydı bu ışık. Ama şimdi berbat, çünkü amacım görünmeden yaklaşıp konuşulanlara en olumlu biçimde kulak vermekti.

Eve en yakın bulabildiğim karanlıkta -beş metre kadar ötede- durdum, durumu gözden geçirdim.

Orada çömelmiş dururken bir ses işittim.

Ses yanlış yönden geliyordu. Duymak istediğim ses bu değildi. Parke yoldan eve yaklaşan birisinin sesiydi.

Patikadan görülüp görülmeyeceğinden emin değildim. Emin olmak için başımı çevirdim. Ve başımı çevirmekle de yerimi belli ettim.

Bayan Ringgo olduğu yerde sıçradı, sonra patikada donup kaldı ve haykırdı:

"Dolph orada mı? içeride mi? Orada mı?"

Başımı sallayarak orada olduğunu anlatmaya çalışıyordum, ama orada mı, içeride mi'leriyle o kadar gürültü çıkarıyordu ki işitebilmesi için yüksek sesle, 'Evet,' demek zorunda kaldım.

Çıkardığımız gürültü içeride olanları hızlandırdı mı bilemeyeceğim, ama silahlar patlamaya başladı.

Böyle durumlarda durup kaç el atıldığını sayarak zaman kaybetmez insan; zaten hesap tutmak için birbirine fazla yakın patlıyordu silahlar. Ama gene de benim izlenimim, omzumla ön kapıya yüklenmeye başlayana kadar en az elli el atıldığıydı.

Neyse ki California kapısıydı evinki. ikinci omuz verişimde içeri girdim.

Kemerli bir kapıyla oturma odasına açılan büyükçe bir giriş holündeydim. içerisi puslu gibiydi ve keskin bir barut kokusu vardı havada.

Sherry kemerin yakınında, cilalı döşemenin üstünde, tek dirseği ve tek dizi üzerinde yerde kıvranarak bir buçuk metre ötedeki kehribar rengi bir halının üstünde duran Luger tabancaya ulaşmaya çalışıyordu.

Odanın öbür ucunda Ringgo, dizlerinin üstünde, sağlam elindeki kara toplu tabancanın tetiğine asılıyordu durmadan. Silah boştu. Salakça 'tak, tak, tak, tak,' diye sesler çıkarıyordu, ama Ringgo tetiği çekmeye devam ediyordu habire. Kırık kolu hâlâ askıdaydı, ama sargıları çözülmüş, sarkıyordu. Kan yürüyen yüzü şişmişti. Gözleri iri ve donuktu. Sırtından, kalçalarından birinin tam üstünden, bir bıçağın beyaz kemikten sapı çıkıyordu; bıçağın çeliğinin tümü etine saplanmıştı. Boş tabancasının tetiğini Marcus'a doğru çekiyordu.

Zenci oğlan ayaktaydı, bükük dizlerinin altındaki ayakları ayrık duruyordu. Sol elini göğsüne dayamıştı ve aralık duran siyah parmaklarının üstünde kan parlıyordu. Sağ elinde kemik saplı bir bıçak tutuyordu, çeliği otuz santim uzunluğundaydı. Bıçağı dövüş biçimi tutuyordu, kılıç tutar gibi. Ringgo'ya doğru ilerliyordu. Doğrudan değil de yan yan, ayaklarını hafif sürüyerek, azıcık eğilerek, bıçağı durmadan parmaklarının arasında çevirerek ye ucunu hep Ringgo'ya doğru tutarak.

Bizi görmedi. Bizi duymadı. O sırada tüm dünyasını sırtında bir bıçak saplı -elinde tuttuğunun ikiz kardeşi bıçak- önünde dizüstü duran adam oluşturuyordu.

Ringgo da bizi görmedi. Tanrı bilir Marcus'u bile görmüyordu. Oraya diz çökmüş, durmadan boş tabancasının tetiğini çekiyordu.

Sherry'nin üzerinden atlayıp tabancamın namlusunu Marcus'un ense köküne salladım. Çarptı. Marcus yere yığıldı.

Ringgo tabancasının tetiğini çekmeyi bırakıp hayretle bana baktı.

"İyi hoş da," dedim, "bu oyuncakların içine mermi koymazsan pek işe yaramaz." Marcus'un elinden bıçağı alıp Sherry'nin ulaşmaktan vazgeçtiği Luger'i toplamaya döndüm.

Sherry sırt üstü yatıyordu artık. Gözleri kapalıydı.

Ölüye benziyordu ve gövdesindeki kurşun deliklerine bakılırsa buna şaşmamak gerekirdi.

Ölmemiş olmasını dileyerek yanma diz çöktüm, çevresinde dolandım önce -yüzüm Ringgo'ya dönük olsun diye— ve başını azıcık kaldırdım yerden.

"Sherry," dedim sertçe. "Sherry."

Kımıldamadı. Gözkapakları titremedi bile.

Kafasını tutan parmaklarımı azıcık kımıldattım, başını bir damlacık oynatacak kadar.

"Kavalov'u Ringgo mu öldürdü?" diye sordum, ölmüş ya da ölmekte olan adama.

Ringgo'nun bana bakmakta olduğunu bilmesem bile bakışlarını hissedebilirdim üzerimde.

"O mu öldürdü Sherry?" diye bağırdım hareketsiz suratına.

Ölmüş ya da ölmekte olan adam kımıldamadı.

Parmaklarımı dikkatle oynattım ve ölmüş ya da ölmekte olan adamın kafası yukarıdan aşağıya sallandı bir-iki kere.

Sonra kafasını birden geriye sallandırdım ve usulca yere koydum gene.

"İşte böyle," dedim ayağa kalkıp Ringgo'ya dönerek. "Enseledim seni sonunda."

XI

Ringgo'yu mahkûm ettirmek için tanık koltuğuna oturup Sherry'nin başını salladığında gerçekten hayatta olduğuna ve başını kendi isteğiyle salladığına yemin eder miydim, etmez miydim, hâlâ karar vermiş değilim.

Yalancı tanıklıktan hoşlanmam, ama Ringgo'nun suçlu olduğunu biliyordum ve yakalamıştım onu.

Neyse ki böyle bir karar vermek durumunda kalmadım. Ringgo, Sherry'nin başını salladığına inanmıştı, üstelik Marcus da olanları anlatınca Ringgo'nun suçunu kabul edip yargıcın merhametine sığınmaktan başka çaresi kalmamıştı.

Hikâyeyi Marcus'a anlattırmakta fazla zorluk çekmedik. Ringgo sevgili Yüzbaşısını öldürmüştü. Çocuğu, en iyi intikamı yasaların sağlayacağına inandırmak zor olmamıştı.

Marcus konuştuktan sonra Ringgo da konuşmaya razı oldu.

Duruşmasının arifesine kadar hastanede yattı Ringgo. Marcus'un sırtına sapladığı bıçak bacaklarından birini felçli bırakmıştı. Âma onun dışında iyiydi.

Marcus, Ringgo'nun sıktığı üç kurşunu taşıyordu gövdesinde. Doktorlar iki tanesini çıkardılar, ama üçüncüsüne dokunmaya korktular. Bunun Marcus'u pek endişelendirdiği söylenemezdi. Kavalov cinayetindeki rolü yüzünden süresi belirsiz hapis cezasını çekmek üzere kuzeye, San Quentin'e gönderildiğinde her zamankinden sağlam görünüyordu.

Ringgo, küçük eve paldır küldür girdiğin son andan önce kendisinden şüphelenip şüphelenmediğimden hiçbir zaman tamamen emin olmadı.

"Tabii, başından beri şüphelenmiştim," diye savundum dedektiflik yetilerimi. Hâlâ hastanedeydi o sıralar.

Sherry'nin deliliğine inanmamıştım ki. Cin gibi, taş gibi hayduttu o. Onur kırılması gibi şeylere de fazla pabuç bırakacak bir adama benzetememiştim. Kavalov'u haklamak istediğine inanmaya razıydım, ama sonunda ona bir maddi yararı olacaksa. Onun için uyuya kalıp ihtiyarın boğazlanmasına izin verdim istemeden. Sherry'nin onu korkutup büyük bir para vuracağını sanıyordum, ama korkutmaktan öte bir şey yapmayacağını düşünüyordum. Yanıldığımı anlayınca ortalığı kurcalamaya başladım.

"Bildiğim kadarıyla karın Kavalov'un tek vârisiydi. Gördüğüm kadarıyla da karın sana o kadar âşıktı ki ne istesen yaptırabilirdin ona. Demek ki bu vârisin kocası olarak Kavalov'un ölümünden en çok yarar görecek kişi sendin. Öldüğü zaman malvarlığını kontrol edecek olan sendin. Yani Sherry'nin bu cinayetten yararlanmasının tek yolu seninle birlikte çalışmaktı."

"Ama kolumu kırmış olması şaşırtmadı mı seni?"

"Şaşırttı. Sahte bir yara olsa anlarım, ama bu biraz fazla ileri gitmek oluyordu. Ama bana yardımı dokunan bir yanlış yaptın. Kavalov'un boğazındaki yaranın bir solak tarafından yapıldığını belli etmek için fazla çaba harcadın; kestiğinde, gövdesinin yanında durup kafasına bakacağına, kafasının yakınında, gövdesine bakar durdun ve kesiğin çizgisi ele verdi seni. Bıçağı pencereden atmak da pek parlak bir fikir değildi. Kolunu nasıl kırdı sahi? Kazara mı?"

"Öyle denebilir. Oyunun geri kalanına uysun diye o sözde kavgayı planlamıştık, 'Ben de gerçekten bir yumruk patlatmak eğlenceli olur,' diye düşündüm. Öyle de yaptım. Ama sandığımdan da çetin;ceviz çıktı, kolumu kıracak kadar. Mickey'yi de o yüzden öldürdü herhalde. O da yoktu hesapta. Gerçekten de birlikte çalıştığımızdan şüphelenmiş miydin?"

Başımı salladım.

"Sherry hazırladı her şeyi senin için, önceden şüpheleri üzerine çekmek için elinden geleni yaptı, sonra cinayetin arifesinde ortadan kaybolup güzel bir özür hazırladı kendine, cinayet saati için. Başka çare yoktu; mutlaka birlikte çalışıyordunuz. Durum açıktı, ama kanıtlayamıyordum. Bütün numarayı mümkün kılan tek şey sayesinde -karının sana olan aşkı yüzünden gene bana gelmesi sayesinde- kanıtlayabildim ancak. Kaderin cilvesi dedikleri işte, değil mi?"

Ringgo pişman pişman gülümsedi.

"Öyle de denebilir," dedi. "Sherry'nin bana çekmek istediği numarayı da anladın, değil mi?"

"Tahmin edebiliyorum. O yüzden mahkeme karşısına çıkmak istedi."

"Aynen. Amaç tüymesi ve tüymeye devam etmesiydi. Yakalanırsa mazereti hazırdı, ama gene de elverdiğince geç yakalanmaya çalışacaktı. Onun peşinde ne kadar zaman harcanırsa katili başka yerde aramaları olasılığı o kadar azalacaktı. Sonunda yakaladıkları zaman da iz iyice soğumuş olacaktı. Ama aldattı beni. Mahsus yakalattı kendini, avukatı da savcı takipsizlik kararı vermesin diye o Weeks denen adamı tuttu. Sherry, hiçbir sorunu kalmaması için mahkeme önüne çıkıp aklanmak istiyordu. Beni kıskıvrak yakalamış olacaktı o zaman. Yasalar önünde sonsuza dek suçsuzdu. Ben değildim ama. Tam faka basmıştım. Bu oyundaki rolü için yüz bin dolar alacaktı. Kavalov, Miriam'a üç milyon dolardan fazla bir para bırakmıştı. Sherry yarısını istedi. Yoksa savcılığa gidip her şeyi anlatacaktı. Kendisine bir şey olmayacaktı, aklanmıştı.bir kere. Ama beni asacaklardı. İyi numara, değil mi?"

"İstediğini verseydin daha akıllıca bir iş yapmış olurdun," dedim.

"Belki de. Miriam her şeyi berbat etmeseydi verirdim de belki. Başka çarem kalmamış olurdu. Ama seni yeniden tuttuktan sonra Sherry'ye gidip buralardan uzaklaşması için ikna etmeye çalıştı. O da babasının ölümünde benim parmağım olabileceğini çıtlatan bir laf kaçırdı ağzından. Hoş, gerçi şimdi bile tam olarak inanamıyor ya babasını boğazladığıma...

"Senin ertesi gün geleceğini söyledi bana. O gece gidip Sherry'yle yüzleşmekten ve sen gelip burnunu işlerime sokmadan sorunu temelden çözmekten başka çarem kalmadı tabii. Ben de öyle yaptım, ama

Miriam'a nereye gittiğimi söylemedim. Yüzleşmemiz pek iyi gitmiyordu, hava fazla gergindi. Sherry de dışarıda senin sesini duyunca yanımda birilerini getirdim sandı ve çıngar koptu."

"Baştan niye girdin böyle bir işe ki?" diye sordum. "Kavalov'un damadı olarak işin işti herhalde, öyle değil mi?"

"Evet, ama onunla o izbede iç içe yaşamak çok can sıkıcıydı. Daha çok ömrü vardı önünde. Ve geçinmesi kolay bir adam da değildi her zaman. Günün birinde, damarının tutup beni kapı dışarı etmeyeceğinin ya da mirasını değiştirivermeyeceğinin garantisi yoktu.

"Sonra San Francisco'da Sherry'le karşılaştım, sohbete daldık ve sonunda bu plan çıktı ortaya. Akıllı adamdı Sherry. Kahire'deki o bildiğin olayda ikimiz de Kavalov'un haberi olmadan epey para kırmıştık. Enayilik bende oldu tabii. Ama Kavalov'u öldürdüğüme üzülmüyorum. Yakalandığıma üzülüyorum. Beni yirmi yaşımda bir delikanlıyken bulduğu andan beri bütün pis işlerine koşturdu, karşılığında da hiçbir şey görmedim. Tek umudum, kızıyla evlendiğime göre günün birinde paralarının bana kalacağıydı, bir terslik çıkmazsa tabii."

Astılar onu.

KALPAZANLAR / Andre Gide

VATİKAN'IN ZİNDANLARI / Andre Gide

SEÇME MEKTUPLAR / Goethe

YAŞANMIŞ HİKÂYELER / Maksim Gorki

PAN / Knut Hamsun

VICTORIA / Knut Hamsun

ÇILGIN KALABALIKTAN UZAK / Thomas Hardy

HARİKA ÇOCUK / Hermann Hesse

MASALLAR / Hermann Hesse

SIDDHARTHA / Hermann Hesse

İLYADA / Homeros (Azra Erhat-A.Kadir)

ODYSSEİA / Homeros (Azra Erhat-A.Kadir)

BİR İDAM MAHKÛMUNUN SON GÜNÜ / Victor Hugo

DÖNÜŞÜM / Franz Kafka

KAPTAN MİHALİS / Kazancakis

ZORBA / Kazancakis

ATLILAR / Joseph Kessel

LOCARNO DİLENCİSİ / Kleist

TEHLİKELİ İLİŞKİLER / Chaderlos de Laclos

GÖKKUŞAĞI / D. H. Lawrence

LADY CHATTERLEY'IN SEVGİLİSİ / D. H. Lawrence